JANUÁR 19., KEDD

ELNÖKÖL: MARTÍNEZ MARTÍNEZ ÚR alelnök

1. Az ülés megnyitása

(Az ülést 15.00-kor megnyitják.)

- 2. Az előző ülés jegyzőkönyvének elfogadása: lásd a jegyzőkönyvet
- 3. Viták az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság megsértésének eseteiről (benyújtott állásfoglalásra irányuló indítványok bejelentése): lásd a jegyzőkönyvet

4. A közelmúltbeli földrengés Haitin (vita)

Elnök. - A következő napirendi pont Ashton bárónőnek, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének és a Bizottság alelnökének a haiti földrengésről szóló nyilatkozata.

De Gucht biztost is meg fogjuk hallgatni, de először Ashton bárónőé a szó. Nagy örömömre szolgál, hogy körünkben üdvözölhetem, hiszen más környezetben kiterjedt munkát végeztünk együtt, és minden jót kívánok neki új pozíciójában.

Catherine Ashton, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője/a Bizottság alelnöke. – Elnök úr, köszönöm igazán kedves szavait. Tisztelt képviselők, azért indítványoztam ezt a vitát, hogy tájékoztathassam a Házat a január 12-i borzalmas földrengést követően Haitin uralkodó állapotokról. Elkeserítőek a veszteségek, a kár pedig óriási. Mintegy három millió embert érint a tragédia, és a halálos áldozatok száma egyre nő.

Tömeges humanitárius és politikai csapás ez. Elsődlegesen arra kell összpontosítanunk, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetével és a haiti vezetéssel együttműködve enyhítsük a haiti nép szenvedéseit. Elkötelezettségünk Haiti újjáépítése mellett hosszú távú. Számos európai polgár is életét vesztette, és mintegy ezerről nincs hírünk.

Az EU gyorsan reagált, és nem azért, hogy az újságok címlapjain díszelegjen, hanem hogy teljes erejével a bajba jutott embereknek nyújtson segítséget. Az ENSZ tanácsára nem engedtünk a sürgető vágynak, hogy azonnal Haitire utazzunk. Ez csak elvette volna a figyelmünket és azt a kevés rendelkezésünkre álló forrást is a mentőakcióktól. Természetesen amilyen hamar csak lehet, Haitire fogunk utazni, és megegyeztem De Gucht biztossal, hogy e héten Haitira utazik, hogy kifejezze az EU együttérzését és hangsúlyozza a haiti nép melletti elkötelezettségünket. Át fogja tekinteni az eddig tett megsegítő erőfeszítéseinket, és meg fogja tárgyalni az ENSZ és az Unió kiküldött képviselőivel az elkövetkező hetek és hónapok legsürgetőbb teendőit.

Közben szakadatlanul dolgozunk minden fronton: a humanitárius, a politikai és a biztonsági területeken. Az elmúlt napokban állandó kapcsolatban voltam Clinton külügyminiszterrel, az ENSZ vezetésével, az EU külügyminisztereivel és Kanadával, amely a "Haiti barátai" (Friends of Haiti) elnevezésű csoport vezetője: mindezt a hatékony és összehangolt nemzetközi válasz biztosítása érdekében. A héten az Egyesült Államokba utazom, hogy ezt és más kérdéseket nyomon kövessek az Amerikai Egyesült Államok kormányával, az ENSZ főtitkárával és másokkal New Yorkban.

Az ENSZ sürgős pénzügyi segélyt – 575 millió dollárt – kért, valamint logisztikai segítségnyújtást a humanitárius segélyek szállításához. A főtitkár tegnap az ENSZ rendőri és katonai békefenntartó missziójának megerősítését is kérte.

Az uniós válasz mobilizálásának és összehangolásának segítése érdekében felkérte a spanyol uniós elnökséget, hogy a Külügyek Tanácsát hívja össze egy rendkívüli ülésre tegnapra. A Lisszaboni Szerződés hatálybalépése óta első alkalommal gyűjtjük átfogó megközelítésben egy zászló alá a Bizottság és a Tanács Titkársága, valamint a tagállamok erőfeszítéseit az általános koordinálásom alatt. Úttörő munkát végzünk.

Tegnap nagyon termékeny tanácsi ülésen vettünk részt. Mindenki egyetértett abban, hogy gyors válaszra és szoros koordinációra van szükségünk az Egyesült Nemzetek Szervezetével. Ami a pénzügyi segítségnyújtást

illeti, a Tanács a következő következtetésekre jutott: üdvözölte a tagállamok 92 milliós előzetes kötelezettségvállalásán felüli, azonnali humanitárius segítségnyújtásra előirányzott, 30 millió eurós előzetes bizottsági kötelezettségvállalást.

Üdvözölte a Bizottság 100 millió eurós korai, nem humanitárius segítségnyújtásra, azaz például rehabilitációra és újjáépítésre tett előzetes kötelezettségvállalását, valamint tudomásul vette a Bizottságtól kapott előzetes jelzést, hogy hosszabb távú segítségnyújtás finanszírozására 200 millió euró fog rendelkezésre állni.

A Tanács kellő időben, a válsághelyzetet követő szükségletek teljes felmérése után Haitin tartandó nemzetközi konferencia összehívását sürgeti.

Összességében ez rövid időn belül adott széles körű válasz. A Dominikai Köztársaság is kap támogatást. A pénz előteremtése jelenleg kisebb problémát jelent, mint annak eljuttatása a rászorulókhoz. Biztosítanunk kell, hogy valóban fenntartható politikai és fizikai újjáépítésre költik. Az ENSZ főtitkárának a humanitárius segély szállításában való segítségnyújtásra és további rendőri egységekre vonatkozó kérelmét követően a Tanács felkért, hogy azonosítsam az EU-tagállamok hozzájárulásait és tegyek javaslatokat a mozgósításokra. Jelenleg is ezen dolgozom.

A további lépések megtételéhez a tanácsi ülés után azonnal összehívtuk a Politikai és Biztonsági Bizottság ülését. A tagállami hozzájárulásokról szóló előzetes jelzéseket már megkaptuk, beleértve az Európai Csendőri Erőkön keresztül nyújtandó esetleges hozzájárulásokat. A gyors, célzott válasz kialakítását célzó munka az elkövetkező napokban a Tanács előkészítő csoportjaiban fog folytatódni.

A Külügyek Tanácsa jövő hétfőn újra összeül. Nyomon követjük a haiti fejleményeket, és mérlegeljük a további lépéseket.

Nagy próbatétel ez az EU külpolitikája számára a Lisszaboni Szerződés új világában. Haiti polgárai – és saját polgáraink – gyors, hatékony és összehangolt választ várnak tőlünk. Hisszük, hogy ilyen választ nyújtunk.

Örömmel tekintek a Parlamenttel közös munka elé, és örömömre szolgál, hogy eljöhettem ma megosztani önökkel ezeket az információkat és meghallgatni véleményeiket.

Karel De Gucht, *a Bizottság tagja.* – Elnök úr, hadd kezdjem annak kiemelésével, hogy e csapás példa nélküli – humanitárius hatását tekintve, ugyanakkor az ország egészére gyakorolt hatására nézve is.

Haiti a világ egyik legszegényebb országa. Krónikusan sebezhető helyzetben lévő ország, amelynek jelenlegi alapfunkciói és kapacitásai nagyon súlyosan sérültek. A nemzetközi közösséget is súlyos csapás érte. Az ENSZ személyzete és a nem kormányzati szervek, valamint saját bizottsági embereink sincsenek még mindig ott, és ez magyarázatot ad a helyben történő segítségnyújtás megszervezésének nehézségeire. Az embereknek meg kell érteniük, hogy ez nem a hozzáértés hiányából fakad, hanem mert a segítségnyújtó közösség maga is sérült. A mentési műveletek nem a kellő sebességgel haladnak, bár egyesek szerint ez óráról-órára javul.

Más szóval nem csupán emberi életek megmentéséről van szó. Valójában magát az egész országot meg kell mentenünk. Ezért hívta össze Cathy Ashton főképviselő ezt a rendkívüli tanácsi ülést, amely nagyon hatékony eszköze volt a probléma kezelésének. Hadd mutassak rá nagyon röviden négy fő kihívásra.

Először is természetesen ki kell elégítenünk a humanitárius szükségleteket. Roppant nagy szükségletekről van szó, és elsősorban a sebesültek sürgősségi orvosi ellátását, vizet és – például a koleraveszély miatt – higiéniai beavatkozásokat, élelmet és menedékhelyeket jelent. Legnagyobb hiány a következőkből van: sebészeti ellátás, elsősegélynyújtás és gyógyszerek, vízellátó berendezések, élelmiszersegély, menedékhelyek, valamint logisztikai támogatás. Megfelelő a kutató-mentő kapacitás.

Az intézményes koordinációs erőfeszítések között kiemelt fontosságú a szükségletek felmérése annak érdekében, hogy pontosabb képet kapjunk az egyes szükségletekről, és meg tudjuk szervezni a szállítást; ebben az európai uniós intézmények is részt fognak venni.

Végül meg kell szerveznünk a nemzetközi mentési munkálatok összehangolását. Ez mindig nehéz feladat ilyen körülmények között. Hadd emeljem ki, hogy a földrengés után néhány órával már a helyszínen voltak az európai ECHO- és MIC-csoportok. Azóta is részt vesznek a szükségletfelmérésben és a segélykoordinációban. Az OCHA ENSZ-szervezet csoportjaival dolgozunk együtt, és állandó kapcsolatban állunk az ENSZ mentési koordinátorával, John Holmesszal.

A második pont, hogy felépítsük, illetve újjáépítsük az alapvető állami funkciókat. Ez nagyon fontos. Az országnak újra működnie kell, nem csupán fizikailag – ugyanis az épületek nagy többsége megsemmisült –,

hanem gondoljunk a sok eltűnt magas beosztású tisztviselőre és a súlyosan megrongálódott állami struktúrákra.

A Tanács üdvözli, hogy sürgősen EU-szakértőkből álló csoportot fogunk kiküldeni, amely Haiti állam és közigazgatás legégetőbb szükségleteinek felmérését fogja végezni a technikai segítségnyújtás biztosítása érdekében. A helyszínen lévő diplomatáink és együttműködési szakembereink természetesen erre a legalkalmasabbak, de kapacitásuk túlfeszített. Ez az elkövetkező napokban egyre fontosabb lesz. Hiszen az Európai Unió és az Európai Bizottság a Tanáccsal együtt, vezető szerepet játszhatnánk az állami intézmények és persze az alkalmazottaik – újrafelállításában.

A harmadik természetesen az ország újjáépítési terve, amelyben tovább kell látnunk az azonnali mentési fázison. Néhány hét múlva a jelenleg a helyszínen tevékenykedő sok mentőcsoport és -eszköz elhagyja a szigetet, és nagy a kockázata – az ilyen katasztrófák esetén nagyon tipikus – második katasztrófahullámnak, ha nem tartjuk fenn segítségnyújtásunkat és támogatásunkat.

Késedelem nélkül megbízható, összehangolt közép- és hosszú távú közös uniós választerveket kell felállítanunk a válságra. Szolgálataink már dolgoznak ezen. Ennek az EU intézmények és a tagállamok közötti megfelelő munkamegosztást, valamint kapcsolódó rehabilitációs és fejlesztési megközelítést kell biztosítania úgy, hogy fenntartott és megszakításmentes átmenet legyen az azonnali mentés és a vészhelyzetet követő válasz között.

Felkértük a tagállamokat, hogy ezen erőfeszítésekben teljes mértékben vegyenek részt, és valósítsák meg koordinációs és segélyhatékonysági kötelezettségvállalásainkat. Olyan időt írunk, amikor a kötelezettségvállalásaink erőssége vizsgázik, és jól kell szerepelnünk, ha sikert szeretnénk.

Végül a pénzügyi válasz. Ahogy a főképviselő már vázolta, az Európai Bizottság jelentős hozzájárulást fog nyújtani, először is humanitárius segély formájában 30 millió eurót, amelynek nagyobb része, pontosabban 22 millió euró teljesen friss pénz, amely a Haiti mellett tett eddigi humanitárius kötelezettségvállalásainkra jön rá. A korai helyreállítási segély – amely nem humanitárius segély, és természetesen ide tartoznak az állami intézményekkel kapcsolatban korábban említettek – 100 millió eurót tesz ki, fele-fele részben átcsoportosított és friss pénzösszeg formájában; és végül a hosszú távú újjáépítési segély, amelynek jelenlegi kezdeti összege 200 millió euró.

Aztán meg kell vizsgálnunk, hogy állunk. Egyesek mostanában 10 milliárd dolláros összegeket hallanak hangoztatni a térségben. Ez soknak tűnik nekem, és semmilyen esetre sem vethető össze a bizottsági költségvetéssel. A felajánlásokkal foglalkozó konferencián és a tagállamokkal meg kell tárgyalni, hogy pontosan hogyan is vehetünk részt esetleg nagyobb összegekkel. Ez az az uniós csomag, amelyet a jelenlegi és a jövőbeni tagállami hozzájárulásokon felül most készítenek elő.

Ahogy a főképviselő mondta, holnap reggel a régióba – Haitire és a Dominikai Köztársaságba – fogok utazni, hogy tárgyalásokat folytassak a hatóságokkal, többek között az állami intézmények újjáépítésére teendő erőfeszítésekről. Az elnök és a főbb nem kormányzati szervezetek a helyszínen vannak. A Dominikai Köztársaságba is el fogok látogatni. Fontos, hogy az ottani hatóságokkal is találkozzunk, mivel szomszédok. Már önök is láthatják, hogy a helyzet esetlegesen átnyúlhat a határon is, így a dominikai hatóságokkal is találkozni fogok.

Jelenleg ennyit mondhatok. Visszatértemkor, hétfő délután jelentést fogok tenni a Fejlesztési Bizottságnak.

Gay Mitchell, a PPE képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, biztos vagyok benne, hogy a képviselőház meg kíván emlékezni az eltűnt ENSZ- és EU-személyzetről, valamint mindazokról, akik Haitin eltűntek vagy jelenleg nélkülöznek.

Örülök, hogy De Gucht biztos a helyszínre fog utazni és hétfői visszatértekor be fog számolni a Fejlesztési Bizottságnak. Ez nagyon örvendetes fejlemény. Az ő szavaival élve a csapás hatása példa nélküli, és úgy gondolom, egy ilyen ország esetében igazságos ez a meglátás, ezért valóban úgy gondolom – és ezt csak megemlítem –, hogy az Európai Uniónak láthatóbbnak kell lennie.

Most, hogy már van főképviselőnk, aki a Bizottság egyik alelnöke, e személynek láthatóbbnak kell lennie az ilyen esetekben.

Az Európai Unió a világ legnagyobb segélyadományozója: a segélyek 60 %-át nyújtja, és valószínűleg mi adományozzuk a legtöbb humanitárius segélyt is. Míg azonban az ember amerikai kórházhajókat lát a hírekben, az EU-ból csak annyit látunk, hogy tagállami segítség indul útnak Belgiumból, Írországból, Angliából és egyéb országokból. Igazi, látható uniós jelenlétre lenne szükség. Miért ne küldjünk katonai alakulatokat? Miért ne legyenek állandó csapatok, körforgásos alapon, amelyek ilyen alkalmakkor azonnal a helyszínre tudnának sietni?

Végül annyit szeretnék elmondani, hogy ami Haitin történt, az a szegénységben gyökerezik, és amikor ez a szörnyű tragédia enyhül és kikerül a hírekből, akkor is emlékezzünk Haitira. Ideje kezelnünk az alapvető haiti szegénységet egyszer s mindenkorra.

Linda McAvan, *az S&D képviselőcsoport nevében.* – Elnök úr, gondolatban a Haiti néppel vagyunk ma, osztozunk tragédiájukban, és biztos vagyok benne, hogy valamennyi tagállam el fogja küldeni részvétnyilvánítását a haiti népnek. Tragédia ez, de ahogy Gay Mitchell mondta, tragédia ez egy olyan országban, ahol a népesség 75 %-a eddig is a szegénységi küszöb alatt élt. Ezt mindenképp figyelembe kell vennünk, ha a jövőbe tekintünk.

A közvélemény nagyszerűen reagált a Haiti megsegítése jelentette kihívásra. Egyedül az Egyesült Királyságban 30 millió font gyűlt össze néhány nap alatt – a pénzügyi válságtól szenvedő lakosságtól –, így tudjuk, hogy a polgárok támogatnak bennünket a Haitinak szánt pénzösszegek növelésére tett erőfeszítéseinkben.

Főképviselő asszony, szeretném megköszönni önnek azt a munkát, amit annak érdekében végzett, hogy az ügyben gyors uniós választ tudjunk adni. A cunami idején megtanultuk, hogy a jó koordinálás ugyanolyan fontos, mint a tulajdonképpeni pénzadomány. Nem az számít, hogy milyen zászló alatt érkezik a segély, hanem hogy az ENSZ-szel együttműködve célba juttassuk a segélyt.

Hosszabb távra tekintve örömmel hallom, hogy nemzetközi konferencia lesz Haitin. Úgy gondolom, Haiti egész helyzetét át kell tekintetni, figyelemmel kifizetetlen tartozásaira, és remélem, hogy az adóssági problémák kérdése is a nemzetközi konferencia napirendjén szerepel majd. Haiti 890 millió dollárral tartozik a nemzetközi hitelezőknek, és ennek nagy részével az IMF-nek. A Valutaalap 100 millió dolláros kölcsönt nyújtott Haitinek. Nem válthatnánk ezt át támogatássá? Nincs értelme újabb 100 évre szegénységbe taszítani ezt az országot. Remélem tehát, hogy mindezt az IMF-ülés napirendjére fogják tűzni.

Ugyancsak remélem, hogy más kérdéseket is tárgyalni fogunk, és úgy gondolom, igaza van abban, hogy a Dominikai Köztársasággal kapcsolatos határkérdések is ugyanolyan fontosak. Köszönöm még egyszer erőfeszítéseit, és remélem, hogy valamennyi képviselő keményen fog dolgozni azon, hogy jól összehangolt választ tudjunk adni.

Liam Aylward, az ALDE képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, hadd kezdjem azzal, hogy Ashton bárónő főképviselőnek a legjobbakat kívánjam a megbízatása alatt őt érő kihívásokhoz. Ahogy ő is tudja és az ENSZ is kinyilatkoztatta, a haiti helyzet az elmúlt évtizedek legsúlyosabb humanitárius katasztrófája, mivel az eltűnt emberek, áldozatok és halottak száma egyre csak nő.

E tragédiáért mérhetetlen emberi árat fizettünk. Miközben a segélyek elindultak, valamennyien tudjuk, milyen jelentős problémákkal kell a mentésben résztvevőknek szembesülniük, ha a leginkább rászorulóknak próbálnak segítséget nyújtani.

A helyszínen lévő nem kormányzati szervezetek növekvő biztonsági, logisztikai és bürokratikus problémákat azonosítottak, amelyek akadályozzák a segélyek célba juttatását és a katasztrofális helyzetet még súlyosabbá teszik. Ezek azok a problémák, amelyek a haitiak számára élet és halál kérdését jelenthetik.

A szenvedés és a káosz enyhítéséért végzett gyötrelmes munka ésszerű irányítást és összehangolt segítségnyújtás követel. A nem kormányzati szervezeteknek, kormányszerveknek, nemzetközi szervezeteknek és helyi hatóságoknak együtt kell dolgozniuk, hogy a rászorulóknak minden területen vészhelyzeti segítséget tudjanak nyújtani.

Világos, hogy az országnak azonnali széles körű nemzetközi támogatásra van szüksége. Az európai polgároktól érkezett válasz, valamint rekordméretű nagyvonalúságuk és szolidaritásuk óriási segítség volt. A Haitinak szánt több mint 420 millió eurós európai uniós humanitárius segélyről szóló bejelentés vezető szerepről és elkötelezettségről tesz tanúbizonyságot, ennek célba juttatását viszont össze kell hangolni és hatékonyan kell megoldani.

Az Európai Unió által megállapított segély célja a globális mentési munkálatok konszolidálása és megerősítése. Remélem, hogy önök, Ashton asszony és De Gucht biztos úr, kifejezetten e cél érdekében fognak dolgozni az Egyesült Államokban, Haitin és más országokban teendő e heti látogatásaik során.

A nyugati félteke legszegényebb nemzetének hosszú távú fejlesztése prioritásnak tekintendő. A Haiti hosszú távú újjáépítésének megsegítésére elkülönített 200 millió eurós európai uniós segély pozitív kezdés, azonban amikor majd a kamerák eltűnnek és a világ figyelme más felé fordul, az Európai Uniónak mint globális vezetőnek felelőssége tudatában cselekednie kell.

Eva Joly, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – (FR) Elnök úr, főképviselő asszony, biztos úr, hölgyeim és uraim, e Haitit ért új humanitárius katasztrófa kiterjedésében talán minden eddigin túltesz, olyannyira, hogy kétlem, hogy szavakat tudunk találni az áldozatokról való megemlékezéshez, a túlélők megszólításához és a családok megszólításához, hogy elmondjuk nekik, mennyire osztozunk fájdalmukban és tudjuk, hogy felelősséggel tartozunk irántuk.

Akármilyen kegyetlen is volt a földrengés, ez önmagában még nem magyarázza a károk kiterjedését. Ez sokkal inkább kapcsolatható a Haitin uralkodó krónikus szegénységhez. Ezidáig a nemzetközi közösség képtelen volt bármin is változtatni az országban. Sőt, olyan politikák ráerőltetésével, amelyekről mára kiderült, hogy működésképtelenek voltak, a nemzetközi intézmények, Európa és partnerei csak súlyosbították szociális szerkezetének, gazdaságának és intézményeinek sebezhetőségét.

Az 1970-es években Haiti majdnem önellátó volt az élelmiszeripar területén. Mezőgazdasági szükségleteinek 90 %-át megtermelte. Ma több mint felét importálja. Ennek minden bizonnyal romboló hatása volt a helyi termelésre. E földrengés előtt Haiti forrás nélküli ország volt, mert megfosztották az őt megillető forrásoktól.

Ezért legelőször a lehető legtöbb támogatást meg kell adnunk Haitinek a vészhelyzet kezelésének érdekében. Ebből a szempontból elkeserítő, hogy a nemzetközi segítség milyen nehézkesen ért célba. A jövőben javítanunk kell műveleteinken. Ugyanakkor – mindenek felett – tisztában kell lennünk azzal, hogy a hosszú távú fejlesztési támogatás nem lesz hatékony, ha azt erőltetjük, amit mi helyesnek tartunk, miközben a helyszínen mindenki azt mondja, tévedünk. Felül kell vizsgálnunk saját módszereinket, és ez csak akkor működik, ha növeljük a hosszú távú fejlesztésre elkülönített pénzösszegeket. Az Európai Unió bejelentette a Haiti megsegítésére felszabadított segély összegét, és a tagállamok is ugyanezt tették. Rövid távon 130 millió euróról, a hosszú távú szükségletek esetében pedig 200 millió euróról van szó.

Szeretném összevetni ezeket az összegeket más összegekkel: azzal a 155 milliárd dollárral, amelyet a City és Wall Street bankjai készülnek kifizetni a bankokban dolgozó néhány ezer alkalmazottnak. Ez felveti az általunk globálisan támogatandó fejlesztési modell kérdését.

Sürgős humanitárius segélyre van szükség, de ez egymagában nem elég. Semmilyen körülmények között nem helyettesítheti a fejlesztési támogatást, amelyet a támogatandó országok nem szabad, hogy egyfajta diktátumként éljenek meg. A nehéz helyzetben lévő országok támogatásának elsődleges módja az, hogy tiszteletben tartjuk őket, és lehetővé tesszük számukra, hogy forrásaikból maguk profitáljanak. El kell törölnünk Haiti adósságát, és ki kell egyenlítenünk az országgal szembeni tartozásainkat.

Elnök úr, főképviselő asszony, biztos úr, hölgyeim és uraim, tartozunk Haiti áldozatainak azzal, hogy segítünk nekik újjáépíteni egy olyan országot, amely már az előtt fel volt dúlva, hogy egy természeti csapás a feje tetejére állította volna.

(Taps)

Nirj Deva, az ECR képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, szívünk és gondolatunk a Haiti népé szenvedésük órájában. Dicséret illeti Ashton bárónőt és Karel De Guchtot azért, hogy amiről beszéltek, már megtörtént és folyamatban van. Nem kérdéses, hogy érkezni fognak még pénzeszközök. Jelen voltam a Sri Lankát és később Indonéziát ért cunaminál. Szemtanúja voltam törökországi földrengéseknek. Láttam, ami Kínában történt. Amikor ilyen dolgok történnek, mindig hiányunk van valamiben: nem víztisztító tablettákban, sátrakban vagy tiszta vízben, hanem infrastruktúrában. Azt mondjuk: ó, az infrastruktúra megsemmisült! Persze, hogy megsemmisült! Nagyon gyorsan pótinfrastruktúrát kell tudnunk biztosítani.

Hogy hogyan? Mit szólnának egy repülőgép-anyahajóhoz? Áram van rajta, nukleáris energiával rendelkezik, van rajta generátor a víztisztítókhoz, és vannak helikopterei. Nem tudnánk létrehozni egy globális mentőműveletet, amely egy pillanat alatt bevetésre kész, és amely szükségkikötőket, ideiglenes menedékhelyeket és az összes elpusztított infrastruktúrát biztosítani tudja? Újra kellene gondolnunk, hogy hogy tudunk ezek után azonnal életet menteni.

Patrick Le Hyaric, a GUE/NGL képviselőcsoport nevében. – (FR) Elnök úr, alelnök és főképviselő asszony, biztos úr, szeretném még egyszer elmondani, hogy mélyen lesújt bennünket, amit a haiti népnek, Haiti gyermekeinek ki kell állniuk.

Ma már hetedik napja pokoli körülmények között élnek. A globális szolidaritási hullám szívet melengető, de az éhező, szomjazó, hajléktalanná vált és a legalapvetőbb orvosi ellátásoktól megfosztott haiti nép megsegítése érdekében azt meg kell erősíteni, és jobban kell koordinálni. Üdvözöljük azokat a férfiakat és nőket, akik ebben részt vesznek.

6

Az Európai Unió némi kezdeti pénzösszeg felszabadításáról döntött. Ugyanakkor nem ragadhatunk meg ezen a ponton. Az európai uniós segélyt jelentősen növelni kell, és a globális bankrendszert be kell vonni. Sürgősen európai élelmiszersegélyt kell szállítani a haiti embereknek.

Legyünk őszinték. Kontinensünk tényleg tartozik Haitinek, és feladata kárpótolni a sok évnyi elnyomásért és kizsákmányolásért. Tanulnunk kell abból, ahogy ezt a szigetet, a Karib-tenger gyöngyszemét, hogyan irányították nemzetközi pénzügyi intézmények, amelyek óriási adósságokkal és az ezekkel járó kamatokkal fojtogatták.

Parlamentünknek e teljes adósság azonnali és feltétel nélküli eltörlése mellett kell állást foglalnia. Képviselőcsoportunk azt szeretné, hogy a Montrealban hamarosan megrendezésre kerülő konferencia hatékony előkészületeket tegyen egy olyan nemzetközi konferenciára, amely Haitinek a haiti néppel együttműködve történő helyreállítását, újjáépítését és fenntartható fejlesztését tárgyalja.

Ezt az újjáépítést az ENSZ védnöksége alá kell helyezni, így a haiti nép visszanyerheti gazdasági és politikai szuverenitását. Haiti nem lehet a nagyhatalmak közötti, hatalomért folytatott harc fődíja. Így miközben elismerően nyilatkozunk az Egyesült Államok támogató erőfeszítéseiről, résen kell lennünk, és nem szabad engednünk, hogy az észak-amerikai vezetők ezt a szörnyű csapást a sziget elfoglalásához, irányításához és katonai bázisok ottani létrehozásához használják fel.

Európának példával kell elöl járnia. Csak egy célkitűzése lehet, csak egy foglalkoztathatja: a nép, Haiti gyermekei.

Fiorello Provera, *az EFD képviselőcsoport nevében.* – (*IT*) Elnök úr, hölgyeim és uraim, szeretném kifejezni mély együttérzésemet mindazokkal, akiket e természeti csapás érintett.

Ilyen helyzetekben, amikor épületek és infrastruktúrák dőltek nagy számmal romba, amikor ezrek haltak meg, szinte lehetetlen úgy hatékony segítséget nyújtani, hogy a közrend és a biztonság minimális feltételeit nem biztosítjuk. Minden segítségnyújtó erőfeszítés nehéz a szükségletek összegyűjtésének és a segély rendszerű szétosztásának szoros koordinációja nélkül. Lényeges, hogy megértsük kinek, mikor és mire van szüksége.

Egy másik elgondolkodtató dolog: az állami és magánadományozók nagylelkűségével túl gyakran élnek vissza, és hatalmas pénzösszegek nem jutnak el az igazán rászorulókhoz. Ezért szükséges szigorú ellenőrzési rendszert bevezetni a pénzpazarlás vagy -lopás megelőzésére, különösen a magas szintű korrupció és gyenge jogállamiság sújtotta, sebezhető országokban. Európának meg kell mutatnia saját hatékonyságát. Remélem, sikerülni fog.

Nick Griffin (NI). - Elnök úr, a haiti borzalom megdöbbentő. Minden érző ember együtt érez a természeti csapás ártatlan áldozataival.

Itt valamennyien jól keresünk, és megengedhetjük magunknak az adakozást. Felajánlom mai honoráriumomat, amennyiben minden brit képviselő így tesz. Ugyanakkor adót fizető választóink nem engedhetik meg maguknak az önök nagylelkűségét.

A globalizmus lerombolta iparainkat. A bankok tönkretették gazdaságainkat. Az uniós bürokrácia fojtogatja vállalkozóinkat, a szénadós átverés pedig milliókat taszít szörnyű energiaszegénységbe.

A haiti halálozási adatok megdöbbentőek, de a télen csak Nagy-Britanniában 50 000 nyugdíjas hal meg idejekorán a hideg és a fűtési költségek miatt.

Európa-szerte a halálozási számok százezres nagyságrendet fognak ölteni, de mivel az igazság szégyent hoz a politikai elitre és rámutat a globális lehűlés kínos igazságára, ezt a botrányt olyan csendben temetik majd el. mint idős halottainkat.

Százezer polgárunk hal meg a kormány hanyagsága és az EU fagyadói miatt, önök mégis ragaszkodnak ahhoz, hogy mások pénzét valaki más udvarában történt szerencsétlenségre szórják el. Ez nem együttérzés, ez büdös képmutatás.

Tudom, hogy ezt a Házat zavarja a keresztény örökség, de mint mindig, a Biblia örök igazságot fed fel, amelyről önök közül a legtöbben inkább nem vennének tudomást – Pál apostolnak Timóteushoz írt első levele 5:8: "Ha pedig valaki az övéiről és az ő házanépéről gondot nem visel: a hitet megtagadta, és rosszabb a hitetlennél."

Michèle Striffler (PPE). - (FR) Elnök úr, főképviselő asszony, ahogy azt már korábban is mondtam, a katasztrófa a földrengés erőssége miatt rendkívüli mértékű volt, kétségkívül az egyik legsúlyosabb a történelem során, és ezért sokkoló halálozási számoktól tartunk.

Mindazonáltal nagyon örülök az Európai Bizottság és a tagállamok gyors reakciójának és az általuk humanitárius mentő-erőfeszítésekre és Haiti újjáépítésére elkülönített 429 millió eurós segélycsomag melletti elkötelezettségnek. Ugyanakkor sajnálatos, hogy az európaiak koordinálatlanul jártak el, és hogy az Európai Unió fellépései nem eléggé láthatók, amely éles kontrasztban van az USA segélygépezetével, és feledteti velünk, hogy az Európai Unió a világ legnagyobb humanitárius és fejlesztési segélyadományozója.

Az Európai Bizottság aktiválta a közösségi katasztrófavédelmi mechanizmust is, amely összehangolja a tagállamoktól érkező segélyfelajánlásokat, és jelenleg válságkezelési rendszerünk kritikus pontját jelenti. A nemrégiben történt események megerősítik, hogy szükség van az Európai Unió válságkezelésének fejlesztésére. Elengedhetetlen egy valódi, polgári védelmi kapacitásokkal bíró szervezet, és ezért emlékeztetném önöket Barnier úr 2006-os javaslatára, amely egy európai polgári védelmi erő felállítását javasolja; ez már készen áll, csak alkalmazni kell.

Ezenfelül az Európai Tanács elnöke, Van Rompuy úr ma egy gyorsreagálású erő mellett szólalt fel. Az Egyesült Államok néhány napon belül domináns szerepre tett szert a mentési és koordinációs kérdésekben. Fontos, hogy visszaállítsuk az ENSZ ilyen koordinálásra életre hívott, Humanitárius Ügyeket Koordináló Hivatalának, az OCHA-nak a központi és globális koordinációs szerepét.

Ne értsenek félre, ez nem a zászlók háborújáról szól. Ugyanakkor a jó szervezés időt és pénzt takarít meg, és úgy gondolom, hogy az európai polgároknak joguk van tudni, mit is tesz az Európai Unió.

Patrice Tirolien (S&D). - (FR) Elnök úr, Haiti balszerencsére van ítélve?

Függetlenségének elnyerése óta a természeti csapások politikai katasztrófáknak adtak itt helyet, és most történelmi méretű tragédiával állunk szemben. Halottak, sérültek, számtalan lerombolt épület, valamint a nemzeti politikai és együttműködési struktúrák megsemmisülése.

Le kell győznünk a végzetet. Az Európai Uniónak részt kell vennie a mentési és újjáépítési kettős erőfeszítésben. Tartozunk ennyivel a Haiti-hoz fűző számos kötődésünknek, amelyek elsősorban történelmi eredetűek: az egykori gyarmat Haiti a legvirágzóbb volt mind közül; másodsorban diplomáciaiak: a cotonoui megállapodás értelmében a sziget kiemelt partner; és végül földrajzi, hiszen Haiti a tengerentúli régiók révén az Európai Unió szomszédja.

Ezenfelül a haiti válsághelyzet, Ashton asszony, az ön által vezetett új Európai Külügyi Szolgálat első próbatétele. Ezidáig meggyőzően szerepelt. Ez a csapás rámutatott a kihívásokra és a struktúrán eszközölendő javításokra, mivel kontinensünk szolidaritási megmozdulásaitól eltekintve az USA válasza megkérdőjelezi mobilizációs kapacitásunkat.

Ezért az európai koordináció érdekében tett jelentős erőfeszítések és a tagállami hozzájárulások nem leplezhetik az Európai Csendőri Erők bevetéséről szóló viták nehézségét. Miközben az európai uniós kiadásokat mindenképp az ENSZ-nek kell irányítania, e nehézségek annak levonásához vezetnek, hogy az Európai Uniónak autonóm, integrált struktúrával kell felszerelkeznie, amely megfelelő eszközökkel rendelkezik a humanitárius segítségnyújtás összetett feladatának ellátására.

Végül az újjáépítési fázis óriási kihívást jelent. Bőven van feladat: politikai, igazgatási, gazdasági, szociális és környezetvédelmi. Talán Haiti új korszakának első évét írjuk. Ez hatalmas politikai kihívás egy olyan Európa számára, amelynek látható vezetőként kell feltűnnie ebben a folyamatban.

Charles Goerens (ALDE). - (FR) Elnök úr, hölgyeim és uraim, minden este a 8 órai híradó emlékeztet bennünket a szavakba nem önthető haiti szenvedésre.

A szenvedést talán csak az azt övező szinte világméretű együttérzéssel lehet összevetni. Ez az együttérzés egészen biztosan spontán és őszinte, de rövid életű. Az igazság pillanata két hét múlva jön el, amikor a média

úgy dönt, más eseményekre fog fókuszálni. Ha valaki nem veszi át az irányítást, a haitiak újfent egyedül találják magukat, sorsukra hagyva.

Egy olyan országban, ahol mindent létre kell hozni, kezdve a rehabilitációval és az újjáépítéssel, fontos, hogy úgy cselekedjünk, hogy a különböző folyamatok valódi fejlődéshez vezessenek. Az Európai Uniónak kiterjedt eszköztára és biztos tapasztalata van ehhez. Az elkeserítően szegény haiti társadalom előtt álló kihívások ezért jelentik az igazság pillanatát az Európai Unió számára is.

Az elkövetkező napokban és hónapokban kell hatékonyan és határozottan cselekedni. Az újjáépítés szempontjából ez a legfontosabb szempont a biztonsági és közrendi feltételek visszaállítását követően, amelyek minden összehangolt fellépéshez lényegesek egy olyan országban, ahol mindent megrongált a földrengés, beleértve az intézményi struktúrákat is.

Ezért bölcs dolognak tartom, hogy egy lényeges elemet kiemeljünk: a Haiti állam újjáépítését a haitiaknak kell elvégezniük. Az ő fejlődésükről van szó. Partnerségi szellemben segíthetjük őket. Európának ezt meg kell erősítenie a témában tartandó, tervezett nemzetközi konferenciákon.

Igen a partnerségre, nem a paternalizmusra és a neokolonializmusra!

Edvard Kožušník (ECR). - (CS) Valamennyien biztosan egyetértünk abban, hogy az elmúlt 200 évben ez volt az egyik legnagyobb csapás a régióban. Az Európai Konzervatívok frakciójában dolgozó kollégáim nevében és a cseh köztársaságbeli polgártársaim nevében szeretném kifejezni szimpátiámat és együttérzésemet valamennyi áldozatnak és a szenvedőknek. Ugyanakkor függetlenül e tragédiától, arra utalnak a jelek, hogy a Lisszaboni Szerződés után is koordinálatlan még az Európai Unió, és nem képes azonnali fellépésre. Távolról engem egy négyfejű sárkányra emlékeztet. Van nálunk elnök, az elnökséget betöltő ország miniszterelnöke, van a Bizottság elnöke és kijelölt biztos. Hölgyeim és uraim, személy szerint hiszek abban, hogy ebben a különleges esetben el kell ismernünk, hogy az Európai Uniót felkészületlenül találták. Egyedül az egyes tagállamok polgárai nem voltak tétovák, ők biztosítottak tárgyi és pénzügyi segítséget nap mint nap.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). - (PT) Elnök úr, csatlakozunk a világ többi részéhez, és együtt fejezzük ki szimpátiánkat és sajnálatunkat a Haiti népét ért tragédia kapcsán, valamint szolidaritásunkat kívánjuk kimutatni, néhány, általunk lényeginek gondolt kérdésre azonban rá kell világítanunk.

Azzal kell kezdenünk, hogy leleplezünk mindenkit vagy minden országot, aki vagy amely e katasztrófából hasznot akar húzni egyfajta neokolonializmus visszaállításához. Ilyen magatartás sejthető az észak-amerikai fegyveres csapatok ezreinek bevetése mögött – annak ellenére, hogy a népesség nagy része szegénységben él, és továbbra is multinacionális vállalatok kizsákmányolásának és külső hatalmak, különösen az Egyesült Államok beavatkozásának áldozata.

Minden humanitárius segélyt, együttműködést és újjáépítési támogatást meg kell adnunk, amelyet Haiti népe megérdemel méltóságuk és bátorságuk miatt. Emlékeznünk kell, hogy Haitin történt meg, hogy 400 000 európaiak által rabszolgasorba taszított és eladott afrikai fellázadt a rabszolgaság ellen, és kirobbantotta az első valódi szociális forradalmat az amerikai kontinensen.

Sürgősen koordinált segélyt kell küldeni, de anélkül, hogy mindez neokolonista próbálkozásoknak engedne teret.

Roberta Angelilli (PPE). - (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, hatalmas tragédia történt Haitin, amelyet a természet okozott, de ugyanúgy a nevéhez méltó állam hiánya miatt, amely képes lett volna legalább minimális mértékben kezelni a csapást és a humanitárius vészhelyzetet, a civil népességnek nyújtandó segélyt, amely mára gátlástalan emberek prédájává lett.

A Vöröskereszt figyelmeztető felhívást tett közzé. A január 25-én Montrealban tartandó konferencián az EU-nak egyhangúlag fel kell szólalni, és egységes koordinált humanitárius fellépést kell szorgalmaznia; máskülönben kockáztatjuk, hogy kitör a káosz és a segély kárba vész, beleértve a Bizottság által ma említett hatalmas összegeket, valamint a tagállamoktól érkező segélyt.

Ashton bárónő, kivételes erőfeszítést kell tenni a gyermekekért, mindenek előtt az árvákért, akik elsőbbségi segélynyújtást érdemelnek, többek között pszichológiai szempontból is; különben szegénységre és kizsákmányolásra ítéljük őket. Biztosítanunk kell azt is, hogy a nemzetközi közösség ne csupán felkészüljön az adoptálási eljárások egyszerűsítésére. Ez kizárólag a legalizált gyermekdeportálás egy formájához vezetne, és Haitinak nem erre van szüksége.

Frattini úr, az olasz külügyminiszter nagyon helyesen épületek és gyermekotthonok építését javasolta, hogy saját országukban méltósággal nőjenek fel, valamint azt, hogy könnyebben utazhassanak időszakosan külföldi nyaralásra, és főleg tanulmányútra. Végezetül egy kérdés: felkészültünk – nemzetközileg – Haiti adósságának csökkentésére vagy eltörlésére?

Corina Creţu (S&D). - (RO) Az egész világ szolidaritást és együttérzést mutat a haiti katasztrofális földrengés áldozatai felé, ami újfent rámutat, hogy azonnal és összehangoltan kell cselekedni ilyen helyzetekben. A veszteségek korlátozása most attól függ, milyen hatékony a beavatkozás, és ahogy már említették, a nemzetközi ügynökségek és szervezetek – köztük az EU Humanitárius Ügyek Osztálya – példásan léptek fel, nem feledkezve meg a tagállamok egyéni lépéseiről.

Úgy gondolom, egy európai uniós gyors beavatkozású operatív erőt kellene létrehozni, mivel a haiti helyzet azt mutatja, hogy szükség van a közrend fenntartására és a népesség biztonságának biztosítására a túlélők számára nyújtandó segítségnyújtáson felül. Természetesen most olyan helyzetben vagyunk, amelyben sokan tüntetnek és vádaskodnak azzal, hogy a rejtett szándék az, hogy humanitárius segítségnyújtásnak álcázva katonai megszállás fog történni. Márpedig olyan helyzetben, amikor az ENSZ erők nem elégségesek vagy az események áldozatai lettek, az Európai Uniónak további szerepet kell vállalnia, különösen mivel nagyfokú hitelességgel rendelkezik a régióban.

Úgy hiszem, hogy mint Európai Unió széles körű újjáépítési folyamattal kell szembenéznünk Haitin, de ugyanakkor meg kell erősítenünk az állami struktúrákat. Természetesen nagyon fontos, hogy együttérzést mutassunk az ország ilyen megpróbáltatásokon keresztülmenő lakói felé, és egyedi megoldásokat találjunk a katasztrófa után árván maradt gyermekek örökbefogadási eljárásainak megkönnyítésére, valamint konkrét támogatást nyújtsunk az oly sokat szenvedett népnek.

Paweł Robert Kowal (ECR). - (PL) Elnök úr, Ashton asszony, a Ház különböző véleményeit hallgatjuk, de egy közös témájuk van: az Európai Unió reakciója, a politikai reakció nem volt elégséges, és nem volt megfelelően összehangolva. Azt hiszem, köszönetet kell mondanunk a jótékonysági intézményeknek, hogy olyan spontán módon és – mint mindig – haladéktalanul felelősséget vállaltak a szükségletekért.

Ezenfelül át kellene gondolnunk, mit csinálhatnánk még jobban. Valójában csak egy kérdésem van Ashton asszonyhoz: ez az első ilyen szituáció, mióta új pozícióját elfoglalta. Milyen főbb következtetést von le az esetből és a hibákból, amelyekről itt mindannyian beszélünk? Még inkább: min lehet változtatni a jövőben? Úgy hiszem, ez a legfontosabb dolog, amit át kellene gondolnunk, és ez is leginkább a feladatunk.

Philippe Juvin (PPE). - (FR) Elnök úr, Ashton asszony, ebből elég volt! Elég. Minden katasztrófa esetén ugyanaz megy: a franciák repülőgépet és segítséget küldenek, a belgák, olaszok, németek, mindenki ugyanazt csinálja és mindig egyedül; mindig ugyanaz a történet. A helyszínen az eredmény mindig ugyanaz: semmilyen koordináció, elszalasztott lehetőségek az áldozatok számára és szervezetlenség.

Mikor lesz ennek vége? Mikor cselekszik végre a Bizottság? Ne jöjjön azzal, hogy ez komplikált, mivel a tervek már készen vannak. Csak használnunk kell őket. 2006-ban Barnier úr javaslatot nyújtott be egy európai polgári védelmi erő felállítására, amelyben a tagállamok önkéntes alapon vennének részt meglévő nemzeti polgári védelmi erőik egyesítésével, közös mentési technikákra való együttes kiképzésükkel, közös kommunikációs módszerekkel és közös parancsnokságokkal – anélkül, hogy várnunk kéne a 27-ek feltételezett egyhangúságára.

Egyszerű ez, Ashton asszony: azokkal tegye ezt, akik ezt akarják tenni! A többiek pedig majd csatlakoznak hozzánk akkor, amikor rájönnek, hogy ez a jövő. Kötelezettségvállalások a cunami után is elhangoztak, mégsem történt máig semmi.

Nyomatékosan kijelentem: a Bizottság tétlensége már bűnös. Ashton asszony, miért ítéltetett Európa arra, hogy megismételje a hibáit? Ashton asszony, senki nem kérdőjelezi meg jó szándékát, de kérem, jelentse be itt és ma ennek az európai koordinációs erőnek a létrehozását. A Parlament követni fogja. Ha támogatásra van szüksége, ránk számíthat. De nagyon kérem, ne beszéljen nekünk koordinációról, hanem valósítsa meg! Ne várjon a következő katasztrófáig!

Michael Cashman (S&D). - Elnök úr, el kell mondanom, hogy vannak emberek, akik cselekednek és vannak, akik beszélnek. Ezért szeretnék gratulálni a Tanácsnak, a Bizottságnak és a főképviselő asszonynak a végzett munkájukért. Egyik sem volt előrelátható. Olyasvalami áll előttünk, ami elképzelhetetlen volt.

Csak ültem itt és hallgattam a főképviselő asszonyra, a tagállamokra és a Bizottságra zúduló olcsó politikai érveléseket arra hivatkozva, hogy csak azért, mert amerikai kéz húz ki valakit a kőtörmelék alól, és ment meg életeket, önök eltolnák ezt a kezet és hangoztatnák, hogy "Nem a neokolonializmusra!", valamint magát Haitit támadva a szenvedők életét jobbá teszik. Szégyelljék magukat!

Rendben van, koordináljunk mi. Adjuk át a koordinálást az amerikaiaknak – ha ez életet ment, akkor életet ment. Felejtsük el a politikai lózungokat.

Gratulálok a pénzösszegek felajánlásához. Gratulálok, Ashton bárónő, hogy nem a közönségnek színészkedik, és foglalja a Haitibe vezető légteret csak azért, hogy ott legyen, és mutassa, hogy ott van. Mi haszna van ennek? Abszolút semmi. Ezért a mentést szorgalmazó emberek nevében kifejezett dühömben kérem, hogy koordináljunk az amerikaiakkal együtt. Rugdossuk az ENSZ-t, hogy vigyen segélyt, és hagyjuk végre az olcsó politikai érveket.

(Taps)

Róża, Gräfin von Thun Und Hohenstein (PPE). - (PL) Elnök úr, szeretnék Juvin úr mellett felszólalni: a humanitárius segélyek összehangolása elégtelen. Nem csupán a humanitárius segélyről szeretnék szólni, hanem az úgynevezett technikai, strukturális vagy fejlesztési segélyről is. A katasztrófa nem volt előrelátható, de azt tudtuk, hogy milyen borzalmas állapotban van Haiti, és most ez a szerencsétlenség is sújtja. Régóta tudjuk már, milyen rossz helyzetben van Haiti, és milyen rosszul működnek struktúrái. Azt is tudjuk, hogy ha jobban működtek volna, és a földrengés előtt segélyezést és technikai együttműködést szerveztünk volna Haitivel, ezek a struktúrák jobban működtek volna; ennek eredményeképpen most jobban felhasználhattuk volna segélyeinket, és sok ezer ember életét mentettük volna meg – de ez nem történt meg.

Ashton asszony, főképviselőként és a Tanács tagjaként tervez-e konkrét intézkedést tenni, konkrét dátumokkal a különböző európai országok technikai együttműködésének összehangolására annak érdekében, hogy az általunk segélyezett harmadik országok tényleg megfelelően használják fel azt a segélyt? Ki fogjuk-e cserélni a legjobb gyakorlatokat nagy tapasztalattal rendelkező országokkal, amelyekben a technikai együttműködés jól működik, valamint olyanokkal, amelyek épp csak megkezdték e technikai együttműködést? Létrejön-e megfelelő, közös és erős európai politika, amely tényleg hasznára válik harmadik országoknak, amely nem vakon és kapkodva nyújt humanitárius segélyt, amikor váratlanul emberek százezrei kerülnek tragikus helyzetbe?

David-Maria Sassoli (S&D). - (IT) Elnök úr, főképviselő asszony, hölgyeim és uraim, a Haitit ért hatalmas tragédia azonnali választ követel, és az egyes tagállamok által biztosított nagyarányú segélyezések és mentési akciók már folyamatban vannak, még úgy is, hogy az európai országok elég nagy versenyt futnak ebben.

A főképviselővel rendelkező új Európának képesnek kellene lennie arra, hogy eljuttassa segítségét a szenvedő emberekhez. A földrengés ezenfelül a nyugati félteke legszegényebb országára sújtott le, ahol a lakosság 80 %-a a szegénységi küszöb alatt, 54 %-a pedig mélyszegénységben él.

E vészhelyzetben ugyanakkor egy másik vészhelyzet is jelen van: a népesség legszegényebb rétegét adó gyermekek, akik család, védelem és gondoskodó állam nélkül maradtak. Ezért szeretném felkérni a külügyi főképviselő asszonyt, hogy vizsgálja meg a 10 éves kor alatti haiti gyermekek európai országok általi befogadására és gondozására szánt intézkedéseket.

Ashton asszony, Európa be tudja őket fogadni, és megfelelő életkörülményeket tud számukra nyújtani; úgy értem, korlátozott időre, míg megfelelő feltételek alakulnak ki a saját országukba való visszatérésre. Mindezt meg lehetne szervezni, mindez egyszerű lenne az európai országok számára, és igazságos mód lenne arra, hogy választ adjunk a szolidaritás igényére, valamint hogy elkerüljük a gyermekek kárára elkövetett spekulatív és illegális cselekményeket. Gyermekekről beszélünk, a legértékesebb erőforrásról, amelyet Haitin védenünk kellene.

Laima Liucija Andrikienė (PPE). - Elnök úr, az elmúlt napokban számos panasz érkezett a haiti válságra adott válasz hatástalanságával és lassúságával kapcsolatban.

Sok rámutat a növekvő bizonytalanságra, a földrengést túléltek körében növekvő elkeseredettségre, valamint az élelmiszer és ruházat területén uralkodó megdöbbentő hiányra.

E problémák valóban léteznek, és ezeket a lehető leghamarabb meg kell oldanunk. Ugyanakkor el kell ismernünk a különböző nemzetközi szereplők szerepvállalását – a kormányoktól a civil szervezetekig és világszerte a magánszemélyekig.

Az Európai Unió minden bizonnyal azok között van, akik teljes szívből szolidaritást vállaltak a haiti néppel. Megint csak sokat kritizálták az EU által a válságra a mai napig adott állítólagosan lassú választ, de az EU nem csupán a Brüsszelben hozott döntésekről szól. A nemzeti kormányok eddig férfiak és nők ezreit küldték a haitiak megsegítésére, és eurómilliókat különítettek el segélyre.

Az EU szerepének sokkal inkább a közép- és hosszú távú segítségnyújtásra kellene összpontosulnia, és a haiti városok és falvak, ezek infrastruktúráinak, iskoláinak és kórházainak újjáépítését kellene céloznia.

Az EU egészen biztosan az a fórum, az az oltalom lehet, amely alatt Európa közép- és hosszú távú segítségnyújtása biztosítható és összehangolható.

A Bizottság és a tagállamok majdnem 500 millió euró elkülönítésére tett felajánlása minden bizonnyal nagy és jelentős lépés ebbe az irányba, és e mögé kell állnunk.

Enrique Guerrero Salom (S&D). - (ES) Először is szeretném kifejezni részvétemet és együttérzésemet a haiti népnek, amelyet oly súlyosan megrázott ez a katasztrófa.

Mi az Európai Unióban nem katonai hatalom vagyunk, és nem is akarunk az lenni. Mégis, szociális modellünknek köszönhetően erőt képviselünk a világban. Olyan hatalom is vagyunk, amelyet számításba kell venni fejlesztési együttműködés és humanitárius segítségnyújtás szempontjából, és erre büszkék vagyunk.

Haiti ma, legalábbis az országra lesújtott katasztrófa kihívást állít a Lisszaboni Szerződés által életre hívott új intézmények elé. Most a humanitárius segély ideje van, de hamarosan az újjáépítés, a fejlesztés előmozdítása, valamint a kormányozhatóság és az intézményesség kialakításához nyújtandó segítség ideje jön el. És a haiti nép elvárásaira egyhangúlag kell választ adnunk. Úgy kell választ adnunk, hogy kombináljuk a főképviselői funkciót a fejlesztésért és humanitárius segítségnyújtásért felelős biztosi funkcióval.

Miért? Miért kell közösen cselekednünk? Azért, hogy hatékonyabban hangoljuk össze az országoktól érkező segélyeket, a világ által azonosítható, európai hangon szólaljunk meg, és hogy megfeleljünk annak, amit a világ ilyen időkben elvár tőlünk: a humanitárius válság enyhítését és a fejlődés előmozdítását. Ami ma Haitin történik, holnapra másik katasztrófa lehet, és holnaputánra a világ minden részét érintheti.

Jim Higgins (PPE). - Elnök úr, a világ egyik legszegényebb országa 15 másodperc alatt a földdel lett egyenlő – a rossz kormányzás, a diktatúra és a korrupció áldozataként. Ötvenezer ember meghalt, ezrek a mai napig nem kerültek elő, és hárommillióan váltak hajléktalanná.

Az Egyesült Államok válasza dicséretes volt, az ENSZ-é valamivel kevésbé, de minden eddig elhangzottal egyet kell értsek. Ebben nem politikailag vagyunk benne, Cashman úr: a válaszunk kevesebb, mint megfelelő. Az Egyesült Államok farvizén maradtunk.

A logisztikai nehézségeket – tiszta víz, gyógyszeres ellátás, élelem és menedék – le fogjuk küzdeni, mindez hamarosan meg fog oldódni. De Haitinak a katasztrófából való felépüléshez teljes mértékben működő demokráciára és a népét fenntartó gazdaságra van szüksége. Felépülése években mérendő, és nem csupán a válságot követő hetekben és hónapokban.

Ahogy időről időre elhangzott, a televíziós hírekből el fog tűnni. Más témára fog terelődni a figyelem 2–3 héten belül, és aztán eltűnik. De ebben áll az igazi kihívás, mert 2008-ban Haitit két elsöprő hurrikán is sújtotta. Nyomukban szegénység és pusztulás maradt. A világ vezetői 600 millió eurót ígértek a helyszínen. Ebből valójában csupán 400 millió eurót adtak át.

Haiti újjászületésére, feltámadására, újbóli felemelkedésére és fejlesztésére van szükség. Ezt megfelelően kell irányítani, de mindenek felett világos és megvalósítható stratégiát kell lefektetni annak érdekében, hogy Haitit büszke, független és demokratikus állammá tegyük, aminek lennie kéne, de a mai napig nem az volt, ami a jelenlegi katasztrófához vezetett.

Roberto Gualtieri (S&D). - (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, a példátlan haiti katasztrófa mélyen érint bennünket, és az Európai Uniónak kötelessége legjobb tudása szerint részt venni a nemzetközi közösség által tett erőfeszítésekben, felhasználva minden rendelkezésére álló eszközt.

Ami a pénzügyi forrásokat illeti, az elmúlt napokban és órákban jelentős előrelépés történt. Ami nagyobb átgondolást igényel, az Európának a válságra adott válasza, de nem szabad a rólunk alkotott képpel foglalkoznunk, inkább a lényegre kell összpontosítanunk, ahogy azt a főképviselő asszony helyesen mondta. A MINUSTAH-misszió központi szerepe mára már világosan látszik, mind polgári védelmi, mind biztonsági szempontból, amely kiszorított egy autonóm KEBVP-missziót, de az ENSZ-misszió támogatásában játszott uniós koordinációs szerep kulcsfontosságú maradt.

Ezen a ponton szeretném emlékeztetni Juvin urat arra, hogy ez a koordináció megvan, és hogy a Megfigyelési és Tájékoztatási Központ ezt látja el a polgári védelem területén, a Helyzetelemző Központ pedig a biztonság területén; remélhetőleg e munka eredményeképpen az Európai Csendőri Erőket is bevetik, ahogy azt az ENSZ kifejezetten kérte.

A főképviselő asszonytól és a Bizottságtól szeretnénk megtudni, hogy a MIC és a Helyzetelemző Központ hogyan ad választ a gyakorlatban e fárasztó feladatokkal és próbatételekkel dacolva, hogyan működik a koordinációjuk, és megfelelőek-e az eszközeik és forrásaik.

Ez segítségünkre lesz később, amikor ezen eszközök megfelelőségét és a konzuli védelem kapacitását kell majd megvizsgálnunk, de most nem e viták ideje van. Most a cselekvés és a kötelezettségvállalás ideje van, és teljes mértékben támogatjuk a főképviselő asszony által eszközölt intézkedéseket.

ELNÖKÖL: LAMBRINIDIS ÚR

alelnök

Milan Zver (PPE). - (SL) Én is szeretném kifejezni együttérzésemet a haiti események kapcsán, és gratulálok az Európai Bizottságnak és az európai uniós intézményeknek viszonylag megfelelő válaszukért.

Ugyanakkor néhány képviselőtársammal együtt én is azon gondolkodom, hogy elég gyors volt-e a válaszunk. Lehet, hogy jó ötlet lenne, ha Ashton asszony, a Bizottság alelnöke személyesen látogatna el a tragikus esemény helyszínére, mert ez több okból is fontosnak bizonyulhatna.

Nem értek egyet azokkal, akik úgy érvelnek, hogy a katonák és más rendvédelmi szervek jelenléte annak lenne előjele, hogy Haiti felé gyarmati megközelítéssel kezdünk fordulni. Véleményem szerint ez az érvelés se nem tisztességes, se nem megfelelő.

Ugyanakkor fontos, hogy a Haitiról szóló következő nemzetközi konferencián hosszú távú intézkedéseket fogadjunk el az állami intézmények újra felállítására, hogy ezek újra működőképessé váljanak. Itt különösen az egészségügyi és oktatási politikákra gondolok. Csak az ilyen politikák és csak e területek fejlesztése formálhatja Haitit az eddigieknél stabilabb országgá.

María Muñiz De Urquiza (S&D). - (ES) Elnök úr, szeretném hangsúlyozni az Európai Uniónak az irányítás biztosításában játszott jelentős szerepét: nem csupán az azonnali humanitárius segélyekkel, hanem az ország újjáépítésének érdekében végzendő hosszú távú együttműködéssel is. Együtt kell dolgoznunk Haiti helyi hatóságaival és kormányával, mivel az ország már így is elég gyenge anélkül, hogy mi még inkább gyengítenénk azzal, hogy hatóságai helyébe nemzetközi szervezeteket ültetünk. A helyi nem kormányzati szervezetekkel is együtt kell dolgoznunk.

Szeretném elismerni a spanyol elnökség gyors válaszát, mind a segély összehangolása, mind annak tekintetében, hogy az Európai Unió rendelkezésére tudta bocsátani az országban és a régióban már meglévő spanyol segélyforrásokat, mivel Spanyolország a legfőbb európai adományozó nem csupán Latin-Amerikában, hanem különösen Haitin is.

Marielle De Sarnez (ALDE). - (FR) Elnök úr, Ashton asszony, a politika mindenekelőtt a szimbólumokról szól, és ezért gondolom, hogy nem itt kellene lennie, hanem Haitin; ezért gondolom úgy, hogy nem az Egyesült Államokba kellene utaznia, hanem Haitire.

Úgy érzem – és ezt jókora szomorúsággal mondom –, hogy ön nem mérte fel az esemény, e szörnyű tragédia nagyságát, és valahol mélyen mindannyian úgy érezzük, hogy Európa még sosem maradt ennyire távol. Mi vagyunk a legnagyobb adományozók, és mégsem létezünk.

A második meglátásom az, hogy minél több embert nevezünk ki, annál több funkciót és címet hozunk létre, és annál kevésbé létezünk; ennek pedig arra kellene sarkallnia bennünket, hogy néhány kérdést feltegyünk magunknak. Hány katasztrófának kell még történnie addig, amíg az Európai Unió vezetői végre felnőnek felelősségükhöz? Barnier úr jelentése 2006 óta napirenden van. Miért várunk még az elfogadásával? Miért várunk az alkalmazásával?

James Nicholson (ECR). - Elnök úr, úgy gondolom, minden együttérzésünket kifejeztük és ezek mindazoké, akik életüket vesztették: az ENSZ emberei, maga Haiti lakói és a bár életben maradt, de szenvedő emberek.

Megfelelő, szigorúan összehangolt erőfeszítésre van szükségünk, és ennek útjába semmi, de semmi nem állhat. Hadd mondjam el, hogy üdvözlöm az Európában Haiti népe mellett tett kötelezettségvállalást. Remélem, ezt meg is tartjuk, mert engem megindít – és ez így helyes –, hogy mi fog történni két hét múlva, amikor már nem lesznek részesei a médiának és már nem szereplői a híreknek. Mit fognak ezek az emberek tenni akkor?

Igen, egyértelműen szükség van Haiti újjáépítésére, mind rövid, mind hosszú távon, de most a legfontosabb a segélyek szétosztása a rászorulók, a szenvedők között. El kell mondanom, hogy teljes mértékben egyetértek Cashman úr korábbi megjegyzéseivel. Ez túl fontos ahhoz, hogy olcsó politikai nyereséget kovácsoljunk belőle.

Luis Yáñez-Barnuevo García (S&D). - (ES) Kérem, engedjék meg, hogy néhány másodpercben azzal kezdjem, hogy gratulálok a főképviselőnek, a Tanácsnak, a Bizottságnak és az Európai Unió soros elnökségének a gyors reagálásért, a koordinációért és a kezdettől fogva tanúsított erőfeszítésért.

Talán nem élvezték a szigetre érkező 10 000 amerikai tengerészgyalogos által elvarázsolt média figyelmét, de minden nagyon gyorsan és hatékonyan történt szerintem, és nagy tapasztalatom van ebben. Csak egy dolgot szeretnék megemlíteni, amely a vita során nem merült fel: a kőrengeteg alól az első 78 órában előkerült túlélők 50 %-át európai és tagállami csapatok mentették meg.

Frédérique Ries (ALDE). - (FR) Elnök úr, ahogy Joly asszony már elmondta, vannak olyan körülmények, amelyek között a szavak elvesztik minden értelmüket, és nevetségessé válnak: két millió menekült – ahogy hallottuk –, talán több, több mint 200 000 halott, egy porig rombolt ország, a térképről szinte letörölt főváros.

A legsürgősebb most az utolsó túlélők kiásása – ha vannak ilyenek –, a halottak eltemetése, az élők táplálása, a vízosztás, az ápolás, a működtetés és az újjáépítés. Minden ország hamar, nagyon hamar útnak indította forrásait, felszerelését, kutyáit, embereit és nagylelkűségét. Ez hatalmas, bámulatos erőfeszítés, de ez nemzeti erőfeszítés.

Európának mindenképpen lendületet kell vennie, és meg kell valósítania ezt a gondolatot, amelyet néhányunk, sokan közülünk évekig védett itt az Európai Parlamentben és máshol, nevezetesen egy európai civil bevetési hadtest, zöld- vagy fehérsisakosok – a szín vajmi keveset számít –, emberekkel, forrásokkal és közös stratégiákkal.

A Verhofstadt úr által 2003-ban indított EU-FAST kezdeményezés, vagy a Barnier úr által 2006-ban indított EuropeAid – a származása végül is nem számít –, a lényeg, hogy gyorsan tudjunk cselekedni, és együttesen álljunk készen.

Liisa Jaakonsaari (S&D). - (FI) Elnök úr, különösnek találom, hogy az eddig felszólalt személyek láthatóságról beszéltek, és az Egyesült Államok motivációit kérdőjelezték meg, mert ebben a pillanatban segítségre van szükség. Úgy gondolom, hogy különösen tragikus, hogy a romok között még mindig vannak emberek, akiket meg lehetne menteni. Minden, a helyzet javítására irányuló dolgot meg kellene tenni.

Amikor régebben a válságkezelési erőket felállítottuk az európai kül- és biztonságpolitika alátámasztása érdekében, ideértve a védelmi politikát is, én azt az értelmet adtam ennek, legalább is Finnországban, hogy ezen erők természeti csapások esetén is rendelkezésre állnának, és segíthetnének, ha bárhol a világban, köztük természetesen Európában is, ilyen katasztrófák történnek. Ennek ellenére ma a válságkezelő csapatok Európa különböző részein tétlenkednek állomáshelyeiken. Semmi dolguk nincs. Szerencsére nincs válság Európában, így semmi teendőjük nincs. Mi miatt nem vetjük be ezeket a válságkezelő erőket ilyen válságok esetén, amikor segítségre van szükség?

Zigmantas Balčytis (S&D). - (LT) Ma, a Lisszaboni Szerződés hatálybalépését követően valószínűleg a valaha történt legnagyobb tragédiával állunk szemben, és kell megértenünk a főképviselő pozícióját, amikor mandátumuk legelején olyan, elég bonyolult feladatot kell megoldaniuk, amelyet előtte még sosem kellett. Igen, igaz, ma látunk hiányosságokat, és a jövőben jobban felkészült európai uniós közös erőkre van szükségünk, amelyek részt tudnak venni a mentési műveletekben. Úgy gondolom, hogy a legnagyobb hozzájárulás ma az lenne, ha a Haiti Köztársaságnak küldendő, már említett pénzt minél hamarabb rendelkezésre tudnánk bocsátani, és az infrastruktúra újjáépítésére tudnánk elkölteni, ahogy azt a haiti elnök is említette, és talán ebből el lehetne takarítani a ma még azt utcán heverő összedőlt házakat.

Catherine Ashton, *az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője/a Bizottság alelnöke.* – Elnök úr, ahogy beszédem elején elmondtam, azért akartam ma ide a Parlamentbe eljönni, hogy meghallgassam a véleményeket. Elfogadom és megértem a tisztelt képviselők által érzett frusztrációt, hogy vannak kérdések, amelyeket jobban kellene kezelni.

Képviselők a láthatóságról és a koordinációról kérdeztek. Nem kérdéses, hogy mivel Amerika közelebb van, és mert olyan gyorsan képes mozgósítani, ahogy tette, őket fogjuk látni a televízió képernyőjén. Az Egyesült Államokkal folytatott szoros együttműködésünk fontos része annak, amit most teszünk, és amit a jövőben tenni fogunk.

És ugyancsak nem fér kétség ahhoz, hogy ahogy az éjszaka közepén a földrengés híreivel keltettek, amilyen gyorsan csak lehetett, mozgósítottuk embereinket. Huszonegy tagállamot mozgósítottunk válaszra. Volt munkánk bőven a Tanáccsal és a Bizottsággal, amelyek első alkalommal ültek össze; és hadd mondjam el, még csak nyolc nap telt el azóta, hogy önök előtt voltam meghallgatáson.

Huszonegy tagállam 11 kutató-mentő csapattal, öt tábori kórházzal, hat előretolt orvosi létesítménnyel, 40 orvoscsoporttal, hat víztisztító egységgel; ezeket a lehető leggyorsabban útnak indítottuk, és tisztelettel adózom a tagállamok előtt az általuk végzett munkáért. Ugyancsak minden tiszteletem a tisztviselőké, akik még ma is éjjel-nappal ezen erőfeszítés megtartásán dolgoznak.

Nagyon hamar az ENSZ-hez és Ban Ki-moon főtitkárhoz intéztem a kérdést, hogy mely erőfeszítéseim lennének a leginkább hasznosak. Nem volt kérdéses, hogy a helyszínen csak annyi hasznom lett volna, hogy értékes légteret foglalok el a reptér jelenlegi állapota miatt leszállni képtelen, ezért felette köröző gépek elől. Nem vagyok orvos. Nem vagyok tűzoltó. A szerepem az volt, hogy egyben tartsam a koordinációt, tárgyaljak a Haiti barátai csoporttal, valamint összehangoljam az akciókat az Egyesült Államokkal annak biztosítása érdekében, hogy maximális erőfeszítést nyújtsunk a helyszínen.

Ugyancsak tisztelettel adózom – ahogy a tisztelt képviselők tették – a helyszínen lévő nem kormányzati szervek és emberek előtt. A csapás óriási hatással volt az ENSZ-re, amely számos tisztviselőjét elveszítette, valamint a nem kormányzati szervekre, amelyek csak azért nem tudtak olyan gyorsan reagálni, mint szeretnének, mert meghaltak az embereik.

Ez nagyon megnehezítette a dolgot, ahogy láthatták, és mi is láthattuk az elkeseredett, segítségért kutató embereket. Ilyen körülmények között a segítség célba juttatása hihetetlenül bonyolult, és az emberek fáradhatatlanul ezen dolgoztak. Mára a dolgok némileg könnyebbé váltak, a segítség is célba jut, de ne becsüljük alá egy pillanatra sem, milyen mostoha körülmények uralkodtak a helyszínen.

Jól működött? Igen. Elégedett vagyok? Nem. Mivel első heteimet töltöm ebben a munkakörben, világosan kijelentem önök előtt: értem, amit mondanak. Hallom a frusztrációt, és megértem azt. És igazuk van abban, hogy kritizálnak, amiért nem olyan jó, amilyen a jövőben lehet. Igazuk van. Jobban kellene és kell működnie.

Most az a dolgom, hogy megértsem, ami történt, és tanuljak belőle, hogy biztos lehessek abban, hogy a jövőben többet fogunk tenni, abból azonban nem engedek, hogy hatalmas munka volt, amely tart még ma is óráról órára, napról napra.

Ami a hosszú távot illeti, a tisztelt képviselőknek igaza van. Amikor a forgatócsoportok távoztak, nekünk ott kell lennünk. Ott kell lennünk fizikailag, és ott kell lennünk, hogy támogatást tudjunk nyújtani. Egyetértek azzal, hogy az adóssági kérdések a lefolytatandó viták része kell, hogy legyen. Egyetértek azzal, hogy amit teszünk, a haiti néppel partnerségben kell tenni, megfelelő tiszteletet tanúsítva feléjük. Egyetértek azzal, hogy jelentősége van az infrastruktúra újjáépítésének, és hogy biztosítanunk kell, hogy az ENSZ szerepét elismerik, valamint hogy ezt megfelelően el is tudják látni.

Ezért nem csupán az Egyesült Államokba utazom Clinton külügyminiszterrel tárgyalni, hanem ellátogatok az ENSZ-be is, hogy a főtitkárral és a vezetőkkel tárgyaljak arról, hogy mit tudunk tenni a jövő érdekében, hiszen – ahogy önök is elmondták – ennek rendkívüli jelentősége van.

Hadd zárjam a helyzet realitásával. Ahogy a tisztelt képviselők mondták, olyan országról van szó, amelyben a lakosság több mint 70 %-a már így is a szegénységi küszöb alatt él. Nagyon fontos – ahogy a tisztelt képviselők mondták –, hogy a gyermekeknek, különösen az árváknak, megfelelő gondviselést biztosítsunk, a pusztítás pedig az elkövetkezendő években támogatást követel meg.

Hadd szóljak egy szót az infrastruktúra jelenlegi állapotáról. A kórházak, az elektromos hálózat, a vízellátás, a tengeri kikötők és a repterek súlyos károkat szenvedtek. A főbb hivatali épületek, az Elnöki Palota, a

Parlament, a Pénzügy-, Igazságügy-, Terv-, Egészségügyi és Belügyminisztérium megsemmisült. Számos főbb kormányzati tisztviselő eltűnt. A haiti kormány kapacitásai nem működőképesek. Ahogy mondták, már így is a világ egyik legszegényebb országa ez, és mivel újjá kell építenünk az infrastruktúrát, osztom ennek megvalósítása melletti elkötelezettségüket.

15

(Taps)

Karel De Gucht, *a Bizottság tagja.* – (FR) Elnök úr, először is szeretném elmondani Le Hyaric úrnak, aki azt kérte, hogy további élelmiszersegélyt küldjünk Haitira, hogy az Európai Unió megközelítése nem ez, azon egyszerű oknál fogva, hogy a Bizottság inkább a térségben vásárolja meg ezeket a termékeket. Meg fogjuk vizsgálni, hogy ezeket meg tudjuk-e vásárolni a régióban, vagy az élelmiszertöbbletünket Haitira kell-e szállítanunk.

a Bizottság tagja. – Másodszor, ami a koordináció, a polgári védelem és egyebek egész kérdését illeti, hadd mondjak el három dolgot.

Először is a polgári védelem a tagállamok hatáskörébe tartozik, és minden koordinációs kezdeményezésnek ezen kell alapulnia. Ezt javasolta a Barnier-jelentés is, de mindeddig nem jutottunk megállapodásra. Ez a tagállamok, és nem a Bizottság hatáskörébe tartozik.

Másodszor, ami a polgári védelmet és annak összehangolását illeti, a 2004-es cunami óta az EU polgári védelmi koordinálása sokat erősödött, és sokkal hatékonyabb lett. A virtuális gyakorlatok természetesen soha nem tesztelhetik olyan hatékonyan együttműködésünk hatékonyságát, mint sajnos a természeti katasztrófák. Ebben a válságban nem EU-tagállamok kérik fel a MIC-et, hogy kiderüljön, hogyan tudnak részt venni a mentési munkálatokban uniós felszerelésekkel.

Harmadszor, ne feledkezzünk meg arról, hogy a második Barroso-bizottságban a humanitárius segítségnyújtás és a polgári védelem egy biztos keze alatt összpontosul, ami véleményem szerint nagyon értékes erőfeszítés. Ezenfelül most már van egy főképviselőnk, akinek kétszeres megbízatása van. A múltban azt láttuk, hogy a koordináció például nem a Bizottságon belül hiányzott – erre majd néhány szó erejéig még visszatérek –, hanem néha az európai intézmények és a tagállamok, valamint az Európai Bizottság és a Tanács között. A kettős megbízatás mögötti gondolat épp az volt, hogy a Tanács és a Bizottság jobban együtt tudjon dolgozni, és úgy gondolom, hogy e válság során megmutatkozott, hogy ez valójában nagy előrelépés volt.

Végezetül szeretném elmondani, hogy kissé elszomorít az, amit néhány felszólalótól hallottam. Biztosként természetesen nem lehetek szomorú, csak tudomásul kell ezeket vennem, de ezek nem adóznak megfelelő tisztelettel a helyszínen és Brüsszelben óráról órára, éjjel-nappal, hétvégén panasz és jutalom nélkül fáradozó kollégáink előtt. Nagyon keményen dolgoznak, és néhány órán belül a helyszínen kezdték meg a munkálatokat, noha a felszereléseiket is súlyos csapás érte.

Kérem tehát, mérlegeljék, hogy ez olyan hatalmas csapás, amely nem előrelátható, amelyre csak akkor tudnak választ adni, amikor megtörténik, és amely esetén meg kell mutatniuk, hogy nagyon rövid időn belül válaszlépéseket tudnak szervezni. Úgy gondolom, hogy a Bizottság ezt megmutatta. Úgy gondolom, hogy a tagállamok azonnal és széles körben támogatták fellépésünket, és egy kissé kevésbé kellene kritikusnak lennünk e szolgálatok felé.

Elnök. - A vitát lezárom.

A szavazásra a februári ülésen kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 149. cikke)

Maria Da Graça Carvalho (PPE), írásban. – (PT) Szeretném kifejezni együttérzésemet a január 12-i földrengés által megrázott Haiti lakossága mellett, és üdvözlöm az EU segítségre tett kötelezettségvállalásait. Az Európai Unió a világ legnagyobb humanitárius- és fejlesztésisegély-adományozója. A katasztrófa után néhány órával az EU 3 millió eurónyi segélyt biztosított az azonnali mentési munkálatokra. 134 millió eurónyi összeget különítettek el a korai rehabilitációs és újjáépítési erőfeszítésekre. 200 millió eurót különítettek el a hosszabb távú rehabilitációra, kiegészítve a különböző EU-országok által nyújtott 92 millió eurót. Ezt az összesen 429 millió eurót kitevő összeget tovább lehet növelni a szükségletfelmérés eredményétől függően. Szeretnék gratulálni az Európai Bizottságnak a segély koordinálásáért, de csalódott vagyok, hogy az Európai Unió nem volt eléggé látható a helyszínen. Ez a nemzetközi közvélemény előtt rontja az EU képét, és ellentétes az USA képével, amely 91,6 millió eurós hozzájárulást biztosított. E válság folyamán egyértelmű volt az orvosi ellátás

iránti igény, ezért az orvosok és az egészségügyi szakemberek, valamint logisztikai támogatásuk kvótájának növelését kérem.

Gaston Franco (PPE), írásban. – (FR) Meglep, hogy a külügyi és biztonságpolitikai főképviselő távol marad a haiti természeti csapás helyszínétől. A Lisszaboni Stratégia hatálybalépése óta az Európai Unió számára még mindig nehéz megmutatnia arcát a nemzetközi színtéren, és ez nagyon sajnálatos. Úgy tűnik számomra, hogy az európai válságkezelő rendszer túl töredezett, túl összetett és nem elég sikeres. Haiti rehabilitációjának (amelyre 100 millió eurót különítettek el) és az ország újjáépítésének (200 millió euró) szempontjából mit fog pontosan finanszírozni az EFA, és mit a Stabilitási Eszköz? Ezenfelül az ENSZ logisztikai és biztonsági támogatásra vonatkozó kérelmére válaszul az Európai Uniónak – nézetem szerint – olyan helyzetben kell lennie, hogy a Lisszaboni Szerződés által ráruházott valamennyi eszközt, így a katonai válaszadást is, fel tudja használni. Kérem egy, a Barnier úr által is tanácsolt európai polgári védelmi erő gyors létrehozását annak érdekében, hogy meg tudjuk adni a tervezett, megfelelően összehangolt és hatékony európai választ. Van Rompuy úr közelmúltbeli nyilatkozatai jó irányba haladnak. Egy humanitárius gyors reagálású erő felállítása mellett emelt szót. Milyen lesz pontosan e projekt, és mikor lát napvilágot?

Filip Kaczmarek (PPE), írásban. – (PL) Hölgyeim és uraim, a Haitiról érkező beszámolók sokkoló hatásúak. Ez az egyik legrémisztőbb katasztrófa, amelyről valaha hallottunk. Ugyanakkor már most levonhatunk a jövőben talán hasznunkra válható következtetést. Világosan látható, hogy a humanitárius segély összehangolását irányító mechanizmusok nem a legjobbak. A haitiaknak szánt segély hatékonyabb lett volna, ha a humanitárius segélyt adományozók jobban tudták volna koordinálni munkájukat. A koordináció javítása nem csupán az Európai Unió gondja, mivel a terület fejlesztése konstruktív elemzést, és valamennyi adományozó részéről lépést kíván. A mai haitihez hasonló helyzetekben a gyorsaság, a megfelelőség és a rugalmasság a legfontosabb. Nem ma kell vitatkozni például arról, hogy kinek kellene irányítani Haiti fővárosának repterét. Ez is fontos persze, de az egyes megoldásokról szóló döntéseket máskor kell meghozni. Most minden lehetségest meg kell tennünk azért, hogy a legfontosabb célra koncentrálhassunk: az emberi életek megmentésére.

Alan Kelly (S&D), írásban. – A Haitin történt legutóbbi földrengés megmutatja, hogy milyen törékeny is az élet itt e Földön. Valamennyiünket megindítottak a médiában látható ás hallható képsorok és történetek. A globális közösség e természeti csapásra adott válasza bámulatos, és tisztelettel adózom mindazok előtt, akik a mentési munkálatokban vesznek részt vagy a mentési munkálatokat otthonról pénzadományokkal támogatják. A haiti népnek generációkba fog telni, mire teljesen felépülnek abból, ami remélhetőleg csak egyszer történt meg. Fontos, hogy ez a Ház szolidaritást mutasson ezen emberek felé. Remélem, hogy az Európai Unió vezető szerepet játszhat abban, hogy e népnek jobb jövőképet biztosítsunk. Az azonnali rövid távú segélyt hosszabb távú segélyel kell támogatni, hogy a következő generációknak segítsünk felépülni e borzalmas csapásból. Az, hogy e Parlament képviselői, valamennyi politikai csoportban, hogyan reagáltak, rendkívül bátorító. Örömmel várom, hogy kollégáimmal együttműködve minden tőlem telhetőt megtegyek Haiti lakóiért. Az EU-nak célul kell kitűznie, hogy olyan gazdag példaként kell elöl járnia, amely mindig kész a nálunk kevésbé szerencsésebb helyzetűek számára segítő kezet nyújtani.

Joanna Katarzyna Skrzydlewska (PPE), írásban. – (PL) Elnök úr, minden nap tragikus információkat kapunk a Haitin történt borzalmas földrengésről. E hírekből világosan látszik, hogy a teljes káoszba merült és támogatás nélkül maradt Haiti nem képes megbirkózni e szörnyű tragédia utóhatásaival. A teljes nemzetközi közösségnek, így az Európai Uniónak is kötelessége humanitárius segélyt nyújtani a csapás áldozatainak, akik alapvető szükségleteket sem tudják kielégíteni. Ezért a megfelelő európai uniós struktúrákhoz fordulok, hogy azonnali és hatékony lépéseket tegyenek annak érdekében, hogy amilyen hamar csak lehet, alapvető segélyt küldjenek, valamint támogatást a haiti földrengés következményeinek leküzdéséért folytatott küzdelemhez.

5. Az iráni helyzet (vita)

Elnök. - A következő pont az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének/a Bizottság alelnökének nyilatkozata az iráni helyzetről.

Catherine Ashton, Az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője/a Bizottság alelnöke. – Elnök úr, tisztelt képviselők, ez egy fontos alkalom arra, hogy az iráni helyzetről beszéljünk.

Az Európai Unió normális viszonyt kíván kialakítani Iránnal, és ennek a nukleáris kérdéssel kapcsolatos erőfeszítéseink is részét képezik. Ebben az összefüggésben, főképviselői minőségemben folytatni fogom elődöm, Javier Solana szerepét az Iránnal folytatott nemzetközi tárgyalásokon.

17

Irán fontos, mélyre nyúló történelemmel és gazdag kultúrával rendelkező ország, amelynek lakói rendkívül tehetségesek. Lenyűgözők az Iránból származó filmek és könyvek, a nők iskolázottsági szintje magas, van befogadóképesség a nyilvános vitára, és az ifjú generáció élénk és aktív. Az iráni társadalom több szempontból is rendelkezik a szabad társadalom jegyeivel és képességeivel. A társadalmat érő fenyegetést tükrözték a tavalyi, sok iráni által tisztességtelennek tartott választásokat követő zavargások. Ez természetesen az irániakra tartozik. Ránk az tartozik, hogy a polgári és politikai jogokra vonatkozó nemzetközi normákat és szabályokat be kell tartani.

Ezzel kapcsolatban mély aggodalomra adnak okot a nemrégiben, december végén megtartott Ásúra napi megemlékezések során Teheránban és más iráni városokban erőszakkal elfojtott tüntetésekről és önkényes letartóztatásokról szóló beszámolók. A szólásszabadságuk és gyülekezési joguk gyakorlására törekvő tüntetők ellen bevetett erőszak nem elfogadható. Ezek egyetemes emberi jogok, amelyeket tiszteletben kell tartani, és mindazokat szabadon kell engedni, akiket ezeknek a jogoknak a békés gyakorlásáért vettek őrizetbe.

Úgyszintén mély aggodalommal állapítom meg, hogy számos letartóztatás az emberi jogok védelmezői és újságírók ellen irányult, valamint sok fogvatartottól megtagadták a jogi képviselethez való hozzáférést és a családjukkal való kapcsolattartást. Iránnak eleget kell tennie nemzetközi kötelezettségeinek, és a fogva tartott személyekkel a nemzetközi emberi jogi normáknak megfelelően kell bánnia.

Egy másik aktuális ügy a bahá'í vallási közösség további 12 tagjának letartóztatása. Ezeknek az embereknek a nemzetközi normákkal összhangban igazságos, nyílt és tisztességes eljárást kell biztosítani.

Az Európai Unió minden alkalmat megragadott arra, hogy felkérje az iráni kormányt azoknak a nemzetközi kötelezettségeknek a betartására, amelyeket önként és szabadon vállalt. Nyilvános közleményeket adunk ki, és élünk diplomáciai eszközeinkkel. Az ENSZ-en keresztül dolgozunk: a Közgyűlés csupán múlt hónapban fogadott el egy, a helyzetet elítélő határozatot. Teljes mértékben ki fogjuk használni az iráni helyzet küszöbön álló felülvizsgálatát, amelyre február elején az ENSZ Emberi Jogi Tanácsában, Genfben kerül sor.

A nukleáris kérdést illetően sajnáljuk, hogy Teherán részéről nem volt folytatása a Javier Solana és a főtárgyaló, Dzsalili között október 1-én, Genfben lezajlott utolsó találkozónak. Valamennyien pozitívan értékeltük a találkozót. Irán most azonban voltaképpen elutasította a NAÜ által javasolt megállapodás-tervezetet, és nem hajlandó további tárgyalásokat folytatni a nukleáris kérdésről.

Az Európai Unió és tárgyalási partnerei valamennyien elkötelezték magukat az iráni nukleáris kérdés diplomáciai megoldása mellett, és ennek érdekében folytatnunk kell a kettős megközelítés végrehajtását. Teherán részéről érdemi tárgyalások melletti komoly elköteleződésre van szükségünk.

Célunk továbbra is az abba vetett bizalom építése, hogy a nukleáris program kizárólag békés célokat szolgál. A bizalom hiányát tovább növelte annak felfedése, hogy Irán a NAÜ kellő időben történő tájékoztatása nélkül újabb urándúsító létesítményt épített. Ezenkívül Irán továbbra sem működik teljes körűen együtt a NAÜ-vel, és továbbra sem tesz eleget nemzetközi kötelezettségeinek.

Rendkívül fontos, hogy az EU és a nemzetközi közösség egységesen álljon a tárgyalási erőfeszítések mögé, beleértve ezen erőfeszítések megfelelő intézkedésekkel történő támogatását is. A lehető legszélesebb körű egyetértés kulcsfontosságú, ha célt akarunk érni.

Amennyiben Irán konstruktívabb irányt követ a nukleáris kérdésben, valamint általában a regionális stabilitás tekintetében, akkor fontos szerepet tölthet be a Közel-Keleten és az Öböl-térségben, ami az őt megillető helyet és büszke történelmét is tükrözné.

Végezetül, az Irán támasztotta kihívások súlyos terheket rónak a tárcámra. Ebben az országban rendkívüli lehetőségek rejlenek – és mi újra és újra hajlandónak mutatkoztunk a konstruktív együttműködésre Iránnal. Én továbbra is ezt fogom tenni. Őszintén remélem, hogy ami az iráni kapcsolatokat illeti, megbízatásom alatt pozitívabb képpel fogok visszatérni a Ház elé.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, a PPE képviselőcsoport nevében. – (ES) Ashton bárónő, joggal aggódik, hiszen az afganisztáni helyzet rendkívül súlyos, különösen az emberi jogok tekintetében. Elsősorban a polgári jogokra és a politikai szabadságokra gondolok, amelyek területén valóban hihetetlen mértékű romlást tapasztalunk: az erőszak önkényes alkalmazása, az ellenzék tagjainak tömeges bebörtönzése,

gyilkosságok, kivégzések, a nem kormányzati szervezetek munkájának megakadályozása és a sajtószabadság gyakorlásának ellehetetlenítése. Egy európai parlamenti küldöttségtől még a belépést is megtagadták.

Elnök úr, jelen körülmények figyelembevételével nem tudom, van-e értelme most ebbe az országba látogatni.

A nukleáris kérdéssel kapcsolatos megjegyzései, Ashton bárónő, nagyon világosak és egyenesek voltak: Irán a nemzetközi közösség figyelmeztetései ellenére is folytatja a dúsított urán előállítását. Irán elutasította Obama elnök feléje nyújtott kezét, és elutasította a Hatok által javasolt legutóbbi tervet, amelyben Oroszország és Franciaország is részt vett.

A kérdésem, Ashton bárónő, nagyon egyszerű: Úgy véli-e, hogy türelmünk határára érkeztünk ezzel az országgal? Úgy véli-e, hogy most már erőteljesebb intézkedéseket kellene elfogadnunk, vagy úgy gondolja, hogy inkább az engedékeny megközelítés a legjobb módja az iráni rezsimmel történő tárgyalásnak?

Szeretném elmondani, hogy őszintén üdvözlöm az iráni emberi jogok védelme mellett tett nyilatkozatát. A jogsértések rendkívül súlyosak, és úgy vélem, elnök úr, hogy a Parlamentnek kíméletlenül el kell ítélnie az emberi jogok helyzetét ebben az országban. Remélem, hogy a kérdésre vonatkozó állásfoglalás elfogadásával képes lesz ezt megtenni. A Parlamentnek továbbra is szilárdnak, nagyon szilárdnak kell maradnia a szabadság fáradhatatlan megvédésében.

Roberto Gualtieri, az S&D képviselőcsoport nevében. – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, az iráni helyzettel kapcsolatos fejlemények tükrében csak komoly aggodalmunknak adhatunk hangot. Aggódunk a politikai és polgári jogok egyre nagyobb számú megsértése miatt, amelyet határozottan elítélünk, valamint amiatt, hogy Irán nem teljesíti az atomsorompó-egyezmény részes feleként rá rótt kötelezettségeket, amely egyezményhez való csatlakozását állítása szerint maga Irán sem kívánja kétségbe vonni.

Nem vitatjuk, hogy Iránnak joga van az atomenergia békés célú fejlesztésére, és nem kívánjuk alábecsülni azt a fontos szerepet sem, amelyet Irán regionális szinten játszhat, de jogos biztonsági követelményeit vagy egy olyan hiteles, regionális biztonsági rendszer létrehozásának a szükségességét sem, amely a térség valamennyi nukleáris hatalmára kiterjedne. Pontosan ezért nem értjük azonban az okait annak, hogy Irán miért nem tesz eleget a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség arra vonatkozó kérésének, hogy az urán dúsítását végezzék külföldön, és sajnáljuk ezt a döntést.

A kialakult helyzetben a Biztonsági Tanácsnak kell a nemzetközi közösség válaszáról és az esetleges új szankciókról határoznia, amelyeknek a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozására kellene koncentrálniuk, valamint a nehéz, de elkerülhetetlen párbeszéd útjának támogatását, nem pedig a rezsim leküzdését kellene szolgálniuk.

Ami ezt az irányvonalat illeti, ebben az Európai Uniónak is részt kellene vállalnia azzal, hogy megfelelő időben és módon mérlegeli az ENSZ szankciókat esetlegesen kiegészítő technikai intézkedéseket, és egyben megerősíti vita- és párbeszédkészségét, amelynek még nehéz időkben sem szabad elvesznie.

Teljes mértékben támogatni fogjuk az Európai Uniónak és a főképviselőnek a főképviselő beszédében világosan felvázolt megközelítéssel összhangban álló lépéseit.

Marietje Schaake, *az ALDE képviselőcsoport nevében.* – Elnök úr, tavaly nyáron azért választottak az Európai Parlament tagjának, mert saját kormányomat bíráltam. Ha egy fiatal iráni nő tette volna ezt, akkor már valószínűleg megölték, bebörtönözték, megkínozták és megerőszakolták volna.

Az új médiáknak köszönhetően valamennyien láttunk felvételeket arról, hogy az iráni rezsim milyen brutálisan csap le a demokrácia és a szabadság mellett békésen felszólaló polgárokra. A Forradalmi Gárda hírszerző szolgálata által az emberi jogi újságírók körében végrehajtott közelmúltbeli letartóztatások azt mutatják, hogy az iráni rezsim egyre inkább érdekelt az ország lezárásában. A nemzetközi újságírók nagymértékben az érintett újságírók beszámolóira támaszkodtak.

Tegnap volt a Martin Luther King nap. Egy olyan emberre emlékezünk, aki maga is békésen az utcára vonult, és azt mondta: "eljön az idő, amikor a hallgatás árulás." Főképviselő asszony, ez az idő már régen eljött.

Barack Obama elnök megszakította karácsonyi szabadságát, hogy a polgárok ellen az Ásúra napot követően elkövetett még brutálisabb támadások ellen felszólaljon. Az Iránnal szemben javasolt kettős megközelítésben, amely egyensúlyt teremt a nukleáris kérdés és az emberi jogok között, az Egyesült Államok egyre nagyobb hangsúlyt fektet az emberi jogokra. Európának ebben nagyobb vezetői szerepet kellene vállalnia, és nem csak akkor, amikor az politikailag biztonságos.

A haiti katasztrófa rettenetes tragédia, és örülök, hogy lépéseket tesz ez ügyben. Az Iránban folyó, ember okozta katasztrófára azonban Európa eddig nem a megfelelő irányítással és koordinációval válaszolt. Múlt

19

hónapban úgy tervezték, hogy egy európai parlamenti küldöttség Iránba látogat, de a rezsim nem akarta, hogy saját szemünkkel lássuk gyengeségét és megosztottságát. Legfőbb ideje, hogy Európa állást foglaljon Irán ügyében, a világ erre vár.

Hiteles tárgyalópartner-e a jelenlegi iráni rezsim, amely elvesztette legitimitását és belsőleg megosztott? Milyen olyan intézkedéseket javasol a nukleáris kérdésben, amelyek anélkül célozzák a kormányt, hogy a lakosságnak is ártanának? Hajlandó rendkívüli tárgyalásokat összehívni Európában az iráni helyzetről?

Hogyan kívánja használni az Európai Unió emberi jogi eszközét annak biztosítására, hogy az emberi jogok továbbra is elsődleges fontossággal bírjanak Európa számára? Úgy vélem, támogatnunk kell a polgárokat, a civil társadalmat és az újságírókat. A cseh elnökség által javasolt "Shelter City" ("Menedékváros") program hasznos eszköze lehetne a fenyegetett irániak európai támogatásának.

Kroes biztos asszony meghallgatása során megkérdeztem tőle, hogy hajlandó lenne-e együttműködni önnel annak érdekében, hogy az internetes szólásszabadság az európai külpolitika szerves részévé váljon. Öntől ugyanezt kérdezem.

Barbara Lochbihler, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr, Ashton bárónő, az Európai Parlament szorosan figyelemmel követte az iráni bel- és külpolitikai fejleményeket. Az iráni küldöttség párbeszédet folytatott a kormány és a civil társadalom képviselőivel, és megtette az előkészületeket a küldöttség hónap eleji iráni látogatására, amelyet sajnos röviddel előtte lemondtak.

Éppen a választási csalással kapcsolatos elégedetlenség és az állami elnyomás egyre növekvő mértéke sarkallta az iráni civil társadalom képviselőit arra, hogy az Európai Parlamenthez forduljanak. Támogatásunkat kérik a demokratikus szabadságjogok fenntartása melletti bátor kiállásukhoz, és arra szólítanak fel, hogy vegyük komolyan saját, alapvető értékeinket. A tüntetések sokrétűek és továbbra is tartanak. Az iráni kormány feladata az lenne, hogy politikai válaszokat adjon a megoldatlan kérdésekre, de ehelyett az emberi jogok olyan rendkívül súlyos megsértéseinek az emelkedését tapasztaljuk, mint amilyen a kínzás és a fogvatartottak megerőszakolása, továbbá tüntetők megöléséről hallunk, és tisztességtelen bírósági eljárások folynak.

Sok iráni azt várja tőlünk, hogy ne csak a külpolitikát és a nukleáris kérdést tartsuk szem előtt, hanem akkor is figyeljünk oda és cselekedjünk, ha az iráni politikai helyzetről van szó. Üdvözlendő, hogy olyan országok, mint Spanyolország és Írország késznek mutatkoznak arra, hogy bürokratikus akadályoktól mentesen állítsanak ki vízumot az emberi jogok üldözött védelmezőinek, és így megmentsék őket a közvetlen veszélytől. Más tagállamoknak is követniük kellene ezt a példát, és a Bizottságtól is kérjük, hogy nyújtson gyors segítséget a politikai üldözötteknek.

Kívülről csak korlátozottan tudunk lépéseket tenni. A döntő változásoknak magából az országból kell kiindulniuk. Ugyanakkor nyitva kell tartanunk a külvilág felé irányuló kommunikációs csatornákat. Ennek kapcsán rendkívül elítélendő, hogy az olyan külföldi vállalatok, mint a Siemens és a Nokia technológiájukkal hozzájárulnak ahhoz, hogy lehetővé és még hatékonyabbá váljon a cenzúra.

Mivel a nukleáris kérdéssel kapcsolatos tárgyalások nem vezettek megegyezésre, így egyre inkább a szankciók bevezetéséről folyik a vita. Nem világos azonban, hogy mely szankciók gyakorolnák a kívánt hatást a politikai vezetésre. Ha a szankciók sokak életkörülményein rontanak, például a benzin szankcionálásának esetében, akkor azzal célt tévesztenek, és lehetővé teszik a kormány számára, hogy a romló gazdasági helyzetért az úgynevezett ellenséges külföldet tegye felelőssé.

Ezért nagyon fontos célzott és intelligens, adott esetben akár egyes személyek ellen irányuló szankciók kidolgozása. Így például a Tanács az elmúlt hónapok elnyomó intézkedéseiért felelős egyéneket is feketelistára teheti. Az Európai Unió iráni politikájában kulcsfontossággal bír a kettős megközelítés alkalmazása és fenntartása. A visszautasítások ellenére is politikai párbeszédre kell törekednünk. Irán elszigetelése sem az ott élőkön, sem Irán térségbeli szomszédain nem segítene.

Charles Tannock, az ECR képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, véleményem szerint Ahmadinezsád elnök nukleáris fegyverek fejlesztésére irányuló gátlástalan törekvése jelenti ma a legsúlyosabb fenyegetést a világbékére.

Az Európai Unió diplomáciája csak egységes és koordinált megközelítéssel járhat végül sikerrel. A megújított szankcióknak most célzottnak kell lenniük, és rendkívüli kárt kell okozniuk a teheráni rezsimnek. De ugyanígy el kell ismernünk azt is, hogy az iráni nép nem azonos az iráni rezsimmel.

Amióta Ahmadinezsád az elmúlt évben elcsalta az elnökválasztást, sok másként gondolkodót és bátor tüntetőt láttunk az utcára vonulni. Ezeknek az embereknek szükségük van a támogatásunkra, mert azonosulnak az olyan értékeinkkel, mint a szabadság, a demokrácia és a jogállamiság. Valóban olyan nagy a kétségbeesés Iránban, hogy az ellenzék vezére, Mir Husszein Muszavi, akit a múltban aligha demokrataként ismertek, azt mondta, kész akár életét is áldozni országa jövendő jobb sorsáért. Eközben továbbra is ugyanúgy folytatódnak a gyalázatos emberi jogi sértések, miközben rendszeresen fiatalkorúakat és homoszexuálisokat végeznek ki.

Mi, az Európai Parlament képviselői ebben a Házban egy olyan demokratikus és szabad Iránt szeretnénk látni, amely többé már nem exportálja a terrorizmust a Hamász és a Hezbollah szervezetein keresztül, és elfoglalja az őt megillető helyet a nemzetközi közösségben. Az Európai Uniónak meg kell kettőznie erőfeszítéseit annak érdekében, hogy minden lehető módon felgyorsítsa ezt a folyamatot.

Bastiaan Belder, az EFD képviselőcsoport nevében. – (NL) Elnök úr, a média múlt héten egy fura javaslattal élt: azt állítják, hogy Izrael előbb vagy utóbb meg fogja támadni fő ellenségét, Iránt. Miközben Európában erről folyt a vita, az iráni média behatóan foglalkozott a Teherán vitatott nukleáris programjával szembeni esetleges katonai fellépéssel. Mindez csak cionista hazugság és túlzás, vélekedett a Kajhan konzervatív napilap az állítólagos nukleáris fenyegetésről. Miközben kétség sem fér hozzá, hogy az Iszlám Köztársaság nukleáris programja súlyos biztonsági fenyegetést jelent – mindenekelőtt Izrael számára, de a tágabb térség számára is. Ezért továbbra is remélem, hogy a nemzetközi közösség a továbbiakban nem csupán el fogja ismerni ezt, hanem valóban lépéseket is fog tenni ebben a tekintetben. Úgy vélem, ezzel kapcsolatban minden lehetőséget nyitva kell hagyni. Egy hatékony szankciórendszer, amelyet Merkel német kancellár asszony még tegnap is kért, mindenképpen azt jelenti, hogy a zsidó államnak egyáltalán nem kell egyoldalú lépéseket tennie.

Ezzel egy kulcsfontosságú kérdéshez érkeztem a Tanács és az ön részére, főképviselő asszony. Valóban van európai alap az iráni rezsim elleni szankciók erélyes megszigorításához? Az Iszlám Köztársaság és több neves európai uniós tagállam – nincs szükség a megnevezésükre, hiszen bizonyára önök is jól tudják, hogy melyek ezek – között fennálló szoros kereskedelmi kötelékek mindig jelentős akadályt képezhetnek a nukleáris kérdés komoly megvitatásához. Az elmúlt hetekben a *The Wall Street Journal* amerikai napilap számos éles véleménycikket írt ezzel kapcsolatban, amelyek gyakorlatilag Európa elleni vádiratok voltak. Röviden, Ashton bárónő, van alap az Iszlám Köztársaság elleni hatékony szankciók megszigorításához? Várom válaszát.

Franz Obermayr (NI). - (DE) Elnök úr, a legutóbbi események különösen világossá tették, hogy a polgári szabadságjogok iráni kezelése európai szemszögből egyértelmű hiányosságokat mutat. A közelmúltban elítélt tüntetők elleni halálos ítélet jelzi, milyen eltérően is kezelik az alapjogokat és betartásukat ebben az országban. Fontos azonban azt is hangsúlyozni, hogy az Európai Unió külpolitikájának nem szabad egyoldalúnak lennie, hiszen a gazdaságilag és geostratégiailag fontos partnereinknél – mint Kína, vagy talán Szaúd-Arábia esetében – gyakran örömmel szemet hunyunk az ilyesmi felett, pedig ezekben az országokban is súlyos eltérések tapasztalhatók a mi demokráciáról és jogállamiságról alkotott európai elképzeléseinktől.

Az iráni küldöttség tagjaként ezért különösen fontos számomra, hogy az elhalasztott iráni utazást minél hamarabb pótoljuk annak érdekében, hogy javítsuk a kétoldalú kommunikációt az Európai Unióval, és ezáltal esetleg a drámai iráni helyzet feloldásához is hozzájáruljunk.

Lena Kolarska-Bobińska (PPE). - (PL) Elnök úr, Ashton bárónő, az iráni belpolitikai helyzet napról napra, hétről hétre drámaian romlik. Az emberi jogokat a szemünk előtt gyalázzák meg brutálisan, és olyan terrort látunk, amilyennel évtizedek óta nem kellett foglalkoznunk. Az állami elnyomás példátlan hulláma próbálja elhallgattatni azokat, akik demokratikus reformokért küzdenek Iránban. A saját polgárai ellen folytatott harcban a kormány a Baszidzs Milícia különlegesen képzett fiatal fegyvereseit is beveti.

Az Európai Parlamentnek el kell ítélnie a kormány részéről tapasztalható túlzott erőszak-alkalmazást és az emberi jogok egyre nagyobb mértékű megsértését. Úgyszintén elfogadhatatlan, hogy a halálbüntetést használják az ellenzék ellen, beleértve azt is, amikor a "moharebeh", az Isten megsértése vádjának ürügyén alkalmazzák azt. Ezért az Európai Uniónak új megközelítésre van szüksége az iráni helyzettel kapcsolatban. Az Európai Unió főképviselőjének, Catherine Ashtonnak határozott és világos üzenetet kellene küldenie az iráni polgároknak, amellyel megerősíti az emberi jogok védelmére irányuló szándékunkat.

A nukleáris fegyverek kérdése rendkívül fontos. Ugyanakkor nem hagyhatunk fel alapvető értékeink védelmével csak azért, hogy taktikai előnyre tegyünk szert a tárgyalásokon. Az Iránnal folytatott tárgyalások során nem szabad háttérbe szorítanunk a jogállamiságot, a szólásszabadságot vagy az információhoz való jogot. Ezeket az értékeket nem szabad úgy kezelnünk, mintha kisebb jelentőséggel bírnának.

Lengyelországból származom, ahol több mint 20 évvel ezelőtt, 1989-ben a zsarnokság átadta helyét a demokráciának. Ez az ellenzéki Szolidaritás mozgalom erőszakmentes fellépésének, valamint a kormány és a nép között folyó békés párbeszédnek volt köszönhető. Nem látok ennél jobb, előrevezető utat az Iránban élők számára.

21

Ana Gomes (S&D). - (PT) Az iráni kérdés az egyik legfontosabb ügy a mai nemzetközi politikában. Mindent meg kell tenni annak megakadályozásáért, hogy az iráni rezsim, amely annyi kárt okozott a közel-keleti béke és biztonság számára, nukleáris fegyverekhez jusson.

Az Európai Unió szerepét azonban az Iránnal fenntartott kapcsolatokban nem vesztegethetjük a nukleáris kérdésre. A júniusi elcsalt választások óta egy az iráni rezsim elnyomó, maradi és antidemokratikus természete ellen formálódó népi mozgalom tanúi lehettünk.

Európának következetesnek kell lennie azon emberi jogok egyetemes értékének támogatásában, amelyekért sokan életüket kockáztatják Teherán utcáin. Anélkül, hogy megkérdőjeleznénk az emberek arra vonatkozó szuverén jogát, hogy saját sorsukról dönthessenek, az Európai Uniónak kötelessége lépéseket tenni mindazok bátorítására, akik a szabadságért és a demokráciáért harcolnak Iránban. A szabad és alternatív információs csatornáknál semmi sem lehet hatékonyabb a cenzúra ellen, amely minden elnyomó rezsim menedéke.

Ennek fényében várjuk, hogy a fárszi nyelvű televíziós csatorna adása, amelyet az Európai Bizottság az Euronews-nak ítélt oda, hamarosan elinduljon.

Azt is várjuk, hogy Ashton bárónő mint új főképviselő olyan kreatív kezdeményezéseket fog előterjeszteni, amelyek hozzájárulnak a nagyobb átláthatósághoz Iránban, és figyelembe veszik mindazok ajánlásait, akik egy szabad Iránért harcoltak, beleértve a száműzetésben élő irániakat is.

Sőt, ezeknek az Irán politikai jövőjére vonatkozó aggodalmaknak kellene vezérelniük a nukleáris kérdéssel kapcsolatban hozandó új szankciókat is. Amint azt az egyik iráni értelmiségi, Akbar Gandzsi is elmondta itt a Parlamentben, rendkívül fontos az olyan gazdasági szankciók elkerülése, amelyek az embereket, különösen az ellenzék magját alkotó iráni középosztály tagjait gyengítik.

Semmi sem járulhat hozzá jobban a közel-keleti, az európai és a globális biztonsághoz, mint egy olyan iráni demokrácia, amelyet az irániak építettek. Az Európai Uniónak ezt kell egyik céljául kitűznie.

Frédérique Ries (ALDE). - (FR) Elnök úr, Irán kétségkívül történelme legmélyebb válságát éli 1979 óta, és köszönheti ezt egy olyan rezsimnek, amely érzéketlen bármilyen változásra, és amely a 2009. június 12-i választási komédia óta megsokszorozta az ellenzékiek elleni célzott merényletek számát, a razziákat és a békés tüntetők, valamint az újságírók bebörtönzését.

A vita kezdetén Ashton asszony említette a nem kormányzati szervezetek jelentéseit, amelyek katasztrofálisak e tekintetben, nem is beszélve azokról az igazságügyi paródiákról, amelyekben a francia Clotilde Reiss-nek, illetve a bahá'í kisebbség tagjainak volt részük – ez utóbbi kisebbség hét tagja ellen folytatnak pert múlt hétfő óta Teheránban. Életfogytiglani börtön vagy még rosszabb fenyegeti őket pusztán azért, mert vallásuk eltér az uralkodó hatalométól.

A jelentés kíméletlen, az elnökválasztás semmin sem változtatott, vagy talán mégis: még radikálisabbá tette az iráni rezsimet, amennyiben ez még egyáltalán lehetséges, és radikalizáció figyelhető meg a külvilággal szemben is, tekintve az iráni hatóságok pálfordulását a 2009 októberében, Bécsben egyeztetett nukleáris egyezménytervezettel kapcsolatban.

Mikor fogjuk fontolóra venni olyan intelligens és célzott szankciók megemlítését – említésről beszélek –, amelyekre Lochbihler asszony is utalt, olyan szankciókét tehát, amelyek ez ellen a nyíltan nyugatellenes és antiszemita rezsim ellen irányulnak? Tudom, hogy ezek szűk lehetőségek, Ashton asszony, de nem gondolja, hogy többet és jobban kellene cselekednünk, továbbá hogy segítenünk kellene az iráni fiatalokat, akik az interneten adnak hangot felháborodásuknak, hogy el kellene ítélnünk az Izrael Állam elpusztítására buzdító újabb és újabb felszólításokat, és hogy mindenekelőtt támogatnunk kellene a civil társadalmat és az ellenzéket, ezt a demokratikus mozgalmat, amely dacol ezzel a szavazatrabló elnökkel és katonáival?

El kell kerülnünk az eszkalációt, ezt nagyon is jól tudom, de nem szabad a kérdés elől kitérnünk, és még egyszer ugyanazt a hibát elkövetnünk, mint Afganisztánban, ahol Európa képtelen volt megvédeni Masszud parancsnokot. Kötelességünk támogatni az iráni ellenzék vezetőit annak érdekében, hogy nehogy hasonló sorsra jussanak.

Fiorello Provera (EFD). - (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, Iránban a helyzet folyamatosan romlik.

A közelmúltban legalább nyolc embert öltek meg, a rezsim egyre több nőt tartóztat le – újságírókat, szakszervezeti képviselőket és értelmiségieket –, harminc anyát tartóztattak le azért, mert az eltűnt gyermekeikről szerettek volna hírt kapni, és a szabadságért meghalt fiatal mártír, Neda Aga Szultán sírját újra meg újra fegyvergolyókkal szentségtelenítik meg. Világos, hogy a rezsim növelni akarja az elnyomást, és a terror légkörét kívánja megteremteni.

A belföldön kialakult helyzet mellett Irán nem mutat hajlandóságot a nemzetközi együttműködésre sem, a Nemzetközi Atomenergia-ügynökségtől megtagadta a hozzáférést az iráni urándúsító létesítményekhez. Ez világosan jelzi az iráni atomprogram valós szándékait, ha az csupán békés célokat szolgálna, akkor nem lenne szükség a létesítmények rejtegetésére.

Ezért Európának határozottan hangot kellene adnia aggodalmainak, mivel egy katonai, nukleáris hatalom veszélybe sodorhatja a kontinens biztonságát, és súlyos politikai következményekkel járhat a térség valamennyi országára nézve.

Martin Ehrenhauser (NI). - (DE) Elnök úr, még ha az iráni konfliktus gyakran a régi és az új rendszer közötti hatalmi harcnak tűnik is, az világosan látszik, hogy ebben a nagyon zárt társadalmi rendszerben komoly repedések vannak. Az iráni helyzet minden bizonnyal a demokrácia jelentőségét bizonyítja, azaz annak jelentőségét, hogy minden polgár kifejezésre juttathatja politikai akaratát.

Az iráni politikai felelősök most állami elnyomással – amely akár a halálbüntetésig is terjed – válaszol erre a jogos társadalmi akaratra. A polgárok elleni támadásoknak azonnal véget kell vetni! Hiszen állami elnyomással biztosan nem lehet feltartóztatni ezt a társadalmi akaratot. Sőt, éppen ellenkezőleg. Ezt bizonyítja Irán hosszú történelme is.

Az Európai Parlament tervezett teheráni küldöttségi útjával kapcsolatban, amelyet az iráni kormány lemondott, csak röviden jegyezném meg, hogy ez az utazás az adott pillanatban nagyon is fontos volt, mindenekelőtt azért, hogy mindenkivel, többek között elsősorban természetesen a helyi polgárokkal és a civil társadalommal beszéljünk, és párbeszédet folytassunk.

Philippe Juvin (PPE). - (FR) Elnök úr, az irániak kijelentették, hogy készek az alacsony dúsítású uránt fokozatosan üzemanyagra cserélni. Ezt a Hatok csoportja elutasította, holott ez valójában nem sokban tért el attól a javaslattól, amelyet éppen ez a csoport fogalmazott meg nem sokkal korábban.

Egyáltalán nem becsülöm le az irániak tárgyalási képességeit, különösen ami a javasolt csere fokozatos jellegének meghatározását illeti, de tekintettel arra, hogy mekkora a tét, nem gondolja, Ashton asszony, hogy a Hatok csoportjának elutasítása talán egy világos közös európai uniós álláspont tárgyát képezhette volna? Miért nem ragadtuk meg ezt a lehetőséget?

Szeretném, ha megosztaná velünk ezzel kapcsolatos gondolatait. Bevallom, hogy nagyon megdöbbent Európa tartózkodása ebben a vitában. Legitimitással bírunk, Európa is legitimitással bír. Használjuk ezt arra, hogy elősegítsük a megegyezést.

María Muñiz De Urquiza (S&D). - (ES) Első parlamenti beszédemben, tavaly júniusban Iránnal foglalkoztam, közvetlenül a kivégzések legújabb hullámára reagálva. Akkor arra szólítottam fel az Európai Uniót, hogy vessen be minden rendelkezésére álló eszközt az emberi jogok védelmében.

Most azt látjuk, hogy továbbra is folytatódik az elnyomás a bahá'í vallási kisebbség ellen, a homoszexuálisok ellen – különösen a bebörtönzött és egyes esetekben halálra is ítélt homoszexuálisok szabadon bocsátására szólítok fel –, az ellenzék ellen – az ellenzék több mint 2 500 tagját börtönözték be –, a sajtószabadság ellen – éppen most hétfőn zárták be a *Farhang-e-Asti* nevű lapot, amiért közölte az ellenzék vezetőjének, Muszavi úrnak egyik közleményét – és a kurd kisebbség ellen.

Irán továbbra is nagy kihívást jelent az európai politika számára, és nem csupán a nukleáris fenyegetés miatt: ez ellen a nemzetközi közösség már tesz lépéseket. A kihívás abban áll, hogy Irán nagy befolyásolási képességgel bír gyakorlatilag minden olyan területen, amelyen a Közel-Keleten, de Irakban és Afganisztánban is erőfeszítések folynak a békés és diplomáciai megoldás érdekében.

Elnyomó intézkedéseivel Irán minden lehetőségét lerombolja annak, hogy a külkapcsolatok normalizálódjanak, és ezáltal a nemzetek közössége befogadhassa, és az ország konstruktív szerepet játszhasson a nemzetközi kapcsolatokban.

Ez az a helyzet, amelyet mi, szocialisták szeretnénk, de amelyet csak akkor érhetünk el, ha Irán eleget tesz nemzetközi kötelezettségvállalásainak, kezdve a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányával. Az egyezségokmány rendelkezéseinek megfelelően Iránnak el kell ismernie a politikai pártokat, a szakszervezeteket, a nem kormányzati szervezeteket, a gyülekezési jogot, a véleménynyilvánítás szabadságát stb.

23

Az Európai Unió támogatását és szolidaritását, amelyet most azok számára kérek, akik további jogokat követelnek, és akiket a rezsim elnyom, nem szabad bármiféle nyugati beavatkozásnak tekinteni. Sokkal inkább arra irányuló kívánságként kell értékelni, hogy Irán teljesítse azokat a minimumkövetelményeket, amelyek a világ többi részével folytatandó tárgyalásokhoz szükségesek.

Marco Scurria (PPE). - (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, az Európai Unió kiadványaiban és az EU honlapjain gyakran állítjuk azt, hogy az emberi jogok alkotják az európai integrációs folyamat lelkét és az Európai Unió külkapcsolatainak magját.

Az Európai Unióval politikai vagy kereskedelmi megállapodásokat aláíró országok kötelesek tiszteletben tartani ezeket a jogokat. Ashton bárónő, fel kell tennünk magunknak a kérdést, hogy ezek a követelmények jelen vannak-e még az Iránnal fenntartott kapcsolatainkban, és hogy tényleg van-e értelme küldöttséget küldeni Teheránba anélkül, hogy az iráni kormánnyal egy olyan programban állapodnánk meg, amelyet mindkét fél támogat, és amely lehetővé teszi azt is, hogy meghallgassuk az ellenzék érveit és véleményét is.

Azzal kapcsolatban azonban, hogy mit tehetünk, óvatosnak kell lennünk még a szankciók említésekor is, mivel a történelem azt mutatja, hogy a gazdasági és kereskedelmi szankciók gyakran csak erősítették, nem pedig gyengítették a rezsimeket, és valójában az embereket, elsősorban pedig a legszegényebbeket gyengítették. Amikor a küldöttség tagjaiként egyes embereket meghallgattunk, és vallomásokat hallottunk az iráni nők és a kisebbségek jogairól, akkor azt mondták nekünk, hogy talán jobb lenne jelképes szankciókat, pl. kulturális szankciókat bevezetni.

Az elmúlt napokban Európa-szerte számos képviselő és értelmiségi írt annak érdekében, és szólított fel arra, hogy az UNESCO ne Teheránban tartsa a Filozófia Világnapját. Úgy vélem, emellett az Európai Parlament is elkötelezhetné magát, emlékezve ezzel arra is, hogy Neda Aga Szultán filozófiát hallgatott az egyetemen, és ez a jelkép egyesíthetné az Európai Parlamentet, amikor erre a lépésre szólítja fel az UNESCO-t.

Sergio Gaetano Cofferati (S&D). - (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, az elmúlt hetekben láthattuk amint az iráni kormány, vagy az iráni rezsim súlyosan megsértette az emberi jogokat és a legalapvetőbb demokratikus szabadságjogokat.

Így az Európai Parlament és Európa számára már nem egyszerűen egy olyan országgal fenntartott kapcsolatokról van szó, amely olyan nukleáris politikán gondolkodik, amely az elfogadott szabályokon és a nemzetközi közösség által erre a területre vonatkozóan szabályként lefektetett speciális ellenőrzési elemeken kívül helyezkedik el. Van valami új elem, vagy valami régi dolog égetőbbé válik egy még aggasztóbb kérdéssel, az emberi jogokkal kapcsolatban.

Meggyőződésem, hogy Irán sokkal jelentősebb szerepet tölthetne be abban a térségben, amelyben elhelyezkedik. Úgy vélem azonban, hogy a jogsértések új hullámának elsődleges fontossággal kell bírnia számunkra és a főképviselő számára. A kormányzati elnyomás nem némította el a demokratikus másként gondolkodók hangját. Most itt az ideje, hogy a nemzetközi közösség aktív szerepet vállaljon, és támogatást nyújtson mindazoknak, akik ellenzik a rezsimet, és hisznek abban, hogy az alapvető jogaikat tiszteletben kell tartani.

Ezért az állandó jelenlétünkre van szükség. A célok igen precíz meghatározásával az Európai Parlament küldöttsége úgy utazhat Iránba, hogy szolidárisnak mutatkozik az iráni demokratákkal, és semmiképpen sem támogatja, még akaratlanul sem, az iráni kormány elnyomó lépéseit. Úgy vélem, erről további vitát kellene folytatni, és meg kellene valósítani a célunkat.

Monica Luisa Macovei (PPE). - Úgy döntöttem, hogy felszólalási időm nagy részét arra fordítom, hogy kiemeljem azoknak az embereknek a nevét, akiket a jelentések szerint őrizetbe vettek, néhányukat halálra is ítéltek Iránban a politikai rezsim bírálásáért vagy a polgári jogok védelméért.

Ali Mehrnia, Parviz Varmazyari, Majid Rezaii, Alireza Nabavi, Ali Massoumi és Shirin Alavi Holi a jelentések szerint őrizetben vannak, és halára ítélték őket a "mohareb" vétsége miatt, amely Isten elleni ellenségeskedést jelent.

Az Iráni Gyászoló Anyák csoportjához tartozó 33 olyan asszonyt zaklatnak, akiknek gyermekei gyilkosság áldozatai lettek, eltűntek, vagy a választásokat követő zavargások óta őrizetben vannak.

Más női aktivisták és családjaik őrizetben vannak: Atefeh Nabavi, Shabnam Madadzadeh, Mahsa Naderi, Fatemeh Ziaee Azad és Nazila Dashti.

Az Emberi Jogi Riporterek Bizottságának nyolc aktivistája van őrizetben: Saeed Kalanaki, Saeed Jalalifar, Shiva Nazar-Ahari, Kouhyar Goudarzi, Saeed Haeri, Parisa Kakayi és Mehrdad Rahimi. Négy másik bujkál azóta, hogy a hírszerzési minisztériumba hivatták őket: Hesam Misaghi, Saeed Habibi, Navid Khanjani és Sepeher Atefi.

A Liberális Egyetemisták és Öregdiákok Egyesületének több tagja is őrizetben van: Mehrdad Bozorg, Ehsan Dolatshah és Sina Shokohi.

Ami ezekben az emberekben közös az az, hogy elmondták vagy kifejezték az iráni helyzettel kapcsolatos aggodalmaikat.

Mit fog a Bizottság vagy a Tanács a politikai okokból bebörtönzöttek szabadon bocsátásáért tenni? Milyen pénzügyi támogatást nyújt a Bizottság az Iránban működő emberi jogi, nem kormányzati szervezeteknek?

George Sabin Cutaş (S&D). - (RO) Én személy szerint úgy vélem, hogy komoly lehetőségek nyílnának a szoros gazdasági, kulturális és politikai kapcsolatokra Irán és az Európai Unió között. Ezek a lehetőségek azonban továbbra is kiaknázatlanok maradnak. Az Európai Unió és Irán közötti kapcsolatok komoly nehézségekbe ütköznek, amint olyan érzékeny témák kerülnek szóba, mint az iráni nukleáris program vagy az emberi jogok.

Úgy vélem, hogy az iráni félnek válaszolnia kellene az Európai Unió párbeszédre irányuló kérésére. Azzal, hogy elutasítja a párbeszédet, Irán csak korlátozza a gondolat- és tudáscserét a mindkét fél érdekeit érintő területeken. Emlékeztetnem kell önöket arra, hogy az Európai Unió Irán első számú kereskedelmi partnere, és tekintve, hogy Irán csatlakozni kíván a Kereskedelmi Világszervezethez, egy szorosabb kereskedelmi partnerség az Európai Unióval segítené Irán arra irányuló kísérletét, hogy teljesíteni tudja a szervezet követelményeit.

Amíg azonban az irániak nem mutatkoznak nyitottnak az együttműködésre, addig nincs lehetőség konstruktív párbeszédre Irán és az Európai Unió között.

Salvatore Tatarella (PPE). - (IT) Elnök úr, Ashton bárónő, hölgyeim és uraim! Bárónő, ön drámai képet festett a helyzetről ebben a nagyszerű országban, amely nagyszerű történelemmel, nagyszerű kultúrával és nagyszerű civilizációval bír.

A másként gondolkodókat és az ellenzéket elnyomják, súlyosan korlátozzák a polgári jogokat, megsértik a szabadságjogokat, az iráni nukleáris program aggodalomra ad okot, Izraelt és a békét is fenyegetés éri.

Sajnálatos módon nem értettem, hogy Európa milyen kezdeményezéseket is kíván megvalósítani annak érdekében, hogy véget vessen ennek a helyzetnek, hogy megvédje a békét, a szabadságot és a polgári jogokat. Remélem, hogy a vita lezárásakor fel tud majd sorolni néhány tényt és kezdeményezést, néhány állásfoglalást, és talán válaszolni tud majd Scurria úr javaslatára is.

Elnök úr, ami a Parlamentet illeti, tagja vagyok annak a küldöttségnek, amely azért küzdött, hogy engedélyt kapjon az iráni kormánytól az ország felkeresésére, továbbá amely, amikor tiltakozásként le akarta mondani ezt az utat, nem tudta ezt megtenni, és amelynek végül azt a szégyent is el kellett viselnie, hogy Irán megtiltotta számára a beutazást.

Én támogatom a párbeszédet Iránnal, de az olasz parlamentnek és a küldöttségnek határozottan képviselnie kell a szabadság és a veszélyben forgó jogok védelmével kapcsolatos álláspontunkat.

Sari Essayah (PPE). - (FI) Elnök úr, biztos asszony, Irán jelenlegi kormánya nyíltan megsérti az emberi jogokat, és sárba tiporja polgárai alapvető jogait. A legutóbbi bizonyíték erre nyolc embernek az Ásúra ünnep kapcsán történő megölése, valamint az a tény, hogy az ellenzék öt tagja várja jelenleg a halálbüntetést.

A jelenlegi iráni rezsim jelenti a legnagyobb veszélyt a világbékére. Valóban érthetetlen, hogy a nemzetközi közösség a távolból figyel, miközben az iráni kormány nyugodtan fejlesztheti katonai nukleáris programját, és figyelmen kívül hagyhatja a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség nézeteit. Az ország jelenlegi vezetése nyíltan fenyegetőzhet azzal, hogy elpusztítja az Egyesült Nemzetek Szövetségének egy másik tagállamát,

Izraelt. Irán továbbá támogatja a Hezbollah terrorista csoportot, amely Libanonban és Szíriában folytat tevékenységet.

25

Bizonyos szempontból ezek a fejlemények 60 évvel ezelőtti pillanatokat idéznek fel. Nincs szükség arra, hogy azon gondolkodjunk, mit is tehettünk volna másképpen a gyűlölet megakadályozásának érdekében. Ha azonban ma hatékony lépéseket teszünk, akkor azzal megelőzhetjük azt, hogy még egyszer ugyanaz történjen.

Minél hamarabb el kell kezdenünk gazdasági szankciókat bevezetni az iráni kormány ellen. A kialakult helyzetben jobb lenne, ha az Európai Unió iráni küldöttségének útját megakadályoznák, mivel az utazást a mullahok úgyis csak propaganda célokra használnák fel. Ne feledjük, hogy jelen esetben a problémát nem annyira a sok rossz jelenti, hanem az, hogy a jók hallgatnak.

Bogusław Sonik (PPE). - (PL) Elnök úr, múlt év végén a legnagyobb ellenzéki tiltakozásokra került sor a júniusi elnökválasztásokat követő tüntetések óta, amikor is a hivatalban lévő elnököt győztesnek nyilvánították. A biztonsági erőkkel folytatott összecsapásokban nyolcan haltak meg, százak sérültek meg, és százakat vettek őrizetbe. Az ellenzéket támogató egyetemistákat megtámadták az egyetem területén, amire válaszként 88 egyetemi professzor kérést intézett Ali Khameini ajatollahhoz, hogy vessen véget a tüntetők elleni erőszaknak.

Az iráni helyzet egyre nagyobb riadalmat kelt, nemzetközi szinten is. A teheráni kormány elleni szankciók bevezetését fontolgatják a németek, akiknek a kancellárja, Merkel asszony azt mondta, hogy Irán nem válaszolt a nukleáris programjának befejezésére vonatkozó nyugati együttműködési javaslatra. Izrael miniszterelnöke szintén szigorú Irán elleni nemzetközi szankciók bevezetésére szólított fel. Ő úgy véli, hogy egy olyan rezsim, amely saját népe felett zsarnokoskodik, hamarosan az egész világ számára is fenyegetést jelenthet.

Irán szuverenitásának tiszteletben tartása mellett, hangsúlyoznunk kell az ország hatóságainak arra vonatkozó felelősségét, hogy tiszteletben kell tartaniuk az emberi, politikai és polgári jogokat, és hangsúlyoznunk kell azt a tényt is, hogy a saját nukleáris program fejlesztésére vonatkozó jogának gyakorlása közben Irán nem veszélyeztetheti a nemzetközi biztonságot. A türelem, amelyet a nemzetközi közösség a Teheránnal folytatott párbeszéd során mutatott, most véget ér. A jelenlegi iráni politikai vezetés agresszív és provokatív politikája nem ejtheti túszul a világot. A spanyol elnökségnek és a diplomácia vezetőjének, Ashton asszonynak tárgyalásokat kellene kezdeményeznie erről Oroszországgal annak érdekében, hogy bevonja Moszkvát az Iránra irányuló nyomásgyakorlás közös politikájába.

Arnaud Danjean (PPE). - (FR) Elnök úr, Ashton asszony, az Ásúra napi események és a közelmúltbeli tüntetések véres elnyomása Iránban megmutatták, hogy mekkora hiba volt nagyon is mesterségesen különbséget tenni a rezsim belső megkeményedése és a kifelé irányuló, különösen az iráni nukleáris kérdéssel kapcsolatban folytatott merev politikája között.

Következésképpen a további szankciók bevezetése elkerülhetetlennek, sőt talán kívánatosnak is tűnik. Szeretném az ütemtervvel és a lehetséges szankciók jellegével kapcsolatos véleményét éppen annak érdekében megismerni, hogy világos kapcsolatot tudjunk teremteni az iráni belpolitikai események és a nukleáris kérdés között.

Potito Salatto (PPE). - (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, nem szeretném tovább sorolni azokat az okokat, amiért elégedetlenek vagyunk az iráni kormánnyal.

Mivel erről itt még nem esett említés, ezért szeretnék a polgári jogok legsúlyosabb megsértései közül csak egy olyat kiemelni, amely a fiatalokat érinti. Az iráni kormány annak ellenére, hogy aláírta az ENSZ gyermekjogi egyezményét, továbbra is halálbüntetést szab ki kiskorúakra.

A vitát követően szeretném, ha az iráni eseményekkel kapcsolatban először is Ashton bárónő felvázolna egy közös megközelítést Európa egésze, valamint az Európai Parlament egésze számára, másodszor pedig az Iránnal fenntartott kapcsolatokért felelős parlamentközi küldöttség tudomásul venné, hogy változtatnia kell politikai irányvonalán.

Jómagam barátaimmal, Scurria úrral és Tatarella úrral tiltakoztam a küldöttség ellen, amely hivatalos közleményében úgy nyilatkozott, hogy mindenképpen Iránba kíván látogatni, holott előtte ellentmondást nem tűrően lehetőséget kért arra, hogy találkozzon és beszéljen az ellenzékkel. Azt szeretném, ha a küldöttség mostantól új fejezetet nyitna, és segítséget és támogatást nyújtó kapcsolatokat tartana fenn, valamint vitát

folytatna az ellenzék száműzetésben élő tagjaival, nem utolsó sorban Miriam Radzsavi asszonnyal, aki jól példázza ezt a helyzetet. Az Európai Uniónak ezt kellene tennie, ahelyett hogy szankciókat vezet be.

Tunne Kelam (PPE). - Elnök úr, azt kell, hogy mondjam Ashton asszonynak, hogy attól tartok, hiúak az arra irányuló reményeink, hogy meg tudjuk győzni az iráni rezsimet az aggályainkról.

Valójában egy múltbéli diktatúrával állunk szemben, és most a változás lehetőségére kell koncentrálnunk. A rezsim omladozik, és tavaly június óta az iráni nép bátran megmutatta, hogy nem bízik benne, és nem támogatja ezt a csaló, agresszív diktatúrát. Mi miért tennénk ezt továbbra is?

Komolyan támogatnunk kell a civil társadalmat és a demokratikus ellenzéket, beleértve az Ellenállás Nemzeti Tanácsát is, amely az egyetlen olyan szervezet, amely nagyon világos demokratikus programmal állt elő egy atomenergia-mentes Iránért.

Alexander Alvaro (ALDE). - (DE) Elnök úr, a *Süddeutsche Zeitung* német napilap mai kiadásában arról számol be, hogy Teheránban tegnap, hétfőn az államügyészség öt ellenzéki részére követelte a halálbüntetést. Az Amnesty International szerint ez az öt ellenzéki a 17 éves Ali Mehrnia, az 54 éves Parviz Varmazyari, valamint Majid Rezaii, Alireza Mabavi és Ali Massoumi. Ha egy olyan rezsim, mint a teheráni, amely nem csak anakronisztikus, de halálbüntetéssel, megkövezésekkel és más eszközökkel lép fel saját népe ellen, és mi, az Európai Unió nem tesszük meg a szükséges intézkedéseket, akkor elsősorban azokkal szemben válunk bűnössé, akik ott egy értelmes társadalmat építenének fel, a gyerekekkel szemben, akik olyan körülmények között nőnek fel, amelyeknek semmi közük azokhoz a körülményekhez, amelyeket mi –azzal a képviselőtársammal egyetértésben, aki sajnos már nincs itt – egy leendő társadalom számára kívánnánk. Ezzel kapcsolatban szeretnék kemény és világos szavakat hallani az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjétől, és szeretném, ha az Irán elleni szankciókat nem csak követelnénk, hanem végre is hajtanánk.

Ulrike Lunacek (Verts/ALE). - Elnök úr, úgy vélem, mindannyiunk számára világos, hogy az iráni rezsim egy diktatórikus és bűnös rezsim. A kérdés az, hogy hogyan lépjünk fel vele szemben?

Szeretném nagyon világosan kifejezni támogatásomat amellett a küldöttség mellett, amely Iránba látogatott volna ebből a Parlamentből. A küldöttség egy egész napot az ellenzék tagjaival és másként gondolkodókkal töltött volna. Megerősítették volna őket. Ezt akarták volna elérni. Ezért valóban nagyon sajnálom, hogy nem kerülhetett sor erre a küldöttségi látogatásra.

Egy nagyon konkrét kérdésem van önhöz, Ashton bárónő. Számos képviselő beszélt itt szankciókról. A nemzeti parlament tagjaként és a hosszú ideje, sok személlyel folytatott beszélgetéseimből szerzett tapasztalataim alapján valóban támogatnám az intelligens szankciók bevezetését – amelyek például beutazási tiltólistára történő felvétellel a Forradalmi Gárda egyes tagjai vagy más konkrét személyek ellen irányulnának.

Határozottan ellenzem az egész országra érvényes szankciók bevezetését, mivel azok valószínűleg a kormányt erősítenék, hiszen nőne a szegénység – az emberek nem jutnának például benzinhez –, és ez a rezsim támogatását, nem pedig a gyengítését segítené elő.

Struan Stevenson (ECR). - Elnök úr, egyetértek Tunne Kelammal és Alvaro úrral. Az Iránnal folytatandó párbeszéd és megbeszélések ideje régen lejárt.

Szinte nap mint nap a fasiszta rezsim ellen tiltakozó emberek halnak meg az utcákon. Amint hallották, éppen tegnap kérte egy álbíróság Teheránban a halálbüntetést öt tüntető ellen, akiket az Ásúra ünnepi zavargások alatt tartóztattak le december 27-én.

Ami sok, az sok. Elég a beszédből és a békítésből. Kemény szankciókra van szükségünk. Ez az egyetlen módja annak, hogy megmutassuk a hétköznapi iráni embereknek, hogy támogatjuk a tiltakozásukat.

Niki Tzavela (EFD). - (EL) Ashton bárónő, örömmel hallottam józan álláspontját, amelyet áthatott a tisztelet egy olyan történelemmel és büszkeséggel bíró ország iránt, mint Irán. Irán különleges eset, és örömömre szolgál, hogy az "intelligens erőként" ismert diplomáciai megközelítést alkalmazza, azaz egyrészt szankciókat vet be, másrészt párbeszédet folytat. Arra sürgetném, hogy folytassa a párbeszédet.

Általában azok az országok, amelyek az ilyen országokat elítélik, nagyon távol állnak az iráni, iraki és afganisztáni kultúrától és mentalitástól. Azt javaslom, bővítse ki az ön által az Iránnal folytatandó nyílt párbeszéd folytatására felállított csoportot olyan országokkal, amelyek hagyományosan jó kapcsolatokat ápolnak Iránnal, így például hazámmal, Görögországgal, különösen most, a jelenlegi szocialista kormány idején. A térség nem lesz képes még egy háborút átvészelni. Nem csak Izrael aggodalmát közvetítem az iráni

nukleáris programmal kapcsolatban, hanem az Emirátusokét is. Folytassák a párbeszédet, és akkor, úgy vélem, elérhetünk valamit.

27

Krisztina Morvai (NI).- () Három rövid kérdés. Az első: az iráni atomkutatásokat vezető tudóst nemrégiben brutális terrorcselekménnyel meggyilkolták. Mi az álláspontja az Európai Uniónak erről a kérdésről? Érdekes módon erről ma nem volt szó: Nagyon hiányoltam. Második: pontosan miért nagyobb probléma, miért nagyobb veszély a békére az iráni nukleáris potenciál, mint mondjuk az izraeli. Miért nem foglalkozik azzal is az Európai Unió? Harmadik: Magyarországon 2006-ban békés tüntetők tömegébe lövetett az akkori szocialista és liberális kormány. Többek között 14 ember szemének az épségét sértve meg. Sokan megvakultak. Többszöri kérésünk ellenére sem akkor, sem azóta nem volt hajlandó ezzel foglalkozni az Európai Unió. Mi a különbség? Szintén nem foglalkoznak a Magyarországon börtönökben megfordult több száz politikai fogollyal. Most is tucatnyian vannak politikai fogolyként börtönben Magyarországon. Köszönöm szépen, várom a választ.

Mariya Nedelcheva (PPE). - (FR) Elnök úr, Ashton asszony, Szejed Ali Muszavi, az iráni ellenzéki vezér unokaöccsének halála és holttestének eltűnése egyike azoknak a tragikus példáknak, amelyek az Iráni Iszlám Köztársaság jelenlegi rossz állapotáról tanúskodnak.

Az iráni rezsim legitimitása a múlt júniusi igen kétes választásokat követően legalábbis kérdéses. Így feladatunk az iráni civil társadalom ellenállási mozgalmának lehető legnagyobb mértékű támogatása. Ashton asszony, biztosan számíthat Parlamentünk teljes mértékű támogatására ahhoz, hogy elutasítsa az ilyen viselkedést.

Szeretném hangsúlyozni, hogy az ellenzék szerepének további megtagadásával az iráni rezsim nem lesz képes meggyőzni bennünket arról a szándékáról, hogy az iráni nép jólétéért dolgozik. Az ellenzék létezési joga és a pártok közötti szabad versengéshez való joga, amely lehetővé teszi az iráni társadalomban jelen lévő vélemények sokféleségének képviseletét, olyan pozitív jelek, amelyekre régóta várunk. Messze vagyunk még azonban attól, hogy ezeket Iránban tapasztaljuk.

Jelenleg bizonyára sokan vélik úgy, hogy teljes mértékben az iráni rezsimen múlik, hogy meghallja-e a tüntetők felhívásait és a nemzetközi közösség kívánságait annak érdekében, hogy demokratikus váltást vezessen be. Európának kell a jogállamiság fő mércéjének lennie.

Piotr Borys (PPE). - (PL) Elnök úr, Ashton asszony, Irán rendkívül fontos ország, amely hatást gyakorol a világ és részben a Közel-Kelet békéjének stabilizációjára. Természetesen vitán felül áll, hogy meg kell védenünk az emberi jogokat, és határozottan kifejezésre kell juttatnunk az ellenzék jogainak több hónapja tartó megsértésével kapcsolatos aggodalmainkat. Azt szeretném azonban mondani, hogy az Európai Uniónak mindenekelőtt aktívan végre kellene hajtania antinukleáris programját, mivel Irán nukleáris fegyverrel óriási veszélyt jelentene a Közel-Kelet egy jó részére.

Ezenkívül tudjuk, hogy valószínűleg a jemeni forradalmi uszítás és a Hamász gázai, valamint az al-Kaida afganisztáni támogatása állnak az iráni politika egy részének hátterében is. Ezzel kapcsolatban leginkább egyfajta kiegyensúlyozottságra van szükség, és úgy vélem, hogy Szaúd-Arábiának is fontos szerepet kellene játszania. Úgy gondolom, Ashton asszonynak igen aktív párbeszédet és elkötelezettséget kellene mutatnia ezen a téren.

Paul Rübig (PPE). - (DE) Elnök úr, ezzel kapcsolatban szeretnék, mint mindig arra utalni, hogy mi itt Európában tulajdonképpen csak az egyén bűnösségét ismerjük, és elvből elutasítjuk az általános gyanúsítgatásokat. Biztos vagyok abban, hogy Ashton asszony britként nagyon is megérti azt, hogy ugyan a bűnösöket ilyen helyzetekben talán blokád alá kellene venni, de nem egy egész népet, amely többé-kevésbé ártatlanul került egy ilyen helyzetbe. Tárgyalásokra kellene törekednünk. A kérdésem a következő: Láteolyan lehetséges tárgyalópartnereket Iránban, akikkel felvehetné a kapcsolatot, és akikkel komoly, tárgyilagos és politikailag korrekt vitát tudna folytatni?

Andrew Henry William Brons (NI). - Nem szállok síkra az iráni ajatollahok rezsime vagy annak antidemokratikus nézetei mellett. De szeretnék két dolgot elmondani: az egyik az, hogy az erőszakmentes véleménynyilvánítás szabadságának elnyomására még Európában, sőt EU-tagállamokban is sor kerül. Továbbá az Iránban folyó tevékenységeket és az iráni eseményeket az Egyesült Államok és szövetségeseik elég cinikus módon arra használják fel, hogy egy Irán elleni háborús mozgalmat szítsanak, és úgy vélem, hogy ez a válasz teljes mértékben aránytalan lenne.

Catherine Ashton, Az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője/a Bizottság alelnöke. – Elnök úr, úgy vélem, hogy ez egy rendkívül fontos és időszerű vita volt, először is azért, mert megismételtük az Európai Unióban elkötelezettségét az emberi jogok értékének fontossága mellett.

És az Iránnal folytatott párbeszédünkben valóban nem is kérünk többet annál, mint hogy tegyenek eleget azoknak a nemzetközi egyezményeknek, amelyeket önként és akaratlagosan írtak alá, és ez alapvető részét képezi annak, ahogyan ezeket a kérdéseket meg kell közelítenünk, és a képviselők azáltal, hogy akár egyéneket neveztek meg, akár iráni eseményekről számoltak be, azokat az ügyeket emelték ki, amelyek számunkra is a legnagyobb aggodalomra adnak okot.

A képviselők arra is rávilágítottak, hogy végül is, ahogyan azt ön, Gualtieri úr is mondta, a párbeszédnek elkerülhetetlennek kell lennie. Nagyon fontos, hogy továbbra is felajánljuk azt a megközelítést, amely "értelmes párbeszédet" jelent. De teszem ezt annak elismerése mellett, hogy elődöm, Javier Solana hat évet töltött párbeszéddel, hat éven át kínálta fel ennek a vitának a folytatását; tehát párbeszédet kell folytatnunk, de nem abban az értelemben, hogy ezzel ürügyet szolgáltassunk Iránnak a tétlenségre, hanem inkább annak eszközeként, hogy garantáljuk ennek a kapcsolatnak a megerősödését, és hogy megvalósítsuk az általunk fontosnak tartottakat.

Ennek részeként a Kereskedelmi Világszervezethez való csatlakozásról már hosszú ideje folyó tárgyalások lehetőséget teremthetnének az olyan vitára, eszmecserére és támogatásra, amely elősegítené a rezsim előremozdulását.

Számos képviselő beszélt a szankciók jelentőségéről, de úgy vélem, elsősorban az intelligens, értelmes szankciókéról: annak döntő jelentőségéről, hogy amikor elkezdünk gondolkodni a következő lépésről, és hogy ha és amikor fontolóra vesszük a szankciók lehetőségét, akkor tegyük ezt annak tudatában, hogy ezeknek pontosan az általunk elérni kívánt hatást kell célozniuk, és hogy ebben a Házban senki sem szeretné azt látni, hogy a hétköznapi iráni emberek szenvednek a szankciók következményeitől.

Ez nagyon fontossá teszi ezt a vitát, ugyanakkor idő- és energia-befektetést is kíván tőlünk. Az E3+3-ak vezetői szombaton New Yorkban találkoztak, és párbeszédet tudtunk folytatni, természetesen Oroszország bevonásával, erről a kérdésről.

Amint azt már mondtam, kétség sem férhet ahhoz, hogy habár párbeszéd segítségével szeretnénk előremozdítani az értelmes kapcsolatot Iránnal, amennyiben Irán végső soron elutasítja ezt, akkor a kettős megközelítés keretében felmerül a szankciók kérdése, és ennek a találkozónak a nyomán tulajdonképpen már meg is kezdődött a megfelelő további intézkedések átgondolása.

Ez úgyszintén vita tárgyát fogja képezni a hétfői Külügyi Tanácsban, és részben azért is voltam ennyire kíváncsi a tisztelt képviselők nézeteire, mert a tanácsi vitákra is készülök.

Ami az országba látogató küldöttséget illeti, Lochbihler asszony, ön valóban elnöke ennek a küldöttségnek. Nagyon fontos, hogy az utat hivatalosan még nem mondták le. Úgy vélem, fontos lenne fontolóra venni, hogy továbbra is kiálljunk-e az utazás mellett. Remélem, hogy hamarosan sor kerülhet egy találkozóra – ismét csak annak jegyében, hogy próbáljuk nyitva tartani a párbeszéd lehetőségét.

Elsősorban e Parlament tevékenységének is köszönhetően a Euronews csatorna 2010 közepén megkezdi fárszi nyelvű adását. Ez szintén fontos a kommunikáció, illetve annak szempontjából, hogy megvizsgáljuk, hogyan használhatjuk a kommunikációt és a technológiát hatékonyan.

Nehéz a hozzáférés blokkolását fontolgatni, ha egyben azoknak az információknak az elérhetőségét is blokkoljuk, amelyekre az emberek vágynak, és úgy gondolom, hogy ezt is figyelembe kell vennünk.

Ami pedig a jövőbeli lépéseket illeti, a tisztelt képviselők világossá tették azokat a pontokat, amelyeket szeretnének, ha figyelembe vennénk. Amint említettem, az E3+3-ak már gondolkodnak ezeken a lehetőségeken. Aztán ott van a Külügyi Tanács. Utaltam rá, hogy szeretnénk megvizsgálni az értelmes, intelligens szankciókat, mivel ezt értjük kettős megközelítés alatt. Világossá tettem, és a jövőben is világossá fogom tenni, hogy nyitott és kész vagyok a párbeszédre – és nyitó megjegyzéseimben beszéltem az ebben a nagyszerű országban rejlő lehetőségekről –, de ezt annak biztos tudatában tesszük, hogy többé már nem használhatjuk a párbeszédet a cselekvés elkerülésére.

Zárógondolatként el kell mondanom, hogy nagyon megragadott Obama elnök azon mondata, amelyet a Nobel-díj átvételekor mondott beszédében, amikor is arról beszélt, hogy ha megvizsgáljuk a párbeszéd folytatásának értékét, akkor "az elnyomó rezsimekkel folytatott párbeszédből hiányzik a felháborodás

29

elégedettséget hozó tisztasága. De [...] egyetlen elnyomó rezsim sem léphet új útra, ha nem kínálkozik számára egy nyitott ajtó".

Az ajtó nyitva áll ezelőtt az értelmes párbeszéd előtt annak érdekében, hogy előremozdulás történjen, de ezzel egyidejűleg teljes mértékben elkötelezem magam az elődeim által kijelölt kettős megközelítés elismerése és annak szükségesként történő követése mellett.

Elnök. - Tisztelt kollégák, ezek a viták 15 órától 20 óráig tartottak. Azt javaslom, hogy tartsunk öt perc szünetet annak érdekében, hogy a főképviselő és mindenki más, aki a teremben tartózkodott és még folytatni is fogja munkáját a teremben, kifújja magát, és folytassuk öt perc múlva, 17.35-kor.

Geoffrey Van Orden (ECR). - Elnök úr, a szünet előtt szeretnék némi tájékoztatással szolgálni. Ashton bárónő, ön az iráni küldöttségről beszélt. A küldöttség iráni utazását január 8-tól 10-ig tervezték, de a küldöttség látogatását lemondták. Valójában az iráni hatóságok mondták le az utat.

Sokan közülünk sürgették, hogy a küldöttség látogatását már ennél korábban mondják le – jóllehet, a küldöttség elnöke erről nem vett tudomást – a hosszú hatótávolságú rakéták tesztelésére, több tüntető lelövésére és a karácsonyi időszakban folyó zavargásokra való tekintettel. Ezért tájékoztatásul elmondanám, hogy a küldöttségi látogatást lemondták, de ezt a lépést a Parlamentnek valójában már korábban meg kellett volna tennie.

Elnök. - Nem tudtam, hogy van egy a tájékoztatásra vonatkozó eljárás, Van Orden úr. Megengedtem, hogy folytassa, de hogy mindenkivel szemben méltányosak legyünk, ez nem volt ügyrendi kérdés.

A vitát lezárom.

A szavazásra az első februári plenáris ülésen kerül sor Strasbourgban.

(Az ülést 17.30-kor felfüggesztik és 17.35-kor folytatják.)

ELNÖKÖL: ANGELILLI ASSZONY

alelnök

6. Jemeni helyzet (vita)

Elnök. - Az ülést folytatom.

A következő napirendi pont az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének/a Bizottság alelnökének nyilatkozata a jemeni helyzetről.

Catherine Ashton, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője/a Bizottság alelnöke. – Elnök asszony, tudjuk, hogy miért van napirenden ma Jemen. Nyomon követtük a detroiti bombázót az Egyesült Államokból Európába, Afrikába és Jemenbe. Így ismételten emlékeztettek minket, hogy a saját biztonságunk forog kockán, ha nem segítünk az olyan országokon, mint Jemen, amelyeknek számos kihívással kell megküzdeniük egy időben

A terrorizmus azonnali figyelmet igénylő terület, de ez csak egyike az egymással összefüggő kihívásoknak. Instabilitás tapasztalható északon, amely a huti lázadókkal való fegyveres konfliktusból fakad. Konfliktus van a szárazföldi és tengeri jogokkal kapcsolatban, és hosszú ideje feszültség tapasztalható a déli régióban, amely az 1991. évi egyesítés óta marginalizálva érzi magát. A kormánynak eddig sikerült fenntartania az átfogó stabilitást, az olajbevételek csökkenésével azonban az államnak meg kell küzdenie az ország egyes területei fölötti ellenőrzés fenntartásáért.

Ehhez jön még az ádeni-öbölbeli kalózkodás, a csempészet, a migráció, az emberkereskedelem Afrika szarvából, és most a dzsihádista terrorizmus előretörése. Jemen népessége jelentősen növekszik, és a fiatalok egyre inkább elégedetlenek. A jövőbeni elképzelésekről nincs átfogó belpolitikai egyetértés.

Mindezek közepette egy dolog biztos: egyikünk sem engedheti meg, hogy egy majdnem törvényen kívüli terület helyezkedjen el Afrika szarvától Afganisztánig. Ezért mi magunk fogunk megfizetni.

Az elmúlt 18 hónapban az Európai Unió prioritásként emelte ki Jement a terrorizmus elleni küzdelemre irányuló stratégiájában és az államépítésre és fejlesztésre irányuló átfogó megközelítésében. A Tanács októberben Jemenről részlegekbe menő következtetéseket fogadott el. Most megpróbáljuk az összes

kulcsfontosságú szereplőt felsorakoztatni e stratégia köré. A lehető legidőszerűbb tehát az Egyesült Királyságnak az a kezdeményezése, hogy egy Jemennel való és Jemenről szóló magas szintű találkozót szervezzenek jövő héten.

A találkozó fő témája a biztonság lesz. A kormány erőfeszítéseinek támogatására nagyszabású csomagot készítenek: a bűnüldöző szervek képzését és felszerelését, megfelelőbb jogi keretrendszer és igazságszolgáltatási rendszer kialakítását, radikalizációellenes és konfliktusmegelőzéssel kapcsolatos munkát. Ez a csomag fogja kiegészíteni azt a 11 millió eurót, amelyet a Bizottság fejlesztési programjának keretén belül a rendőrség képzésére és a fiatalkorúakra vonatkozó igazságszolgáltatás fejlesztésére fordítottak az elmúlt két év során.

Az al-Kaida megtelepedése Jemenben mélyebben fekvő problémák tünete. A gazdasági, politikai, társadalmi és biztonsági kihívások közötti kapcsolat létfontosságú. Ezért van szükségünk átfogó megközelítésre. Elengedhetetlen továbbá, hogy a jemeni állam növelje kapacitását, hogy megfeleljen az emberek szükségleteinek szerte az országban. Az EU a 2011-2013-as időszakra előirányzott fejlesztési segélyek egyharmaddal való növelését fogja javasolni. Az ECHO 2010-ben is fog humanitárius segélyeket küldeni. A kormány előtt továbbra is fel fogjuk vetni a sok, lakóhelyét elhagyni kényszerülő személyhez való hozzáférés problémáját.

Semmilyen mértékű segély nem helyettesítheti azonban a kormány elkötelezettségét és cselekvését. Saleh elnök úr határozott elkötelezettsége az összes érintett fél közötti nemzeti párbeszéd irányában magában rejti egy új nemzeti konszenzus kialakításának lehetőségét, amennyiben minden szereplőt bevonnak, és érdekeiket figyelembe veszik. A nemzetközi közösségnek folyamatosan támogatnia kell ezt a párbeszédet. Ez az egyetlen fenntartható irányvonal.

Végül, de természetesen nem utolsósorban, a kulcsfontosságú regionális szereplőknek, elsősorban Szaúd-Arábiának, részt kell venniük a Jemennel való együttműködésre irányuló közös erőfeszítésben. A londoni tárgyalás felbecsülhetetlen értékű lehetőséget nyújt a szaúdiak, az Egyesült Államok és más országok bevonására egy nagy horderejű, Jemenről szóló és Jemennel folytatott nemzetközi párbeszédbe. Nagyon várom, hogy erre sor kerüljön.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, a PPE képviselőcsoport nevében. – (ES) A tálibok tegnapi félelmetes előretörését követően Afganisztánban, ahol, mielőtt elfelejtenénk, 100 000 katonánk harcol a szabadságért, valamint a karácsonyi meghiúsult detroiti terroristatámadást követően úgy gondolom, Ashton bárónő, hogy jogos elgondolkodni azon, hogy nem erősebb-e most a terrorizmus, mint amikor a New York-i ikertornyok barbár ledöntésével támadták a szabadságot.

Nemrég tárgyaltunk Iránról, látjuk, mi folyik Afganisztánban, Pakisztánban, a Közel-Keleten, Szomáliában, sőt a saját kontinensünk szívében is a madridi és a londoni támadásokkal. A kérdés, amelyet fel kell tennünk magunknak – mivel mindannyiunknak következtetéseket kell levonnunk az eseményekből –, hogy vajon jól dolgozunk-e.

Igaz ugyan, elnök asszony, hogy van egy új tényező, mégpedig hogy most vannak olyan hadseregek, amelyeknek nincsenek egyértelmű ellenségeik, és ellenségek, amelyeknek nincs hadseregük. Obama elnök úr azonban gyorsan cselekedett a meghiúsult detroiti támadást követően, és Petraeus tábornok rövid időn belül harmadszor látogatott Jemenbe. Láthatjuk, hogy az Egyesült Államok jelentős gazdasági támogatási csomagot mozgósított, és olyan politikát dolgozott ki, amely eredményeket produkál.

Ön, Ashton bárónő, az előbb beszélt azokról a konkrét intézkedésekről, amelyeket az Európai Unió tervez végrehajtani, és beszélt a 11 millió eurót kiegészítő támogatási összegekről. Az Egyesült Államok által elköltött összeget a 2009. évi 67 millió USD-ről 167 millió USD-re növelték 2010-ben.

A kérdésem ezért a következő, Ashton bárónő: egyetért azzal, hogy amikor a terrorizmussal kell szembenéznünk, a külpolitika, a biztonság, a védelem, a fejlesztés, az együttműködés, a segély és a kereskedelem – és még ide sorolhatnám a kultúrát és a civilizációt is – kérdései egybeolvadnak, és amikor olyan veszélynek és fenyegetettségnek vagyunk kitéve, amely egyenlően érint mindannyiunkat, akkor a választ is egyenlő mértékben kell megosztanunk?

Említette az Egyesült Államokkal való koordinációt. El tudná mondani, hogy milyen feltételek mellett folyik ez az együttműködés, amely igazán fontos, és amelyre igazán nagy szükség van?

David-Maria Sassoli, *az S&D képviselőcsoport nevében.* – (*IT*) Elnök asszony, főképviselő asszony, hölgyeim és uraim, képviselőcsoportunk nagyon aggódik a jemeni helyzet miatt, mert globális fenyegetésről van szó:

az amerikai repülőgép felrobbantására tett meghiúsult kísérletet, a külképviseletekre irányuló fenyegetéseket, az al-Kaida támadásainak fokozódását, a legutóbbi afganisztáni támadással együtt, nagyon komolyan kell venni.

Sajnálatos módon Jemen belpolitikai helyzete sem segít, és figyelembe kell vennünk azt a tényt, hogy ez az egyik legszegényebb ország a világon, komoly vízhiánnyal, magas munkanélküliséggel és egy olyan gazdasággal, amely nagymértékben függ az olaj- és földgázbevételektől, amelyek becslések szerint az elkövetkezendő 10 éven belül kimerülnek.

Úgy vélem ezért, hogy elengedhetetlen, hogy az Európai Unió cselekedjen, mégpedig úgy, hogy az Európai Bizottság és a külügyi főképviselő szoros együttműködésben dolgozik, az előbbi a humanitárius segélyek és a fejlesztés terén, míg utóbbi a közös biztonság, a rendőri erőkkel való együttműködés és a határellenőrzés terén.

Említést kell tennem továbbá az országban a politikai ellenzék képviselőinek, újságíróknak, emberijog-védőknek korlátozása miatti aggodalmainkról, amelyekről a Jemenben működő humanitárius szervezetek már régóta beszélnek. Ashton bárónő, prioritásnak tartom tehát annak biztosítását, hogy a humanitárius szervezetek beléphessenek Jemen területére, és ott teljes biztonságban dolgozhassanak.

Remélem továbbá, hogy az Európai Unió erőfeszítést fog tenni annak biztosítása érdekében, hogy Jemen betartsa a 2006-ban tartott nemzetközi adományozói konferencián tett kötelezettségvállalásait, vagyis a politikai és gazdasági reformok folyamatának felgyorsítását a demokrácia és az emberek életszínvonalának növelése érdekében.

A szeptember 11-i támadás óta felismertük, hogy a veszélyeztetett területek biztonságossá tétele attól függ, hogy mennyire tudjuk elősegíteni a jobb életkörülményeket. Ashton bárónő, a demokrácia itt kezdődik, onnan, hogy képesek vagyunk-e megszüntetni a gazdag országok és a legszegényebb országok közötti szakadékot.

Holger Krahmer, az ALDE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök asszony, némileg árulkodónak tűnik számomra az EU egészére, de a Parlamentre nézve különösen, hogy olyan előre megjósolható vitákat folytatunk az egyes országokban kialakult helyzetekről, amelyek egyáltalán nem újszerűek. Sajnálatos módon nagyon gyakori, hogy az előző napi történések arra sarkallják a Parlamentet, hogy olyan politikai követelésekről szónokoljon, amelyeket egyes esetekben némileg félreérthetőnek tartok. Úgy vélem, nem vet jó fényt ránk, ha egy repülőgép elleni meghiúsult bombatámadás csak egy Jemennel kapcsolatos általános vitához vezet. Egyértelműen ki kell jelenteni, hogy el kell gondolkodnunk egy stratégián a helyzet kezelése érdekében.

Úgy vélem továbbá, hogy a jemeni helyzetet gondosan elemezni kell, különös tekintettel arra a tényre, hogy ez egy bukott állam, ahol a kormánynak az ország nagyobb részére nincs befolyása. Elemeznünk kell, hogy ez milyen veszélyeket rejt Európára nézve. Úgy tűnik, a veszélyek közé tartozik, hogy az országban terroristákat képeznek, valamint hogy a jemeni partokon kalózok tevékenykednek. Nekünk – és talán Ashton bárónőnek is – el kell gondolkodnunk azon, hogy mit tehetünk ezeknek a veszélyeknek az elhárítása érdekében. Ahogy én látom, a fő kérdés az lehetne, hogy hogyan támogathatjuk a jemeni kormányt abban, hogy újra ellenőrzése alá vonja az országot, és így képes legyen foglalkozni ezekkel a veszélyekkel. Az ország hosszú távú felépítéséről szóló összes többi vitára is szükség van természetesen, de úgy vélem, hogy tényleg semmi értelme nincs követelések tárházát előterjeszteni az összes politikai területen – a sajtószabadságtól kezdve a nők jogaiig – ezen a ponton itt a Parlamentben, illetve hogy nem fognak komolyan venni minket, ha ezt megtesszük. Ezáltal nem fogjuk elérni céljainkat Jemenben, tehát inkább arra kellene koncentrálnunk, hogy milyen kézzel fogható segítséget tudunk nyújtani a jelenlegi helyzetben egy sürgető probléma megoldása érdekében.

Franziska Katharina Brantner, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – Azzal folytatnám röviden, amit az előző felszólaló mondott. Jemen nyilvánvalóan nem új válság: évtizedeken keresztül folyamatosan romlott a helyzet az országban, és a Bizottság középtávú értékelésében egyértelműen megállapították, hogy a politikai helyzet egyre rosszabb.

Úgy gondolom, hogy tényleg a politikai környezetre kell összpontosítanunk: a régóta meglévő konfliktusra északon a kormány és a hutik között, a zavargásokra délen, említették már ezeket – és most az északi konfliktus kezd kiterjedni a régióra, és Szaúd-Arábiát és Iránt is érinti.

A kérdés tehát: mit is csináljunk pontosan. Hallottam, hogy most a stabilitási eszközt kívánják segítségül hívni, a KVBP-missziót, hogy pénzt adjanak minél több ember képzésére, de én úgy vélem, hogy ez nem elegendő megközelítésként – legalábbis nem válságkezelés, hacsak nem fogadjuk el az állandó válság fogalmát.

Úgy gondolom, azt kellene erőltetni, hogy az Öböl-menti Együttműködési Tanács jobban működjön közre Jemenben is, ne csak Szaúd-Arábiában. Arra van szükség, hogy ez a szervezet összehozza a különböző jemeni feleket, a kormányt, az ellenzéket, a déli szeparatistákat, a hutikat és a regionális szereplőket, hogy részt vegyenek egy békefolyamatban, és úgy vélem, hogy ezt kellene támogatnia és finanszíroznia a stabilitási eszköznek például, erre kellene használni a stabilitási eszközt.

Ha lesz egy újabb KVBP-misszió és egy újabb képzés a stabilitási eszköz működésének keretében, de nem lesz emellett egy előremutató politikai folyamat, akkor nem hiszem, hogy ez segíteni fog. Én azt szorgalmazom, hogy a politikai folyamat elindítása, valamint támogatása és finanszírozása érdekében a stabilitási eszközt inkább riasztási rendszerként működő politikai eszközként használják. Úgy vélem, hogy az én szemszögömből ennek volna értelme.

Egy másik dolgot szeretnék még hozzátenni: említették a nemek közötti egyenlőséget, erről már volt szó, és én úgy vélem, hogy tényleg komolyan foglalkoznunk kell ezzel. A népesség növekedése az egyik legnagyobb gond ezekben az országokban, és ahogy azt mindannyian tudjuk, ezt a kérdést nem lehet megoldani családtervezés nélkül, ehhez pedig az kell, hogy a nőknek jogaik legyenek.

Tudom, hogy nem fogják erőltetni a nők nagyobb jogait, de úgy vélem, hogy a nemek közötti egyenlőség és különösen a családtervezés létfontosságú, amikor arról gondolkodunk, hogy hogyan tudjuk segíteni a jemeni társadalmat.

Adam Bielan, az ECR képviselőcsoport nevében. – (PL) Elnök asszony, az egész világ Jemenre figyelt nemrégiben, miután ottani al-Kaida aktivisták vállalták a felelősséget egy amerikai repülőgép felrobbantására tett, szerencsére sikertelen kísérletért karácsonykor. Régóta tudjuk azonban, hogy az ország egyre romló biztonsági helyzete lehetőséget ad a terrorista csoportoknak, hogy menedéket találjanak, és onnan további műveleteket tervezzenek és szervezzenek meg. A terrorizmus sok éven keresztül terjedt a régióban szeptember 11-et megelőzően is – amely napra mindannyian emlékszünk. Elég csak az amerikai hadihajó, a USS Cole elleni, 2000. október 12-i al-Kaida támadásra emlékeznünk.

Jemen rendkívüli jelentőségű ország, különösen földrajzi elhelyezkedése miatt. Emlékeznünk kell, hogy naponta 3,5 millió hordó nyersolajat – a világ termelésének 4%-a – szállítanak a 26,5 km hosszú Bab-el-Mandeb-szoroson keresztül Jemen és Dzsibuti között. Ugyanakkor az ország belső helyzete rendkívül bonyolult. Az al-Kaida mellett, amely egyre erősödik az országban, komoly síita lázadás tapasztalható Saada tartományban, az ország északi részén, valamint erőszakos zendüléseket okoznak a szeparatista mozgalmak délen. Ha mindehhez hozzáadjuk a két évvel ezelőtti világméretű élelmiszerválság és a mostani pénzügyi válság negatív hatásait, az ország csökkenő nyersolajkészleteit, amelyből bevételének háromnegyede származik, és végezetül az egyre komolyabb vízhiányt, akkor egy térdre rogyott országot látunk, amely ideális célpontja az al-Kaidának, amely az Afganisztánnal kapcsolatos problémák miatt egy új bázist keres.

A katonai fellépésen kívül tehát, amely valamilyen formában elkerülhetetlen lesz a helyi hatóságok passzivitását és tehetetlenségét figyelembe véve, a nemzetközi közösségnek, beleértve az Európai Uniót is - és itt Ashton asszonyhoz fordulok kéréssel –, nagyon aktívan részt kell vennie az állami intézmények újraépítésének folyamatában.

Sabine Lösing, a GUE/NGL képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök asszony, a média már most mozgósítja a lakosságot a terrorizmus elleni háború harmadik frontjának létrehozására. Jelenleg azonban az USA és az EU tagállamainak stratégiai lehetőségei Jemenben és Afrika szarvában nem igazán nyitottak. A tény az, hogy a Saleh elnököt körülvevő uralkodó elit brutális módon megkülönbözteti és elnyomja a síita lakosságot az ország északi részén, és hadat visel a szeparatista mozgalom ellen délen, a korábbi Jemeni Népi Demokratikus Köztársaság területén, ami rengeteg szenvedést okoz az ottani lakosságnak. Nem lehet tényleges, bizonyított kapcsolatról beszélni a síita lakosság és az al-Kaida között, és ez az elképzelés csupán a korrupt, *de facto* autokrata kormánynak szolgál ürügyként, amelynek álcája mögé bújva próbálnak erőteljes katonai segítséget kapni.

Nem szabad, hogy ezt a kormányt támogassuk biztonsági erők felállításában – ha így tennénk, az csak újabb olaj lenne a tűzre. Akármilyen segélyt nyújtunk, annak az összes régiót érintenie kell, vallástól, etnikai és politikai hovatartozástól függetlenül. Megbékélési folyamatot kell kezdeményezni és támogatni, amelyben az ENSZ és a helyi érdekeltek is – beleértve az olyan környező államokat, mint például Irán – részt vesznek.

Nem szabad egyoldalú támogatást nyújtanunk a kormánynak a felkelők ellen. Az Atalanta-műveletet nem szabad folytatni és kiterjeszteni, különösen nem a jemeni szárazföldi területre, mert ez csak a nyugati iparosodott nemzetek geostratégiai érdekeit szolgálná.

Minden erőfeszítésünket annak biztosítására kell fordítani, hogy az EU ne kövesse az USA teljes mértékben elhibázott kiterjesztési stratégiáját Jemenben is.

Fiorello Provera, *az EFD képviselőcsoport nevében.* - (IT) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, Jemen nem a terrorizmus egy újabb területe, ahogy valaki nevezte azt, hanem egy bizonytalan stabilitású ország.

A központi kormányzat nem képes ellenőrizni a területet és a határok átjárhatóságát, ami lehetőséget ad az illegális kereskedelemre, az ellenőrizetlen bevándorlásra, a kalózkodásra és a terrorista tevékenységek növekedésére. Az al-Kaida jemeni jelenlétéből eredő új kihívásokra adott válasznak azonban nem csak katonai nyomásgyakorlásból kell állnia, hanem a helyi hatóságokat is segíteni kell abban, hogy jobban ellenőrzésük alá tudják vonni a területeket. Ismétlem: a helyi hatóságokat, és nem csak a kormányt.

Jemen stabilitását azonban a nemzeti és a regionális vezetés figyelembe vételével kell megteremteni, anélkül, hogy külső vagy előre kidolgozott megoldásokat próbálnánk erőltetni, amelyek gyakran nem a helyi körülményeknek megfelelőek, és kudarcra vannak ítélve. Ez elősegítené az Öböl-menti Együttműködési Tanács nagyobb mértékű kötelezettségvállalását, amelynek pénzügyi részvétele a helyi projektekben döntő fontosságú. Az Európai Uniónak együtt kell dolgoznia partnereivel – Jemennel, a G8-akkal, az öbölbeli országokkal – a jemeni kormány által támogatott pénzügyi és fejlesztési hozzájárulások által.

Végezetül azokat a politikákat, amelyek bár kiválóak, de hosszú távúak, a biztonságot és a terület ellenőrzését segítő azonnali, erős támogatásnak is kísérnie kell, amely elmulasztásával a jemeni állam kudarcát és a terrorizmus jelentős térségbeli növekedését kockáztatjuk.

Andreas Mölzer (NI). - (DE) Elnök asszony, köztudomású, hogy Jemen jelenleg melegágya az iszlám szélsőségeseknek, egy szegénység sújtotta ország működésképtelen biztonsággal, sok fegyverrel, amelyet konfliktusok tépáznak, és amelynek akut vízhiánnyal kell megküzdenie. Egy ország, amelynek kormánya úgy tűnik, még a fővárost sem tudja ellenőrzése alatt tartani.

Jemen így a terrorizmus elleni küzdelem középpontjában találta magát, és ezért egy újabb olyan országgá vált, ahol a radikális iszlámok jelenléte az USA múltbeli politikai hibáinak szerencsétlen következménye. Ezt nagyon tudatosan észben kell tartanunk a vita folyamán, a CIA átrepüléseivel, a titkos börtönökkel és az USA eddig katasztrofális következményekkel járó közel-keleti kampányaival együtt.

Véleményem szerint naiv dolog lenne a terrorizmust egyenlővé tenni a szegénységgel, ahogy felelőtlen dolog lenne hagyni azt is, hogy az USA politikája diktáljon nekünk, és bizalommal hinni abban, hogy csak a növekvő katonai segítségnyújtás tudja megoldani a jemeni problémákat. A diktatórikus elnök boldogan begyűjti a nyugat többmilliós katonai támogatását, a múltban azonban időről időre kénytelen volt az iszlámistákra támaszkodni, hogy elhallgattassa a rendszer ellenfeleit.

Természetesen nem várhatunk és nézhetjük tétlen, hogy az ország dzsihádista terroristák menedékhelyéből, amely eddig volt, műveleteik és kiképzőbázisuk helyszínévé váljon. Egyértelműen szükség van továbbá arra, hogy megvitassuk, hogyan javíthatunk a fejlesztési segélyen, már csak azért is, hogy a dzsihádista harcosok egy része alól ki tudjuk húzni a talajt.

Végezetül az EU-nak nem szabad hagynia, hogy az USA fizetőtisztje szerepébe kényszerítse magát. Ehelyett az Uniónak a párbeszéd és a hosszú távú politikai megoldás kialakítása érdekében a pártatlan közvetítő szerepét kell vállalnia.

Laima Liucija Andrikienė (PPE). - Elnök asszony, egy rövid megjegyzést szeretnék tenni, és két kérdést intéznék Ashton bárónőhöz. Úgy tűnik, hogy az EU dilemma előtt áll. Egyrészről támogatnunk kell az európai állampolgárok biztonságát közvetlenül veszélyeztető terroristák elleni határozottabb fellépést. Számos iszlám szélsőséges csoport Jemenben most aktívabb, mint valaha, és az al-Kaida úgy tekint Jemenre, mint az egyik legfontosabb területére, ahonnan a nyugati célpontok elleni támadásokat tervezheti, és ahol a milíciát és az öngyilkos merénylőket képezheti.

A Northwest Airlines gépe elleni meghiúsult művelet az egyik legújabb példája annak a fenyegetésnek, amellyel szembe kell néznünk. Másrészről tudnunk kell, hogy a jemeni hatóságokat már többször kínzással, embertelen bánásmóddal és önkényes kivégzésekkel vádolták meg különböző emberi jogi szervezetek. Az

állampolgárok önkényes letartóztatása, valamint a házkutatások széles körben elterjedtek, és sokszor a terrorizmus elleni harc szükségességét hozták fel érvként az ilyen törvénytelen cselekedetek mellett.

Ebben az összefüggésben, Ashton bárónő, utalva a Jemenről szóló tanácsi következtetésekre, milyen támogatást tud nyújtani az EU Jemennek a terrorizmus elleni küzdelemben? Az EU továbbá úgy látja, hogy nincs katonai megoldás a térségbeli válságra. Washington ugyanakkor aláírt egy megállapodást a jemeni hatóságokkal a szorosabb katonai együttműködésről. Szívesen hallanám ezért az ön véleményét és az Európai Unió álláspontját azzal az amerikai döntéssel kapcsolatban, hogy aktívabban részt vesznek Jemenben a terroristák elleni küzdelemben, elsősorban a katonai hírszerzésről és képzésről szóló megállapodás aláírásával.

Richard Howitt (S&D). - Elnök asszony, üdvözlendőnek tartom ezt a következő heti külügyi tanácsi értekezletet és a Gordon Brown által összehívott londoni konferenciát megelőző vitát.

Figyelmünket valószínűleg a repülőgép felrobbantására tett kísérlet ragadta meg. Ma azonban azt kérem, hogy a nemzetközi figyelmet fordítsuk a brit mérnök, Anthony S. és öt másik európai túsz kiszabadítására, akik egy jemeni helyi kórházban dolgoztak, és akiket még múlt júniusban ejtettek túszul.

Jövőbeli munkánk során azonban fel kell ismernünk a belső, és nem csak a külső szükségleteket Jemennel kapcsolatban. Meg kell küzdeni az olyan mértékű alultápláltság problémájával, amely meghaladja a néhány fekete-afrikai országban, például Nigériában tapasztalható szintet, valamint az emberi jogok megsértésével, ahogy Andrikiene képviselő asszony az imént említette, egy olyan országban, amely a kivégzések számát tekintve – beleértve a gyermekek kivégzését is – a 11. a világon. A nemzetközi közösségnek tehát nem szabad megvárnia, hogy a terroristák beköltözzenek, mielőtt elkezdünk a kapacitással, a kormányzással és a fejlesztéssel kapcsolatos kérdésekkel foglalkozni világunk sérülékeny országaiban.

Üdvözlendőnek tartom a főképviselő segélyekkel kapcsolatos mai kijelentését, és arra kérem, biztosítsa, hogy a következő heti ülések a Jemennek nyújtandó pénzügyi segélyekkel kapcsolatban minden résztvevő részéről valódi kötelezettségvállalásokkal foglalkozzanak egy olyan időben, amikor az ENSZ szabályozott segélye kevesebb, mint a szükséges támogatás 1 %-át biztosítja az ország számára. Mint Brantner asszony mondta, az üléseknek fegyverszünet és talán béketárgyalás elérésére kell törekedniük, amely lezárhatná a hutikkal északon folytatott legutóbbi harcokat, és biztosíthatná a humanitárius segélyek akadálytalan eljutását a régióba. Hogy biztosítsuk, hogy az ország olajbevételeit a gazdasági és társadalmi fejlődésre fordítsák az ország népének érdekében. Hogy Európa együttműködjön a tartós megoldás kidolgozásában a jemeni fogvatartottak ügyében, akik a legnagyobb, még a Guantánamo-öbölben maradt csoportot képezik.

Remélem azonban, hogy a főképviselő asszony a biztonsági ágazat jemeni képzése kérdésében meg fogja vizsgálni egy közös EU-Öböl-menti Együttműködési Tanács KBVP-projekt elindításának lehetőségét, amellyel kapcsolatos erőfeszítéseink rendkívül fontosak számos országban.

Végezetül a Bin Ladenek lehet, hogy a jemeni Al-Rubat faluból jönnek, de a nemzetközi elkötelezettség hiánya tette lehetővé, hogy az ország annyi fiatalja az ő nevében radikalizálódjon. Ezért most nemzetközi kötelezettségvállalásra van szükség.

Charles Goerens (ALDE). - (FR) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, egy merényletkísérlet elég ahhoz, hogy megszűnjön az állampolgárok biztonsághoz való jogának megerősítéséből a banalitás érzése. Társadalmaink védelme továbbá arra kötelez minket, hogy folyamatosan keressük az egyensúlyt a biztonság és a szabadság között

A védelemhez, különösen a terroristatámadás elleni védelemhez való jogot a Lisszaboni Szerződés 188r. cikke, és pontosabban 4. cikke határozza meg, amely felhatalmazza az Európai Uniót és tagállamait, hogy hatékonyan cselekedjenek. Ugyanez a bekezdés egyértelművé teszi, hogy az Európai Tanácsnak rendszeres értékelést kell végeznie az Európai Uniót fenyegető veszélyekről. Szeretném megkérni Ashton asszonyt, hogy tisztázza, hogy az Európai Unió és tagállamai ezzel összhangban cselekedtek-e, és ha igen, milyen mértékben.

Nézőpontja szerint az Európai Unión belüli együttműködés lehetővé teszi-e, hogy fenntartsa azt az állítást, miszerint az amerikai hírszerző szolgálat hibái, amelyre az Amszterdamból Detroitba tartó 253. számú járat elleni nemrégiben történt merényletkísérlet esete hívta fel a figyelmet, nem történhettek volna meg az Európai Unióban?

Egy kérdés rendkívül fontos ebben a vitában: tudta a gyanúsított terrorista nevét az európai hírszerző szolgálat, az összes európai hírszerző szolgálat? Amennyiben nem, milyen következtetéseket kíván levonni? Úgy véli,

hogy a hírszerző szolgálatok közötti koordináció és az információcsere jelenlegi szintje elég jó ahhoz, hogy kiszűrje az Európai Unió hasonló hibázási lehetőségét?

35

Elégségesnek tartja-e a főképviselő asszony a tagállamok hírszerző szolgálatainak kapacitását ahhoz, hogy a 188r. cikkben leírt szolidaritás szellemében működjenek együtt?

Az állampolgároknak valóban joguk, hogy megköveteljék a terrorista fenyegetések hiba nélküli figyelemmel kísérését. Nehezen értenék meg, hogy egyrészről miért küld az Európai Unió továbbra is egyre több SWIFT-típusú személyes adatot az Egyesült Államokba, és másrészről ugyanennek az Európai Uniónak miért vannak hiányosságai a megelőzés és a hírszerzés terén.

Geoffrey Van Orden (ECR). - Elnök asszony, sajnálatos módon Jemen már régen olyan karaktert öltött, amely kedvez a terroristák kifejlődésének, és erre nem fordítottunk kellő figyelmet az évek során. A konfliktusok, a törvényellenesség és a korrupció mélyen beágyazottak.

Érdemes feleleveníteni egyébként, hogy a brit katonák azért léptek közbe Jemenben a XIX. század elején, hogy véget vessenek az ádeni-öbölbeli kalózkodásnak, és ebben nagyon sikeresek is voltak egy évszázadon keresztül. Az utóbbi években azonban Jemen kifejlesztett egy terrorista inkubátort, ahol terrorista cselekedetek történnek, és a terrorizmust más országokba is exportálja. A terrorista csoportok értenek a bukott államok nyújtotta lehetőségek kihasználásához. Segítenünk kell ezt ellensúlyozni.

Jelenleg az Egyesült Királyság aránytalanul nagy mértékben nyújt segítséget. Remélem, hogy a londoni konferencia a többi országot is arra fogja bíztatni, hogy többet tegyen, beleértve az Európai Uniót és, ezzel egyetértek, más regionális államokat is.

Természetesen nem remélhetjük, hogy bárhol csak úgy elfojthatjuk a terrorizmust, és ez azt jelenti, hogy fejlesztenünk kell saját országaink biztonságát, és hatékonyabb ellenőrzést kell biztosítanunk saját határainkon. Kétlem, hogy az EU megfelelően motivált lenne ebben, tehát minden országnak a saját háza táját kell rendbe tennie.

Charalampos Angourakis (GUE/NGL). – (EL) Elnök asszony, a jemeni emberek az imperialista konfliktusok és az intervenció áldozatai. Véleményem szerint az imperialista hatalmak szítják az etnikai, faji és vallási belviszályokat ebben az országban. Éveken keresztül gyakran folyamodtak katonai erőhöz. Aláássák a nézeteltérések békés megoldását, hogy átvegyék az ellenőrzést a térségbeli energiakészletek és szállítási csatornák fölött.

A fejlemények ebben az országban mindig a NATO politika imperialista választásainak és az ország mélyen reakcionista és a nem alulról szerveződő rendszerének támogatásával kapcsolatos politika eredményei voltak. Az al-Kaida elleni harc ürügyén az Egyesült Államokból érkező pénzügyi és katonai segély növelésével, valamint azzal, hogy Jement egy terroristákat rejtegető országgá nyilvánították, az ország területeinek szaúdi erők általi, amerikai segítséggel történő bombázásával, valamint az idegen katonák jelenlétével elképzelhető, hogy fokozódni fog a nyíltan katonai imperialista intervenció. Ez világosan látszik a Delta repülőgép elleni terrortámadási kísérletet követő hisztéria kitöréséből. Úgy gondolom, hogy az emberek erre az elnyomó intézkedések és az imperialista intervenciók elleni küzdelem fokozásával fognak válaszolni.

Andrew Henry William Brons (NI). - Elnök asszony, ahogy az elképzelt Lady Bracknell bárónő mondta volna, egy komoly hibát elkövetni a muzulmán világban szerencsétlen dolog, kettőt elkövetni azonban gondatlanság.

Hármat, vagy még annál is többet az ostobaság, az őrültség vagy a szándékos bajkeverés jele. Jement most az új Afganisztánnak hívják. Már felvonultattak amerikai katonákat tanácsadókként. Mennyi időn belül fognak ők és szövetségeseik, beleértve Nagy-Britanniát is szárazföldi csapatokat felvonultatni az al-Kaida ellen?

Mit kellene tennie a Nyugatnak valójában a fenyegetés megakadályozása érdekében? Először is, meg kellene állítani a háborúkat a muzulmán országokban, amelyek következtében nyugati katonákat ölnek meg, civileket ölnek meg, és amelyek radikalizálják a fiatal muszlimokat hazájukban és külföldön is. Haza kellene hoznia a katonákat, hogy lakosságunk és infrastruktúránk védelme érdekében a hazai biztonsággal foglalkozzanak.

Egy eredendően semleges politikát kellene alkalmaznia a Közel-Kelettel kapcsolatban, és fel kellene hagynia az USA partizán politikájával, valamint meg kellene szüntetnie a muzulmán országokból való bevándorlást, és arra kellene buzdítania a radikális muszlimokat, hogy belássák, sokkal boldogabban élhetnének saját vallástársaik között.

Angelika Niebler (PPE). - (DE) Elnök asszony, Ashton bárónő, hölgyeim és uraim, az elmúlt hónapokban az emberek életkörülményei, csakúgy, mint az átfogó politikai és gazdasági helyzet, drámaian romlott Jemenben. Nekünk, európaiaknak ezért minden tőlünk telhetőt meg kell tennünk, hogy végre stabilizáljuk az országot.

Főképviselő asszony, szeretném megkérni, hogy akadályozza meg, hogy Jemen második Afganisztánná váljon. Minden tőlünk telhetőt meg kell tennünk, hogy megküzdjünk a nemzetközi terrorizmussal. Ezt azonban csak akkor fogjuk tudni elérni, ha a jemeni békefolyamatot is támogatjuk. El kell érnünk, hogy béke legyen a térségben, és támogatnunk kell az ottani kormánynak a béke elérésére tett erőfeszítéseit. A jemeni kormányt ismételten figyelmeztetni lehet arra, hogy biztosítania kell, hogy ne legyen diszkrimináció Jemenben – csak így lehet elérni a békét. A béke demokratikus szerkezeteket kíván, amelyek biztosítják a kisebbségek jogait. Ez a mi európai utunk, és ez különbözhet más utaktól. Arra szeretném kérni önt, hogy új tisztségében ne takarékoskodjon az erőfeszítéssel, amely ahhoz kell, hogy végigjárja ezt az európai utat velünk együtt.

Politikai stabilitás nélkül Jemennek nincs esélye. A politikai stabilitással viszont a helyi gazdaság helyreállhat, ezt követően pedig fel lehet építeni a gazdaságot, és az embereknek jobb jövőbeli kilátásai lesznek. Arra kérem, hogy komolyan küzdjön ezért. Arra is kérem továbbá, hogy használja befolyását annak biztosítása érdekében, hogy az ottani kisegítő katonák humanitárius segítséget tudjanak nyújtani. Több mint 130 000 szomáliai menekült tartózkodik Jemenben. Borzasztó az ottani helyzet. Kérem, hogy álljon ki a hat túsz, a hat európai állampolgár – egy brit és öt német – mellett, akiket Jemenben tartanak fogva. Esetleg abban is segíteni tud, hogy kiszabadítsák őket. Nagyon köszönöm.

Zigmantas Balčytis (S&D). - (LT) Egyetértek a Bizottsággal és azokkal a képviselőtársaimmal, akik azt állították, hogy a jemeni helyzet feszült. Az ország kimerült és elszegényedett a véget nem érő partizánháborúk és a szeparatista harcok következtében, és az emberek szélsőséges mértékű szegénységtől szenvednek. Az ilyen mértékű gazdasági és politikai instabilitás már eddig is aggodalmat keltett az Arab-félsziget szomszédos országai körében, és az nem csak a regionális, hanem a globális biztonságot is fenyegeti. Aggasztóak a terrorista csoportok tevékenységének újkeletű megerősödéséről szóló hírek. Emlékezzünk csak az USA-ba tartó repülőgép felrobbantására tett meghiúsult kísérletre, valamint a jemeni követségekre irányuló fenyegetésekre. Az USA már kijelentette, hogy külön figyelmet fog szentelni az országban kialakult helyzetre. Ezért a közös külpolitika bevezetése mellett, úgy gondolom, hogy az Európai Parlament, az Európai Bizottság és más intézmények kötelessége, hogy – különösen a Lisszaboni Szerződés hatályba lépését követően – közös és összehangolt lépéseket tegyenek a nemzetközi közösséggel együtt.

Ivo Vajgl (ALDE). - (SL) Szlovénül fogok felszólalni, kérem ezért, hogy figyeljenek a tolmácsolásra. Jemen egy olyan ország, amelyet a vallási és törzsi konfliktusok, a múltbéli gyarmati és amerikai politikák által elkövetett hibák sújtanak. Ahogy néhány képviselőtársunk már említette, itt először is a Közel- és Közép-Kelettel, egy megoldatlan problémák által szétzilált instabil régióval, és másodszor – természetesen – az összes konfliktus forrásával, az izraeli-palesztin konfliktussal foglalkozunk.

Jemenre jellemző ezeknek a problémáknak mindegyike, és nem szabad abban az illúzióban ringatnunk magunkat, hogy egy helyi problémával állunk szemben. Jemen polgárháborúval, al-Kaida erődítményekkel, gyenge állammal, gyenge hírszerző szolgálatokkal, hatástalan biztonsággal és fegyveres katonai erőkkel küzd. Mit várhatunk a londoni konferenciától?

Főképviselő asszony, véleményem szerint a legnehezebb dolog egy holisztikus megközelítés kialakítása lesz, de pontosan ez az, amit tennünk kell. Egyedül ez fogja megoldani Jemen problémáit. Gazdasági és fejlesztési megközelítésre van szükség, és olyan segítséget kell nyújtanunk Jemen számára, amely segíteni fog az állam és adminisztratív kapacitásának felépítésében.

Azon a véleményen vagyok azonban, hogy a második jelentés, amelyet szeretném, hogy bemutasson, Ashton asszony, arról szól, hogy ne áltassuk magunkat azzal – és senki ne áltassa magát azzal – hogy ez csupán egy újabb olyan kérdés, vagy egy újabb olyan probléma, amelyet katonai úton meg lehet oldani. Attól tartok, hogy számos olyan utalás van, különösen a világsajtóban, amely azt jelzi, hogy egy új frontvonalat, egy új fegyveres konfliktust alakítunk ki. Ez a legrosszabb, ami történhet Jemenben, és valószínűleg még jobban megmérgezné az egész régióval való kapcsolatot. Elég sok tanulságot levonhattunk a megtapasztalt katonai vállalkozásokból a Közel- és Közép-Kelettől kezdve Afganisztánig és pár másik helyszínig.

Struan Stevenson (ECR). - Elnök asszony, korábban már folytattunk vitát az egyre romló emberi jogi helyzetről és a kegyetlen fasiszta rendszerről Iránban. A vita során hallhattuk, hogy hogyan exportálták a mollák a terrorizmust Palesztinába és Libanonba, és hogy hogyan exportálják az általuk használt aljas terrort Jemenbe.

Október végén jemeni tisztviselők jelentették, hogy elfogtak egy Iránból érkező fegyverekkel teli hajót. Letartóztattak öt iráni vezetőt. A fegyvereket és a vezetőket a huti felkelőknek szánták.

37

Irán régóta mestere annak, hogy megbízottakon keresztül folytat háborúkat; ezt tette Palesztinában és Libanonban is. Most azt tervezi, hogy regionális konfliktust szít a szunniták által dominált Szaúd-Arábiában. Azt mondanám Ashton bárónőnek, hogy ha döntően Iránnal foglalkozik, nagy részétől megszabadulhat annak a rosszindulatú daganatnak, amely a Közel-Keletet fenyegeti.

Cristiana Muscardini (PPE). - (IT) Elnök asszony, főképviselő asszony, hölgyeim és uraim, a komoly politikai, gazdasági és társadalmi válság Jemenben összefügg az al-Kaida műveleti jelenlétével a területen, és azzal a dzsihádista elképzeléssel, amely ezt motiválja.

Jemen az egyik legszegényebb ország a világon, és a belső konfliktusok kezelése meglehetősen nehéz a síita és a szunnita kisebbségek közötti konfliktus vallási eredete miatt. Ahogy az állásfoglalási indítvány hangsúlyozza, a segély, az együttműködés és a szociális segéllyel kapcsolatos programok végrehajtására irányuló támogatás elengedhetetlen. Hangsúlyoznunk kell azonban azokat a kockázatokat, amelyekkel a Nyugatnak is szembe kell néznie, amennyiben a biztonsági problémákat nem egyértelműen és nem elkötelezetten kezeljük.

A dzsihádista ideológia vezeti a terroristákat arra, hogy katonai képzésben és mártírcselekedetek végrehajtására irányuló képzésben vegyenek részt, amely ideológia egyre inkább elterjedté válik, és átterjedt az afrikai kontinensre is, részben azért, mert a nemzetközi közösség közömbösen és felszínesen foglalkozott, vagy inkább nem foglalkozott az al-Kaidával és szomáliai, szudáni, valamint jemeni sejtjeivel.

Emlékeznünk kell az ok és okozat összefüggésére a jemeni terrorista jelenlét és a Szomália destabilizálására irányuló számos cselekedet között, amelyet a jemeni al-Kaida erők irányítanak. Ezek azonban nem annyira a szaúd-arábiai vahabitáktól, hanem inkább az iráni ajatollahoktól függenek, akiktől a fegyvereket és a pénzt kapják. Jemen támogatását nem lehet szétválasztani a biztonság kérdésétől.

Arnaud Danjean (PPE). - (FR) Elnök asszony, Ashton asszony, igaza volt, amikor azt állította, hogy a biztonsági prioritás tekintetében a legfontosabb dolog Jemennel kapcsolatban, hogy véget vessünk az országban tapasztalható belső konfliktusoknak. Nem szabad összekevernünk az okokat a következményekkel, és anélkül, hogy jelentéktelennek tüntetnénk fel a terrorista veszélyt, Jemen instabilitásának nem a terrorizmus a fő oka. A terrorizmus a belső konfliktusokból eredő instabilitás következtében fejlődik ki. Ebből a nézőpontból az Európai Unió prioritása a Jemenen belüli, Saleh elnökkel való nemzeti párbeszéd elindítására tett jelenlegi erőfeszítések bíztatása és támogatása kell, hogy legyen.

Regionális szinten – ahogy éppen most emlékeztettek rá minket – a jemeni helyzet összefüggésben van a szomáliai válsággal és az Afrika szarvában tapasztalható válsággal. Igen jelentős migrációs áramlások tapasztalhatóak, de megfigyelhető a fegyverkereskedelem és a dzsihádista harcosok mozgása is Jemen és Szomália között. Ebben az összefüggésben szeretném tudni, hogy hol áll az Európai Unió a tengeri felügyeleti kapacitások megerősítése tekintetében, amely Jement is érinti.

Filip Kaczmarek (PPE). - (PL) Elnök asszony, Jemen az arab világ legszegényebb országa. Nemrégiben jártam Jemenben, és a saját szememmel láttam ezt. Kétségtelen, hogy a szegénység a forrás, vagy legalábbis az egyik tényező, amely az ország számos problémáinak jó részét még nehezebbé teszi.

Sajnálatos módon a globalizált világban Jemen problémái a mi problémáinkká is válnak. A belső konfliktusokat, amelyekre az állásfoglalás-tervezetben és ennek a vitának a során is utaltunk, politikai eszközökkel kell megoldani, és a konfliktusban részt vevő feleknek tiszteletben kell tartaniuk az emberi jogokat és a nemzetközi humanitárius jogot. Az Európai Uniónak erőfeszítéseket kell tennie a jelenlegi válság kiterjedésének megakadályozására. Az általunk biztosított fejlesztési segély, amennyiben hatékony, és amennyiben ésszerűen költik el azt, segíthet a politikai, gazdasági és társadalmi stabilizáció megteremtésében.

A katasztrófa azonban nincs messze. A vízhiányt már említették, csakúgy, mint a csökkenő nyersolajkészleteket, de ott van a jemeniek 90 %-ának a khattal, egy hallucinogén narkotikummal való visszaélésnek a problémája is, amely folyamatosan kiszorítja az egyéb terményeket. Jemen például kávét exportált régebben, de jelenleg ezt nem tudja megtenni, mert ezt a kábítószert termesztik helyette.

A jemeni kormánynak és a nemzetközi közösségnek nem csak átmeneti intézkedéseket kell tennie, mert strukturális problémával áll szemben, és még ha meg is tudjuk állítani az al-Kaidát Jemenben, a problémák újra elő fognak jönni, ha nem szüntetjük meg azok okait.

Marietta Giannakou (PPE). - (EL) Elnök asszony, ahogy már hallottuk, és ahogy mindannyian tudjuk, a jemeni helyzet társadalmi és gazdasági szempontból, valamint a társadalmi kohézió szempontjából katasztrofális. Az országban hiányzik a víz, az olajtartalékok kifogyóban vannak, és a lakosok kábítószert termelnek.

Pontosan olyan a helyzet, mint Afganisztánban volt 26 évvel ezelőtt, amikor e Házban – úgy értem, az Európai Parlament régi üléstermében – a kábítószerekről szóló jelentésről szóló vita során rendelkezéseket hoztunk Afganisztán jövőjéről. Ha nem végzünk fejlesztés-típusú intervenciót most azonnal, és ha nem hagyják, hogy az ENSZ folyamatosan jelen legyen minden szinten, Jemen minden bizonnyal ugyanabban a helyzetben fogja találni magát, mint amilyen helyzetben Afganisztán van most, megoldatlan problémákkal.

Nincs sok módja a terrorizmus elleni küzdelemnek, és az a mód, ahogy a Nyugat foglalkozni szándékozik ezzel a problémával, egyértelműen nem egyike ezeknek. Az egyetlen módja, hogy segítsünk ennek az országnak, hogy ne váljon az al-Kaida előőrsévé az, hogy megállapodást köt minden arab országgal, nem csak Szaúd-Arábiával, és természetesen erőfeszítéseket kell tennünk, hogy segítsük ezt a népet a törzsi filozófiától és a polgári konfliktusoktól való eltávolodásban és a demokratikus jogok kialakításában.

Cristian Dan Preda (PPE). - (RO) A december 25-i meghiúsult robbantási kísérlet az Amszerdam-Detroit járaton csak arra szolgált, hogy felfedjen egy fontos tényt. Felhívta a nemzetközi közösség figyelmét a jemeni helyzet komolyságára, mert, ahogy mindannyian tudjuk, nem egy, hanem három konfliktus létezik ebben az országban. A szeparatista mozgalmakkal kapcsolatos délen folyó harcok mellett a Saada tartománybeli konfliktust északon újra fellobbantotta a kormányerők által körülbelül hat hónappal ezelőtt indított offenzíva az al-Huthi síita felkelők ellen, és légi csapásokat indítottak az al-Kaida bázisok ellen.

A humanitárius helyzet, ahogy azt az ENSZ főtitkára is megemlítette január 5-én, nagyon aggasztó, és fennáll a veszélye, hogy tovább romlik, amennyiben egyik konfliktus sem ér véget. Előre tekintve a következő héten Londonban tartandó nemzetközi konferenciára úgy vélem, hogy az Európai Uniónak koordinált válaszadásra kell buzdítania az ország stabilitásának biztosítása érdekében, amely a nemzetközi biztonságra is pozitív hatással lenne.

Egy egyesült, stabil és demokratikus Jemen létrehozásának lehetősége véleményem szerint egy mind a katonai, mind a gazdasági támogatás, valamint a terrorizmus elleni küzdelem fellendítésével kapcsolatos következetes terv megfogalmazásában rejlik, amelyet az ország gazdasági fellendülését támogató különleges intézkedéseknek is kísérniük kell. Köszönöm.

Alf Svensson (PPE). - (SV) Jemen nem csak biztonságos menedék az al-Kaida számára. Ezt nyilvánvalóvá tettük a vita során. Az ország nagyon könnyen csatatérré változhat a régió két fő hatalma, Szaúd-Arábia és Irán között. A jemeni kormány újra meg újra azzal vádolja Iránt, hogy támogatja a síita felkelési mozgalmat. Ezt Irán elutasítja, de ilyen vádak tulajdonképpen megjelentek a szaúdi médiában is.

Az emellett felhozott bizonyítékok között ott van a jemeni kormány nyilatkozata, miszerint 2009 októberében megállított egy iráni fegyverszállítmányt, amelyet a felkelőknek szállítottak, valamint az a tény, hogy az elmúlt hónapokban az iráni állami média intenzívebben és jóindulatúbban foglalkozott a síita felkelési mozgalom harcaival, mint korábban. Nyolcvankettő szaúdi katona halt meg a felkelőkkel való harcban Jemenben, mióta Szaúd-Arábia 2009. november 4-én megindította offenzíváját.

Ahogy már rámutattak, Jemen az arab világ legszegényebb országa – ugyanakkor a régió két fő hatalma, az Irán és Szaúd-Arábia közti konfliktus kereszttüzében is találta magát. Szeretném tudni, hogy Ashton asszony megerősíti-e ezt, és készít-e elemzést a helyzetről?

Janusz Władysław Zemke (S&D). - (PL) Elnök asszony, szeretném egyetértésemet kifejezni azzal, ahogy Ashton asszony értékelte a helyzetet. Igaza van, Ashton asszony, hogy amennyiben meg akarjuk változtatni a jemeni helyzetet, akkor humanitárius és talán katonai intézkedésekre is szükség van. Amennyiben ezek az intézkedések széleskörűek, akkor koordinációt is kívánnak, mert nem csupán az Európai Unió felelős a jemeni helyzet javításáért. Sok ilyen intézmény van. A következő kérdést szeretném feltenni ezzel kapcsolatban: úgy véli, hogy az ENSZ és az Európai Unió humanitárius kérdésekkel kapcsolatos munkáját jobban össze kellene hangolni? A katonai és a felderítéssel kapcsolatos területeken a NATO-val és a hírszerző szolgálatokkal való jobb együttműködésre is szükség van – kifejezetten bizonyos országok hírszerző szolgálataira gondolok. Mert ezeket az intézkedéseket össze kell hangolni, mivel így sokkal hatékonyabban lesznek.

Paul Rübig (PPE). - (DE) Elnök asszony, Ashton bárónő, kérdésem az együttműködés formáira vonatkozik, amelyeket véleményük szerint nekünk, az Európai Uniónak ki kellene alakítanunk Jemenben, például a kisés középvállalkozások terén, esetleg az energiaellátás és a vízellátás terén, mivel a kommunikáció és a kapcsolatok kiépítése különleges szerepet kaphat a jövőben. Mely programok fognak elsőbbséget élvezni itt ön szerint, főképviselő asszony?

Marek Siwiec (S&D). - (PL) Elnök asszony, az Európai Parlament elnökének majdnem részvétét kellett kifejeznie közel 300 áldozat családjának, akik az Amszterdamból Detroitba tartó járaton utaztak. Ezt tegnap kellett volna megtennie. Csak véletlen, hogy ez nem történt meg. Erre a drámai eseményre volt szüksége a világnak, hogy felfedezze a Jemennel kapcsolatos problémákat – a terrorizmus egy új forrását.

Tehetetlenül állunk egy olyan helyzettel szemben, amellyel már találkoztunk Afganisztánban. Tehetetlenül állunk szemben azzal, ami mostanában történik Jemenben, és Európa és ez az épület tele van emberi jogi jogvédők céltalan megnyilvánulásaival, akik sajnálják a guantánamói fogvatartottakat. Ezeket a fogvatartottakat szabadon bocsátották, és most újra támadásokat szerveznek. Újra meg fognak halni emberek, és azt fogjuk mondani, hogy tehetetlenek vagyunk.

Teljes mértékben egyetértek azzal, amit Zemke úr mondott – katonai együttműködés nélkül, a hírszerzéssel kapcsolatos együttműködés nélkül és a terrorizmus üldözéséért felelős intézmények közötti együttműködés nélkül állampolgáraink egészségét és életét fogjuk kockáztatni.

Catherine Ashton, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője/a Bizottság alelnöke – Elnök asszony, ismételten fontos és sokrétű vita hangzott el a világ egy olyan részével kapcsolatban, amelyre már néhány éve összpontosítunk. Utaltam arra a tényre, hogy 2007 és 2010 között a Bizottság 100 millió eurót költött a terület támogatására, és hasonló összeget fog költeni a jövőben is, egy olyan térségről van azonban szó, amellyel kapcsolatban ismét megállapítottuk, hogy fontos a fenntartható és koordinált erőfeszítés, ahogy azt több képviselő is említette.

Úgy vélem, hogy Salafranca asszonynak a vita elején tett megjegyzései sokszor előkerültek további azzal kapcsolatos felszólalások során, hogy hogyan tudjuk biztosítani, hogy koordinációnk hatékony legyen a biztonság szempontjából, politikai és gazdasági szempontból, hogy megoldjuk azokat a gondokat, amelyekkel ez az állam küzd. Giannakou asszony felvetette a csökkenő vízmennyiség és a csökkenő olajmennyiség kérdését; úgy gondolom, hogy várhatóan Jemen fog először kifogyni a vízből 2015 körül, amit igazi és jelentős kihívásként kell kezelnünk.

Hogy foglalkozni tudjunk a problémával, integrált megközelítést kell megvizsgálnunk; számos képviselő feltette a kérdést, hogy milyen stratégiát fogunk követni. Engedjék meg, hogy megpróbáljam körvonalazni ennek néhány kulcsfontosságú elemét: először is, a biztonság és a terrorizmus elhárításának kérdése. Ahogy közeledünk a londoni találkozóhoz, hatékonyan kell együttműködnünk ezen a területen, amit számos képviselő is felvetett: össze kell állítanunk a támogatáscsomagot és foglalkoznunk kell azzal a munkával, amelyet már most folytatunk, például az Atalanta-műveletben a partoknál és ennek jelentőségével.

A tengeri felügyelet fejlesztésének kérdésével jelenleg foglalkozunk; ez témája volt a spanyol védelmi miniszterrel tartott közelmúltbeli tárgyalásnak, amelynek célja az volt, hogy megbeszéljük, mit tehetünk a tengeri biztonsággal kapcsolatos kérdések jobb és hatékonyabb koordinációja érdekében, figyelembe véve a partszakasz hosszát és a lefedendő terület méretét.

Úgy gondolom továbbá, hogy leírtuk ezt az átfogó megközelítést, hogy hogyan fogjuk összekapcsolni a különböző elemeket és bevonni Jemen szomszédait. Brantner asszony, ön felvetette az Öböl-menti Együttműködési Tanács kérdését. Egyetértek: hogy hogyan próbáljuk meg kezelni ezt a térséget, fontos részét képezi a térségbeli szomszédokkal folytatott együttműködésnek, és ismételten, a londoni találkozó reményeim szerint össze fogja hozni azokat a legfontosabb tagállamokat a térség környezetéből, akik segíteni tudnak nekünk.

A londoni találkozó természetesen lehetőség arra, hogy összeszedjük elképzeléseinket, és hogy ezt az Egyesült Államokkal és másokkal együtt tehessük meg. Kötelezettséget vállalunk az Egyesült Államokkal. Nem igaz, hogy az ő megközelítésük kizárólag a terrorizmus elleni küzdelemre korlátozódik: teljes mértékben támogatják azt és egyetértenek azzal, amit mi a "mélyen gyökerező okok kezelése" megközelítéseként definiálunk, amely a keveréke azoknak a dolgoknak, amelyeket ezen ország támogatása érdekében tennünk kell.

Hogy válaszoljak a biztonsággal kapcsolatos kérdésekre, az uniós Belügyi Tanács informális ülését most hétvégén tartja Spanyolországban. Úgy tudom, az amerikai fél is ott lesz, hogy tárgyalásokat folytassanak a képviselők által felvetett kérdésekről.

Egyetértek azzal a megjegyzéssel, hogy ez nem kívánságlista. Nagyon meg kell válogatnunk, hogy miről gondoljuk, hogy meg tudjuk tenni, hogy változást érjünk el; az, hogy segítünk Jemennek, hogy olyan párbeszédet hozzon létre, amelyre szüksége van az országon belül, hogy támogassa az embereket, és hogy megpróbáljon megoldani néhány, az országban tapasztalható konfliktust, véleményem szerint éppen olyan fontos, mint bármi más, amit teszünk.

Kérdeztek a megfelelő támogatás megtalálásáról, a stabilitási eszközöket is lehet használni megfelelően, úgy gondolom, hogy megfelelő mértékű támogatást nyújtsunk, de ez nem helyettesítő, és soha nem is helyettesítheti azt, hogy megpróbáljuk támogatni a kormányt abban, hogy belső párbeszédet folytasson, amit csak ő tud. A partnereknek össze kell jönniük Jemenben, hogy képesek legyenek foglalkozni az ország számára rendkívüli jelentőségű problémákkal.

Tehát ez egy nagyon hasznos vita volt számomra, és hálás vagyok, mivel segít nekem, hogy összeállítsam azokat a témákat, amelyeket fel fogok vetni a Külügyek Tanácsában, amikor erről folytatunk vitát, és aztán Londonban, amikor, ahogy jeleztem, a kormánnyal foglalkozunk az összes olyan témával, ahol folyamatos támogatást tudunk nyújtani az ország gazdasági fejlődéséhez, a terrorizmus elleni küzdelemhez és a szomszédok általi segítségnyújtással kapcsolatos kérdésekhez.

Úgy gondolom, egy utolsó pont, hogy fel kell ismernünk a túszok nehéz helyzetét, amelyről több alkalommal szót ejtettek: hat túszról van szó, egy britről és öt németről, beleértve néhány kisgyermeket a német családdal, akiket túszul ejtettek. Tudom, hogy Westerwelle úr, a német külügyminiszter nemrégiben Jemenben járt. Ezen a héten beszéltünk erről a témáról, és gondolataink mindig a túszok körül fognak forogni, akik jelenleg is szenvednek. Az összes témát fel fogjuk vetni a londoni találkozón, és ismételten nagyon hálás vagyok a tisztelt képviselőknek, hogy beszéltek ezekről a fontos ügyekről.

Elnök. - A vitát lezárom.

Szavazásra a következő ülésen, februárban fog sor kerülni.

João Ferreira (GUE/NGL), írásban. – (PT) Régóta látjuk már az erőteljes geostratégiai érdekek összeérését ezen a hatalmas területen, amely magában foglalja a Közép- és Közel-Keletet, Közép-Ázsiát és Észak-Afrikát, beleértve a Vörös-tengert és az Ádeni-öbölt, ahol Jemennek (Szomália mellett) stratégiai pozíciója van. Ezeket az érdekeket egyre inkább katonai eszközökkel védik meg, egyre növekvő agresszivitással. A jelenlegi jemeni helyzetet és a borzasztó szenvedést, amelynek ezek az emberek ki vannak téve, ennek a helyzetnek a fényében kell elemezni. Az USA és az EU növekvő katonai részvételét a régióban ennek megfelelően kell értelmezni és elítélni. Ennek egy brutális és felháborító megnyilvánulása, amelyet határozottan elítélünk, az USA cirkálórakéta-támadása volt, amelyet állítólag egy al-Kaida terrorállomás ellen hajtottak végre, de amely egyes állítások szerint civilek tucatjainak sebesülését okozta. Az összetett problémák és a régióbeli embereket fenyegető veszélyek valódi megoldását demilitarizációval, a nemzeti törvények és az emberek szuverenitásának tiszteletben tartásával, valamint őszinte együttműködéssel kell elérni, aminek célja azoknak a mély társadalmi problémáknak a megoldása, amellyel jelenleg küzdenek.

Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz (PPE), írásban. – (*PL*) Elnök asszony, az Európai Parlamentnek az Arab-félszigettel fenntartott kapcsolatokért felelős delegációja tagjaként szeretném aggodalmamat kifejezni a jemeni biztonsági, gazdasági és politikai stabilitási problémák miatt, amelyek az utóbbi időben igen gyakran kifejezésre jutottak. Jemen, az arab világ legszegényebb országa, a terroristacsoportok érdeklődésének tárgya lett, amely csoportok, hasznot húzva az ország gyengeségéből, a határaikon messze túllépő terroristatámadások bázisává tették azt. Megfigyelők szerint Jement a felbomlás fenyegeti az északon tapasztalható síita felkelések, valamint a déli szeparatista mozgalmak és az al-Kaida terrortevékenysége miatt.

Ezért a Jemennel való bilaterális kapcsolatok megerősítését kérem, valamint azt, hogy terveket körvonalazzunk a biztonság és a politikai helyzet javításának leghatékonyabb módjairól, különösen az ezzel a témával foglalkozó speciális találkozó kapcsán, amelyet Gordon Brown szervez január 28-ára Londonba.

7. Az iraki helyzet (vita)

Elnök. - A következő napirendi pont az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének/a Bizottság alelnökének az iraki helyzettel kapcsolatos nyilatkozata.

Catherine Ashton, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője/a Bizottság alelnöke. – Elnök asszony! Ha ma megvizsgáljuk Irakot, valódi fejlődést látunk annak ellenére, hogy az ország még mindig számos kihívással áll szemben. Ma azonban Irak jelenlegi helyzetére és jövőjére akarok összpontosítani. Az ország számos lehetőséggel rendelkezik és az elmúlt hónapokban jelentős eredményeket ért el.

2003 óta most a legkisebb mértékű az erőszak. A kormányzati intézményeket célzó szörnyű támadások ellenére 2009-ben kevesebb, mint feleannyi volt a civil áldozatok száma, mint 2008-ban. A szekták közötti erőszak, amely jelentős probléma volt 2006-ban és 2007-ben, jelentősen csökkent.

Iraknak új alkotmánya van és számos nagy kockázattal járó választást tartottak ebben az országban magas részvételi arány mellett. Az iraki emberek bátorságának köszönhetően gyökeret vertek a demokratikus intézmények. A tavalyi tartományi választások meglehetősen zökkenőmentesen zajlottak le Irak egész területén. A 2010. március 7-én megrendezésre kerülő általános választás, amely létfontosságú, újabb jelentős lépés lehet az iraki demokrácia konszolidációja felé.

Ami minket illet, mindez azt jelenti, hogy továbbra is támogatnunk kell Irakot, és új területek felé kell fordulnunk, ahogy a helyzet javul.

Az Európai Unió 2003 óta több mint 1 milliárd euró összegű segélyt nyújtott Iraknak. Ezt a pénzt alapvető szolgáltatásokra, humán fejlesztésre, menekültekre, jó kormányzásra, politikai folyamatokra és kapacitásépítésre fordították – az iraki prioritásokkal összhangban. Az integrált jogállamiság-missziót, az EUJUST LEX-et számos alkalommal meghosszabbították iraki kérésre és jelenleg Irakban is zajlik képzés.

Az EU vezető szerepet játszik a választási segítségnyújtásban. Továbbra is támogatni fogjuk ebben és egyéb területeken Irakot egészen addig, amíg az iraki intézmények teljes körű felelősséget tudnak vállalni. Mivel jelentős haladás megy végbe az országban, egyre inkább az iraki felelősségvállalásra és a hosszú távú fenntarthatóságra összpontosítunk.

Javítjuk továbbá saját kapcsolatainkat Irakkal. Nemrég írtunk alá egy energiaügyi együttműködésről szóló egyetértési megállapodást, és hamarosan aláírunk egy partnerségi és együttműködési megállapodást. Ez lesz az első szerződéses jogviszony az EU és Irak között. Ez a politikai párbeszédtől kezdve a kereskedelmen és szabályozási együttműködésen keresztül a fejlesztési támogatással kapcsolatos területeket fedi le.

Szélesebb körű és mélyebb politikai párbeszédet akarunk Irakkal, amely kiterjed az emberi jogokra is. A Parlament nagy érdeklődést mutat Irak iránt, és még szorosabb együttműködést remélünk a jövőben az Európai Parlament és az iraki képviselőtanács között.

Természetesen Iraknak számos kihívással kell szembenéznie. A közelgő általános választások döntőek lesznek. Ezeknek szabad és tisztességes választásoknak kell lennie. Nemzetközi partnereinkkel közösen nagyon szorosan nyomon fogjuk követni a választásokat. Az EU választási értékelő csapatot küld Irakba, amely értékeli a választásokat, és célzott ajánlásokat fogalmaz meg.

Tisztelt képviselők! Irak pozitív pályán halad. Biztos vagyok benne, hogy új intézményeit arra fogja használni, hogy megtalálja a nemzeti megbékéléshez szükséges kompromisszumokat. Ami minket illett, mi továbbra is kiállunk Irak mellett, valamint az ENSZ-szel és a nemzetközi közösséggel együtt továbbra is támogatjuk az országot.

Örömmel tekintek a vita elé.

Esther de Lange, a PPE képviselőcsoport nevében. – (NL) Elnök asszony! Én is szeretném megköszönni a külügyi főképviselő szavait, amelyek kellően pozitív hangvételűek voltak. Valóban vannak pozitív jelek. A külügyi főképviselő többek közt utalt a támadások okozta halálos áldozatok számának csökkenésére, valamint az elkövetkezendő választásokra. Azonban, Ashton bárónő, a sikeres választások még nem jelentenek demokráciát vagy jogállamiságot. Hogy egy kiváló németet, Schillert idézzek az ön anyanyelvén, bárónő, "A többség szava nem bizonyítéka az igazságnak". Egy érett demokrácia elismeri a kisebbségek jogait. Komoly aggodalmaim vannak ezen a területen. Elszomorítónak tartom, hogy a "kisebbségek" szó nem hangzott el a Parlamenthez intézett beszédében.

Miért aggódom? A Human Rights Watch továbbra is arról ad jelentéseket, hogy a nem muszlim kisebbségeket üldözik. 2004 óta 65 templom ellen intéztek támadásokat. A helyi milíciák továbbra is elkergetik a keresztényeket otthonaikból. Tegnapelőtt egy 52 éves zöldségárust, két lánygyermek édesapját lőtték agyon Moszulban a nyílt utcán. Ez természetesen ahhoz vezet, hogy a keresztény kisebbségek folyamatosan menekülnek Irakból. 1991-ben még 850.000-en voltak, az Öbölháború után 550.000-re, míg az amerikai megszállást követően 385.000-re csökkent a számuk. Ebből 100.000 volt az országon belül lakóhelyük elhagyására kényszerült személyek száma. Az Európai Unió nem nézheti továbbra is tétlenül ezt a helyzetet. Az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikke az emberi jogokról szól, beleértve a kisebbségek jogait, amely a szó szoros értelmében az Európai Unió egyik alapvető értéke. Elvárjuk, hogy a 27 tagállam tiszteletben tartsa a kisebbségek jogait, és az ön feladata, Ashton bárónő, hogy ezt a tiszteletet nemzetközi szinten is megkövetelje.

Eddig a Bizottság megközelítése – ahogyan ön is mondta – erőteljesen az infrastruktúra és a demokrácia felépítésének általános támogatására összpontosított az ENSZ-en keresztül vagy egyéb módon. Azt mondja, hogy Irak prioritásaival összhangban cselekszünk. Szeretném, ha elmondaná nekünk, hogyan fogja biztosítani, hogy az Európai Unió Irak-politikája és Irakkal kapcsolatos költségvetése nagyobb mértékben foglalkozzon a veszélyeztetett kisebbségekkel. Ez talán nem Irak legfontosabb prioritása, hanem a miénk. Nagyra értékelném válaszát.

Silvia Costa, *az S&D képviselőcsoport nevében.* – (*IT*) Elnök asszony, Ashton biztos asszony, hölgyeim és uraim! Szerintem nagyon fontos az Európai Parlament számára, hogy megragadja a vita által nyújtott lehetőséget a márciusi iraki választásokra vonatkozóan.

Az iraki politikai folyamat bebizonyította fontosságát – még akkor is, ha ön úgy fogalmazott, hogy ez a folyamat érdekes. Azonban e folyamat még mindig nagyon törékeny. Éppen ezért még fontosabb, hogy mindent megtegyünk az ország új intézményeinek és az ezeket fenntartó politikai egyensúlynak a megszilárdításáért és megerősítéséért. Véleményünk szerint ez alapvető célkitűzés, ha azt akarjuk, hogy az első jelentős amerikai csapatkivonások augusztusban végbemenjenek anélkül, hogy ennek komoly következményei lennének az ország belső helyzetére.

A síiták, szunniták és kurdok együttélését, amely jelenleg a szövetségi szerkezetekben valósul meg, az új jogszabályoknak, valamint az összes felet magában foglaló politikai konszenzusnak kellene biztosítania. Ezzel kapcsolatban aggodalmak merültek fel – és ezzel kapcsolatban is szeretnénk a véleményét hallani – a választási bizottság jelenlegi határozatával kapcsolatban, amely kizár számos, a szunnitákkal vagy keresztényekkel szoros kapcsolatot fenntartó jelölteket és pártokat, ezáltal kockáztatva Irakban a már jelenleg is törékeny demokratikus folyamatok meggyengülését.

A meghozott intézkedéseken keresztül az Európai Uniónak követnie kell ezt a választási folyamatot, ahogy ön is mondta, azonban sokkal inkább ambiciózusnak kell lennie az iraki kapcsolatok fejlesztése terén. Az Unió EUJUST LEX programja közvetlenül bevon minket az iraki jogalkotás és a demokratikus intézmények fejlesztési folyamatába, és mi, az Európai Szocialisták és Demokraták Progresszív Szövetsége képviselőcsoport az Európai Parlamentben pozitív jelként értelmezzük, hogy a Tanács a misszió 2010. augusztus 30-ig való meghosszabbítása mellett döntött.

Az EU-nak együttműködési programjai keretében továbbra is határozottan támogatnia kell Irakot, az ország stabilizálási és fejlesztési folyamatában való részvételt tűzve ki célul, a választásokat követően pedig meg kell erősíteni a parlamentek közötti kapcsolatokat. Emlékezzünk rá, hogy számos tagállam dolgozik együtt Irakkal – többek között Olaszország – a nagy ívű kulturális együttműködési program keretében!

Irak politikai egyensúlya nemcsak az ország számára nélkülözhetetlen, hanem Iraknak a régióban játszott stratégiai szerepe szempontjából is, amelynek célja a jelenlegi konfliktusok kezelése és a béke biztosítása. Ebben a tekintetben a törökországi kapcsolatok javítása a kurd regionális kormány részéről pozitív lépés ebben az irányban.

Ahogy mindannyian tudjuk azonban, Irak továbbra is komoly problémákkal néz szembe a biztonság, a demokrácia és az emberi jogok tiszteletben tartása, valamint a gazdasági bizonytalanság terén. A legveszélyeztetettebb csoportok, például a menekültek – akik a lakosság 10%-át teszik ki –, az etnikai kisebbségek, a nők, a vallási kisebbségek és a gyerekek szenvedik el ennek a helyzetnek a negatív hatását.

Éppen ezért még ennél is határozottabb szerepet kell játszanunk ezen a területen – mindjárt befejezem hozzászólásomat – részben az Irakban dolgozó helyi és európai nem kormányzati szervezetek támogatás

által. E tekintetben a nőket is be lehet vonni stratégiai szereplőkként a lakosságot sújtó nehézségek megoldása érdekében. 43

Johannes Cornelis van Baalen, az ALDE képviselőcsoport nevében. – Elnök asszony! Irak nincs biztonságban. Ez ténv.

Ha megnézzük Iránt, Irán a szükségesnél sokkal nagyobb befolyást szeretne szerezni Irak déli részén – a teljes déli részen, a síita kisebbségen keresztül. Nem hallottam, hogy a külügyi főképviselő beszélt volna Irán álláspontjáról. Irán fenyegeti Irakot. Hogyan látja a külügyi főképviselő az Európai Unió szerepét abban, hogy ott tartsuk Iránt, ahol lennie kell – Iránban és nem Irakban?

Északot illetően látjuk, hogy jelentős probléma áll fenn Kurdisztánnal kapcsolatban Törökország és Irak között. Természetesen lehet legitim a gerillák elleni harc Irak északi részén, amely Törökországot fenyegeti, de éppen erről van szó. Az Irak északi részén található autonóm régiónak – Kurdisztánnak – önállóan kell fejlődnie.

Az energiaügyi együttműködésről szóló egyetértési megállapodás nagyon fontos, azonban Irak nem egységes állam. A megállapodásról az autonóm kurd kormánnyal is tárgyalnak? Mert zajlanak tárgyalások Kirkukról, arról, hogy kinek a tulajdonába tartoznak az olajmezők stb. Ezt figyelembe veszik?

Arra a tényre is szeretném felhívni a figyelmüket, hogy az iraki biztonsági erők még mindig nem jól képzettek és még mindig nem működnek jól. Tehát nemcsak a jogállamiságot kell támogatnunk, hanem ezen biztonsági erők segítésére is fel kell készülnünk. Összehangolt megközelítésre van szükség az energiaügyre, a gazdaságra és a stabilitásra vonatkozóan. Összehangolt megközelítésre van szükség az Irakkal szomszédos államokat illetően is. Eligazítana minket az összehangolt megközelítéssel kapcsolatban? Köszönöm az ALDE képviselőcsoport nevében.

Jill Evans, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – Elnök asszony! Szeretném megköszönni a külügyi főképviselő, Ashton bárónő nyilatkozatát.

Úgy gondolom, meg kell említeni, hogy a ma esti vitára az Egyesült Királyságban zajló, az Irak elleni illegális háborúra vonatkozó Chilcot-nyomozásra tekintettel kerül sor, továbbá azért, hogy felderítsük, ebből milyen következtetéseket kell levonni. Számos olyan információ lát napvilágot, amely igazolja, amit sokan hittünk a megszálláskor: hogy a háború oka a rendszerváltás és az erőforrások feletti ellenőrzés volt, és nem a tömegpusztító fegyverektől való félelem. A háború utáni Irakra vonatkozó hosszú távú tervezésre vonatkozóan a vezető diplomaták és katonatisztek a "szörnyű", "mélyen repedezett" és "szánalmasan vékony" kifejezéseket használják a nyomozásban bizonyítékként, tehát nem nagy csoda, hogy az akció komoly következményeit figyelhetjük meg.

Ashton bárónő azt mondta, hogy megfigyelhető némi fejlődés, és ez valóban így is van, azonban még mindig komoly problémák vannak. Irakban nem léteznek a kisebbségek védelmét szolgáló jogszabályok. Továbbra is jelentős a menekültügyi probléma. Szakszervezeti tagok, újságírók, női politikusok és emberi jogi aktivisták tűntek el vagy váltak gyilkosságok áldozataivá. Tovább folytatódnak az öngyilkos merényletek. Március 7-én lesznek a választások, és múlt héten az Iraki Választási Bizottság – ahogy kollégám említette – megtiltotta közel 500 jelöltnek – főként szunnita politikusoknak – a választásokon való részvételt. A szunniták már jelenleg is alulprezentáltak az iraki parlamentben, és ez minden bizonnyal további feszültségekhez és instabilitáshoz fog vezetni.

Tavaly novemberben az EU-elnökség sürgette az iraki kormányt, hogy szüntesse be és törölje el a halálbüntetést. Azonban még mindig 900 fő a halálraítéltek száma Irakban, és még mindig halálbüntetéseket szabnak ki sokszor tisztességtelen tárgyalások után, amelyek néha csak pár perc hosszúak.

Az EU felelőssége segíteni a demokrácia felépítését és az emberi jogok tiszteletben tartásának biztosítását. Az Irakkal való együttműködési keret pedig három prioritást jelöl meg: az olyan alapszolgáltatások, mint az egészségügy és az oktatás létrehozását, a jogállamiság elősegítését és az Emberi Jogok Bizottságának támogatását.

A partnerségi és együttműködési megállapodás jelenti a jövőbeni munka alapját, azonban azonnali cselekvést követelünk olyan ügyekkel kapcsolatban, mint a halálbüntetés eltörlése, a veszélyeztetett csoportok és célcsoportok védelme, valamint a demokrácia és az emberi jogok megerősítése.

Struan Stevenson, *az ECR képviselőcsoport nevében.* – Elnök asszony! Ashton bárónő, a választások Irakban nem lesznek szabadok és tisztességesek. Tíz nappal ezelőtt az Igazságügyi és Elszámoltathatósági Bizottság

úgy döntött, hogy Saleh al-Mutlaq, a parlamenti Iraki Nemzeti Párbeszéd Front vezetője, aki az elmúlt négy évben az iraki parlament tagja volt, nem indulhat a választásokon. Megtiltották, hogy részt vegyen a közelgő választásokon. Úgy gondolom, nem véletlen egybeesés volt, hogy ezt a felháborító kizárást, valamint a további több mint 500 szekuláris iraki politikus kizárását pont azon a napon jelentették be, amikor Manouchehr Mottaki, Irán gyűlölt külügyminisztere Bagdadba látogatott. Saleh al-Mutlaq nyíltan kritizálta Irán Irak ügyeibe való beavatkozását, most pedig a mullahok ragaszkodtak a választásokból való kizárásához.

Megkönnyebbültem, hogy Joe Biden, az Egyesült Államok alelnöke már tiltakozott a kizárás ellen, és remélem, hogy Ashton bárónő is hasonlóképpen fog cselekedni. Hacsak nem engedélyezik Dr. al-Mutlaq és a többiek jelöltségét, nem szabad elismernünk és nem ismerhetjük el a választások törvényességét.

Willy Meyer, *a GUE/NGL képviselőcsoport nevében.* – (ES) Ashton bárónő, sajnálom, de nem osztom optimizmusát. Jó dolog optimistának lenni, azonban ahogy a dolgok jelenleg állnak, nem lehetünk optimisták Irakkal kapcsolatban.

Ennek bizonyítékaként a Bizottság úgy döntött, hogy nem küld megfigyelőket, mert nem tudja garantálni biztonságukat. Úgy gondolom, hogy ez a döntés önmagáért beszél. Ez egyértelműen rávilágít, hogy Irak esetében – tudom, hogy nem akar a múltról beszélni, azonban nincs más választásunk, minthogy beszéljünk a múltról – egy lerombolt országgal állunk szemben, ahol 1 millió halott és 4 millió hajléktalan az eredménye a hazugságokon alapuló illegális és tisztességtelen háborúnak. Nem voltak tömegpusztító fegyverek, és nem volt semmilyen kapcsolat Szaddám Huszein és az al-Káida között. Ez a teljes igazság. Az egyetlen dolog, ami igaz volt, az az észak-amerikai olajipar érdeke, hogy megszerezze az ellenőrzést az iraki nyersolaj felett.

Ez a teljes igazság. Másfelől, ez az igazság nem vihető tovább a megszálló csapatok jelenléte mellett, amely mindent eltorzít. Jelenleg nem lepődnék meg, ha az ellenzéki pártok kizárására vonatkozó döntés valódi polgári összecsapásokat eredményezne. Néhány európai nagykövetség jelenleg nem zárja ki egy katonai államcsíny lehetőségét: egy valódi katonai államcsíny bekövetkeztét Irakban. Ennek következtében elég nyomasztó a kép.

Felszólítom önöket, hogy a lehető leghamarabb dolgozzanak azon, hogy kivonják a megszálló csapatokat. Ez a tényező torzítja el a valódi helyzetet Irakban. Éppen ezért az ENSZ-nek kell átvennie az irányítást és lehetővé kell tennie egy olyan átmenetet, amely biztosítja a visszatérést ahhoz, amit soha nem lehetett volna elhagyni: a nemzetközi joghoz.

Bastiaan Belder, az EFD képviselőcsoport nevében. – (NL) Elnök asszony, főképviselő asszony! 2009-ben karácsony este – más szóval, amíg karácsonyi szünetet tartottunk – számos templomot bezártak Irakban, Mezopotámiában. Bombatámadásokkal való fenyegetések vezettek ehhez a szomorú helyzethez, ahogy tavaly is. Mindenesetre a templomok gyakran üresen állnak, függetlenül attól, hogy vannak-e ilyen jellegű fenyegetések, mivel egyre több keresztény hagyja el az országot. Az ellenük irányuló erőszak egyre növekszik annak ellenére, hogy egyre kevesebben vannak. Karácsony előtt három halálos áldozatokkal járó támadás volt Moszulban. Ugyanígy a korábban biztonságosnak számító Kirkuk városban a keresztényeknek hónapok óta könyörtelen emberrablásokkal és gyilkosságokkal kell szembenézniük, amely eredményeképp keresztény családok százai hagyják el az országot.

Míg 2003-ban körülbelül 1,5 millió keresztény volt Irakban, mostanra ezeknek az embereknek több mint fele elköltözés révén talált menedékre a vallási tisztogatások miatt, az iszlám szélsőségesek által elkövetett vallási tisztogatás miatt. Az Európai Tanács és az Európai Unió 27 tagállama békésen végignézi Irak afganizációját? – kérdezte egy iraki keresztény. Főképviselő asszony! Szívesen meghallgatnám ezzel kapcsolatos álláspontját. Ettől függetlenül, az ősi keresztény közösség nélkül Mezopotámiára nem vár toleráns jövő, valamint ez Európa biztonságára sem lesz jó hatással hosszú távon.

Elena Băsescu (PPE). - (RO) A március 7-én tartandó országgyűlési és elnökválasztások előkészületei új koalíciókat és szövetségeket létrehozó, kétségbeesett ténykedést indítottak el. Az iraki miniszterelnök néhány ellenfele újra létre akarja hozni a régi szövetségeket, mint például az Iraki Egyesült Szövetséget. Másrészről pedig a miniszterelnök szekuláris csoportokat és független jelölteket akar meggyőzni, hogy csatlakozzanak a Jogállamiság Koalícióhoz.

Nem szabad azonban elfelejtenünk, hogy az országgyűlési és elnökválasztásokat követően a kormánynak szavazást kell tartania Kirkukról. Nagy valószínűséggel romlani fog a biztonsági helyzet Irakban, ha néhány iraki csoport megkérdőjelezi a választásokat, vagy ha belső konfliktusok robbannak ki.

A legfőbb problémák, amelyekkel a hatóságoknak szembe kell nézniük Bagdadban, az az Egyesült Államokkal aláírt SOFA-megállapodásról szóló szavazás elhalasztása, az olaj- és gáztörvény véglegesítése, az olajár esése, a kivégzések magas aránya – jelenleg 900 emberre szabtak ki halálos ítéletet – és a vallomások kikényszerítésére használt kínzások. Az emberi jogi helyzet általános romlása mélyen nyugtalanítja az EU-t. Végül, de nem utolsósorban nő a korrupció. Erre vonatkozó példaként szeretném említeni a volt iraki kereskedelmi miniszter letartóztatását.

45

Iraki kapcsolatai szempontjából Románia a katonai biztonság helyett a civilek biztonságához kíván hozzájárulni. Országom bebizonyította, hogy eleget tesz partnerei felé tett kötelezettségvállalásainak azáltal, hogy továbbra is biztosítja katonai jelenlétét Irakban a küldetés befejezéséig.

Ana Gomes (S&D). - (PT) Az iraki emberek által elért demokratikus fejlődést még konszolidálni és erősíteni kell, csakúgy mint a biztonsági helyzetet. Az elmúlt hónapokban a szövetségesek átszerveződése reményt keltően alakult, amely sokat segített abban, hogy legyőzzék azokat az etnikai-vallási törésvonalakat, amelyek az elmúlt években jellemezték az iraki politikát. Az új kurd Változás párt sikere illusztrálja a politikai élet normalizálódását Irakban. Ugyanakkor a Választási Bizottság nemrégiben tett nyilatkozata, amely szerint 500 szunnita politikus számára megtiltják, hogy induljanak a választásokon, nem hasznos a nemzeti megbékélés szempontjából, veszélyeztetheti a választási folyamatot és ismét konfliktusokat idézhet elő. A halálbüntetés alkalmazásáról szóló hírek is elszomorítóak. Ashton bárónő, az európai vezetőknek arra kell törekedniük, hogy meggyőzzék az iraki hatóságokat a halálbüntetés eltörléséről. Az EULEX megerősítése szintén fontos ebből a szempontból.

Másfél millió iraki még mindig a szomszédos országokban él. Sokan közülük soha nem is fognak tudni visszatérni. Azoknak az európai országoknak, amelyek 2003-ban részt vettek a megszállásban, különösen nagy a felelősségük, és még több menekültet kellene befogadniuk. Ebben a vonatkozásban, ahogy az országon belül lakóhelyük elhagyására kényszerített személyek számára nyújtott támogatás esetében is, az emberi jogi kérdések esetében általában – és különösen a nők jogaira és a korrupció elleni küzdelemre vonatkozóan – alapvető fontosságú, hogy az iraki kormány kiigazítsa a nem kormányzati szervezetekre vonatkozó törvényt annak érdekében, hogy ezáltal a társadalom szabadon szerveződhessen. Fontos, hogy az Európai Unió ösztönözze az iraki és az európai nem kormányzati szervezetek közötti párbeszédet. Egy civil, szabad és dinamikus társadalom létrejöttének előfeltétele a demokrácia megszilárdításának Irakban.

Tomasz Piotr Poręba (ECR). - (PL) Elnök asszony, Ashton asszony! A nemzetközi erők jelentős kötelezettségvállalásai és a nemzetközi koalícióból kikerülő több száz áldozat ellenére – amely közül 23 lengyel katona volt – az iraki helyzet még mindig rossz. Ez egy olyan ország, ahol terrorista támadásokkal és a vallási kisebbségek, többek között a keresztény kisebbség üldöztetésével kell szembenéznünk, és ha összehasonlítjuk a mostani helyzetet a pár évvel ezelőttivel, akkor természetesen megfigyelhető némi fejlődés. Azonban még mindig érkeznek hírek terroristatámadásokról, amelyek nemcsak Irakot destabilizálják, hanem az egész Közel-Keletet is. A terroristák és a nemzetközi terrorizmus támogatóinak Irak destabilizációja a célja. Számos bizonyíték utal arra a tényre, hogy Irán felelős a terrorizmus támogatásáért.

Ashton asszony, az Európai Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjeként mi a véleménye Irán szerepéről az iraki ügyekbe való közbeavatkozása kapcsán? Magabiztosabb állásfoglalásra szeretném ösztönözni és arra, hogy működjön együtt az Egyesült Államokkal olyan megoldások elérése érdekében, amelyek hatással lesznek és nyomást gyakorolnak Iránra annak érdekében, hogy ne folytassa az iraki ügyekbe való beavatkozást. Véleményem szerint csak ekkor lesz lehetőség viszonylagos stabilitás kialakítására a régióban.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL). - (FR) Elnök asszony, főképviselő asszony! Nem osztjuk optimizmusát az iraki helyzettel, illetve a Koalíció előnyeivel kapcsolatban, mivel ez a nézőpont már a vakságot súrolja. Irakot a tömegpusztító fegyverek jelenlétére vonatkozó szándékosan megtévesztő információk alapján szállták meg és foglalták el.

Ennek eredményeképp a 27 tagállamból 17-et rángattak be a támadásba és Irak megszállásába. Az ország romokban hever, örökségét kifosztogatták, lakossága mélyen megosztott. A vallási fanatizmus révén nagy számban állnak rendelkezésre harcosok. Az iráni önkényuralom szabadon beleavatkozik az ország ügyeibe. A választások szánalmas és igazságtalan módon zajlanak.

Mit tesz, és mit teszünk azért, hogy felelősségre vonjuk azokat az országokat, amelyek hazudtak, és amelyek ezt újra megtehetik Jemennel vagy bármely más országgal kapcsolatosan? Milyen intézkedéseket kíván foganatosítani annak érdekében, hogy elítélje a megszállókat a nem hagyományos vegyi és radiológiai fegyverek és szegényített urániummal töltött bombák használata miatt, amelyeknek a következő generációkra

gyakorolt hatása jól ismert? Hogyan tudjuk biztosítani, hogy ezeket a fegyvereket nem fogják használni Afganisztánban, ha egyszer szemet hunytunk az iraki helyzet felett?

Fiorello Provera (EFD). - (IT) Elnök asszony, hölgyeim és uraim! Őszintén üdvözlendőnek tartjuk a közelgő iraki választásokat, mert ez egy újabb lépést jelent a demokrácia irányába. Nem lesznek szabad és tisztességes választások, azonban kis lépésekkel is meg kell elégednünk.

Irak gazdasági, kereskedelmi, kulturális és pénzügyi újjáépítése és a biztonság garantálása alapvető feltételei a demokrácia fejlődésének, azonban ösztönöznünk kell az ország intézményeinek megerősítését is. Az Irakban jelenlévő különböző etnikai és vallási csoportok békés együttélése az intézmények megújítása és a szövetségi forma – a föderalizmus – révén érhető el, amely egy egységes állam keretein belül lehetővé teszi a különböző régiók széleskörű autonómiáját. Az iraki Kurdisztán tapasztalata hasznos hivatkozási pont lehet.

Szeretném tudni ezért, Ashton bárónő, a főképviselő asszony véleményét az ország ezen intézményi helyzetével kapcsolatban.

Alf Svensson (PPE). - (SV) Természetesen sok szó esik az erőszakról és a szörnyű borzalmakról Irak kapcsán, azonban vitathatatlan, hogy megindult egy demokratizálódási folyamat.

Szeretném önöket emlékeztetni, hogy 3.912 nő indult igen nyíltan a helyi választásokon tavaly Irakban. Ez nagyjából tíz női jelöltet jelent egy mandátumra. Ezt pozitívumként kell értékelni, különösen egy arab országban. Ez reményt ad a közelgő, március 7-i parlamenti választások kapcsán is, különös tekintettel arra, hogy a szunniták részt vettek a helyi választásokon. Ahogy korábban már elhangzott, két héttel ezelőtt azonban egy kormányzati bizottság megtiltotta 14 szunnita párt és több száz ember választásokon való indulását. Az érintettek között van Abdul-Qadir al-Obaidi védelmi miniszter és Saleh al-Mutlaq, a szunniták vezette Iraki Nemzeti Párbeszéd Front vezetője.

Az iraki parlamenti választások természetesen meghatározó fontosságúak az ország jövője és Irak további demokratizálódása szempontjából, különös tekintettel Irak etnikai és vallási kohéziójára. Szeretném hangsúlyozni továbbá, hogy őszintén kell beszélnünk az etnikai és vallási kisebbségekkel szembeni bánásmódról Irakban. Ahogy már említettem, az iraki parlamenti választások döntőek lesznek Irak megítélése szempontjából a közeli jövőben. Mi a véleménye az EU külügyi főképviselőjének, Ashton bárónőnek, azzal kapcsolatosan, hogy mit tehet az EU azért, hogy a közelgő iraki parlamenti választások befogadóbbak és demokratikusabbak legyen?

Zigmantas Balčytis (S&D). - (LT) Az elmúlt években az Európai Unió jelentősen megerősítette kapcsolatait és befolyását a közel-keleti országokban. Az Európai Unió mindig is nagy figyelmet fordított Irakra, és a nemzetközi közösséggel együtt részt vett Irak újjáépítésében, a békefenntartó műveletekben és biztonsági küldetésekben. Az országban még mindig különböző csoportok harcolnak a hatalomért, ami akadályozza az ország különböző területein elindult reformok végrehajtását. A tény, hogy 14 pártot kizártak a közelgő választásokon való részvételből, szintén aggodalomra ad okot. Irak a demokrácia felé vezető utat választotta, és éppen ezért az Európai Uniónak és más államoknak meg kell követelniük – és ha szükséges, segíteniük kell biztosítani azt –, hogy a vállalt kötelezettségeket betartják, valamint hogy az emberi jogokat és szabadságjogokat tiszteletben tartják. Úgy gondolom, Irak valóban készen áll az Európai Unióval való szoros együttműködésre. Az EU és Irak közötti energiaügyi együttműködésről szóló egyetértési megállapodás, amelyet hétfőn írtak alá, bizonyítja, hogy elkötelezettek egy hosszú távú, kölcsönösen előnyös kapcsolat iránt. Energiaügyi szempontból Irak nagyon fontos az Európai Unió számára, azonban az energiaellátás biztonságának megőrzése elkerülhetetlenül kapcsolódik az ország gazdasági és politikai stabilitásához, amely a közelmúltban nem valósult meg. Ez egyértelműen hosszú távú folyamat, de úgy gondolom, hogy az Európai Uniónak, a külügyi főképviselőnek és a nemzetközi közösségnek eszközöket és megoldásokat kell nyújtania arra vonatkozóan, hogy az emberi jogok és a jogállamiság a jövőbeni politika alapvető pillérei legyenek Irakban.

Ryszard Czarnecki (ECR). - (PL) Elnök asszony, Ashton asszony! Ha egy mondatban szeretném összefoglalni Ashton asszony beszédét, azt mondanám, hogy hivatali optimizmus. Úgy gondolom azonban, hogy Európa és a választók ennél konkrétabbat várnak, és az igazat akarják hallani. A politikusok nemcsak azáltal mutatják be való énüket, hogy mit mondanak, hanem azáltal is, hogy mit nem mondanak, és az Ön beszédében, Ashton asszony, nem esett szó néhány olyan ügyről, amely sokkolta az európai közvélemény jelentős részét, beleértve saját országom közvéleményét is. Többek között a kisebbségek iraki rendszeres üldöztetésére gondolok, beleértve – és ezt szeretném hangsúlyozni – a keresztények üldöztetését. Ez kétségbevonhatatlan valóság.

Úgy gondolom, hogy kollégámnak, Poreba úrnak igaza volt abban, amit egy perccel ezelőtt mondott az iraki ügyekbe való iráni közbeavatkozásról. Nem igaz ugyanez az iraki hatóságokra és azok botrányos beavatkozására az ashrafi táborban, amely iráni menekülteknek ad otthont? Az iraki hatóságok nem ugyanezt teszik? Úgy tűnik számomra, hogy ezt erőteljesen hangsúlyozni kell, különösen mivel az iraki hatóságok pénzügyi támogatást kapnak az Európai Uniótól, amelyet aztán gyakran nem megfelelő módon használnak fel, például az ashrafi táborral kapcsolatos beavatkozásra.

Bogusław Sonik (PPE). - (PL) Elnök asszony! Úgy gondolom, hogy Irak példaként szolgálhat arra, hogy időnként egy olyan diktatúra megtörése érdekében, amely vegyi fegyverek bevetésével ellenfelek ezreit teszi tönkre, szükség van kényszer alkalmazására. Ezek nehéz döntések. Ezért azt szeretném, hogy annak kapcsán, hogy ma Irakról beszélünk, emlékezzünk a több ezer amerikai, olasz, lengyel és más országokból származó katonára, akik Irakban estek el és emlékezzünk meg családjukról is. Ezek a katonák úgy mentek oda, hogy azt hitték, jó célt szolgálnak, és ahogy itt hallhatjuk, Irak a demokrácia kialakítása felé vezető úton jár.

Tudom, hogy ma arra szólítjuk fel önt, Ashton asszony, hogy legyen aktívabb, de valójában azt szeretnénk, hogy az Európai Unió legyen aktívabb. Kérem, hogy látogasson el Irakba, és mutassa be a helyzet értékelését annak érdekében, hogy az Európai Unió által küldött támogatást ugyanolyan feltételekkel használják fel, mint amelyeket itt megemlítettünk, különös tekintettel a kisebbségek védelmére.

Janusz Władysław Zemke (S&D). - (PL) Elnök asszony! Úgy látszik, hogy most csak lengyelek szólalnak fel, de nekünk van tapasztalatunk Lengyelországnak és a lengyel katonáknak az iraki biztonság helyreállításában való részvételével kapcsolatban.

Én osztom a véleményét, Ashton asszony, hogy szerencsére az iraki helyzet kicsivel jobb, mint amilyen volt. Azonban még mindig nagyon törékeny. Az Unió által végrehajtott különféle intézkedések mellett két konkrét intézkedést szeretnék javasolni, mert úgy tűnik számomra, hogy ezek hiányoznak. Az első olyasmivel kapcsolatos, amelyről ma még nem esett szó: úgy gondolom, hogy rendkívül fontos Irak fejlődése és stabilitása szempontjából a fiatal irakiak Európában való oktatására vonatkozó program elfogadása, mert Irakban még mindig kevés az orvos, a mérnök és az öntözési szakember. Véleményem szerint ezen a területen jelentősen segíthetnénk Irakot. A második javaslat az Irakban található kulturális értékek megóvásával kapcsolatos. Úgy gondolom, hogy az EU-nak különösen Babilónia újjáépítésében kell segítenie. Ez egy olyan érték, amelyre a világon mindenkinek vigyáznia kell.

Paul Rübig (PPE). - (DE) Elnök asszony, Ashton bárónő! Kérdésem az aláírt energiaügyi együttműködésről szóló egyetértési megállapodással kapcsolatos. Gondolja, hogy lehetséges további eredményeket elérni Oettinger úrral és De Gucht úrral? Véleményem szerint a gazdasági újjáépítés stabilitást hozna Irak számára. Ha javítani akarjuk az energiaügyi kapcsolatokat, különösen azáltal, hogy több európai berendezést bocsátunk rendelkezésre az ott található energiakészletek jobb kihasználása érdekében, és ha ott vásárolnánk energiát kompenzáció gyanánt, akkor mindkét fél számára előnyös helyzetet teremtenénk. Nagyon jelentős lenne egy kezdeményezés elindítása ezen a téren a következő hetekben.

Catherine Ashton, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője/a Bizottság alelnöke. – Köszönöm még egyszer mindannyiuknak ezt a fontos és érdekes vitát. Megpróbálok azokra az egyértelmű kérdésekre visszatérni, amelyek a legnagyobb aggodalomra adnak okot a tisztelt képviselők körében.

Azzal kezdeném, hogy méltányolom, milyen fontosságot tulajdonítanak a képviselők a kisebbségek kérdésének. Ahogy azt a képviselők is tudják, a partnerségi és együttműködési megállapodások keretében munkánk egyik alapvető része valóban az, hogy biztosítsuk, hogy a megállapodásaink középpontjában az emberi jogok állnak. Reméljük, hogy hamarosan alá tudjuk írni ezt a megállapodást Irakkal, és vállalom a felelősséget annak biztosítására, hogy munkánk során a kisebbségekkel kapcsolatos kérdésekre vonatkozóan megállapodás születik. Ez valóban nagy jelentőséggel bír.

Én is egyetértek a számos tisztelt képviselő által felvetett célkitűzéssel a halálbüntetésre vonatkozóan. Célkitűzésünk valóban az, hogy ezt eltöröljék, azon okokból, amelyeket a tisztelt képviselők igen helyesen említettek.

Egyetértek azzal is, hogy konszolidálni és erősíteni kell a politikai folyamatokat, amelyeknek nagy jelentősége lesz mindarra vonatkozóan, amit teszünk, és különösen gondoskodnunk kell a közelgő választások kapcsán arról, hogy pontosan tudjuk, hogy mit akarunk valójában elérni. Megértem a tisztelt képviselők által felvetett kérdéseket – beleértve Costa úr és Stevenson úr kérdéseit – a jelöltek kizárásáról szóló bizottsági döntéssel kapcsolatos kérdésekre vonatkozóan.

A jelöltek felülvizsgálata mindig is részét képezte a választásokat megelőző folyamatoknak. Folyamatban van egy jogorvoslati eljárás, amelyet reményeim szerint megfelelően fognak elvégezni. Azt is el kell mondanom, hogy tervezzük az EU misszió kiküldését jövő héten, amely hat héttel a választások napja előtt van, és ez lehetővé teszi számunkra, hogy első kézből és közelről nyomon kövessük a választásokat megelőző folyamatokat, amelyre nagy szükség van. Bízunk benne és reméljük, hogy az iraki hatóságok biztosítani fogják a befogadó választási folyamatot mindazon okból, amelyet a tisztelt képviselők teljesen egyértelművé tettek felszólalásaikban.

Számos képviselő felvetette az energiaügyi egyetértési megállapodás fontosságát és jelentőségét. Nagyon egyértelműen cselekszünk ezzel kapcsolatban. Irak egységes állam és valamennyi együttműködés Irak kormányával történik. Teljes mértékben támogatjuk, hogy Irak egységes és szuverén állam maradjon. Ezen a területen fontos lesz az együttműködés fokozása – hallottam, ami itt elhangzott, különösen Rübig úr részéről, aki az együttműködés fokozásának szükségességét ecsetelte. Erről tájékoztatni fogom a biztosjelöltet.

Azzal is tisztában vagyok, hogy amikor azt mondom, hogy a biztonság kérdésével kapcsolatosan felmerült egy ügy, akkor elmondjam, Kirkuk ügye nagyon fontos más vitatott határterületekhez hasonlóan. Azt mondtam, hogy ez az egyik legnagyobb kihívás, amellyel Iraknak jelenleg szembe kell néznie. Határozottan úgy vélem, hogy Iraknak saját magának kell megoldania ezeket a kérdéseket. Iraknak kell ezzel megbirkóznia. Mindazonáltal nagyon határozottan támogatom az ENSZ Iraki Segély Misszióját, amely jelentős erőfeszítéseket tett a párbeszéd és a kapcsolódó folyamat elindítása érdekében. Óvatosnak kell azonban lenni, a jelen helyzetben nem remélem jelentős párbeszéd kialakulását a választások előtt.

Hadd beszéljek még egy kicsit az energiaügyi együttműködésről. Ezt egy átfogó és integrált energiapolitika létrehozásának részeként képzeljük el Irak vonatkozásában. Ez a politika az Irak és az Európai Unió közötti ellátásról és az ellátás biztonságáról szól, és természetesen magában kell foglalnia a megújuló energiát – különös tekintettel a nap- és szélenergiára –, valamint fokoznia kell az energiahatékonysági intézkedéseket Irakban. Remélem továbbá, hogy technológiai, tudományos és ipari együttműködés is megindul a következő hónapokban és években. Ez a megjegyzés helyes volt.

Visszatérve a delegáció közelmúltban történő visszavonására, Meyers úr felvetette a jövőbeni biztonság kérdésével kapcsolatos aggodalmakat. Szeretnénk a környezet fejlődését látni, ahogy már említettem, hogy megtörténhessen a választási megfigyelő misszió felállítása európai parlamenti képviselők részvételével. Ennek egyértelműen hatalmas jelentősége lesz a tisztelt képviselők számára a közelgő választási folyamatban, és ahogy már említettem, hamarosan ki fogunk küldeni embereket.

Néhány tisztelt képviselő felvetette a csapatok kivonásának kérdését. Obama elnök természetesen bejelentette a harcoló csapatok 2010 augusztusáig történő kivonását, amely azt jelenti a gyakorlatban, hogy a kivonást nem sokkal a nemzeti választások után megkezdik. Ez szintén jelentős és fontos lépés. Jeleztem, hogy hamarosan választási értékelő csapatot küldünk, amely remélhetőleg segíteni fog a tisztelt képviselők által ezzel kapcsolatban említett kérdések megoldásában.

Az ashrafi táborral kapcsolatban következetesen és folyamatosan emlékeztettük Irakot, hogy ezt az összetett kérdést a nemzetközi joggal teljes összhangban kell kezelni, minden erőszak nélkül.

Visszakanyarodva oda, ahol kezdtem, én optimista vagyok Irakkal kapcsolatban. Nagy kihívások vannak, és a tisztelt képviselők jogosan emlékeztetnek minket ezekre a kihívásokra. Látjuk azonban, hogy a közelgő választásokkal és a fokozottabb együttműködés lehetőségével ez egy lehetőség az Európa Unió számára annak értékrendszerével. A a kérdések pedig, amelyek miatt különösen aggódunk: az emberi jogok, a kisebbségek jogai, a halálbüntetés kérdése, az energiabiztonság és energiaellátás terén való fokozott együttműködés kialakítása és a kormánnyal való szorosabb együttműködés. Mindeközben egyértelművé tesszük az elvárásainkat, hogy Irak jövője békés és demokratikus lehet. Biztosítanunk kell, hogy következetesen ebbe az irányba haladva dolgozunk.

A vitát lezárom.

A szavazást a következő februári ülésen tartjuk Strasbourgban.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 149. cikke)

Jaromír Kohlíček (GUE/NGL), *írásban.* – (*CS*) Csak néhány olyan Európához viszonylag közeli országról tudok, amelynek sikerült "demokratizálási" folyamatát néhány évtizedig elhalasztania. Irak, ahol uniós tagállamok csapatai is hagytak sajnálatos módon negatív nyomokat, mindenképpen egy ilyen ország. Jelenleg az iszlám világ leginkább szekuláris állama romokban hever, miközben három közössége folyamatosan

összetűzésbe kerül egymással. A múltból csak az ország viszonylag jó oktatási és egészségügyi rendszerének és aránylag fejlett infrastruktúrájának emléke maradt meg. Ez az egyetlen olyan ország a régióban, ahol a kurd kisebbség autonóm volt annak ellenére, hogy nem volt megfelelő demokratikus rendszer hatalmon az országban. Mindent összevetve, a kérdés az, hogy melyik országról mondhatjuk el a régióban, hogy valóban demokratikus rendszere van? A tény az, hogy az amerikai hadsereg inváziója után az iraki állam teljesen összeomlott és a szociális, egészségügyi és oktatási rendszerek infrastruktúrájának részleges likvidálásával együtt ez hatalmas lépést jelent visszafelé. Az úgynevezett demokratikus választások ezt nem tudják eltakarni. A folyamatos erőfeszítések, amelyek célja, hogy a Szaddám Huszein-kormány jelentős személyei ellen indított, az állam által irányított perek segítségével elvonják a figyelmet a jelenlegi problémákról, naivak. Csak a helyzetet egyáltalán nem ismerő személy hiheti el, hogy ily módon lehet javítani a viszonyokon. Az elmúlt időszak egyetlen pozitív aspektusa, hogy mind az amerikai kormányzat, mind az iraki kormány felismerte, hogy az Iránnal való jó kapcsolatok nélkül nem lehetséges a fejlődés.

Artur Zasada (PPE), *írásban.* – (PL) Örülök, hogy Ashton asszony beszéde optimista hangvételű, én azonban inkább óvatos maradnék az iraki helyzet értékelése kapcsán. Számos külsőség ellenére az ország belül még mindig labilis és semmiképp sem mondhatjuk, hogy a demokrácia "gyökeret vert". Nem beszélhetünk stabilizációról egy olyan országban, amelynek határian belül 1,8-1,9 millió lakos kényszerült lakóhelyének elhagyására, és további egy millió elhagyta az országot, és ahol a menekültek életkörülményei különösen rosszak.

Mindenképpen felül kell vizsgálni a jelenleg a menekültek számára Szíriába és Jordániába, valamint a lakóhelyük elhagyására kényszerített emberek számára Irakba küldött külföldi pénzügyi támogatás folyósítására használt módszereket. Ezt a pénzügyi támogatást elegendő ideig kell folyósítani. Milyen hosszú ideig? Ezt még mindig nem tudjuk. Mindazonáltal, ahogy egy orvos sem hagyja abba a kezelést a javulás első jele után, mi sem engedhetjük meg maguknak, hogy a túl optimista prognózisok megtévesszenek minket.

(Az ülést 19.25-kor felfüggesztik és 21.00-kor folytatják.)

ELNÖKÖL: McMILLAN-SCOTT ÚR

alelnök

8. Az AKCS-EK partnerségi megállapodás (Cotonou-i megállapodás) második felülvizsgálata (vita)

Elnök. - A következő napirendi pont a Fejlesztési Bizottság nevében Eva Joly asszony által benyújtott jelentés az AKCS-EK partnerségi megállapodás (Cotonou-i megállapodás) második felülvizsgálatáról (2009/2165(INI)) (A7-0086/2009).

Eva Joly, előadó. – (FR) Elnök úr, biztos úr, tisztelt képviselőtársaim! A Cotonou-i megállapodás felülvizsgálata alkalmat nyújt számunkra a jelenlegi válságok – a gazdasági és pénzügyi válság, a társadalmi, illetve élelmezési válság, az éghajlatváltozás és az energetikai kihívások, valamint a továbbra sem szűnő, rendkívüli szegénység – tanulságainak a levonására.

A mindenható piac uralkodó gazdasági modellje és életmódunk nemcsak megmutatták korlátaikat, hanem példa nélküli többdimenziós válságokat robbantottak ki. Gyökeresen felül kell tehát vizsgálnunk valamennyi politikánkat.

A Fejlesztési Bizottság tagjai által egyhangúan elfogadott és ma önök elé terjesztett jelentéstervezet meglátásom szerint az első lépést jelenti ezen szükségszerű átdolgozás irányában.

Az első betartandó követelmény a koherencia. Az Európai Unió kereskedelempolitikáját, halászati és mezőgazdasági politikáját koherens módon a fenntartható fejlődés, a mindenki számára megfelelő életszínvonal és rendes megélhetés, valamint a szegénység elleni küzdelem jegyében kell megtervezni.

Sajnálattal kell közölnöm önökkel, hogy ma nem ez a helyzet. Az Európai Unió azáltal, hogy a kereskedelmet öncélúvá tette ahelyett, hogy fejlesztéspolitikájának a szolgálatába állította volna, multinacionális vállalatainak érdekében feláldozza a fejlődő országok lakosságát. A gazdasági partnerségi megállapodásokra irányuló tárgyalások ezért jogosan váltanak ki ellenérzést az AKCS-országok kormányai, a szakszervezetek és a civil társadalom körében, melyek a tárgyalásokban a gazdaságukat fenyegető veszélyt látnak.

A mezőgazdaság az Európai Unió és az AKCS-országok együttműködésének egyik legproblematikusabb, továbbra is tragikusan elhanyagolt kérdése. Miközben a mezőgazdasági területek és maga az ágazat a lakosság és a munkahelyek több mint 60 %-át teszi ki, az AKCS-országok felé irányuló európai alapokban szinte nem léteznek erre a célra rendelt eszközök.

Ezen változtatni kell. Hogyan számolhatnánk fel a szegénységet anélkül, hogy az élelmezési önállóságot prioritássá tennénk? A mezőgazdaságot az uniós fejlesztéspolitikák magjává kell tenni. A fejlődő országok élelmezési önállóságának megteremtéséhez a helyi mezőgazdasági termelőkkel összefogva nyújtott segítség egészen egyszerűen létkérdés, annál is inkább, mivel az élelmezési önállóságot – kormányaik demokratikus legitimitásához hasonlóan – ma egy különösen aggasztó új jelenség fenyegeti: a 2007-es élelmiszerár-emelkedés következtében ugyanis külföldi befektetők kezdték el felvásárolni a termőföldeket.

Kína, Szaúd-Arábia vagy Quatar ma már több ezer hektárnyi földdel rendelkezik a fejlődő országokban. Az Európai Uniónak és az AKCS-országoknak sürgősen kezelniük kell ezt a kérdést, amely erőszakos összecsapásokhoz és éhséglázadásokhoz vezethet. Mégpedig azáltal kell ezt a kérdést kezelni, hogy a természeti erőforrásokhoz, például a földhöz és a vízhez való hozzáférést a helyi lakosság alapvető és elidegeníthetetlen jogának rangjára kell emelni.

A másik, számomra nagy horderejű kérdés az adóparadicsomok problémája. Az adóparadicsomok a fejlett országokra is meglehetősen hátrányos következményekkel járnak, ám a fejlődő országok gazdaságára és politikai intézményeire nézve még sokkal kártékonyabb hatással vannak. Az adóparadicsomok által lehetővé tett jogszerűtlen pénzmozgások a feltételezések szerint akár a hivatalos fejlesztéstámogatás összegének tízszeresét is elérhetik.

E vérveszteség megállítása következetesség és hitelesség kérdése. Az első lépés egy olyan kötelező erejű megállapodás aláírása lehetne, mely megkövetelné a multinacionális vállalatoktól, hogy minden országban, ahol működnek, automatikusan vallják be a nyereségüket és a megfizetett adókat; ezáltal vissza lehetne szorítani a visszaéléseket és a fejlődő országok által elszenvedett veszteségeket.

Végezetül szeretném felhasználni a vitát arra, hogy újfent aláhúzzam a felülvizsgálatot jellemző demokratikus deficitet: a felülvizsgálatról ugyanis parlamentjeinket nem kérdezték meg, pedig az AKCS–EU Közös Parlamenti Közgyűlés szerepét erősíteni kell.

Elnök úr, biztos úr, tisztelt képviselőtársaim! Remélem, hogy a tárgyaló felek megragadják a most kínálkozó alkalmat arra, hogy végrehajtsák a partnerségen a szükséges kiigazításokat a siker érdekében, amelynek első számú haszonélvezői az AKCS-országok lakosai lesznek.

Vital Moreira, a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság véleményének előadója. – (PT) Biztos úr, hölgyeim és uraim! A Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság, melynek elnökségével megtiszteltek, két ok miatt döntött úgy, hogy kiáll a Cotonou-i megállapodás jelenleg folyó felülvizsgálata mellett.

Először is, a kereskedelem az afrikai, karib-tengeri és csendes-óceáni térség országai (AKCS-országok) és az Európai Unió közötti kapcsolatok lényeges részét alkotja. Másodsorban a Cotonou-i megállapodás új gazdasági partnerségi megállapodásokkal járt, amelyek alapvetően kereskedelmi megállapodások.

Ezen okok miatt döntöttünk úgy, hogy a vitához jelentést készítünk, melynek az előadója jómagam vagyok.

A jelentésben két kérdéssel foglalkozunk: az első a gazdasági partnerségi megállapodások részleteinek, valamint a megállapodások által létrehozott parlamenti ellenőrző intézményeknek – például a Cariforumnak – a tiszteletben tartása, a második a két intézmény önállóságának tiszteletben tartása mellett a szinergiák kiaknázása. Más szóval az Európai Unió és az AKCS-országok között tevékenykedő Közös Parlamenti Közgyűlésen belüli, valamint a gazdasági partnerségi megállapodásokra létrehozott új interparlamentáris intézmények közötti szinergiák tiszteletben tartása.

Karel De Gucht, *a Bizottság tagja.* – Elnök úr! Nagyra értékelem a Cotonou-i megállapodás második felülvizsgálata iránti érdeklődését. A Fejlesztési Bizottságnak a szóban forgó ügyek éleslátó elemzését tartalmazó jelentését is nagy érdeklődéssel olvastam. Számunkra kiemelten fontos, hogy a Parlamentet az elmúlt hónapokhoz hasonlóan az egész folyamat során folyamatosan tájékoztassuk.

A tárgyalások az elmúlt időszakban újabb lendületet vettek, és utolsó szakaszukba léptek; a megbeszélések valódi értékét a következő közös nagyköveti találkozó fogja visszaigazolni. Előttünk áll a rendkívüli közös miniszteri találkozó, amely márciusban a Cotonou-i megállapodásban előirányzottak szerint lezárja majd a tárgyalásokat.

Most hadd osszak meg önökkel néhány észrevételt a jelentéssel kapcsolatban. Mindenekelőtt a jelentés máris hasznosnak bizonyult az EU egyes pozícióinak megőrzésében. Ezek közül csak néhányat ragadnék ki: a Tisztelt Háznak az AKCS-országok nemzeti parlamentjeivel, a Nemzetközi Büntetőbírósággal, valamint más, emberi jogi kérdésekkel kapcsolatban elfoglalt álláspontja megszilárdította tárgyalási pozíciónkat. Ugyanígy – önökhöz hasonlóan – mi is nagy jelentőséget tulajdonítunk az éghajlatváltozásnak és az élelmezésbiztonságnak, amit a tárgyalások végkimenetele is tükrözni fog.

51

Négy témára szeretnék összpontosítani: kezdve a parlamenti dimenzió fontosságával, amelyet a Közös Parlamenti Közgyűlés testesít meg, és amelynek a jelentés nagy jelentőséget tulajdonít. A Bizottság elkötelezett a Cotonou-i megállapodás parlamenti dimenziójának erősítése mellett. Ezért nincs szándékunkban a Közös Parlamenti Közgyűlés gyengítése. Épp ellenkezőleg: a bizottsági javaslatot a fokozódó parlamenti ellenőrzési funkciók szélesebb összefüggésében, és különösen a már meglévő és jövőbeli gazdasági partnerségi megállapodásokra (GPM), valamint EFA-programokra figyelemmel kell értelmezni. A GPM- intézmények és a Cotonou-i megállapodás intézményei közötti legnagyobb szinergiát kell biztosítanunk, ideértve a Közös Parlamenti Közgyűlés regionális ülései és a GPM parlamenti szervei közötti szinergiákat is. A kialakuló feltételek mellett lenne értelme annak, hogy csökkentsük a Közös Parlamenti Közgyűlés plenáris üléseinek számát. A Bizottság ugyanakkor elfogadja, hogy ezt a kérdést a leginkább érdekelt felekkel kell egyeztetni, ezért nyitott álláspontjának a megfontolására. Ezzel egyidejűleg szeretnénk többet megtudni arról, hogy a Parlament miként látja a Közös Parlamenti Közgyűlés szerepét és működését a változó politikai és intézményi környezetben.

A GPM-ek létrehozása nemcsak a GPM-ek és a Cotonou-i intézmények közötti szinergiák biztosítását teszi szükségessé, hanem a Cotonou-i kereskedelmi rendelkezések napra késszé tételét is, mivel a Cotonou-i kereskedelmi rendszer elavult. AKCS-partnereinkkel megegyeztünk abban, hogy tovább folytatjuk a tárgyalásokat regionális európai partnerségi megállapodások kialakítása irányában. Ebben az összefüggésben fejlesztési biztosként szeretném hangsúlyozni, hogy az egyoldalú uniós kereskedelmi rendszerek, mint például a GSP vagy a GSP+ beépítése a Cotonou-i megállapodásba – ahogy ezt a jelentéstervezet javasolja – politikailag nem kívánatos, és jogilag sem megvalósítható tekintettel arra, hogy ezek önálló uniós konstrukcióktól függnek. A Bizottság ezzel szemben üdvözli a felhívást, hogy a Cotonou-i keretben fokozott figyelmet fordítsanak a kereskedelmi és fejlesztési kérdésekre általában, valamint különösképpen a kereskedelemtámogatásra.

Jelentésében ön aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a GPM-ek megkötése és a növekvő regionalizálás alááshatja az AKCS-csoport összetartását. A Bizottság úgy ítéli meg, hogy a Coutonou-i keretben a térségenkénti differenciálás inkább kedvező lehetőséget, mintsem veszélyt rejt magában. A regionális integráció kulcsfontosságú az AKCS-országok fejlődése szempontjából, és ezt a valóságot be kell építenünk a Cotonou-i folyamatba annak érdekében, hogy jobban támogathassuk az ezen cél elérésére irányuló erőfeszítéseiket. Ez korántsem jelenti az AKCS-csoport működésének megzavarását, AKCS-partnereink pedig széles körben osztják ezt a megközelítést.

Most hadd reagáljak röviden a jelentésben kiemelt ágazati politikákra. Mi is ugyanilyen fontosnak tartjuk az éghajlatváltozás és a megújuló energiák kérdését, amely kérdések már bekerültek a jelenlegi felülvizsgálatba. Az élelmezésbiztonsággal ugyancsak regionális vetületben fogunk foglalkozni.

Ön adóügyekben és az adózás területén is hangsúlyozza a jó kormányzás fontosságát. A jó kormányzás a Cotonou-i megállapodás egyik alapelvét képezi. A Cotonou-i megállapodás 9. cikkére támaszkodva a fejlesztési együttműködés összefüggésében a Bizottság jelenleg is dolgozik az adóügyi jó kormányzásra vonatkozó új politika kialakításán. A folyamatban lévő felülvizsgálat során szintén igyekszünk foglalkozni ezekkel a vetületekkel. Ezért megerősíthetem, hogy az önökével azonos célokat követünk, amikor azt mondjuk, hogy igazságos, hatékony és növekedésserkentő adórendszereket, hatékony adóigazgatási rendszereket kell felállítani, valamint fokozni kell a fejlődő országok részvételét a nemzetközi adófolyamatokban.

Végezetül tudomásul veszem, miszerint sajnálkozását fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság a felülvizsgálati folyamat megindítása előtt nem konzultált a szereplők szélesebb körével – lásd a 2. és a 8. pontot –, és teljes mértékben egyetértek azzal, hogy a jövőbeli, 2020 utáni AKCS-EU kapcsolatokhoz átfogó konzultációs folyamatra van szükség, adott esetben zöld könyv formájában. Ehhez a jelenlegi felülvizsgálati folyamat eredményeit levont tanulságok formájában kiinduló alapként kell a későbbiekben értékelnünk.

Cristian Dan Preda, a PPE képviselőcsoport nevében. – (RO) Először is gratulálni szeretnék Joly asszonynak a jelentés összeállításához. A jelentésben tárgyalt témák rendkívül fontosak annak biztosításához, hogy az AKCS-országokkal fennálló szilárd partneri viszony alapja továbbra is a Cotonou-i megállapodás maradjon,

amely azon új kihívásokra is meghatározó eszközt jelent, amelyekkel ezeknek az országoknak szembe kell nézniük.

A tárgyalások, miként mindannyian tudjuk, nehéz és bonyolult légkörben folynak. Az AKCS-országokat egyrészt nemcsak a gazdasági és pénzügyi válság sújtja, hanem az élelmezésbiztonság hiánya és az éghajlatváltozás következményei is. Másrészt az összes tárgyaló félnek intézményi kihívással kell szembenéznie, amely azzal jár, hogy megfelelő módon reagálni kell az AKCS-országok és az Európai Unió közötti kapcsolatok regionalizálásának tendenciájára. Mostantól kezdve szavatolnunk kell, hogy a felülvizsgált szöveg tartalmazza a tényleges fejlődést előmozdító olyan együttműködéshez szükséges valamennyi elemet, amely képes hozzájárulni a millenniumi fejlesztési céloknak az AKCS-országokban történő megvalósításához.

Azt is szeretném kiemelni, hogy az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) Képviselőcsoportja nevében öt módosítást terjesztettem elő. Véleményem szerint ezek a jelentésben foglalt egyes javaslatok finomabban árnyalt olvasatát kínálják. Például a 29. pontban a termőfölddel összefüggésben számunkra fontos hangsúlyozni a tulajdonlás fogalmát.

Meglátásom szerint azt a témát illetően, hogy olyan mechanizmust kellene létrehozni, amely a transznacionális vállalatokat kötelezné az általuk kitermelt nyereség bevallására, nemzetközi szinten kell felállítani. A 25. pontban lényeges egyértelműen utalni arra, hogy az élelmezési önállóság kérdésével az EU fejlesztéspolitikájával összhangban, ennek részeként kell foglalkozni. Végül a 31. pontban a harmadik országokkal kötött kétoldalú visszafogadási megállapodásokkal kapcsolatos álláspont nem tükrözi a PPE-képviselőcsoport e kérdésről kialakított véleményét.

Harlem Désir, az S&D képviselőcsoport nevében. – (FR) Elnök úr, biztos úr, tisztelt képviselőtársaim! Én is szeretnék gratulálni Joly asszonynak az elvégzett munkához, a jelentéshez, valamint ahhoz is, hogy figyelembe vették a Szocialisták és Demokraták Progresszív Szövetsége Európai Unió Parlamenti Képviselőcsoportjának hozzájárulásait is. Jóllehet ismét benyújtottunk néhány módosítási javaslatot, a Joly asszony által ismertetett állásfoglalásban viszontlátjuk saját közreműködésünket.

Képviselőcsoportunk számára az Európai Unió és az AKCS-országok közötti partneri viszony olyan történelmi elkötelezettségbe illeszkedik, amelynek minden sajátosságát meg kell őriznie, és amelyet még bizonyos hozzáigazítási kényszerek – például a WTO szabályaihoz való hozzáigazítás – szükségessége miatt sem szabad felhígítani. Ragaszkodunk ahhoz, hogy ez a partneri viszony megőrizze valamennyi uniós politikának – a kereskedelmi, költségvetési politikának – a fejlesztési célokkal való összhangját, de az AKCS-országok békéje, biztonsága, demokratikus berendezkedése, valamint az emberi jogok előmozdítása céljaival való koherenciáját is.

Ezekre az országokra nem szabad egy adott modellt ráerőltetni, hanem együtt kell velük dolgozni a saját fejlődésük érdekében, amelynek fenntartható fejlődésnek kell lennie. Ebből a szempontból rendkívül lényeges, hogy a jelenlegi felülvizsgálat lehetővé tegye számunkra az elmúlt öt év újabb fejleményeinek a figyelembevételét: ezek az éghajlatváltozás elleni küzdelem, a technológiatranszfer, a megújuló energiák fejlesztésének támogatása, az élelmezési válságok elleni harc, következésképpen együttműködésünkben a mezőgazdaság és az élelmezési önállóság fokozottabb hangsúlyozása, a pénzügyi kilengések elleni küzdelem, a jó adókormányzás, valamint az adóparadicsomok elleni harc.

Két dolgot szeretnék kiemelni. Az egyik a kereskedelem: a gazdasági partnerségi megállapodások végrehajtásával a Cotonou-i megállapodás néhány rendelkezése hatályát veszti, ám ragaszkodunk ahhoz, hogy a megállapodásban említés történjék arról, hogy az AKCS-országoknak szóló kereskedelmi rendelkezések és kedvezményes kereskedelmi rendszerek nem lehetnek kevésbé előnyösek, mint azok, amelyekből ezek az országok korábban részesültek. Meglátásunk szerint a GSP-t és az ideiglenes GPM-eket, valamint mindezen rendelkezéseket be kellene építeni a Cotonou-i megállapodás felülvizsgálatába.

Végül a kivándorlást illetően – képviselőcsoportunk tagjai ezt ki is fogják emelni –, ragaszkodunk ahhoz, hogy valóban kimondassék: a migrációs megállapodások megőrzik a migránsok jogait, és nem fogadunk el tranzitrendszert olyan országok felé, melyek nem garantálják az emberi jogok tiszteletben tartását.

Louis Michel, *az ALDE képviselőcsoport nevében.* – (FR) Elnök úr, biztos úr! Én is szeretnék gratulálni Joly asszonynak a pontos és egzakt jelentéshez, valamint a jelentésben foglalt igen helytálló elemzéshez.

A Cotonou-i megállapodás második felülvizsgálatának az AKCS-országok közötti egység, összetartás és szolidaritás megszilárdítása mellett meg kell erősítenie a loméi vívmányokat is. A megállapodásnak

természetesen azt is biztosítania kell, hogy ezen országok képesek legyenek a saját kezükbe venni fejlesztési politikájukat.

53

A megállapodás megtervezésének, felülvizsgálatának és ellenőrzésének ennélfogva egyúttal partnerországaink parlamentjei előjogának is kellene lennie. Tudom, hogy ez nyilván hatalmas kihívás, de úgy gondolom, hogy különleges erőfeszítést kell tennünk e parlamentek ösztönzése érdekében. Olyan elvárásról van szó, amelyet partnerországaink hatóságaival szemben is igen nyíltan ki kell fejeznünk. Miként önök is tudják, egyes kormányok vonakodnak ösztönözni saját országukban a parlamenti vitát.

Az AKCS-Európai Unió Közös Parlamenti Közgyűlése demokratikus ellenőrző szerepének megerősítése mellett is szót emelek: ezt konkrétan olyan rendelkezéseknek a Cotonou-i megállapodásba való beemelésével lehetne megtenni, melyek lehetővé tennék a Közös Parlamenti Közgyűlés számára vita céljára a nemzeti és regionális stratégiai dokumentumokhoz való hozzáférést. Megítélésem szerint a jövőben a nemzeti és regionális parlamenteket a regionális és nemzeti stratégiai dokumentumok elkészítésének folyamatáról is sokkal rendszeresebben meg kell kérdezni.

Egy megjegyzés a Közös Parlamenti Közgyűlés munkájának megszervezéséről: véleményem szerint fenn kell tartani a két ülésszakot. Ha ezt a munkát egy ülésszakra csökkentenénk le, ezzel rendkívül negatív üzenetet küldenénk partnereink felé. A regionális üléseket talán koncentráltabban kellene megszervezni; január 25-én erre vonatkozó konkrét javaslatokat fogok benyújtani a Közös Parlamenti Közgyűlés Elnökségéhez.

A koherencia és a hatékonyság jegyében ragaszkodom ahhoz, hogy a GPM-ek fejlesztési vetületének fokozottabb biztosítása érdekében a GPM-eket nyomon követő parlamenti szervek a Közös Parlamenti Közgyűlés tagjaiból kerüljenek ki. Egyébként, biztos úr, üdvözlöm a szavait, hiszen ön mint a következő kereskedelmi biztos eléggé világosan nyilatkozott erről. Szemernyi kétségem sincs afelől, hogy őszintén beszélt, amikor kijelentette, hogy a kereskedelmi partnerségi megállapodásoknak fejlesztési vetületet kíván kölcsönözni.

Végül a Cotonou-i megállapodás felülvizsgálatának az AKCS-országoknak nyújtott segélyek és finanszírozás növelését is tartalmaznia kellene, amely ezeket az országokat hozzásegítené az éghajlatváltozás elleni küzdelem által megkövetelt intézkedések meghozatalához.

Nirj Deva, az ECR képviselőcsoport nevében. – Elnök úr! Csak beszélünk, beszélünk és beszélünk. Állandóan a szegénység enyhítéséről folyik a szó. A tizedik EFÁ-nál tartunk. Mintegy 350 milliárd eurót pumpáltunk az úgynevezett szegénységenyhítésbe, miközben tudjuk, hogy a szegénység csak nő.

Miért van az, hogy az AKCS-országokban olyan politikákat folytatunk, és programokat valósítunk meg, amelyekről saját európai történelmünkben soha nem hallottunk? Brüsszel vagy Brabant tartomány nem attól vált gazdaggá, és nem azzal számolta fel a szegénységet, amivel mi az AKCS-országokban próbálkozunk. Európában gazdagságot gazdagsággal teremtettünk. Hogy teremtünk gazdagságot az AKCS-országokban?

Joly asszony érdekes módon rámutatott a tőkekiáramlásra. Ő azt állítja, hogy amit ezekbe az országokba fektetünk, annak nyolcszorosa áramlik ki onnan. Ez a tőke miért nem hasznosul ezekben az országokban? Miért nem teremtjük meg a feltételeit annak, hogy ez a tőke otthon maradjon, és munkahelyeket, illetve gazdagságot hozzon létre? Amíg ezeket a kérdéseket nem válaszoljuk meg, addig csak elpocsékoljuk adófizetőink pénzét anélkül, hogy egy embert is megmentenénk a szegénységtől.

Gabriele Zimmer, a GUE/NGL képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr! Képviselőcsoportom támogatja Joly asszony jelentését. Egyebek között a következő problémák figyelembevételére hívunk fel: az éghajlatváltozás következményeinek és az AKCS-országok által ezen következmények miatt foganatosítandó alkalmazkodási intézkedéseknek a beépítése; az AKCS-országok aggodalma amiatt, hogy az Európai Uniónak az AKCS-országok egyes csoportjaival folytatott regionális tárgyalásai aláássák az AKCS-közösség szolidaritását; valamint a Cotonou-i megállapodás alapján a közszolgáltatások és állami infrastruktúrák területén szükséges beruházások nemzetközi bankhitelekkel való támogatásának a lehetősége. Ugyanakkor ellenezzük, hogy a tárgyalások során kvótákat határozzanak meg az EU-ból az AKCS-országokba visszatérő bevándorlókra vonatkozóan.

A Cotonou-i megállapodás első felülvizsgálata politikai vetületet öltött. Most a parlamenti vetületen a sor, ami miatt érthetetlennek tartjuk azt a felvetést, hogy az AKCS-EU Közös Parlamenti Közgyűlés évente csak egyszer ülésezzen.

Krisztina Morvai (NI). - () Megrázó volt számomra, amikor egy élelmezési konferencián az afrikai delegáció kezében olyan táblát láttam, amire az volt írva, hogy ne etessétek Afrikát. Jobb, ha tudomásul vesszük, Afrikának nem segélyekre van szüksége, hanem élelmiszer-önrendelkezésre. Sajátos módon az afrikai gazdának és az afrikai lakosságnak ugyanaz az érdeke, mint mondjuk a posztkommunista kelet-európai országok gazdáinak és lakosságnak, vagy ad absurdum a francia gazdának és lakosságnak, hogy a helyi gazdák maguk határozhassák meg, hogy mit óhajtanak termelni, hogyan akarják azt termelni, azt a helyi piacon értékesíteni tudják. És a helyi lakosságnak is az az érdeke, hogy helyben megtermelt, egészséges, jó minőségű élelmiszert fogyaszthasson. Két különböző logika a liberalizált globális szabad kereskedelem logikája, illetve az élelmiszer-önrendelkezésé. Itt sokkal határozottabban az élelmiszer-önrendelkezés mellett kellene kiállni.

Filip Kaczmarek (PPE). - (PL) Elnök úr, biztos úr! A Cotonou-i megállapodás második felülvizsgálata igen érdekes időszakban következik be, ugyanis lehetővé teszi a megállapodás rendelkezéseinek a sebesen változó valóság fényében történő elemzését. Az előző, 2005-ös felülvizsgálat óta sok minden történt: gazdasági, élelmezési, energetikai és pénzügyi válság, a klímatárgyalások eredményeként bekövetkező változások és hatásuk a fejlődő országokra.

Aminek azonban érdekelnie kell az európai parlamenti képviselőket, az a Közös Parlamenti Közgyűlés szerepe, valamint az annak ülésezési gyakoriságának és szerepének szűkítését célzó esetleges kísérletek. Felettébb örülök a biztos azon nyilatkozatának, miszerint az Európai Bizottságnak nincs ilyen szándéka. Ez azért is fontos, mert sem az Európai Parlament, sem a Közös Parlamenti Közgyűlés, sem pedig az AKCS-országok parlamentjei nem vettek részt abban a döntéshozatali folyamatban, amely a megállapodásban eszközölt változtatásokat eredményezte.

A másik fontos ügy az Európai Unió és az AKCS-országok között fennálló kapcsolatok regionalizálása és különösen ezen regionalizálás jellege. Nem vagyok regionalizálásellenes, ám meggyőződésem, hogy a Közös Közgyűlés regionális találkozói nem helyettesíthetik a plenáris üléseket. Egyébiránt valószínűleg természetesebb lenne, ha a Közös Közgyűlés szervezeteire és munkamódszereire vonatkozó döntéseket maga a Közgyűlés hozná meg, nem pedig a megállapodást aláíró felek.

Helyeslem a nemzeti parlamentek erősítésének a jelentésben megfogalmazott szándékát, amelyről Michel úr szólt. Azt szeretnénk, ha a jövőben az AKCS-országoknak a Közös Közgyűlés munkájában részt vevő képviselői valamennyien saját parlamentjeik tagjai közül, nem pedig kormányaik képviselői közül kerülnének ki.

Ugyanilyen fontos az is, hogy az AKCS-országok nemzeti parlamentjeinek lehetőségük nyíljon arra, hogy számottevő szerepet játsszanak a fejlesztési együttműködésben, a programok előkészítésében és végrehajtásában, valamint a megvalósított fellépések ellenőrzésében és értékelésében. Ez indokolja a stratégiai dokumentumokhoz való hozzáférés szükségességét. Természetesen egyetértek azzal is, hogy el kell kerülni a funkciókettőzést, és hogy a gazdasági partnerségi megállapodások és a Közös Parlamenti Közgyűlés között kiegészítő jellegnek és szinergiának kell érvényesülnie.

Véronique De Keyser (S&D). - (FR) Elnök úr! A Cotonou-i megállapodás 13. cikke 2000 óta nem lett felülvizsgálva. Ez a cikk érzékeny témát érint: a bevándorlás, a bevándorlókkal szembeni méltányos bánásmód, a visszaküldés tilalmának elve, a bevándorlás mélyben meghúzódó okai, az illegális bevándorlás elleni küzdelem, valamint a visszafogadás témájában az Európai Unió és az AKCS-országok közötti párbeszédet célozza meg. Az Európai Unió pedig főként a párbeszéd két utóbbi aspektusára összpontosított.

Egy olyan közös bevándorlási politika fájó hiánya, amely méltó lenne az Európa által vallott értékekhez, azzal fenyeget, hogy a 13. cikk tervezett felülvizsgálata során erősödik a megtorlásra való hajlandóság és az illegális bevándorlók üldözése. Az Olaszország és Líbia közötti kétoldalú megállapodás tragikus példája, amely tűrhetetlen humanitárius helyzetekbe torkollott, a jelek szerint nem szegte kedvét azoknak, akik az illegális bevándorlás elleni harc vetületének erősítése érdekében szigorítani akarják a 13. cikket.

Egyes térségekben – Calabriára gondolok – az illegális bevándorlók üldözése most már nyíltan és kíméletlenül folyik. Ahelyett, hogy engednénk a jelenlegi válság által keltett félelmeknek, fel kell hívnunk a figyelmet a bevándorlás és a fejlődés közötti szükségszerű szinergiára.

Miközben az AKCS-országoknak gazdasági talpra állásukhoz segítségre van szükségük, nekünk a bevándorlásra van szükségünk ahhoz, hogy szembenézhessünk a minket sújtó válsággal. Ezért a legális bevándorlásra és a mobilitásra kellene összpontosítanunk. Csak ezzel lehetne visszaszorítani a saját országainkban alattomosan kialakuló visszataszító közhangulatot.

Niccolò Rinaldi (ALDE). - (IT) Elnök úr, biztos úr, hölgyeim és uraim! Liberális demokrataként szeretnénk felhasználni a Cotonou-i megállapodás felülvizsgálatát arra, hogy hangoztassuk az AKCS-országok által is támogatott modernség gondolatát. Amikor modernségről beszélek, akkor ez alatt mindenekelőtt a nagyobb szabadságot hangsúlyozó és lehetővé tevő politikák előtérbe helyezését értem.

A szabadságnak először is és legfőképp attól a bürokráciától való megszabadulást kell jelentenie, amely az AKCS-országokban egyre jobban elhatalmasodik, és folytonosan akadályozza a gazdasági növekedést. A szabadságnak mindenekelőtt azt a lehetőséget kell jelentenie, hogy a diákok külföldön folytathassanak tanulmányokat, és úgy gondolom, hogy a jelenlegi felülvizsgálat által kínált lehetőséget meg kell ragadnunk egy nagyszabású tanulmányi ösztöndíjprogram elindítására. A szabadságnak az új információs technológiák elterjesztésén keresztül kell megvalósulnia, különösen azért, hogy az internet a lehető legszélesebb körben hozzáférhető eszközzé váljék.

Végezetül a szabadságnak a munkavállalók szabad mozgását is lehetővé kell tennie oly módon, hogy megoldódjanak a De Keyser asszony által a kétoldalú szerződések kapcsán említett súlyos beavatkozások esetei. Cotonou, amely Lomé és Yaoundé egyenes leszármazottja, hosszú történettel büszkélkedhet; egy időben zászlóshajó volt, és ha képes az új kihívásokra válaszolni, a jövőben újra jelentős szerepet juthat.

Mariya Nedelcheva (PPE). - (FR) Elnök úr, biztos úr! Először is gratulálok Joly asszonynak a színvonalas jelentéshez.

A Cotonou-i megállapodás felülvizsgálatának alkalmat kell adnia arra, hogy mérleget vonjunk, és a levont tanulságok alapján megoldásokat javasoljunk a megállapodás végrehajtására, működtetésére és hatására vonatkozóan. Emiatt rendkívül fontos a prioritások egyértelmű meghatározása.

Ebben a tekintetben három pontot szeretnék kiemelni. Először is, még inkább pontosítanunk kell a politikai párbeszéd tartalmát. A béke megszilárdítását, a konfliktusok megelőzését és rendezését sem szabad szem elől tévesztenünk, ámde a meglévő eszköztár működőképessé tétele, valamint a szövegnek a kábítószerek és a kézifegyverek kereskedelme elleni küzdelemre történő hivatkozással való kiegészítése olyan kihívásokat jelentenek, amelyeknek leküzdésüket követően politikai, gazdasági és társadalmi szinten egyaránt kedvező hatásuk lesz.

Másodsorban rugalmas, kiegyensúlyozott és a regionális fejlesztést szem előtt tartó gazdasági partnerségi megállapodások megkötése több mint fontos. Az olyan kulcságazatokat, mint a mezőgazdaság, a megújuló energiák és a fiatalok foglalkoztatása jobban figyelembe kell venni. A helyi lakossággal folytatott rendszeres párbeszéd lehetővé teszi majd a valósághoz alkalmazkodó kiigazítást.

Végül az intézményi keret is elsőrendű jelentőséggel bír. A megállapodás különböző pillérei közötti szorosabb összhang biztosítása több mint szükséges. A Közös Parlamenti Közgyűlés és a nemzeti parlamentek jogkörének megszilárdítása automatikusan fokozottabb demokratikus ellenőrzést és főként nagyobb átláthatóságot eredményez majd.

Összefoglalva: minden eszköznek, legyen az új vagy felülvizsgált, meg kell őriznie a megállapodás alapelveit és szellemét, és legfőképpen nem szabad szem elől tévesztenünk a központi célkitűzést, amely a fenntartható fejlődéssel és az AKCS-országoknak a világgazdaságba való fokozatos bekapcsolásával egyidejűleg a szegénység felszámolása.

Michael Cashman (S&D). - Elnök úr! A tömörség a bölcsesség forrása. Gratulálok Joly asszonynak, és gratulálok a biztos úrnak. A Parlament e tárgyalások során szívügyének tekinti az elidegeníthetetlen emberi jogok elvének megszilárdítását, valamint az ezekről szóló záradékok megsértése esetén alkalmazandó szankciókat, különös tekintettel többek között a nemen, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy hiten, fogyatékosságon, életkoron, szexuális beállítottságon alapuló, valamint az AIDS-szel és HIV-vel élő személyekkel szembeni megkülönböztetésre.

Biztos úr, úgy hírlik, hogy egyes tagállamok nem akarják ezt a módosítást, a Parlament számára viszont ez központi kérdés. Miként ön is jól tudja, az emberi jogok túlságosan is gyakran szenvednek csorbát, és a csorbítás elsősorban pártpolitikai célokat szolgál. Az alapjogok védelme az Európai Unió létfontosságú kérdése, következésképpen az összes AKCS-országgal fenntartott kapcsolatainknak is a középpontjában kell állnia.

Biztos úr, ön valószínűleg utolsó alkalommal jelent meg előttünk jelenlegi tárcája képviselőjeként, ezért a Parlament nevében szeretnék önnek hálás köszönetet mondani. Ön az emberi jogok és az EU értékeinek odaadó védelmezője volt; minden jót kívánok önnek új megbízatásához. Köszönöm.

Maria Da Graça Carvalho (PPE). - (PT) A Cotonou-i megállapodás mostani felülvizsgált változata a fenntartható fejlődés és az AKCS-országoknak a világgazdaságba történő fokozatos bekapcsolása szempontjából kulcsfontosságú kérdéseket vezet be. Az olyan kérdések ugyanis, mint az éghajlatváltozás, az energiabiztonság, az oktatás és képzés ezen országok fejlődése szempontjából alapvető jelentőséggel bírnak.

A globális felmelegedés ugyanakkor kedvező lehetőséget is rejthet magában. Az ezen országok rendelkezésére álló megújuló energiák ára kiemelten fontos gazdasági és társadalmi fejlődésükhöz, és lehetővé teszik számukra az energiafüggetlenség felé történő elmozdulást, aminek köszönhetően szembenézhetnek a világméretű válsággal.

Az oktatásba és képzésbe történő befektetés ugyanilyen fontos a szegénység, a munkanélküliség, a bevándorlás és az agyelszívás elleni küzdelemben, és haszonnal lesz ezen országok gazdaságának a fejlesztésében is.

Zárszóként külön meg szeretném említeni a különösen sebezhető és törékeny kis szigetországokat. Rájuk való tekintettel a Cotonou-i megállapodás végrehajtásakor figyelembe kell venni a Mauritius stratégiát és a Barbados cselekvési tervet, amelyek egy sor intézkedést határoznak meg a fejlődő szigetországok fenntartható fejlődése megvalósításának támogatása céljából.

Diogo Feio (PPE). - (PT) Elnök úr, a Parlamentet most annak érdekében hívták össze, hogy döntsön a Cotonou-i megállapodás második felülvizsgálatáról.

Engedjék meg azonban, hogy rámutassak azokra a nehézségekre, melyekkel ma Haitinek kell szembenéznie. A helyzet nemzetközi szolidaritásért, cselekvésért és figyelemért kiált. Gondolatban természetesen együtt érzek azokkal, akik életüket vesztették a katasztrófában, és azokkal is, akik igazán kétségbeejtő helyzetben vannak.

Mostani témánkkal kapcsolatban: mindannyian tudjuk, hogy a Cotonou-i megállapodás célja olyan együttműködési keret létrehozása, amely közös AKCS-EU választ ad a globalizációra, hozzájárul a békéhez és a biztonsághoz, valamint előmozdítja a demokratikus politikai légkört.

A 2005-ös felülvizsgálat néhány lépést tett a jó irányba. De sok tennivaló van még. Az új felülvizsgált változat elkészítését a globális gazdasági és pénzügyi válság, az éghajlatváltozás kérdései, valamint a növekvő élelmiszer- és energiaárak indokolják.

Ezentúl nem fogom megszavazni, hogy az Európai Unió fenntartsa – és amikor csak lehet, növelje – az AKCS-országoknak nyújtott segélyek szintjét. Egyetértek azzal az érveléssel, hogy ezen országok nemzeti parlamentjeit most és a jövőben is be kell vonni a megállapodás felülvizsgálati folyamatába, és ismételten leszögezem, hogy a parlamenteket fel kell szólítani erre.

Mario Mauro (PPE). - (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim! A partnerségi megállapodás második felülvizsgálata egyik célkitűzésének határozottan a felelősség kultúrája előmozdításának kell lennie. Ezt igen nehéz lesz a civil társadalom, a nem állami szervezetek és a parlamentek nélkül véghezvinni. Tulajdonképpen nem hiszem, hogy lehetséges olyan politikákat kialakítani, amelyek teljes mértékben megfelelnének az érintett közösségek valódi igényeinek.

A másik kulcsfontosságú aspektus a humanitárius segélyek kérdése. Az elmúlt 40 év alatt odaítélt 300 milliárd amerikai dollárnyi segélynek semmilyen hatása sem volt, ha azt tekintjük, hogy ezen időszak alatt az afrikai kontinens gazdasági növekedése az évi 0,2 %-ot sem érte el.

Ez egy olyan apokaliptikus forgatókönyv, amelyet a nemzetközi közösségnek el kell kezdenie megérteni. A nemzetközi közösségnek a fejlődő országok kérdését végre olyan problémaként kell kezelnie, amely valóban a miénk, amely minket és közösségeink mindennapi életét érinti, olyan problémaként kell erre a kérdésre tekinteni, amelyet a pislákoló legitimitást fáradhatatlanul hajszoló helyi intézményekkel kell napi szinten megoldani.

Végül hadd emeljem ki, hogy az emberi tőkébe való beruházás annyit jelent, mint megkísérelni megérteni azt, hogy a felemelkedés legfőbb forrását maguk a nehéz helyzetben élő emberek jelentik. Az ő vállukat nyomja a felelősség azért, hogy a kontinenst kihúzzák a szakadékból, nekünk pedig világos céllal a szemünk előtt oda kell figyelnünk ezen országok problémáira. Ez a cél pedig az, hogy a közjó nemcsak az AKCS-országok érdeke, hanem a miénk is és polgáraink jövőjéé is.

A pénz helyett az emberekre, a reklámok helyett a lényegre kellene ügyelnünk. Stratégiáinkat ekkor fogjuk tudni a leghatásosabban kiaknázni.

57

Zuzana Roithová (PPE). - (CS) Biztos úr, tisztelt képviselőtársaim! Több ízben bíráltam azt, hogy a fejlődő országok nemzeti parlamentjeit és nem kormányzati szervezeteit nem vonják be a fejlesztési segélyekkel kapcsolatos döntéshozatalba, és hogy nem férnek hozzá a stratégiai dokumentumokhoz. A Cotonou-i megállapodás újabb felülvizsgálata során ezt korrigálni kell. Az új megállapodásnak az egyes kormányok és parlamentek részéről kötelezettségvállalásokat is tartalmaznia kell arra nézve, hogy országukban működő adórendszert építenek ki. Ez mindkét szerződő fél számára fontos. Végül is az AKCS-országoknak is szükségük van saját rendes adóigazgatásra, vagyis fejlesztési célkitűzéseiket megalapozó tervezett adójövedelmekre. Ez másik oldalról az Uniónak is segít majd az adóparadicsomokban folyó visszaélések, az adókikerülés, valamint a jogszerűtlen tőkekiáramlás elleni harcban.

Az emberi jogokért felelős alelnökként követelem, hogy a nemzetközi szerződések emberi jogi záradékokat is tartalmazzanak, és nem csak az afrikai, karib-tengeri és csendes-óceáni országokkal kapcsolatosan. Sajnálattal kell megjegyeznem, hogy Joly asszony máskülönben jó jelentése nem tartalmaz ilyen követelményt. Sürgetem, hogy a Bizottság és a spanyol elnökség ezt orvosolja.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE). - (RO) A ma megtárgyalt jelentés utal az AKCS-országokban az élelmezésbiztonsággal összefüggő számos problémára. Azt hiszem, hogy erről a témáról nem beszélhetünk anélkül, hogy az európai mezőgazdasággal kapcsolatos néhány tényt is figyelembe ne vennénk.

Az Európai Unió a globális piacokon szabályozó szerepet játszhat, sőt kell is játszania. Ha Európa csökkentené mezőgazdasági termelését, az élelmiszer-behozatal növekedése jelentős mértékben hozzájárulna az élelmiszerárak világméretű emelkedéséhez. Az Európai Unió élelmiszertermelését pont ezért kell állandó szinten tartani mind az európaiak, mind az AKCS-országok és más államok polgárainak az érdekében.

Ezért úgy gondolom, hogy a szegényebb országok élelmezésbiztonságával kapcsolatos ezen vetületek az európai közös agrárpolitika jövőjével is szorosan összefüggenek.

Isabelle Durant (Verts/ALE). - (FR) Elnök úr! Én is szeretném kifejezni, hogy támogatom képviselőtársam, Joly asszony kiváló jelentését Az AKCS-országok és az Európai Unió közötti partneri viszonyra ma nagyobb szükség van, mint valaha, és a Haitin lezajló tragédia azt bizonyítja, hogy az AKCS-országok és az Európai Unió közötti partnerség mennyire lényeges, és ezt kifejezetten erősíteni kell.

Rendhagyó minderről egy olyan biztosnak beszélni, aki ma a fejlesztéssel van megbízva, holnap pedig a kereskedelemért lesz felelős, de épp ezért szeretném ön elé tárni három javaslatomat.

Az első: miként előttem erről már mások is szóltak a parlamenti ellenőrzés és a Közgyűlés kapcsán, fenn kell tartanunk az évi két ülésszakot, amelyet nem szabad egy ülésszakra csökkentenünk.

Másodsorban, az AKCS-országok esetében a gazdasági partnerségi megállapodásokat miért ne parlamenti ellenőrzésnek, semmint szigorú kereskedelmi logikának vessük alá annak érdekében, hogy a parlamentek itt is bekapcsolódhassanak, és felelősséget vállalhassanak a gazdasági partnerségi megállapodások lakosságra gyakorolt hatásainak, valamint ebben a keretben a lakosság érdekeinek védelme tekintetében?

João Ferreira (GUE/NGL). - (PT) Elnök úr, biztos úr, tisztelt képviselőtársaim! A Cotonou-i megállapodások felülvizsgálatának elő kell mozdítania az Európai Unió együttműködési és fejlesztési segélypolitikájának fordulatát. Ennek a politikának valódi együttműködésre és szolidaritásra kell irányulnia, továbbá segítenie kell az AKCS-országok önálló és szuverén fejlődésének előmozdítását.

Manapság számtalan olyan mechanizmus létezik, mely az irányban hat, hogy ezen országok közül sok továbbra is idegen uralom alatt, alávetettségben él. A már többször is visszafizetett, mégis állandóan növekvő, fojtogató külföldi adósságállomány kulcsszerepet játszik az effajta viszonyokban.

A gazdasági partnerségi megállapodások – alapvetően szabadkereskedelmi megállapodások – végrehajtása érdekében az Európai Unió részéről gyakorolt nyomás találkozott az újragondolandó Európai Fejlesztési Alap jelenlegi prioritásaival, és markánsan jelzi a most követett utat. Olyan út ez, amely ezeket az országokat igyekszik rákényszeríteni arra, hogy függőségen alapuló újfajta viszonyrendszernek és a multinacionális cégek érdekeinek vessék alá magukat, ami ezen országok erőforrásainak kiszipolyozásához vezet polgáraik érdekeinek mellőzése mellett, az idegen érdekek szolgálatában.

A fejlesztési segélyeket nem lehet a gazdasági partnerségi megállapodások végrehajtásától függővé tenni. Az AKCS-országok aggályait és ellenvetéseit az általuk felállított prioritásokkal együtt tiszteletben kell tartani.

Franz Obermayr (NI). - (DE) Elnök úr! Nem kertelek, nyíltan kimondom: véleményem szerint a jelenlegi javaslat 31. pontjának nem sok értelme van a megállapodás második felülvizsgálata vonatkozásában. Én is ellenzem azt a fajta váltófutást, amelybe a migránsok visszafogadását célzó különböző megállapodások torkollnak, amelyek következtében a szóban forgó személyeket egyik országból a másikba toloncolják. Ebben a tekintetben határozottan szükség van arra, hogy a lépcsőzetes visszafogadási megállapodások hatékonyabb nemzetközi szintű szabályozás alá essenek. Ugyanakkor számomra még ennél is fontosabbnak látszik az, hogy először is ilyen helyzetek ne fordulhassanak elő. Ennélfogva úgy gondolom, hogy az AKCS-országokból származó személyek számára előirányzott körkörös vízum megkönnyítésének ötlete rossz irányba visz. Ehelyett támogassuk az önmegsegítést! Mozdítsuk elő az önellátást! A jótékonykodást változtassuk át saját értékük tudatában lévő termelőkké! Ez bizonyosan megállítaná a gazdasági kivándorlást és a társadalmi szegénység elől való menekülést.

Georgios Papanikolaou (PPE). - (EL) Elnök úr! A ma délutáni vita a Haitin történt, tömeges és minden képzeletet felülmúló katasztrófáról szólt, és arról, hogy Európa miként segíthetne az áldozatok sorsának könnyítésében. E vitának emlékeztetnie kell bennünket arra – és ezért kértem szót a ma esti ülésen –, hogy a súlyos gazdasági problémákkal küszködő, és – miként ezt a Haitin bekövetkezett tragédia is bebizonyította – a természeti katasztrófáknak különösen kitett országokkal kötött megállapodásokat az Európai Unió által kezdeményezett egyéb gazdasági megállapodásoktól teljesen eltérő hozzáállással kell megközelítenünk. Szegénységnek, nélkülözésnek és betegségeknek kitett országokról beszélünk. Olyan országokról beszélünk, ahol a humanitárius válság kifejezés egyre inkább a mindennapi valóságot fedi le.

Ezért felelősségünk, kötelességünk, hitvallásunk, és számunkra az Európai Unió alappillérét jelenti az, hogy az emberi élet mindenek előtt való, és bármilyen szakmai vagy gazdasági meggondolás csak ez után jöhet. Ezért mindazt, amit ma megvitattunk, azaz a bürokráciát és a szakmai kérdéseket, a lehető leghamarabb meg kell oldani.

Hans-Peter Martin (NI). - (DE) Elnök úr! Amikor a karib-tengeri országokra gondolok, két kép villan az agyamba: a Haitin történt, jelenlegi rettenetes katasztrófa, és ha az ember hosszú évek óta ebben a Házban dolgozik, akkor az AKCS-EU Közös Parlamenti Közgyűlés ülésein az európai parlamenti képviselők fényűző ellátmánya.

Ezen hosszúra nyúlt vita után, amelyben fontos dolgok hangzottak el, talán küldhetnénk egy igen konkrét jelzést, és a haiti helyzet ismeretében eltekinthetnénk az AKCS-EU Közös Parlamenti Közgyűlés következő egy vagy két hivalkodó ülésétől, a nettó megtakarítást pedig az áldozatok tényleges megsegítésére fordíthatnánk. Ez ugyan csak egy csepp lenne a tengerben, de szimbolikus jelentőséggel bírna, és azt bizonyítaná, hogy a Tisztelt Házban elmondott hangzatos szavakat valóban komolyan gondoljuk.

Crescenzio Rivellini (PPE). - (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim! Az AKCS-Közgyűlés különösen fontos e politikai fordulóponton, amikor a globalizáció többé-kevésbé egyik oldalról termékeket, másik oldalról pedig gondolatokat termelő országokra osztotta a világot, ami a munkavállalók és természetesen az áruk vándorlását idézte elő.

E folyamat középpontjában a földközi-tengeri térség, az Európa és az AKCS-országok közötti valóságos csomópont áll. A Cotonou-i szabályoknak ezért alkalmazkodniuk kell az új helyzethez. Giorgio Napolitano, az Olasz Köztársaság elnökének kérésére, aki hivatalosan is támogatja ezt a javaslatot, azt indítványozom, hogy az AKCS-Közgyűlés decentralizált hivatalát vagy rögzített éves ülését az etnikailag legváltozatosabb, legmediterránabb európai városban, az AKCS-országokhoz közeli Nápolyban állítsuk fel, illetve szervezzük meg.

Ezért ismétlem, megint csak az Olasz Köztársaság elnökének kérésére: javasolom, hogy ezt a felvetést vitassuk meg az újabb megállapodásokban. Ez azzal az előnnyel is járna, hogy Európát közelebb hozná saját polgáraihoz, valamint a dél-olaszországi polgárokhoz, ugyanis Dél-Olaszország Európa igazi logisztikai csomópontja a földközi-tengeri országok viszonylatában.

Janusz Wojciechowski (ECR). - (PL) Elnök úr! Niculescu úr beszéde után azért bátorkodom szót kérni, hogy határozottan kiálljak az általa kifejtett gondolat mellett, nevezetesen amellett, hogy a más országokkal, köztük az AKCS-országokkal fennálló gazdasági kapcsolatainkban nem szabad szem elől tévesztenünk az európai társadalom élelmezésbiztonságát. Az AKCS-országok viszonylatában emlékezhetünk a cukorpiac reformjára, amely ezen országok támogatásának nemes jelszavának jegyében zajlott le, ám valójában

jelentősen rontott az Európai Unióban fennálló helyzeten, gazdálkodóink és fogyasztóink helyzetén, és édeskeveset használt az AKCS-országoknak. Sose feledkezzünk meg az élelmezésbiztonságról és saját társadalmunkról, amelynek szüksége van erre a biztonságra.

59

Karel De Gucht, a Bizottság tagja. – Először is, a GSP-t és a GSP+-t illetően elviekben semmi kifogásunk az ellen, hogy ezek bekerüljenek a Cotonou-i megállapodásba, de annak is tudatában kell lennünk, hogy a GSP és a GSP+ egyoldalú viszony, míg Cotonou szerződéses viszony. Ezért véleményem szerint igen nehéz őket bevenni a Cotonou-i megállapodásba, de talán tudunk találni olyan formulákat, amelyek a kapcsolatot összetettebbé teszik.

a Bizottság tagja. – (FR) A demokratikus ellenőrzésről: több felszólaló kérte, hogy tartsuk fenn az évi két plenáris ülés gyakorlatát. A Bizottság hajlandó felülvizsgálni az ezzel kapcsolatos álláspontját, de talán mégis megegyezhetnénk abban, hogy a regionális ülések lehetőség szerint essenek egybe a két plenáris ülés egyikével, hiszen úgy tűnik számomra, hogy az Európai Parlamentnek a többi intézménnyel összefüggő valamennyi ülése igen sűrű hálót alkot. Elviekben tehát egyetértek a két plenáris ülés elképzelésével, de akkor igyekezzünk ezeket közelíteni a regionális ülésekhez.

Több felszólaló beszélt a gazdasági partnerségi megállapodások jellegéről is. Ez az a kifejezés, amelyben megegyeztünk, de jobb lenne fejlesztési partnerségi megállapodásokról beszélni, és úgy gondolom, hogy ez az AKCS-országokkal folytatott megbeszéléseket is megkönnyítené. Azt hiszem, hogy ez olyan jellegű változtatás, amelytől a megbeszélések valamennyivel nyíltabbá válhatnának. Mindenesetre, ha a Parlament egyszer majd hozzájárulását adja egy új Bizottság felállításához, akkor annak esetleges tagjaként hatásköröm keretein belül minden tőlem telhetőt megteszek annak érdekében, hogy e megállapodások eredményesek legyenek, és hogy a Közös Parlamenti Közgyűlés ülésein ott lehessek.

Elhangzottak kérdések adóügyekben is. Azt hiszem, hogy a bevezetésben már válaszoltam rájuk, és valóban úgy gondolom, hogy fontos, hogy ez az AKCS-országokkal folytatott megbeszéléseinknek, de az egymás közötti megbeszéléseinknek is központi kérdésévé váljék. Tehát beszéljünk komolyan: ha valóban akarunk tenni valamit, akkor kell annyi bátorságunknak lenni, hogy a fejlődő országokban jelen lévő vállalatainknál is eljárjunk. Tudom, hogy a spanyol elnökséget is élénken foglalkoztatja ez a téma. A probléma tehát nem csak itt vetődik fel; a probléma elsősorban – sőt azt mondanám, mindenekelőtt – Európa és annak a fejlődő országokban jelen lévő gazdasági társaságai, valamint ipari üzemei viszonylatában merül fel. Ezen most gondolkodunk, és ha jól értem, a spanyol elnökség szintén fog kezdeményezéseket tenni ebben a vonatkozásban.

Migráció.

a Bizottság tagja. – A 13. cikket illetően: mindkét fél frissíteni akarja a migráció kérdését. A 13. cikkel kapcsolatban a Bizottság kiegyensúlyozott és koherens javaslatot nyújtott be, amely a migráció és a fejlesztés, a legális és illegális bevándorlás, valamint a visszafogadás területén folyó együttműködés három pillérére épít. A jelentésben tárgyalt aspektusok megfelelő figyelmet kapnak. Valamennyi terület egyforma figyelmet érdemel. A tárgyalások most folynak, és derűlátóak vagyunk abban a tekintetben, hogy a három pillér egyensúlyának megőrzése esetén megállapodásra juthatunk.

Cashman úrnak volt egy megjegyzése a hátrányos megkülönböztetés kapcsán. Jóllehet Cashman úr most nincs jelen, mégis úgy vélem, hogy teljesen igaza van. A szexuális beállítottság a Bizottság által javasolt elemek egyike volt, amelyre nagy súlyt fektetünk. Ugyanakkor nem szabad megfeledkezniük arról – ahogy a Bizottság is tudatában van ennek –, hogy egyes AKCS-országokban a homoszexualitást tiltja a törvény. Nemrégiben eljártunk a burundi elnöknél és az ugandai elnöknél is, mivel diszkriminatív törvényeket hoztak, de ez felettébb kényes kérdés, és azt hiszem, hogy önöknek valamikor meg kell majd birkózniuk vele. Vagy ragaszkodnak ahhoz, hogy a szöveg teljesen egyértelmű legyen, és akkor valószínűleg nem fognak megállapodásra jutni? Ez az első lehetőség. A másik lehetőség pedig az, hogy esetleg kevésbé konkrét nyelvezetet használunk. Az ENSZ nyelvezete kevésbé konkrét, de a szexuális beállítottságra is kiterjed. Ennek a tárgyalások folyamán további megbeszélés tárgyát kell képeznie. Azt hiszem, hogy a legtöbb pontra reagáltam, még akkor is, ha emiatt túl hosszú lére eresztettem a mondandómat.

Eva Joly, *előadó.* – (FR) Elnök úr, biztos úr, tisztelt képviselőtársaim! A Cotonou-i megállapodások hatálybalépése óta a szegénység nem szorult vissza. Vagyis fejlesztési küldetésünk kudarcba fulladt. A második felülvizsgálattal valaminek meg kell változnia.

Örömmel állapítom meg, hogy meglehetősen széles körű konszenzus alakult ki az általam javasolt intézkedésekkel kapcsolatban, és úgy gondolom, hogy az egyik eszköz, amelyet a szegénység felszámolására

bevehetünk, valóban az adóparadicsomok elleni harc. Ezen eszköz segítségével minden tőlünk telhetőt meg kell tennünk. Az Európai Unión belül és az AKCS-térségben rákényszeríthetjük a multinacionális vállalatokat arra, hogy országonkénti bontásban bevallják, mennyi haszonra tesznek szert, és mennyi adót fizetnek.

Ez nemzetközi követelés is. Ám sok évnek kell még eltelnie ahhoz, hogy ezt a követelést nemzetközi szinten is sikerre lehessen vinni. Úgyhogy ragadjuk meg a mostani megállapodás kínálta lehetőségeket, és állítsuk fel ezt a szabályt nálunk! Ezért kérem önöket, hogy vessék el a 16. pontra vonatkozó módosítást, és tartsák meg az eredeti megfogalmazást, amely arra szólít fel bennünket, hogy tegyünk rendet a saját házunk táján.

Ugyanebben a szellemben saját beruházási bankunkat is kötelezhetjük arra, hogy az adóparadicsomok vonatkozásában megfelelően járjon el. Az Európai Fejlesztési Alapnak meg kellene tiltanunk, hogy olyan gazdasági társaságokba fektessen be, amelyek nyereségüket nem azokban az országokban realizálják, ahol működnek, hanem inkább adóparadicsomokba mentik.

Ez történt Zambiában, ahol például a Mopani bányában igen jelentős – ha jól tudom, mintegy 46 millió amerikai dollárnyi – befektetés történt. Márpedig ez egyáltalán nem javította a zambiaiak életszínvonalát, a részvényesekét viszont igen, akik hasznot húztak ebből a segélyből. Tehát ez a fajta fellépés a céllal szögesen ellentétes eredményhez vezet. Ezt jogunk van meglépni. Megváltoztathatjuk bankunk megbízatását. Ezért amit ma megtehetünk, azt ne halasszuk holnapra! Cselekedjünk ebben a tekintetben!

Azután vannak olyan elvek, melyekből nem engedhetünk: az emberi jogok és a migránsok jogai. Ezért sürgetem önöket, hogy fogadják el a 31. cikk általam javasolt szövegezését, és ne fojtsák el a kétoldalú megállapodásokkal szembeni tiltakozásokat, amelyek valójában a migrációs áramlások kiszervezését jelentik.

(Taps)

Elnök. - A vitát lezárom.

A szavazásra holnap (2010. január 20-án, szerdán) kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 149. cikke)

Corina Creţu (S&D), írásban. – (RO) A Cotonou-i megállapodás második felülvizsgálata alkalmat kínál a nem megfelelő vagy nem hatékony változtatások előtt nyitva maradt területek értékelésére. Továbbá elérkezett az idő arra is, hogy a globalizációs folyamat során bekövetkező fejleményeknek megfelelően a megállapodás kiigazítására sort lehessen keríteni. Olyan gazdasági és társadalmi események által kiváltott számos kihívásnak kell megfelelni, mint a gazdasági és pénzügyi válság, valamint a fegyveres konfliktusok, ezen felül a lakosság egészségügyi állapotában bekövetkező kedvezőtlen tendenciák, amelyekre a fertőző betegségek (TBC, AIDS, malária) által megfertőződött személyek számának növekedése világít rá. Végül meg kell említeni az erőszak, illetve a természeti csapások áldozatai számának emelkedését is. Azután ott vannak az éghajlatváltozás által előidézett, nehezebben kézben tartható kihívások is, és mindezen kihívások azt a sürgető igényt támasztják alá, hogy a fejlődő országok lakosságát ellenállóbbá tegyük a rendszerszintű társadalmi hiányosságokkal szemben. Ez azt is feltételezi, hogy a fejlesztési együttműködés kínálata jobban összpontosítson a közegészségügy és az oktatási rendszerek kulcsfontosságú elemeire. Következésképpen úgy gondolom, hogy központi jelentőségű ezekkel a vetületekkel egyértelműbben foglalkozni a megállapodás 3. része I. címében foglalt fejlesztési stratégiáknak a megszilárdítása révén.

Martin Kastler (PPE), *írásban.* – (*DE*) Elnök úr, hölgyeim és uraim! Meg fogom szavazni a jelentést, mivel úgy vélem, hogy a partnerségi megállapodások keretén belül fontos elmélyíteni az Európai Unió és az AKCS-államok közötti együttműködést. Ennek leszögezése után szeretnék rámutatni arra, hogy a jelentés a "nemi és reproduktív egészség védelme" megfogalmazást tartalmazza. De mi bújik meg e kifejezés mögött? Azt jelenti-e ez először is, hogy az emberi szexualitás és reprodukció minden területével összefüggésben biztosítani kell az emberek testi és lelki jólétét, például a szexuális erőszak és a nemi szervek megcsonkítása elleni küzdelem útján? Másodsorban a mostanában családtervezésnek nevezett tevékenységre vonatkozó információkhoz való hozzáférést jelenti-e ez? Vagy harmadsorban ideértendő-e az abortusz is? A múltban a Bizottság és a Tanács európai parlamenti képviselők kérdésére válaszolva egyértelművé tette, hogy a "nemi és reproduktív egészségbe" a mesterséges magzatelhajtás nem értendő bele. Én pontosan így értelmezem ezt a kitételt. Ezért fontosnak tartom annak leszögezését, hogy a "nők nemi és reproduktív egészsége" kifejezés nem értelmezhető az abortusz összefüggésében, következésképpen javasolom a megállapodás megszövegezésének ebből a célból történő egyértelműsítését.

Siiri Oviir (ALDE), írásban. – (ET) A 2000-ben bevezetett Cotonou-i megállapodás második felülvizsgálata halad előre, és e felülvizsgálat keretén belül a cél egy sor olyan változtatás átvezetése a megállapodásba,

melyek hozzásegítenek majd bennünket a megállapodásban lefektetett célkitűzések eléréséhez. Ezek a szegénység felszámolása, az afrikai, karib-tengeri és csendes-óceáni államok csoportjának gazdasági fejlesztése, valamint azoknak a világgazdaságba való fokozatos bekapcsolása. Meg kell jegyezni, hogy a Cotonou-i megállapodás 2005-ös első felülvizsgálata óta számos új fejlemény következett be a világon (pl. pénzügyi válság, éghajlatváltozás, növekvő élelmiszer- és energiaárak stb.), amelyek mindegyike közvetlenül érinti az afrikai, karib-tengeri és csendes-óceáni országokat. Tökéletesen egyetértek az előadó azon véleményével, hogy ha a világ helyzetében bekövetkezett ezen fejleményeket a megállapodás felülvizsgálati folyamatában nem vesszük kellőképpen figyelembe, akkor ezek megnehezíthetik a Cotonou-i megállapodás és a millenniumi fejlesztési célok 2015-re kitűzött megvalósítását. Köztudott, hogy az EU és az AKCS-országok megegyeztek azokban a területekben és cikkekben, amelyek a Cotonou-i megállapodásban felülvizsgálat tárgyát képezik, amely kapcsán a fentieket részben figyelembe vették. Ez sajnálatos és aggasztó módon azt jelenti, hogy az Európai Parlamentet, az AKCS-EU Közös Parlamenti Közgyűlését, valamint a tagállamok és az AKCS-országok parlamentjeit nem vonták be a megfelelő döntések meghozatalának folyamatába, ami súlyosan és hátrányosan befolyásolja a megállapodás felülvizsgálatának átláthatóságát és hitelességét. Az a véleményem, hogy a demokratikus legitimitás és önelszámoltathatóság javítása érdekében a megállapodás felülvizsgálati folyamatában fokozni kell az Európai Parlament, az AKCS-EU Közös Parlamenti Közgyűlés, valamint a tagállamok és az AKCS-országok parlamentjeinek a szerepét.

61

9. Eljárási jogok a büntetőeljárásokban (vita)

Elnök. - A következő napirendi pont a következők tárgyalása:

- a Sarah Ludford, Elena Oana Antonescu, Carmen Romero López, Heidi Hautala és Rui Tavares által az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság nevében a Tanácshoz intézett, a büntetőeljárásokban alkalmazott eljárási jogokról szóló, szóbeli választ igénylő kérdés (O-0155/2009 - B7-0343/2009),
- a Sarah Ludford, Elena Oana Antonescu, Carmen Romero López, Heidi Hautala és Rui Tavares által az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság nevében a Bizottsághoz intézett, a büntetőeljárásokban alkalmazott eljárási jogokról szóló, szóbeli választ igénylő kérdés (O-0156/2009 B7-0344/2009).

Sarah Ludford, *szerző.* – Elnök úr! Őszintén és készséggel elismerem, hogy ezt a múlt év december 1-jén beterjesztett két, szóbeli választ igénylő kérdést az események már meghaladták, mégis érdemes erről vitát rendezni és elismerni, hogy az eljárási jogok témája több évnyi sajnálatos kiesés után ismét teljes terjedelmében terítékre került, valamint érdemes kiemelni ennek a programnak a sürgősségét és elsődlegességét.

Az Európai Parlament az elmúlt évtizedben folytonosan panaszkodott amiatt, hogy az eljárási biztosítékok és az alperesek jogai nem kapnak ugyanakkora figyelmet – hogy a cselekvésről már ne is beszéljünk –, mint a nyomozás és a büntetőeljárás gyorsaságának és hatékonyságának fokozását célzó lépések. Mi támogattuk ez utóbbiakat, mivel így több bűnözőt lehet elfogni. Azok, akik elvetik az európai elfogatóparancs elvét, a maffiózók, az igazságszolgáltatás alól kibújó bűnözők, a nemi erőszakot elkövetők és a terroristák pártolói. Ámde egyensúlyt kell teremteni, létre kell hozni az "európai elfogatóparancs pluszt", és az egyszerűsített, határon átnyúló büntetőeljárásokat kísérő eljárási biztosítékokon keresztül mindenkinek igazságot kell szolgáltatni. Az európai elfogatóparancs ellenzői természetesen a jogokkal kapcsolatban sem akarnak semmiféle uniós fellépést; ők csak az "európai elfogatóparancs mínuszt" akarják.

Az európai elfogatóparancs megfelelő eljárási biztosítékok nélküli alkalmazása azonban egyes esetekben az igazságszolgáltatás megtagadásához vezetett, mivel a kölcsönös elismerés nem párosult a kölcsönös bizalom szilárd alapjával. Az egyik eset épp egyik saját szavazópolgárommal, Andrew Symeou-val történt. Andrew hat hónapja raboskodik Görögországban bírósági tárgyalásra várva emberölés vádjával, amely a jelek szerint téves személyazonosításon, valamint kénytelen vagyok kijelenteni, a tanúkkal szemben tanúsított erőszakos rendőri fellépésen alapul. Véleményem szerint az európai elfogatóparanccsal visszaéltek. Amikor 2002-ben megállapodás született az európai elfogatóparancsról, melynek előre látható következményeként az uniós polgárokat egy másik tagállamban tarthatják fogva és állíthatják bíróság elé, valamennyi fél abban a hitben tette ezt, hogy ezt az intézkedést hamarosan követik a bűnvádi eljárás alá vont személyek tisztességes eljáráshoz való jogát és a bírósági tévedések elkerülését szavatoló lépések. Ezt az ígéretet a tagállamok megszegték akkor, amikor nem voltak hajlandóak elfogadni az eljárási jogokról szóló ésszerűen széles kerethatározatra irányuló 2004-es bizottsági javaslatot, és most a legtöbb, amit elérhetünk, az egy folt hátán folt megközelítés. Hálás vagyok a svéd elnökségnek, hogy újraindította a folyamatot, de ez csak egy lépésről lépésre épülő menetrend.

A poharat félig teltnek kell látnunk, és optimistának kell lennünk, bár sajnálom, hogy a Tanács aggályos módon csak azt ígéri, hogy megfontolja az európai óvadék intézményét, nem pedig azt, hogy jogszabályt alkot az európai óvadék intézményéről, amely segített volna Andrew Symeou-nak, akitől kifejezetten azért tagadták meg az óvadék lehetőségét, mert külföldi. A bíróságokat jelenleg arra kérik, hogy más tagállamok bíróságai által hozott ítéleteket és végzéseket hajtsanak végre az ügy érdemi vizsgálata nélkül, ami a bíróságok növekvő bírálatához és a közhangulat romlásához fog vezetni, ha uniós szinten nem felelünk meg a nyomozás és a büntetőeljárás során alkalmazott eljárási biztosítékok minimumkövetelményeinek és a védelmet megillető jogoknak. Nemcsak az egyének, a polgárok tartanak a sovány jogi garanciáktól, hanem ez a bírákat, a rendőröket és az ügyészeket is visszatartja az együttműködéstől.

Nekem történetesen az a meggyőződésem, hogy az európai elfogatóparancson belüli emberi jogi biztosítéknak a kiadatás kifejezett feltételének kell lennie, még ha a Bizottság irtózik is ettől. A szabaddemokratáknak köszönhetően az intézkedést végrehajtó egyesült királyságbeli jogszabályok kimondják, hogy a bíróságnak meg kell bizonyosodnia arról, hogy az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény nem sérül-e. A brit bíróságok érdekes módon láthatólag húzódoznak attól, hogy az átadás leállítása érdekében e kitételre hivatkozzanak. Márpedig ha minden tagállam valóban betartaná az emberi jogi egyezményben előírt kötelezettségeket, még az is elképzelhető lenne, hogy nem lenne szükség uniós intézkedésre. A probléma nem az előírások hiánya, hanem az előírások gyakorlatban való betartásának a hiánya, és számos tagállam találja magát emiatt a strasbourgi bíróság előtt. Ez szégyenteljes és elfogadhatatlan, tekintettel arra, hogy az Európai Unióról szóló szerződés – jelenleg az EUMSz. – kötelezi a tagállamokat az emberi jogi egyezmény betartására. Ezért igenis szükségünk van végrehajtási mechanizmusra, amely ezentúl a Bizottság jogsértési eljárás indítására vonatkozó hatásköre, valamint az Európai Unió Bírósága felügyelete alá fog tartozni. Így az uniós intézkedéseknek egyrészt meg kell felelniük az emberi jogi egyezményben foglaltaknak, ezekbe nem ütközhetnek, vagy ezeket nem áshatják alá, másrészt a gyakorlati megvalósítás erősítése révén hozzáadott értéket kell képviselniük.

Remélem, hogy a Bizottság és a Tanács egyetértenek azzal, hogy az alapvető jogokat garantáló irányelvek követelményszintjét magasra kell tenni. A múlt év októberében a Tanács által elfogadott, tagállami kezdeményezésű, a tolmácsolásról és fordításról szóló irányelvjavaslat kevésbé ambiciózus, mint a bizottsági szöveg, és javításra szorul. Ezért aggódunk amiatt, hogy az első intézkedés nem a legmagasabb követelményszintet tükrözi. Remélem, hogy a jövőben ambiciózusabbak leszünk, és az eljárási jogok felépítésével a következő szakaszokhoz precedenst állítunk fel; remélem, hogy a tolmácsolás és a fordítás jogát más intézkedések követik majd, például a jogi tanácsadás, a tájékoztatáshoz való jog, a konzuli hatóságokkal való kapcsolattartás joga stb. Ezért szeretném, ha a Tanács és a Bizottság megerősítenék, hogy a menetrendben foglalt intézkedések eléggé gyorsan ki fognak bontakozni ahhoz, hogy fennmaradjon a lendület a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogok valódi és régóta esedékes megvalósítása irányában.

Diego López Garrido, *a Tanács soros elnöke.* – (ES) Örülök, hogy az előbb felszólalt Ludford bárónő, valamint Antonescu, Romero, Hautala és Tavares asszony felvetette ezt a kérdést, ugyanis a büntetőeljárásokban alkalmazott eljárási biztosítékok alakjában kiemelt nagyságrendű kérdéssel állunk szemben. Ezzel kapcsolatban szeretném elmondani, hogy egyetértünk a figyelmünkbe ajánlott ügy előtérbe helyezésével, és azzal is, hogy ez európai szinten harmonizált fellépést igényel.

Kérdésének elején ön említette, hogy a spanyol elnökség jelentős előrelépést tett ebben az ügyben. A spanyol elnökség valóban jelentősen előrehaladt ezen a területen. Októberben a Tanács megállapodásra jutott a büntetőeljárás során igénybe vehető tolmácsoláshoz és fordításhoz való jogról szóló szövegre vonatkozó általános iránymutatásokkal kapcsolatban, egy hónappal később pedig – novemberben – a Tanács Ludford bárónő fellépésre ösztönző felhívására válaszul elfogadta az eljárási biztosítékokra vonatkozó további intézkedések terén megvalósítandó előrelépések tervét. Ezek közül néhányat ön is említett, Ludford bárónő, mint például a büntetőeljárás során a személyek jogaira és kötelezettségeire vonatkozó tájékoztatáshoz való jogot – a szóismétlés szándékos –, a segítségnyújtásra, a jogi tanácsadásra, a családtagokkal és konzuli hatóságokkal való kapcsolattartásra vonatkozó tájékoztatásra vagy a szavatolandó különleges biztosítékokra és a veszélyeztetett vádlottak védelmére vonatkozó tájékoztatáshoz való jogot. Ennyit a Tanács spanyol elnökség alatti tevékenységét illetően.

Ezen a ponton joggal mondhatjuk: szép-szép, de van-e megegyezés az Európai Parlamenttel arra vonatkozóan, hogy ezt a munkát továbbra is kiemelten fogják kezelni? Erre így felelhetünk: igen, e megközelítés folytatása prioritás. Miként, milyen kezdeményezések útján fog ez megvalósulni?

Az első dolog, amelyet a spanyol elnökség az Európai Parlamenttel együtt munkálkodva meg fog kísérelni, a büntetőeljárás során a tolmácsoláshoz és fordításhoz való jogról szóló, 13 tagállam által javasolt irányelv

63

elfogadtatása lesz. A Bizottság által benyújtott javaslattal nem lehetett tovább mit kezdeni, ezt a javaslatot felváltotta a 13 tagállam kezdeményezése. Ezt a kezdeményezést – természetesen az Európai Parlamenttel együttműködve – el akarjuk fogadtatni. Ezen túlmenően reméljük, hogy a Bizottság az eljárási biztosítékok fennmaradó vetületei tekintetében megteszi a megfelelő kezdeményezéseket. Határozott kívánságunk, hogy ez a lehető leghamarabb megtörténjék, és – megint a Tanáccsal és a Parlamenttel karöltve – elindíthassuk a kezdeményezések elfogadásának folyamatát.

Végezetül szeretném tudatni önökkel, hogy a spanyol elnökség a Bizottsággal és az Európai Jogi Akadémiával együtt ez év márciusában Madridban szeminárium megrendezését tervezi az eljárási biztosítékok közös előírásainak témakörében. Ez azt mutatja, Ludford bárónő, hogy teljes szívünkből egyetértünk önnel és azokkal, akik támogatták az ügy sürgős szabályozására, az uniós szintű harmonizálásra, valamint természetesen a Parlamentnek a munka előrehaladásáról történő folyamatos tájékoztatására vonatkozó kérdést.

Jacques Barrot, a Bizottság alelnöke. – (FR) Köszönöm a kérdést. Önök tudják, mennyire szívügyemnek tekintem az eljárási biztosítékok kérdését. Való igaz, hogy a Bizottság immáron jó néhány éve küzd azért, hogy a védelem jogának közös minimum-előírásai valóban minden európai büntetőeljárásban általánossá válhassanak. Ez szükséges az igazságügyi együttműködéshez, és a tagállamok közötti elengedhetetlen kölcsönös bizalom megteremtésének is feltétele. A Bizottság sokat dolgozott azért, hogy e területen európai szabályozást fogadtasson el. És az is való igaz, hogy a svéd elnökségnek köszönhetően 2009. november 30-án a Tanács elfogadta az erre vonatkozó menetrendet. Ez alapvető lépés az eljárási minimumjogok területére vonatkozó európai szabályozás megalkotásában. A tagállamok ezen dokumentummal megállapodásra jutottak a szabályozás alkalmazási körét illetően, és megegyeztek abban, hogy az Európai Parlamenttel teljes együttműködésben ennek elfogadását prioritásként kell kezelni. Önökhöz hasonlóan én is meghallgattam López Garrido miniszter úr felszólalását, aki világosan kifejtette, hogy a spanyol elnökség is hajlik ezen első intézkedések elfogadásának szándéka felé, melyek a minimumbiztosítékok sora felé vezetnek.

Igaz, hogy végül a menetrend lépésről lépésre történő megvalósítását találtuk jó megoldásnak. E megközelítés teheti lehetővé a kitűzött cél elérését. A lépésről lépésre (step by step) történő megvalósítás nemcsak azt jelenti, hogy a jogszabályjavaslat kontextusában minden egyes jog elmélyültebb elemzés tárgyát képezheti, hanem azt is, hogy a tárgyalások során minden egyes jogot külön-külön meg lehet vizsgálni. Ez lehetővé teszi a túl átfogó jogalkotási szövegeket néha jellemző keresztirányú alkudozások elkerülését, melyek egyes tagállamok számára egy adott, nagyon konkrét pontban való csatanyerés érdekében elképzelhetővé tehetik a tárgyalások túszul ejtését. Ezért biztos vagyok abban, Ludford asszony, hogy az új Bizottság a lehető leggyorsabban fog dolgozni, és nyújtja majd be a lehető legkorábbi elfogadás céljából a menetrendben szereplő valamennyi jogalkotási javaslatot.

A tolmácsoláshoz és fordításhoz való jogot illetően, amely a menetrendben szereplő első intézkedés: a Bizottság tudomásul vette a tagállamok egy része által előterjesztett kezdeményezést. Meg kell mondanom, hogy e kezdeményezés a Bizottság 2009. júliusi javaslatán, valamint a 2009. második félévében a Tanácson belül lezajlott tárgyalásokon alapul. De az is igaz, hogy a tagállamok kezdeményezése nem teljesen van összhangban az emberi jogok európai egyezményével és a strasbourgi bíróság joggyakorlatával sem.

A tagállami kezdeményezés nem teljesen követi a régi bizottsági javaslatot, amely kötelezővé tette volna a vádlott és a védelem jogi képviselője közötti megbeszélések tolmácsolását, ugyanis a tagállami kezdeményezés ezt a jogot a rendőrhatóságok előtti, valamint a per folyamán zajló érintkezésre korlátozza. Ezenfelül a Bizottság javaslata a fordításhoz való jogot is előirányozta, a bizottsági szövegben ez a jog pedig kimerítőbben lett megfogalmazva.

Az Európai Parlament és a Tanács természetesen együtt fog dolgozni, és véleményem szerint az eljárási jogokról ambiciózus szöveget tudunk majd kialakítani. Ez alapvetően fontos, ha valódi európai igazságügyi térséget akarunk létrehozni. Egyúttal ügyelni fogunk arra, hogy a szöveg összhangban legyen az emberi jogok védelméről szóló európai egyezményben, a strasbourgi bíróság joggyakorlatában és az Alapjogi Chartában lefektetett előírásokkal. Biztos vagyok tehát abban, hogy e területen számíthatunk a Parlament fellépésére, és még egyszer megjegyzem, hogy a spanyol elnökség is segítséget fog nyújtani ebben nekünk.

Elena Oana Antonescu, a PPE képviselőcsoport nevében. – (RO) Jóllehet a határozatoknak a büntetőügyek során való kölcsönös elismerése terén történt előrelépés, a gyanúsítottak és vádlottak jogainak szavatolása és biztosítása vonatkozásában igen csekély előrehaladásról lehet beszámolni.

A közös előírások jelentősége lényeges feltétel a tagállamok jogrendszereibe vetett kölcsönös bizalom táplálásához. Egyrészt a gyanúsítottak és a vádlottak jogai közötti egyensúly, másrészt a büntetőeljárás rendelkezésére álló eszközök közötti egyensúly hiánya veszélyeztetheti a határozatok kölcsönös elismerésének elvét. Ezért jelentett számottevő előrelépést a svéd elnökség által 2009 júliusában elindított kezdeményezés, mely a gyanúsítottak és vádlottak eljárási jogainak megszilárdítására vonatkozó menetrend beterjesztését célozta.

Ami a tolmácsoláshoz és fordításhoz való jogot illeti, a Lisszaboni Szerződés december 1-jei hatályba lépésével új intézményi keret jött létre. Az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságnál kidolgozás alatt lévő, kerethatározatra irányuló javaslatot irányelvjavaslattá kellett alakítani ahhoz, hogy az üggyel összefüggő munka folytatódhassék.

Nyugtalanított bennünket az eljárási jogokról szóló jövőbeli kezdeményezések ütemezése és alkalmazási köre, ezért döntöttünk úgy, hogy e kérdéseket a Bizottság és a Tanács elé tárjuk. Röviddel ezek decemberi benyújtását követően 13 tagállam – közöttük Románia – európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló kezdeményezést terjesztett elő. Bízom abban, hogy az egész folyamat során mind a szöveg alkalmazási köre, mind az eljárások tisztességes volta, mind pedig a tolmácsolás és fordítás minősége vonatkozásában sikerül majd javítanunk ezen a szövegen.

A menetrendben előirányzott egyéb intézkedéseket illetően: véleményünk szerint ezen intézkedések a jogokhoz, a jogi segítségnyújtáshoz és jogsegélyhez való hozzáférés biztosítását, a veszélyeztetett gyanúsítottak, illetve vádlottak számára különleges biztosítékok kialakítását, valamint a gyanúsítottak és vádlottak jogairól, továbbá a költségekről történő tájékoztatást célozzák. Szeretnénk a Tanács és a Bizottság részéről egyértelmű kötelezettségvállalást látni annak érdekében, hogy a rendeletjavaslatok a lehető leghamarabb beterjesztésre kerüljenek.

A tagállamok között jelenleg meglévő különbségek sürgős közös előírások elfogadását igénylik.

Carmen Romero López, *az S&D képviselőcsoport nevében.* – (*ES*) Szeretném üdvözölni a spanyol elnökséget, s egyúttal kiemelni, hogy ez az első kezdeményezés az eljárási jogokkal kapcsolatban. Korábban már tartottunk vitát erről a témáról, de a svéd elnökség végeztével ez félbeszakadt.

A kezdeményezéstervezet már a Parlament előtt van, és már az első vita is lezajlott. Ezért úgy gondoljuk, hogy a kérdés releváns, és a téma jelentőségéből adódóan továbbra is releváns marad. A kezdeményezéstervezeten nyilván lehet javítani, és reméljük, hogy amint a kezdeményezés a különböző szakaszokban előre halad, úgy előrelépés fog történni.

Miként Barrot úr rámutatott, a bizottsági javaslat határozottan ambiciózusabb volt, ezért a Parlamentben javítanunk kell a mostani szövegen. Ez azonban semmiképpen sem új szöveg, hiszen azt a Parlament és a Bizottság tagállami ellenállás mellett már megvitatta.

A svéd elnökség az általa javasolt menetrenddel megpróbálta újra mozgásba lendíteni az ügyet, ennek dacára a tagállamok szintjén a helyzet még mindig nehéz. A helyzet a Lisszaboni Szerződés után egyértelműen megváltozott, mivel most a Parlament hozza a döntéseket. Ezért úgy gondoljuk, hogy a Bizottságnak és a Tanácsnak a mai új felállás összefüggésében újra meg kell vizsgálnia az eljárási jogokat.

Azt szeretnénk, ha az eljárási jogokat csomagként kezelnék. A fordításhoz való jogot nem lehet elismerni a jogsegélyhez vagy a tájékoztatáshoz való jog elismerése nélkül. Emiatt meglátásunk szerint az említett jogok évről-évre történő folytatólagos beterjesztésére vonatkozó bizottsági terveket fel kell gyorsítani annak érdekében, hogy a témát a lehető leghamarabb mérlegelni lehessen.

A terrorizmus-ellenes szabályozás a biztosítékok ellenében hat ugyan, de ha a szabadságon és a jog érvényesülésén alapuló térséget akarunk építeni, akkor bíznunk kell értékeinkben, és ezeket az európai építkezésnél is tudnunk kell közvetíteni.

Graham Watson, az ALDE képviselőcsoport nevében. – Elnök úr! A Tisztelt Ház 2001. szeptember 6-án javasolta az európai elfogatóparancs megalkotását. Javaslatunk még mindig a fiókban porosodna, ha öt nappal később nem következnek be a New York-i események. Bin Laden úr hozzásegített bennünket, hogy a javaslat valósággá váljék, és engem ért az a megtiszteltetés, hogy a Parlamentben levezényeljem a folyamatot.

A Tisztelt Ház annak idején szorgalmazta, hogy az európai elfogatóparancshoz a büntetőeljárásokban alkalmazott minimum eljárási biztosítékok járuljanak. A Bizottság 2002-ben elkészítette javaslatait, és haladéktalanul munkába fogott. Ezért nem értem, hogy egészen a legutóbbi időkig miért rekedtek meg a

javaslatok a Tanács belső berkeiben? A Bizottság miért nem hadakozott azért, hogy valamennyi javaslata elfogadásra kerüljön, és ne egyenként kelljen őket elfogadtatni?

65

A kiadatást felváltotta az európai elfogatóparancs. Ez jelentősen lerövidítette az átadáshoz szükséges időt, és ösztönözte a tagállamok igazságügyi hatóságai közötti közvetlen kapcsolattartást. Egyben kizárta a politikai megalkuvásból eredő döntéseket, azon esetekben, amikor a tagállamok a saját állampolgáraikat adják át.

Ez óriási mértékben erősítette kontinensünkön a jogállamiságot, de az európai elfogatóparancs a kölcsönös bizalmon alapul, és túl sok olyan eset van, amikor polgáraink megkérdőjelezik e bizalmat.

Két választóm vár jelenleg őrizetben Magyarországon bírósági tárgyalásra. Jóllehet kiadatásukat több mint egy éve kérték, és jóllehet két hónapja vannak őrizetben, még mindig nem emeltek ellenük vádat, és bírósági tárgyalásuk akár hónapokat is csúszhat. Az egyikük elvesztette a munkáját, egyben családjának legfőbb jövedelemforrását. Mindkét őrizetes nélkülözi szeretteik társaságát, pedig lehet, hogy mindketten ártatlanok azokban a bűncselekményekben, amelyekkel vádolják őket.

Az ilyen esetek rossz fényt vetnek az európai igazságügyi együttműködésre. Szégyent hoznak a Tanácsban ülésező tétlenkedő kormányok fejére. A szóbeli választ igénylő kérdés szerzőinek igaza van: ezek az esetek Európa sürgős odafigyelését követelik meg.

(A felszólaló beleegyezett, hogy az Eljárási Szabályzat 149. cikkének (8) bekezdése értelmében kék kártyás kérdést tegyen fel.)

Elnök. - Köszönöm, Watson úr. Már-már az európai elfogatóparancs "keresztapjának" neveztem önt, de aztán arra gondoltam, hogy esetleg félreértik.

William (The Earl of) Dartmouth (EFD). - Watson úr! Ön Bin Ladent és szeptember 11-ét említi, mint olyan igazoló tényezőket, amelyek az utat egyengették az európai elfogatóparancs elfogadása előtt. Azt állítja tehát, hogy az európai elfogatóparancsot csak terroristák, gyilkosok, és súlyos erőszakos bűncselekmények elkövetői ellen kell használni?

Graham Watson, *az ALDE képviselőcsoport nevében*. – Elnök úr! Engedelmével, Bin Ladent nem igazolásképpen hoztam fel; csupán azt mondtam, hogy hozzásegített bennünket a folyamat felgyorsításához. Az európai elfogatóparancs sohasem csak a terrorista bűncselekményeket, hanem valójában minden súlyos bűncselekményt volt hivatva lefedni. Azok, akik ellenzik a használatát, voltaképpen a kontinensünkön uralkodó jogállamiság és az európai elfogatóparancs által a polgárainknak nyújtott védelmet ellenzik.

Heidi Hautala, *a Verts/ALE képviselőcsoport nevében.* – (FI) Elnök úr! Watson úrnak teljesen igaza van, amikor kijelenti, hogy az Európai Parlament a kezdetektől szorgalmazta, hogy az európai elfogatóparancsot a büntetőeljárásokban alkalmazott egyértelmű büntetőeljárási minimum-előírások megalkotása kísérje. Ma már világosan látjuk, hogy számos tagállamnak miféle problémákkal kell szembenéznie, hiszen az európai elfogatóparancs homokra épült. Valóban homokra épült, ugyanis a feltételezés az, hogy a tagállamoknak képeseknek kell lenniük a többi tagállam jogrendszerére támaszkodni, és hogy a jogállamiság és a tisztességes bírósági eljárásra vonatkozó előírások a különböző tagállamokban a tényleges valóságot jelentik.

Miként előttem már mások is, én is tudnék történeteket mesélni arról, hogy ez valójában mennyire nem így van, és mennyire sürgős, hogy a Bizottság a tettek mezejére lépjen, ahogy azt képviselőtársam az imént javasolta. Olyan átfogó rendszert kell kiépítenünk, amelyben a büntetőeljárások során érvényesülnek a minimumjogok. Úgy vélem, hogy a Lisszaboni Szerződés is kedvező lehetőséget kínál nekünk erre, hiszen az Európai Parlament most már a Tanáccsal egyetemben teljes hatáskörű jogalkotó, és nagyon jól esett hallani Barrot úrtól, hogy bízik a Bizottság és a Parlament közötti partneri viszonyban. A Bizottságnak és a Parlamentnek most olyan hatalmi tengelyt kell alkotniuk, amely tényleg legyőzi azon tagállamok ellenállását, amelyek eddig nem voltak hajlandóak előrelépni ebben az ügyben.

Azt ígértem, hogy elmesélek egy történetet arról, mi történik, ha nincs jogállamiság, van viszont európai elfogatóparancs. Finnországban jelenleg fogva tartanak egy csecsen házaspárt, Hadižat és Malik Gataevet. Litvániából érkeztek, ahol évekig egy árvaházat tartottak fenn a csecsenföldi háború gyermekáldozatai számára. Kiderült, hogy a csecsenföldi biztonsági erők azzal az ürüggyel tiltották be a tevékenységüket, hogy a családban előfordulhatott valamilyen kisebb erőszak; ez inkább családi jellegű lehetett, tehát például nem a súlyos bántalmazás körébe tartozó cselekményről beszélünk. A házaspár tehát Finnországban van. Menekültstátuszért folyamodnak, Litvánia pedig a kiadatásukat kéri. Az ügyet jövő hétfőn tárgyalja a helsinki-i kerületi bíróság.

Mi az ördögöt kellene tenni ebben a helyzetben figyelemmel arra az itteni kiindulási elvre, hogy Finnországnak képesnek kell lennie bízni abban, hogy Litvániában ennek a házaspárnak tisztességes bírósági eljárásban lesz része? Döntő bizonyítékaink vannak arra nézve, hogy ez ténylegesen nem így van, és meg kell mondanom, hogy számtalan ehhez hasonló mindennapi példát lehetne hozni, amikor az európai elfogatóparancsnak valójában semmi haszna nem volt. Előre kell tudnunk lépni ebben az ügyben, mert különben teljesen lehetetlen lesz kiépítenünk a tagállamok közötti bizalmat, amelyre pedig elkerülhetetlenül szükség lesz, ha igazságügyi együttműködésbe akarunk fogni.

Janusz Wojciechowski, az ECR képviselőcsoport nevében. – (PL) Elnök úr! Hautala asszonyhoz hasonlóan én is idéznék egy példát. Egy bizonyos lengyel fiatalembert Nagy-Britanniában nemi erőszak miatt közvetett bizonyítékok alapján életfogytiglani szabadságvesztésre ítéltek; az eljárás erőteljes lejárató sajtókampány közepette folyt, mely egyes megfigyelők véleménye szerint legalábbis nem felelt meg a tisztességes eljárás lengyel normáinak. Ez a személy jelenleg egy lengyelországi börtönben tölti életfogytiglani büntetését, jóllehet a lengyel törvények életfogytiglani szabadságvesztés büntetést csak emberölésért szabnak ki, nemi erőszakért nem – ez utóbbiért a legmagasabb büntetési tétel 12 év. Következésképpen olyan esettel állunk szemben, amikor valaki egy lengyel börtönben raboskodik egy olyan ítélet miatt, amely nincs összhangban a lengyel jogelvekkel.

E példát a probléma szemléltetésére hoztam fel, és érvként ahhoz, hogy sürgősen szükség van bizonyos általános előírások kialakítására mind a büntetőeljárás, mind pedig – véleményem szerint – a büntetés-végrehajtás szabályozásának területén. Ugyanis egyre szaporodnak az olyan esetek, amikor a bűnelkövetőket az egyik országban állítják bíróság elé, büntetésüket viszont egy másik országban kell letölteniük. Ezért támogatom előírások kialakításának és egy irányelv kidolgozásának a gondolatát.

Rui Tavares, *a GUE/NGL képviselőcsoport nevében*. – (*PT*) Elnök úr! Az Európai Uniónak két lábra van szüksége, hogy járni tudjon: az egyik a tagállamok, a másik ezek polgárai, akiket e Házban megválasztott képviselőik képviselnek.

Márpedig gyakorta megtörténik, hogy miután a tagállamok megoldották problémáikat, elzárják igazságszolgáltatási rendszerüket. Miután lehetővé tették politikai rendszereik számára az összeköttetést, minden másról megfeledkeznek. Megfeledkeznek arról, hogy megteremtsék az Európai Unió polgárai közötti alapvető bizalmat, és hogy ezt alapként használják fel. Ez egy ilyen eset.

Az igazságszolgáltatási rendszerek számára az európai elfogatóparancs egyértelműen felgyorsítja a dolgokat, és megkönnyíti az életet. Ugyanakkor más jogok – például a fordításhoz és tolmácsoláshoz való jog (melyen képviselőtársunkkal, Ludford asszonnyal együtt dolgozhatunk, amit megtiszteltetésnek tartunk, és örömmel teszünk) – döntőek, ha azt akarjuk, hogy az európai polgárok ügyes-bajos dolgaik intézése során bízzanak más tagállamok igazságügyi rendszereiben.

Örömmel csatlakozom képviselőtársaimhoz, amikor azt kérem, hogy a Bizottság és a Tanács mihamarabb olyan jogszabályokat alkosson, amelyek az együttdöntési eljáráson keresztül előrelendítik a büntetőügyekben alkalmazott egyéb eljárási jogokkal kapcsolatos folyamatot.

William (The Earl of) Dartmouth, *az EFD képviselőcsoport nevében.* – Ma este azért szólalok fel, mert – miként már említettem – két választómat, Michael Turnert és Jason McGoldrickot jelenleg fogva tartják Magyarországon, a budapesti Központi Büntetés-végrehajtási Intézet 2. számú objektumában. November 3. óta vannak őrizetben, és azóta várnak a bírósági tárgyalásra. De a tárgyalás idejét nem még is tűzték ki. A fogvatartás körülményeik rettenetesek. Külön cellában helyezték el őket, és nem érintkezhetnek egymással. Három másik őrizetessel osztoznak egy apró cellán, ahová napi 23 órán keresztül be vannak zárva. Hetente háromszor telefonálhatnak, és egyszer zuhanyozhatnak. Családjuk havonta egyszer látogathatja meg őket.

Röviden szólva, el vannak szigetelve. Az elszigeteltséget a nyelvi akadály csak súlyosbítja. Fehérgalléros bűncselekménnyel vádolják őket. Nem gyilkosok vagy terroristák. És csak az európai elfogatóparancs miatt tartják őket őrizetben.

Az európai elfogatóparancs egy csapásra elsöpörte a Nagy-Britanniában a fogva tartás ellen ezer év alatt kialakított korlátokat. Rázza csak a fejét, Watson úr; jobb lenne, ha elnézést kérne. A téves személyazonosítás és a személyazonosság-eltulajdonítás annyit tesz, hogy ami Jasonnel és Michaellel megtörtént, az bármikor, bármely brit állampolgárral megtörténhet.

A munkáspárt, a szabad demokraták és a konzervatív párt egyaránt megszavazta az európai elfogatóparancsot. Zola után szabadon: "J'accuse" – vádolom – a vezető brit politikai pártokat: azzal, hogy támogatták az európai elfogatóparancsot, és Nagy-Britanniában mindenkit a véletlenszerű fogva tartás veszélyének tettek ki.

67

Krisztina Morvai (NI).- () Magyar emberként és büntetőjogászként szégyellnem kellene magam azért, hogy ma itt az Európai Parlamentben a büntetőeljárás jogi garanciáinak hiányáról beszélve két esetben, egyébként két politikailag különböző nézeteket valló képviselőtársam is Magyarországot említette, mint elrettentő példát. Bár szégyellem magam, kénytelen vagyok egyetérteni velük, mert magam is hasonló tapasztalatokat szereztem, és arra kérem őket, és mindannyiójukat, azt a kevés képviselőt, aki ennek a fontos témának a tárgyalásakor még itt van a teremben, hogy gondolják végig, hogy ha a magyar állam számára és a magyar kormány számára politikailag teljesen közömbös külföldi emberek vonatkozásában ilyen súlyos jogsértéseket tapasztaltak, akkor milyen lehet a helyzete azoknak, akik a magyar kormánynak ellenfelei, mert mondjuk politikai ellenfelek a kormánnyal szemben.

Most 15 személy van börtönben kilenc hónapja előzetes letartóztatásban, akik a magyar kormány korrupciós ügyei ellen próbáltak fellépni. Bosszú jelleggel indítottak ellenük, történetesen terrorizmus vádjával, minden alapot nélkülöző büntetőeljárást. Mind a mai napig nem lehet tudni egyetlenegy bizonyítékról sem, mert a hatóságok nem érzik kötelességüknek, hogy valamiféle bizonyítékot is megjelöljenek, és olyan körülmények között, családjuktól, nyilvánosságtól, sajtótól elzárva vannak előzetes letartóztatásban, amilyeneket Önök tapasztaltak. Kérem, hogy fogjunk össze, és tegyünk valamit azért, hogy Magyarországon normalizálódjon a helyzet, és ne lehessen, főként politikai okokból, visszaélni a büntetőeljárás jogi garanciáinak hiányával, és legyenek Magyarországon ilyen garanciák.

Carlos Coelho (PPE). - (PT) Elnök úr! López Garrido nem fog megneheztelni azért, ha első szavaimat Barrot alelnökhöz intézem. Nem tudom, hogy az új Bizottság megalakulása előtt lesz-e még alkalmunk találkozni vele a plenáris ülésen, ezért minden eshetőségre felkészülve szeretném megköszönni neki a belés igazságügyi területen kifejtett erőfeszítéseit, éleslátó hozzászólásait, valamint az Európai Parlamenttel való fantasztikus együttműködését.

Szeretnék csatlakozni azokhoz, akik e területet igen fontosnak tartják. Mi nem csak biztonságos Európát akarunk építeni. Mi igazságos Európát is akarunk építeni, ezért döntő jelentőségű minden kezdeményezés, melynek köze van az eljárási jogokhoz.

Intézkedéseket kell hoznunk az áldozatok támogatására és a bíróság elé állított polgárok jogai tiszteletben tartásának előmozdítására. Úgy gondolom, hogy ez az üzenet két nagyon világos felhívást tartalmaz, ezek közül az egyik a Tanácsnak szól, ezt Watson úr beszédében sokkal jobban megfogalmazta, mint én.

Nevetséges, hogy nyolc év elteltével a folyamatnak még mindig csak ennél a szakaszánál tartunk, és hogy csak bizonyos fajta jogokkal foglalkozunk. Hatékonyabbnak és gyorsabbnak kell lennünk. Ez a feladat a Tanácsra és a Bizottságra hárul, és e célból Barrot biztos úrnak is nyomást kell gyakorolnia kollégájára, a következő biztosra, valamint a következő Bizottságra.

A Bizottságnak nemcsak a nyelvvel és a fordítással kapcsolatos területen, hanem az eljárási jogokkal összefüggő valamennyi egyéb területen is kezdeményező szerepet kell betöltenie.

Monika Flašíková Beňová (S&D). - (SK) A büntetőeljárásokban alkalmazott eljárási alapjogok témája az egyik olyan kulcstéma, amelynek az igazságügy területén és a belső kapcsolatokban visszhangra kell találnia.

A kerethatározat-tervezet elvben a büntetőeljárásokban alkalmazott eljárási alapjogok egész sorát határozza meg, nevezetesen a jogi tanácsadáshoz való jogot, a tolmácsoláshoz és fordításhoz való jogot, az érzékeny területekhez kapcsolódóan a különleges figyelemhez való jogot, valamint a konzuli hatóságokkal való érintkezés és együttműködés jogát. Az alapvető jogok e felsorolása pusztán szemléltető jellegű, mivel az Európai Unió szerepe annak biztosítása, hogy a tagállamok – az Európa Tanácsban való tagságukra és az Európa Tanács egyezményére is figyelemmel – az alapvető jogok lehető legszélesebb palettáját tiszteletben tartsák.

Erőfeszítésünknek a büntetőügyek eljárási viszonyait szabályozó olyan eszközök előmozdítására kell irányulnia, amelyek a büntetőeljárásokban érintett valamennyi személy számára biztosítják a fent említett jogokat, legyenek akár áldozatok és sértettek, akár bűnelkövetők, s mindezt annak érdekében, hogy a kiszabott büntetések – amelyek nemcsak a megtorlást, hanem a társadalomba való visszailleszkedést és nevelést is szolgálják – céljának megfelelő tisztességes és demokratikus ítélet szülessék.

Gerard Batten (EFD). - A Bizottság felszólítja a Tanácsot, hogy folytassa a büntetőeljárásokban alkalmazott közös európai eljárási jogok bevezetését célzó munkáját. Az európai elfogatóparancs formájában meglévő közös eljárás lebontotta a jogosulatlan őrizetbe vétellel és fogva tartással szembeni több évszázados korlátokat, melyek egykor védték az angolokat. Ez nem elméleti érv. Az európai elfogatóparancs ártatlan emberek életét teszi tönkre. Választópolgárom, Andrew Symeou, csak egy azon sokasodó személyek között, akiknek a kiadatása anélkül történt, hogy egy angol bíróság mérlegelhette volna az ellenük szóló prima facie bizonyítékot, és megakadályozhatta volna a jogszerűtlen kiadatást. A kiadatás mára puszta bürokratikus formalitássá zsugorodott. Symeou úr hat hónapja raboskodik a hírhedt Korydallos börtönben anélkül, hogy lehetősége lenne óvadékra, vagy kilátása lenne bírósági tárgyalásra. A brit liberális demokraták politikai cinizmusa tényleg elképesztő. Most Londonban krokodilkönnyeket hullatnak Symeou úr sorsa fölött, holott jelentős mértékben ők voltak felelősek a Symeou úr kálváriáját okozó közös eljárásokért, közben pedig itt még több ugyanilyen szabályozás megalkotásán fáradoznak. A közös eljárások az európai jogi normák szintjének leszállításáról, nem pedig emeléséről szólnak.

Hadd javasoljak valamit. Ha az európai büntetőeljárásokban szigorúbb előírásokat akarnak, akkor közös európai normákként fogadják el a Habeas Corpust, az esküdtbíráskodást, valamint a Magna Carta és az 1689-es Bill of Rights főbb rendelkezéseit.

Georgios Papanikolaou (PPE). - (EL) Elnök úr! Döntő fontosságú, hogy az igazság szolgáltatása folyamán alkalmazott eljárási jogokra irányuló közös európai referenciakeret megalkotásának ügyével a lehető legmesszebbre jussunk. A kulcsfogalom a bizalom. Azt akarjuk, hogy az igazságszolgáltatáshoz forduló európai polgárok biztosak lehessenek abban, hogy alapvető jogaik védelemben részesülnek. Azt akarjuk, hogy a tagállamok közötti együttműködést, valamint a bíróság elé állított minden egyes személy számára jogerősen szolgáltatott igazságot is a bizalom jellemezze. Végül pedig mindannyiunk részéről szükségünk van bizalomra az igazság szolgáltatása tekintetében. Ameddig nem mozdítjuk elő – akár tetszik, akár nem – az európai szintű közös kereteket, addig időnként jogi hézagokat kihasználó bűncselekmények fognak történni, és végül épp azért nem fogjuk elérni azt az igazságszolgáltatást, amelyért fáradozunk, mert ezek a keretek nem léteznek.

Diego López Garrido, a Tanács soros elnöke. – (ES) A felszólalások meghallgatása után szeretném kifejezni, mennyire örülök annak hallatán, hogy az igen eltérő frakciókból jövő számos európai parlamenti képviselő egyetért az eljárási biztosítékok európai szintű harmonizálásának szükségességével és az eljárási biztosítékokról szóló igazi európai törvény megalkotásával.

Valamennyi felszólaló és minden parlamenti képviselőcsoport egyetért az eljárási biztosítékokról szóló igazi európai törvény létrehozásának szükségességével. Ez jól mutatja az európai integrációs folyamat jelentőségét és szükségességét, valamint a polgárok Európájának, a jog érvényesülésén alapuló európai térségnek és a Lisszaboni Szerződés végrehajtásának a fontosságát. E téma a következő fél évben a spanyol elnökség programjának kiemelt részét fogja képezni, az elhangzott beszédekben pedig a sokféle érvre támaszkodó és különféle nézőpontokból való megközelítés révén kétségtelen támogatást kapott: a harmonizált eljárási biztosítékok felé kell elmozdulnunk.

Szeretném a Flašíková Beňová által felvetett, véleményem szerint igen fontos pontot is kiemelni, amely arról szólt, hogy ezt a lépést éppen akkor kell megtenni, amikor az Európai Unió a Lisszaboni Szerződésben foglaltak szerint aláírni készül az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményt.

Elnök úr! Annak leszögezésével szeretnék zárni, hogy a Tanács és a spanyol elnökség azért fáradozik majd, hogy mindezen eljárási biztosítékok átültetésre kerüljenek a gyakorlatba az Európai Bizottság által kellő időben beterjesztendő irányelveken és a már folyamatban lévő – ha jól emlékszem – 13 tagállam kezdeményezésén alapuló irányelven keresztül.

Egy utolsó megjegyzésem lenne az európai elfogatóparancshoz. Az európai elfogatóparancsot csak bírálat tárgyaként említették. El kívánom mondani, hogy az európai elfogatóparancs az Európai Unió, valamint az Európai Unióban meglévő szervezett bűnözés elleni összefogás ékes példája. Jogom van ezt világgá kürtölni, mivel olyan országból, Spanyolországból jövök, amely még mindig szenved a terrorizmustól, és ahol az európai elfogatóparancs a terrorizmus elleni harc döntő fegyvere.

Jacques Barrot, *a Bizottság alelnöke*. – (FR) Elnök úr! A miniszternek igaza van, Coelho úr pedig az előbb ezt igen jól fogalmazta meg, amikor "a biztonság Európájáról és a jog érvényesülésének Európájáról" beszélt. Igen, kedves Watson úr, az európai elfogatóparancs igen hatékonynak és célravezetőnek bizonyult, még akkor is, ha igaz az, hogy a jog érvényesülésén alapuló európai térségnek meg kell szerveződnie. Épp ezen

a téren kell valóban dolgoznunk a jog érvényesülésén alapuló Európa létrehozásáért abból a célból, hogy valóban bizalom alakuljon ki abban, ahogyan Európa-szerte igazságot szolgáltatnak.

69

Ebben a tekintetben még egyszer köszönetet mondok a kérdés szerzőinek, és szeretném újra elmondani nekik, hogy a Bizottság a Tanács 2009. október 23-i általános megközelítését tükröző szövegre támaszkodva a Parlament és a spanyol elnökség segítségével oda fog hatni, hogy a szöveg minősége jobb legyen a jelenleginél. Hozzáteszem, hogy természetesen ügyelni fogunk arra, hogy kellő időben összeállítsuk az összes szükséges jogalkotási javaslatot úgy, hogy a tagállamok részéről semmilyen kezdeményezésre ne legyen szükség.

A Bizottság már dolgozik a jogokról szóló tájékoztatásra (*letter of rights*) vonatkozó javaslaton. A Bizottság törekedni fog a menetrendben előirányzott valamennyi intézkedés mihamarabbi elfogadtatására. A minden egyes intézkedés elfogadtatására vonatkozó egy éves tervezett időtartam csak tájékoztató jellegű. Ha a tárgyalások lehetővé teszik, úgy a Bizottság nyilvánvalóan egyetért abban, hogy magasabb fokozatba kell kapcsolni.

Nos, becsületemre mondom, szilárdul hiszem, hogy a hangulat megérett, a többéves stockholmi program pedig ebben a vonatkozásban tényleges eredménykötelezettséget ró ránk. Meg kell vallanom, hogy mióta megbíztak jelenlegi feladataimmal, mindent megtettem azért, hogy az eljárási biztosítékok ügye haladjon, és még akkor is, ha egy step-by-step, lépésről-lépésre formula mellett döntöttünk, azt hiszem, hogy gőzerővel haladunk előre. Köszönetet mondok a Parlamentnek és köszönetet mondok a spanyol elnökségnek is, mert meggyőződésem, hogy a jog érvényesülésének Európája 2010-ben nagyot fog előrelépni.

Elnök.- Köszönöm, biztos úr. Bizonyos vagyok abban, hogy az ülésteremben sokan vannak, akik csatlakoznak Carlos Coelho szavaihoz, megköszönvén önnek az elmúlt időszakban végzett odaadó és buzgó biztosi munkáját. Még egyszer nagyon köszönöm.

A vitát lezárom.

10. Emberkereskedelem (vita)

Elnök. - A következő napirendi pont a következők tárgyalása:

- a Tanácshoz intézett, szóbeli választ igénylő kérdés az emberkereskedelem megelőzéséről, előterjesztette
 Anna Hedh és Edit Bauer, az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság, valamint a Nőjogi és
 Esélyegyenlőségi Bizottság nevében (O-0148/2009 B7-0341/2009), ill.
- a Bizottsághoz intézett, szóbeli választ igénylő kérdés az emberkereskedelem megelőzéséről, előterjesztette Anna Hedh és Edit Bauer, az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság, valamint a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság nevében (O-0149/2009 B7-0342/2009),

Anna Hedh, szerző. – (SV) Mint mindannyian tudjuk, az emberkereskedelem az egyik legsúlyosabb és legszörnyűbb bűncselekmény a világon. Éppen ezért nagyon csalódott vagyok, hogy ezt a fontos témát késő este vitatjuk meg üres ülésteremben, hallgatóság és újságírók nélkül.

1850-ben Európa-szerte eltörölték a rabszolgaságot. De csaknem 200 évvel később Európában még mindig emberek százezrei szenvednek a rabszolgaság modern formájától, az emberkereskedelemtől. Az Európai Parlamentnek és a többi uniós intézménynek óriás felelőssége van a modern kori rabszolgaság leküzdésében és felszámolásában. A modern kori rabszolgaságnak számos formája van: például a munkára való kényszerítés, a szexuális rabszolgaság, a szervkereskedelem, az illegális örökbefogadás és a koldulásra való kényszerítés.

Ezért örülök, hogy ma este megvitatjuk ezt a fontos témát. Szeretném megragadni a lehetőséget, hogy köszönetet mondjak Önöknek eddigi jó együttműködésükért, és remélem, hogy együtt végül képesek leszünk közös megoldást találni. Azt is remélem, hogy az új Bizottság mihamarabb elő fog terjeszteni egy, az emberkereskedelemről szóló irányelvet – egy olyan irányelvet, amely még határozottabb lesz, és még tovább megy, mint a régi Bizottság javaslata, amely egyébként szintén jó volt.

Az emberkereskedelem problémájának kezeléséhez átfogó megközelítésre van szükségünk, amely minden érintett politikát figyelembe vesz, azaz nemcsak a büntetőjogot, hanem a migrációt is. Olyan szankciókra van szükség, amelyek megfelelnek ezen bűncselekmény súlyosságának, és visszatartó erőt jelentenek azok számára, akik pénzhez jutnak az emberkereskedelemből. Biztosítanunk kell, hogy az áldozatok több segítséget és védelmet kapjanak, valamint hogy kiemelt figyelmet kapjanak a kiskorú áldozatok, egyúttal az uniós intézményeken belül jobb koordinációra van szükség.

Azonban ahhoz, hogy valóban meg tudjunk birkózni az emberkereskedelem problémájával, minden tagállamnak óriási erőfeszítéseket kell tennie a megelőzés terén, és ez főként azt jelenti, hogy a tagállamokban csökkenteni kell az emberkereskedelem áldozatai által nyújtott szolgáltatások iránti keresletet. Ha csökkenteni tudjuk a keresletet, akkor a kínálat is csökkenni fog.

Végül felhívást szeretnék intézni a Tanácshoz, a Bizottsághoz, az Európai Parlamenthez, a tagállamokhoz és a többi uniós intézményhez. Fogjunk össze annak érdekében, hogy Európában fel tudjuk számolni a rabszolgaság modern formáját, az emberkereskedelmet!

Edit Bauer, szerző. – () Az emberkereskedelem súlyát mi sem jellemzi jobban, mint hogy Európában is több százezren esnek évente áldozatul. Ez valószínűleg annyira hihetetlen, hogy a tolmácsok is több százat fordítottak több százezer helyett. A közvélemény is körülbelül ezen az állásponton van. Úgy érzi, hogy ez egy marginális kérdés, és az alulbecsüli mind a következményeit, mind magának a jelenségnek a súlyát. Azt hiszem, hogy Európa adós az emberkereskedelem elleni harc fokozásában. Két dologra szeretnék kitérni. Az egyik az áldozatok védelme, a másik a kereslet letörése. Az áldozatok védelméről van ugyan egy európai közösségi jogszabály, aminek az átértékelését 2009-re ígérte a Bizottság. Sajnos, annak ellenére, hogy ez a jogszabály, a 2004/81-es, már valójában modernizálásra szorulna, még mindig ott tartunk, hogy az értékelése sem látott napvilágot, miközben az áldozatok nagy részét bűnrészesnek nyilvánítják, és tovább viktimizálják őket. Mindnyájan tudjuk azt is, hogy az áldozatok segítsége nélkül a bűnbandákat sem sikerül fölgöngyölíteni, ahogy ezt az Europol vezetősége is megerősítette.

Egy dologra szeretném ezen kívül a jogalkotási eljárás figyelmét fölhívni, mégpedig a kereslet letörése. Az emberkereskedelemnek is van piaca. Éppen úgy érvényesek rá a kereslet és a kínálat szabályai, mint más piacokra. Mi általában a kínálati résszel foglalkozunk, és többé-kevésbé elfeledkezünk, vagy nem akarunk foglalkozni a keresleti résszel, pedig amíg a keresletet nem sikerül letörnünk, valószínűleg nem sikerül eredményesen harcolnunk az emberkereskedelem ellen. Ezen fölül azt szeretném még kiemelni, hogy szükség van a politikák koordinálására. A Bizottságon belül azt tapasztaltuk, hogy az egyes DG-k, az egyes főigazgatóságok nem igazából koordinálják a politikájukat, és az információáramlás is rossz köztük. Azt hiszem, hogy ezen a téren is van mit tennünk.

Diego López Garrido, a Tanács soros elnöke. – (ES) Hedh asszony, Bauer asszony! Teljes mértékben egyetértek az Önök kezdeményezésével, a szóbeli kérdéssel és az Önök által ma este itt elindított vitával. Úgy gondolom, hogy az emberkereskedelem az emberiséget sújtó legsúlyosabb csapás. Tehát ez az egyik olyan nagy kihívás, amellyel foglalkoznunk kell, méghozzá egyesült erővel. Ez ismét jó példa arra, milyen fontos, hogy európai szinten és Európán kívül is egyesítsük erőinket az emberkereskedelem felszámolása érdekében.

Első kérdésük az, hogy az uniós megközelítésnek az emberi jogokra kellene-e összpontosítania, holisztikusnak kellene-e lennie, továbbá hogy a visszatérési és visszailleszkedési politikákra, a szociális ügyekre és a társadalmi integrációra kellene-e összpontosítania. A válasz az, hogy igen. Teljes mértékben egyetértünk azzal, hogy ez a helyes megközelítés. Azzal is egyetértünk, hogy a büntetések súlyosságának arányban kellene lennie a bűncselekménnyel – ez egy másik téma, amelyet kérdésükben felvetettek –, valamint azt is támogatjuk, hogy további intézkedésekre van szükség az áldozatvédelem terén. Kijelentették és hangsúlyozták – és ezzel is teljes mértékben egyetértek –, hogy az áldozatvédelem alapvető fontosságú az emberkereskedelem elleni küzdelemben, és hogy egy védtelen áldozat vagy gyermek saját kizsákmányolásához való hozzájárulásának nem szabad semmiféle jelentőséget tulajdonítani; nem szabad, hogy ez befolyásolja a kizsákmányolók megbüntetését.

Úgy gondolom, hogy a keresletre vonatkozó gondolataik is fontosak. Ez egy nagyon fontos gondolat, amelyet végig kell vinni. Ugyanez igaz a joghatóságokra vonatkozó gondolatra is.

Ami a kérdés 2. felét illeti, úgy gondoljuk, hogy az információk összehangolására óriási szükség van. Ezért egyetértünk az ebben a kérdésben felvetett javaslattal, amelyet teljes mértékben helyénvalónak tartunk.

A megelőző intézkedésekről is feltettek egy kérdést. Erről azt tudom elmondani, hogy az Európai Unió dolgozik a megelőző intézkedéseken. A Tanács még 2005-ben elfogadott egy erre vonatkozó tervet, amelyet megfelelően végre kellene hajtani. Ahogy Önök is tudják, az emberkereskedelem ügye sok, az Európai Unió és harmadik országok között kötött megállapodásban szerepel, például az Afrika és az Európai Unió közötti stratégiai partnerségről szóló megállapodásban is. Az emberkereskedelem az Európai Unió és a Nyugat-Balkán közötti stabilizációs és társulási megállapodásokban is prioritásként szerepel. Szeretném azt is hangsúlyozni, hogy a segítségnyújtás, valamint az áldozatokkal kapcsolatba kerülő személyek képzése és tudatosságának növelése is fontos szerepet játszik az emberkereskedelem elleni küzdelemben. Ilyen személyek például a harmadik országbeli határőrök, rendőrök és biztonsági tisztek.

71

Végezetül szeretném elmondani, hogy a spanyol elnökség ebben az irányban fog tovább dolgozni, és különös figyelmet fog szentelni az emberkereskedelem áldozatává váló gyermekeknek, ami a spanyol elnökség egyik prioritása. Egyéb kezdeményezések mellett arra is felszólítottuk a Bizottságot, hogy 2010 elején terjesszen elő cselekvési tervet az Európai Unióba belépő, kísérő nélküli kiskorúakra vonatkozóan.

Végezetül még annyit, elnök úr, hogy hivatali idejének hat hónapja alatt a spanyol elnökség sürgeti az emberkereskedelem elleni küzdelemről szóló irányelv azonnali vitáját, és biztos vagyok benne, hogy az új Bizottság késedelem nélkül elő fogja terjeszteni ezt. Ha a Bizottság elkészül a tervezettel, a spanyol elnökség meg fogja kezdeni annak megvitatását a Tanácsban és a Parlamenttel. Vegyék ezt úgy, mint – ahogy az előző felszólaló találóan nevezte – a rabszolgaság modern formája elleni harc iránti elkötelezettségünket.

Jacques Barrot, *a Bizottság alelnöke.* – (FR) Elnök úr! A miniszter úr éppen most mondta, hogy az emberkereskedelem a rabszolgaság modern formája. Szeretnék őszinte köszönetet mondani Hedh asszonynak és Bauer asszonynak, hogy felvetették ezt a kérdést.

Holisztikus, multidiszciplináris megközelítést kell alkalmaznunk, amely nem korlátozódik a visszaszorításra, hanem magában foglalja a harmadik országokkal való nemzetközi együttműködést is. A Bizottság egy ilyen integrált megközelítést fogadott el a 2009 márciusában közzétett kerethatározatra irányuló javaslatot követően. Ez a kerethatározat az Európa Tanács emberkereskedelem elleni fellépésről szóló, 2005-ös egyezményén alapul, de annál tovább megy.

Ahogy a miniszter úr mondta, természetesen élni fogunk a Lisszaboni Szerződés nyújtotta új jogalappal, és minél hamarabb be szeretnénk nyújtani egy irányelvre irányuló olyan javaslatot, amely figyelembe fogja venni a Lisszaboni Szerződés hatálybalépését megelőző vitákat is. Reményeink szerint az irányelvre irányuló új javaslattal nagy célokat tűzhetünk ki.

Úgy gondoljuk, hogy az Európai Parlamentnek központi szerepet kell játszania ezen a téren, és hogy az Európai Parlament elkötelezettsége nagyon fontos az emberkereskedelem elleni küzdelem európai jogi keretének további erősítése szempontjából. Válaszul a feltett kérdésre szeretnék néhány információt elmondani.

Először is, ami a büntetéseket illeti: az emberkereskedelem nagyon súlyos bűncselekmény, és ennek megfelelően kell büntetni. Szigorú büntetésekre van szükség, és tovább kell folytatni a maximálisan kiszabható büntetések harmonizációját. A maximálisan kiszabható büntetések az egyes tagállamokban nagyon különbözőek: három és húsz év között váltakoznak, súlyosbító körülmények esetén pedig tíz év és életfogytig tartó szabadságvesztés között mozognak.

El kell ismerni, hogy a büntetések súlyossága az egyes tagállamokban különböző lehet, de a jelenlegi hatalmas különbségek európai kontextusban nézve nem igazolhatók, ezért az új javaslat gondoskodni fog a nagyon súlyos büntetésekről.

Most áttérnék az áldozatvédelemre és az áldozatoknak nyújtandó segítségre. Az emberkereskedelem áldozatainak nyújtandó segítség, támogatás és védelem nélkülözhetetlen, különösképpen ami az áldozatok elhelyezését, egészségügyi és pszichológiai ellátását, a tanácsadást, a tájékoztatást, a tolmácsolást és a jogi képviseletet illeti.

Mivel ezt a spanyol elnökség nyilvánvalóan támogatja, át fogjuk gondolni az emberkereskedelem áldozatává váló gyermekekre irányuló különleges – és még inkább a gyermekek védelmére összpontosító – intézkedések lehetőségét. A jogi segítségnyújtás és képviselet ingyenes kell legyen, különösen a gyermekek számára.

Végezetül pedig 2010 folyamán a Bizottság közzé fogja tenni első jelentését az emberkereskedelem áldozatává váló és az illetékes hatóságokkal együttműködő harmadik országbeli állampolgároknak adandó tartózkodási engedélyekről szóló irányelv végrehajtásáról. Ezen jelentés után látni fogjuk, hogy helyes lenne-e módosítani az irányelvet.

Ami a kereslet visszaszorítását célzó intézkedéseket illeti, a Bizottság szándéka szerint az irányelvre irányuló javaslat tartalmazni fog egy olyan záradékot, amely kötelezi a tagállamokat az ezen a területen történő kezdeményezésekre, valamint arra ösztönzi a tagállamokat, hogy tegyék büntetendővé a szexuális és egyéb szolgáltatások igénybevételét, amennyiben a szolgáltatások igénybe vevője tisztában van azzal, hogy a szolgáltatást nyújtó személy emberkereskedelem áldozata.

Ami az igazságszolgáltatást illeti, növelnünk kell a tagállamok kapacitását, hogy abban az esetben, ha a kérdéses személyeket bűnösnek találják külföldre irányuló emberkereskedelemben, akkor ne csak saját

állampolgáraikat tudják bíróság elé állítani, hanem azokat a személyeket is, akiknek az adott tagállam a szokásos tartózkodási helye. Ez nélkülözhetetlen az úgynevezett új maffiák, azaz az olyan bűnszervezetek elleni küzdelemben, amelyek különböző állampolgárságú személyekből állnak, és amelyek az Európai Unió valamely tagállamában rendezik be szokásos tartózkodási helyüket, mivel bűnös érdekeik ezt kívánják.

Most áttérnék az adatgyűjtésre. A Bizottság nagy erőfeszítéseket tett az adatgyűjtés közös mutatóinak kifejlesztésére. Megbízható és összehasonlítható statisztikákat kell biztosítanunk az Európai Unió számára. Számos fontos projekt került megvalósításra, és ezen kezdeményezések eredményeit megfelelő módon nyomon kell követni, hogy ki lehessen fejleszteni a mutatók közös modelljét az Eurostattal, az Európai Unió ügynökségeivel, az Europollal, az Eurojusttal, a Frontex-szel és az Alapjogi Ügynökséggel együttműködve.

Végezetül a megelőzésről szeretnék szólni. A bűnmegelőzés és bűnözés elleni küzdelem című pénzügyi program 2010-ben tartalmazni fog egy, az emberkereskedelem elleni küzdelemre vonatkozó részt. Ezenkívül a Stockholmi Program a harmadik országokkal való együttműködés megerősítését célzó, egyedi intézkedésekről gondoskodik a Bel- és Igazságügyi Tanács által elfogadott általános iránymutatások révén.

Tehát kezd kibontakozni egy, az emberkereskedelem elleni küzdelemre irányuló, átfogóbb politika. Ahogy már említettem, a Bizottság a közeljövőben közzé fog tenni egy irányelvtervezetet, és örömmel tölt el, hogy a spanyol elnökség a maga részéről vitát hirdetett, amely lehetővé fogja tenni a Bizottság javaslatának további fejlesztését. Ez véleményem szerint nagyon is időszerű, mivel sajnálatos módon ez a jelenség nem csökkenő, hanem növekvő tendenciát mutat a tagállamokban. Tehát ideje, hogy reagáljunk, méghozzá határozottan.

Roberta Angelilli, *a PPE képviselőcsoport nevében.* – (*IT*) Elnök úr, hölgyeim és uraim! Mindenekelőtt szeretnék köszönetet mondani Hedh asszonynak és Bauer asszonynak ezért a kezdeményezésért.

Ahogy mindannyian elmondták, az emberkereskedelem igen súlyos bűncselekmény, amely kapcsolatban áll a szexuális kizsákmányolással és az illegális foglalkoztatással. Ezeket a bűncselekményeket gátlástalan emberek követik el, akik erőszakkal, megtévesztéssel (pl. azzal, hogy becsületes, jól fizető munkát ígérnek), ill. nemcsak az áldozatot, hanem annak gyermekeit vagy rokonait is érintő fenyegetéssel szedik áldozataikat.

Sajnálatos módon, mint oly gyakran, itt is a nőknek és a gyermekeknek kell a legnagyobb árat fizetniük. Becslések szerint világszerte közel három millióan esnek emberkereskedelem áldozatául, közel 90 %-uk nő és gyermek. Az Európai Parlament 2008-ban a gyermekek jogairól szóló első európai stratégiájában megállapította, hogy a gyermekkereskedelemnek számos büntetendő célja van: szervkereskedelem, illegális örökbefogadás, prostitúció, illegális munka, kényszerházasság, koldulásra kényszerítés és szexuális turizmus, hogy csak néhány példát említsek.

Ebben a stratégiában az is megállapítást nyert, hogy az emberkereskedelem hatalmas problémát jelent az Európai Unióban, és hogy ezért az Európai Unió jövőbeli menetrendjében prioritást kell kapnia az emberkereskedelem és a kizsákmányolás elleni küzdelemnek, mindenekelőtt azon sürgős jogalkotási intézkedések elfogadása révén, amelyekre szükség van az áldozatvédelem és az áldozatoknak való segítségnyújtás biztosításához. A jelenlegi Stockholmi Programban a kiskorúakkal való kereskedelemről és a kiskorúak kizsákmányolásáról is szó van.

Ezért és a ma esti vita fényében azt reméljük, hogy a Bizottság és a Tanács fenntartja kötelezettségvállalásait, és a Bizottság létre fogja hozni az irányelvre irányuló új javaslatát, amelyet nagyon gondosan meg fogunk vizsgálni.

Claude Moraes, *az S&D képviselőcsoport nevében.* – Elnök úr! Hedh asszony és Bauer asszony elérték azt – annak ellenére, hogy nagyon kései órán került sor erre a vitára, ahogy Hedh asszony is megjegyezte –, hogy meghallgathattuk a leköszönő biztost, Barrot urat, és hogy az új spanyol elnökség olyan szavakat használt a biztossal kapcsolatban, mint *határozott* és *ambiciózus*. Ezért megérte kivárni ezt a kései órát, mivel számos ember van itt ma az ülésteremben – ideértve a szerzőket is –, akik tudják, milyen összetett ez a modern kori, szörnyű jelenség, de azt is tudják, hogy az EU polgárai elvárják az EU-tól, hogy kezelje ezt a komoly problémát.

Barrot úr az új jogszabályok szükségességéről beszélt. Reméljük, hogy nagyon hamar készen lesz a Bizottság javaslata. Ma délelőtt Malmström biztosjelölt asszony meghallgatásán pozitív reakciót hallhattunk az emberkereskedelem elleni uniós koordinátorra irányuló javaslatunkra vonatkozóan.

Ha elkezdjük a kirakós játék darabjait összeilleszteni, akkor legalább haladunk előre, de az Anna Hedh által leírt probléma mérete arra hívja fel a figyelmet, hogy a szavakat valóban tettekre kell váltanunk. Az emberkereskedelem összetett jelenség, és olyan különböző területekkel érintkezik, mint a munkára való kényszerítés, a szervezett bűnözés, a szexuális kizsákmányolás és a gyermekek bántalmazása, ezért a

problémára adott reakciónknak is sokrétűnek és holisztikusnak kell lennie. Barrot úr sok dolgot felsorolt, amelyeket meg kellene valósítani, és ha ezek EU-szerte együtt egy csomagba kerülnek, akkor olyan határozott politikánk lesz, amelyet cselekvési tervként tárhatunk az uniós polgárok elé. Az uniós polgárok jelenleg is tudják, hogy az emberkereskedelem hatalmas probléma, de nem tudnak annak holisztikus megközelítéséről, és nem tudják, hogy mit tesz ezen a téren az EU.

73

Örülök, hogy ma Malmström biztosjelölt asszony hangsúlyozta elkötelezettségét egy új jogalkotási javaslat sürgős előterjesztésére vonatkozóan, és annak is örülök, hogy a spanyol elnökség nemcsak az emberkereskedelem elleni küzdelmet, hanem az ezzel összefüggő jelenségek (pl. a nőkkel szembeni erőszak) elleni küzdelmet is hangsúlyozza. Fontos, hogy a javaslatban mindezek együtt szerepeljenek, így mutathatunk igazi határozottságot és elkötelezettségét. Bár már késő este van, de a szavakat tettekre kell váltani, a szerzők pedig jó munkát végeztek mindannyiunk érdekében.

Nadja Hirsch, az ALDE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr! mindenekelőtt szeretnék köszönetet mondani az előadónak elkötelezettségéért és kiváló együttműködéséért, mivel ez a téma valóban fontos. Mint az már elhangzott, az emberkereskedelem talán a bűnözés legszörnyűbb formája. Az Europol statisztikája szerint, amelyet a kérdésben is idéznek, ezen a területen nem történt javulás. Épp ellenkezőleg: tovább romlott a helyzet. A munkára való kényszerítés területén a számok egyre nőnek, míg a nőkereskedelem terén nem változnak. Ezért teljesen világos, hogy sürgősen szükség van a következetes cselekvésre.

Ez csak akkor lehet sikeres, ha előbb a különböző területeken összehangolt megközelítést fogadunk el. Nélkülözhetetlen az is, hogy többek között az európai lakosság figyelmét is felhívjuk arra, hogy Európa szívében is folyik az emberkereskedelem, méghozzá minden egyes országban. Ahogy azt pl. a németországi futball világbajnokság kapcsán is tettük, mindenekelőtt hozzá kell fognunk ezen a téren a felvilágosításhoz annak érdekében, hogy felhívjuk a figyelmet a kényszerprostitúcióra, valamint hogy megmutassuk, hogy ez a jelenség valóban mindenhol jelen van, és hogy vitára ösztönözzük a lakosságot. Az így kialakuló tudatosság ahhoz fog vezetni, hogy az áldozatok segítségét kapnak.

Második pontként az áldozatvédelemről szeretnék beszélni. Amikor az áldozatoknak sikerül kikerülniük egy ilyen drámai helyzetből, a tagállamoknak biztosítaniuk kell számukra az egészségügyi és pszichológiai ellátást, segíteniük kell őket abban, hogy amennyiben szükséges, visszatérhessenek származási országukba, továbbá menedékházakat és hasonló lehetőségeket kell biztosítaniuk, hogy új otthonra találhassanak, és új életet kezdhessenek.

Judith Sargentini, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – (NL) Az egyik holland újságban megjelent ma egy cikk egy spárgatermesztőről, akit emberkereskedelem és rabszolgamunkára való kényszerítés gyanújával vettek őrizetbe. A cikk szerint román, azaz európai állampolgárokat kényszerített rabszolgamunkára. Az emberkereskedelemnek nemcsak az Európai Unión kívül élők esnek áldozatul, hanem a tagállamok polgárai is. Az emberkereskedelem elleni küzdelem esetén jól integrált politikára van szükség, amely nem korlátozódhat arra, hogy az emberkereskedőket letartóztatják, és szigorúan megbüntetik, hanem annak megfelelően kell fókuszálnia az áldozatokra is. Az áldozatok jogai és jövője a legfontosabb prioritás kell, hogy legyen. Nem szabad, hogy az emberkereskedelem áldozatai úgy érezzék, hogy egyedül vannak, és cserbenhagytuk őket. Minden tekintetben támogatnunk kell őket: jogilag, egészségügyileg, társadalmilag és a közösségek révén, valamint anyagilag is, és talán kárpótlást is kell nekik adnunk. Az új irányelvnek mindenképpen biztosítania kell, hogy az áldozatok élhessenek jogaikkal és törvény adta lehetőségeikkel. E tekintetben jó dolgokat hallottam López Garrido úrtól és Barrot úrtól.

A biztos úr azt is elmondta, hogy szigorúbb büntetést kellene kapniuk azoknak, akik igénybe veszik az emberkereskedelem áldozatául esett személyek szolgáltatásait. Szerintem semmiképpen nem rossz, ha szigorúan büntetünk ilyen esetekben, csak azon tűnődöm, hogyan tudunk segíteni az áldozatoknak, ha tovább kriminalizáljuk a feladatukat, a munkájukat – hiszen munkáról van szó, még ha rabszolgamunkáról is. Hogyan segít az az áldozatoknak, ha a jelenleg végzett munkájukat tovább kriminalizáljuk? Szeretnék választ kapni erre a kérdésre.

A Zöldek/az Európai Szabad Szövetség Képviselőcsoportja szerint az emberkereskedelem áldozatainak bizonyos körülmények között joga van tartózkodási engedélyre annak érdekében, hogy ne kelljen a hazájukba való visszatoloncolástól tartaniuk, ahol az egész történet kezdődött, és annak garantálására, hogy abban a biztos tudatban tudjanak vallomást tenni az emberkereskedők ellen, hogy nem lesznek kitoloncolva az országból. Ez azért fontos, hogy a legcsekélyebb esély se legyen arra, hogy valakit visszatoloncolnak, és ismét az emberkereskedők áldozatául esik. Szeretném elmondani a biztos úrnak és a Tanács hivatalban lévő

elnökének, hogy az új keretirányelvnek az áldozatok jogaira kell összpontosítania. Az áldozatoknak jogokat és jövőt kell adni. Szeretném, ha ez valóra válna.

Zbigniew Ziobro, az ECR képviselőcsoport nevében. – (PL) Elnök úr! Kimondhatatlanul felháborító, hogy az emberi jogokat tiszteletben tartó, szabad és modern Európa olyan hellyé vált, ahol oly sok ember szenved elnyomástól és bántalmazástól. És az egész még szörnyűbb amiatt, hogy az áldozatok a leggyakrabban nők és gyermekek, akik különösen veszélyeztetettek és kiszolgáltatottak.

Lengyelországban igazságügyi miniszterként és főügyészként számos vizsgálatot vezettem, amelyek során bebizonyosodott, hogy ezek a néha nagyon kegyetlen dolgok valóban megtörténnek Európában, és a bűnözésnek ez a fajtája átnyúlik az egyes országok határain. Az emberkereskedelem fő célja a szexuális kizsákmányolás és a rabszolgamunkára való kényszerítés. Ezen jelenség hatékony megelőzéséhez és felszámolásához nélkülözhetetlen, hogy bizonyos uniós tagállamokban professzionális, felhatalmazott ügynökségek működjenek, amelyeket megfelelően centralizálni kellene, és amelyek határozott és hatékony fellépést, valamint megfelelő nemzetközi kooperációt tennének lehetővé. Az uniós intézményeknek, különösen ami az utolsó pontot illeti, fontos szerepet kell betölteniük.

Még két dologról szeretnék beszélni. Az emberkereskedelmet gyakran szervezett bűnözés formájában követik el, ezért az egyes országoknak ezen súlyos bűncselekmények büntetésére megfelelően súlyos olyan szankciókat kell életbe léptetniük, amelyeknek visszatartó erejük van, és amelyek izolálják az elkövetőket, ideértve a vagyonelkobzást is, amivel azokat a gazdasági megfontolásokat vennénk célba, amelyek az elkövetőket az emberkereskedelemre ösztönzik.

Cornelia Ernst, a GUE/NGL képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr! Az emberkereskedelem valóban korunk szörnyű problémája, amely növeli a szegénységet és tudatlanságot. Legszörnyűbb formája a gyermekkereskedelem, amely gyakran szexuális zaklatással társul. Mi, az Egységes Európai Baloldal/az Északi Zöld Baloldal Képviselőcsoportja úgy gondoljuk, hogy a Bizottság részéről sürgős intézkedésekre van szükség. Az emberkereskedelem elleni küzdelem sikerének egyik legfontosabb előfeltétele az áldozatok jogainak megerősítése. Az emberkereskedelem elleni küzdelem csak akkor lehetséges, ha az áldozatok jogait megerősítjük – nem járhatunk sikerrel pusztán büntető intézkedések révén. Ehhez nagyon világos szabályokra van szükség annak érdekében, hogy az emberkereskedelem ne vezessen az áldozatok elleni szankciókhoz. Az áldozatoknak többek között hatékony védelemre és támogatásra van szükségük azon büntetőeljárások előtt, alatt és után, amelyeken tanúként vesznek részt. Ennek a legfőbb prioritások közé kell tartoznia a téma újbóli átgondolásának időszakában, különösen azokra az esetekre gondolva, amikor a tanúvallomást visszavonják. Sürgősen szükség van hosszú távú tanúvédelmi programokra.

Egy másik dolog, amit fontosnak tartok az az, hogy az emberkereskedelem minden áldozatának – és nem csak a gyerekeknek – ingyenes tanácsadást kell biztosítani. Visszatérve a gyermekekre, esetükben az is fontos, hogy lehetővé tegyük számukra, hogy gyermekekre specializálódott ügyvédek foglalkozzanak az ügyükkel. Sürgősen szükség van a megelőzést erősítő intézkedésekre, például a jogászok, a rendőrök, a bírók és a tanácsadók továbbképzésére. Örülök, hogy a spanyol elnökségnek szándékában áll foglalkozni ezzel a témával.

Mario Borghezio, *az EFD képviselőcsoport nevében.* – (*IT*) Elnök úr, hölgyeim és uraim! Ma a biztosjelölt a meghallgatáson nagyon határozottan hangot adott elkötelezettségének az emberkereskedelem elleni küzdelem terén

Örömmel tölt el, hogy a képviselők is egyhangú véleménynek adnak hangot. Nem volt ilyen egyhangú a Parlament véleménye, amikor sok évvel ezelőtt néhány képviselő – köztük magam is – felhívta a figyelmet arra, hogy a tömeges illegális bevándorlás a bevándorlók munkaerejét kihasználó bűnszervezetek jelentős fellendüléséhez fog vezetni, valamint az emberkereskedelem, sőt a szervkereskedelem kockázatát is magában hordozza. Mára mindenki felfedezte, hogy a jelenség valóban létezik, és csak örülhetünk ennek az egyhangú elkötelezettségnek.

Azonban fontos felismernünk, hogy az ok még mindig ugyanaz. Az emberkereskedelem oka, forrása, táptalaja, fő oka az illegális bevándorlás méretei, valamint a helyi, európai és Európán kívüli bűnszervezetek ebben játszott szerepe, mert most már sajnos jelen van az Európán kívüli bűnszervezetek által könnyedén végrehajtható emberkereskedelem is.

Tehát ez kell, hogy a kiindulási pontunk legyen. Látnunk kell, hogy ez a rendkívül súlyos és gyalázatos jelenség a nem megfelelően ellenőrzött tömeges illegális bevándorlás egyik alfaja, illetve mellékkövetkezménye. Európának elég bátornak kell lennie ahhoz, hogy nevén nevezze a gyermeket.

Georgios Papanikolaou (PPE). - (EL) Elnök úr! Én is szeretnék gratulálni a szerzőknek, akik egy nagyon fontos kérdést vetettek fel. Modern időkben élünk, amikor azt hinnénk, hogy az emberkereskedelem már rég nincsen jelen társadalmunkban. De sajnos a számok nem ezt igazolják. Például: becslések szerint a világon évente 1 800 000 gyermek és fiatal válik az emberkereskedelem áldozatává. Az ENSZ statisztikája szerint az Európai Unióban 270 000-re tehető az áldozatok száma. Csak Görögországban kb. 40 000-re tehető a prostitúciót célzó emberkereskedelem áldozatainak – akik közül sok a nő és a gyermek – száma évente, és ebben nincsenek benne az emberkereskedelem egyéb formáinak áldozatai.

75

Anélkül hogy a többi paraméter fontosságát alábecsülném, szeretnék két alapvető paramétert hangsúlyozni. Először is a határokon átnyúló és – ahogy az már helyesen elhangzott – az illegális bevándorlás által elmélyített emberkereskedelem elleni küzdelemre irányuló európai intézményi keret nem megfelelő. Ezért kell nyitnunk egy holisztikus megközelítés irányába, és a jövőbeli irányelv nagyon fontos szerepet játszik ebben, ahogy az már helyesen elhangzott.

Másodszor pedig, az áldozatvédelem terén hiányosságok vannak, különösen a védelem struktúráját illetően. Ezért szükség van arra – és örülök, hogy ez a spanyol elnökség részéről is elhangzott –, hogy a forrásokat és az infrastruktúrákat elérhetővé tegyük a meglévő infrastruktúrák fejlesztése és új infrastruktúrák létrehozása érdekében, valamint az áldozatvédelemben részt vevők megfelelő továbbképzése érdekében.

A rabszolga-kereskedelem modern formájának nem lehet helye az Európai Unióban, amely az emberi jogok és az emberi méltóság tiszteletben tartásának elvein alapszik.

Silvia Costa (S&D). - (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim! Nagyon örülök annak, hogy ma egy ilyen fontos témát tárgyalunk, és szeretnék szívből köszönetet mondani a szerzőknek, hogy megfogalmazták ezt a fontos kérdést. Szeretném köszönetemet kifejezni a magas szintű együttműködéséért, amelyet a politikai pártok és a két bizottság részéről láttunk.

Annak is nagyon örülök, hogy a Bizottság és a spanyol elnökség részéről nagyon komoly kötelezettségvállalások hangzottak el, és őszintén remélem, hogy az új irányelvtervezet hamarosan megszületik, és összhangban lesz azon elvekkel, amelyekben alapvetően konszenzus uralkodik.

Mindannyian tudjuk, hogy ezen a területen nehéz a számokat elemezni, de tömören megfogalmazva: a civilizált Európában évente csaknem 300 000 ember válik emberkereskedők áldozatává, 79 %-uk nő, és sok közöttük a kiskorú. Az elmúlt évek során ezek a számok sajnálatos módon tovább nőttek. Ezért az Európai Unió új hatáskörei, valamint a Stockholmi Programban elfogadottak fényében nagyon jelentős fejlődést kell elérnünk az újítások érdekében.

Nagy előrelépés volt, amikor uniós szinten elfogadtuk azt a rendelkezést – amely például Olaszországban már 1998 óta érvényben volt –, amely lehetővé teszi, hogy az áldozatok humanitárius tartózkodási engedélyt kapjanak. Fejlődésre van szükség az áldozatvédelem, a szociális és munkaerő-piaci visszailleszkedés, az emberkereskedelem áldozatai által nyújtott szolgáltatások keresletének csökkentése, valamint a súlyosabb és hatékonyabb szankciók terén, amelyeket uniós szinten harmonizálni kell, ahogy a biztos úr is mondta.

Különösen fontosnak tartjuk, hogy az áldozat saját kizsákmányolásához való hozzájárulásának ne tulajdonítsunk semmiféle jelentőséget, hiszen azt nagyon gyakran zsarolással érik el.

Azonnal befejezem, még csak egy dolgot tennék hozzá: nemcsak a kiskorúak számára kell különleges védelmet biztosítani, hanem mindenekelőtt azon Európába érkező személyek számára is, akik már az út során az emberkereskedelem különböző formáinak áldozatává váltak, hiszen az ő sorsuk még tragikusabb, mivel már az európai partok és Európa elérése előtt áldozattá váltak.

Antonyia Parvanova (ALDE). - (BG) Elnök úr, hölgyeim és uraim! Én is szeretnék gratulálni az előadóknak, a Bizottságnak és a spanyol elnökségnek, hogy volt bátorságuk lehetővé tenni, hogy végre komoly megoldást találjunk erre a problémára. Rendkívül fontos, hogy állandó jellegű uniós szintű politikát hozzunk létre az emberkereskedelem elleni küzdelem érdekében. Egy ilyen politika hozzá fog járulni egy összehangoltabb megközelítéshez, és lehetővé fogja tenni, hogy a tagállamok intézkedései a bűnüldözés, az áldozatvédelem és az áldozatoknak való segítségnyújtás terén hatékonyabbak legyenek.

A jogérvényesülésért, az alapvető jogokért és az uniós polgárságért felelős biztos közvetlen ellenőrzése alatti emberkereskedelem elleni uniós koordinátor kinevezése biztosítani fogja, hogy minden tagállam egységes, következetes politikai megközelítést alkalmazzon ezen súlyos bűncselekmény kezelésére. A koordinátor feladata az lesz, hogy azonosítsa az emberkereskedelemmel kapcsolatos problémákat és azok forrásait, hogy megelőző intézkedéseket foganatosítson, valamint hogy európai szintű stratégiákat dolgozzon ki és hajtson

végre, beleértve a civil társadalmi szervezetekkel való aktív együttműködést és konzultációt. A koordinátor további feladatai közé tartozik a tájékoztató kampányok szervezése, az áldozatvédelmet és a segítségnyújtást megerősítő intézkedések bevezetése, valamint az áldozatoknak a visszailleszkedési folyamat során történő támogatása.

Ezen globális, nemzetközi probléma sikeres kezeléséhez összehangolt európai stratégiára van szükség, amely előmozdítja a tagállamoknak az emberkereskedelem elleni hatékony küzdelem érdekében tett közös erőfeszítéseit. Nagyon köszönöm a figyelmüket.

Marina Yannakoudakis (ECR). - Az egyik ember egy másik ember tulajdona, és ki van szolgáltatva a másik ember hatalmának – megbocsátható, ha azt gondoljuk, hogy ez az emberkereskedelem definíciója. De ez valójában a rabszolgaság definíciója.

Az emberkereskedelem a rabszolgaság mai formája. Az emberkereskedelem – legyen szó nőkkel, férfiakkal vagy gyermekekkel való kereskedelemről – bűncselekmény, és sajnos minden tagállamban növekvő tendenciát mutat. A szélsőséges szegénység, a családok széthullása és a családon belüli erőszak – ezek a tényezők mozdítják elő az emberkereskedelmet. Az Egyesült Királyságban megközelítően 5 000-re becsülik az áldozatok számát, ezek között 330 gyermek van.

Az ECR Képviselőcsoport üdvözli ezt a vitát. A nemzeti kormányoknak, a bűnüldöző és a határellenőrző szerveknek együtt kell működniük. Meg kell erősíteni az áldozatvédelmi mechanizmusokat. A kezdményezéseknek hatékonyaknak kell lenniük, azokat az EU támogatásával a tagállamoknak kell végrehajtaniuk.

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL). - (SV) Ha nem lenne kereslet az emberek olcsó munkaerőként való kizsákmányolására, ha nem lenne kereslet szervekre, ha nem lenne kereslet szexuális szolgáltatásokra, akkor nem lenne emberkereskedelem sem.

A kereslet kulcsszó az emberkereskedelem elleni küzdelem vonatkozásában. A másik fontos tényező az, hogy az emberek a világ számos részén szegénységben és embertelen körülmények között élnek, aminek eredményeként könnyen emberkereskedők áldozatául esnek.

Ezért nemcsak a kereslet csökkentésére kell erőfeszítéseket tennünk, hanem természetesen megelőző intézkedésekre is szükség van az emberek életkörülményeinek javítása céljából a világ azon részein, ahol az emberkereskedők áldozataikat szedik.

Én és az Egységes Európai Baloldal/az Északi Zöld Baloldal Képviselőcsoportja szeretnénk köszönetet mondani Hedh asszonynak és Bauer asszonynak, valamint kollégáiknak az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságban és a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottságban. Szívesen látnék azonban különböző javaslatokat az emberkereskedelem áldozatainak való segítségnyújtás módjairól. A munkára való kényszerítés áldozatainak más intézkedésekre és támogatásra van szükségük, mint a szexuális célú rabszolga-kereskedelem áldozatainak.

Teresa Jiménez-Becerril Barrio (PPE). - (ES) Az ENSZ jelentése szerint 2009-ben mintegy 270 000 ember vált emberkereskedelem áldozatává az Európai Unióban. Ezen számok ismeretében biztosítanunk kell, hogy az Európai Unió mindenekelőtt az áldozatvédelemre alapozza a fellépését, különös tekintettel a nőkre és gyermekekre, mivel ők a legkiszolgáltatottabbak.

Nem nézhetjük továbbra is közönyösen a szemünk előtt zajló szörnyű színjátékot, a szexuális kizsákmányolást. Ezért teljes mértékben támogatom a Parlament azon követelését, hogy az áldozatoknak való segítségnyújtás ne kötődjön feltételekhez, valamint hogy erélyesebb eszközöket és súlyosabb büntetéseket kell alkalmazni, ahogy azt Barrot úr is mondta.

Ezenkívül szeretném felszólítani a spanyol elnökséget, az Európai Bizottságot és a Tanácsot, hogy alkalmazzák a rendelkezésre álló összes, jelenlegi és jövőbeli európai jogszabályt az emberkereskedelem áldozatainak védelme érdekében. Úgy gondolom, hogy a javasolt európai áldozatvédelmi rendszer — amelyet személyesen kértem a spanyol elnökségtől a Stockholmi Program vitái során, és amely végre megvalósul — hatékony eszköz lesz az ezen bűncselekmény elleni küzdelemben. Határozott kötelezettségvállalást remélek a spanyol elnökségtől annak biztosítására, hogy ez a rendszer Unió-szerte hatékony és különleges megelőző intézkedéseket biztosítson az áldozatok számára.

Remélem, hogy mi, akik felelősek vagyunk azért, hogy intézkedéseket tegyük társadalmunk legsúlyosabb problémáinak leküzdésére, valódi és lényegre törő választ fogunk adni az emberkereskedelem rendkívül

súlyos problémájára, és hogy szavaink nem csak üres szólamok. Valóban tartozunk ennyivel az összes áldozatnak.

Monika Flašíková Beňová (S&D). - (SK) Mindenekelőtt szeretném kifejezni elismerésemet képviselőtársaimnak, Hedh asszonynak és Bauer asszonynak, mivel a rendelkezésükre álló szűkös tér ellenére nagyon átfogóan közelítették meg a témát.

Támogatom a kérdést, és szeretnék néhány tényszerű megfigyelést és megjegyzést hozzáfűzni. Az átlagembereknek többnyire nincs fogalmuk az emberkereskedelem óriási méretéről. Pedig valójában az emberkereskedelem a harmadik legjövedelmezőbb illegális kereskedelem a világon. Az a tény, hogy többnyire nőket és gyermekeket érint, még embertelenebbé teszi ezt az óriási üzletágat. Az emberkereskedelemre adott válaszunknak határozottnak és erélyesnek kell lennie. A kereskedelmi háromszög mindhárom pontján egyaránt hatékony küzdelmet kell folytatnunk – az intézkedéseknek érinteniük kell a keresleti és kínálati oldalt, valamint magukat az emberkereskedőket. Kínálat főként ott van, ahol egyre inkább főleg a nőket érintő szegénység, embertelen körülmények és munkanélküliség uralkodik, ahol virágzik a nők elleni erőszak, és a mindenre kiterjedő elnyomás és bizonytalanság a kétségbeesésbe hajszolja az embereket. Ezért minden tőlünk telhetőt meg kell tennünk, hogy segítsünk méltóságteljesebb életet élni azoknak, akik az Unióban vagy az Unión kívül emberkereskedelem áldozatává váltak.

A keresleti oldalt szigorú szankciókkal kell sújtani. Nem maradhatnak büntetlenek azok, akik kétségbeesett vagy becsapott emberek kizsákmányolásából húznak hasznot a szürkegazdaság szférájában. Szankciókkal kell sújtani azokat, akik ilyen szolgáltatásokat kínálnak, illetve azokat, akik ezen szolgáltatásokat azok háttérének ismeretében igénybe veszik.

Végezetül pedig az emberkereskedőket elrettentő erejű büntetéssel kell sújtani – az emberkereskedelem céljából végrehajtott szervezett bűnözés az EUROJUST, EUROPOL és FRONTEX prioritási területe kell, hogy legyen.

Cecilia Wikström (ALDE). - (SV) A rabszolgaságot még nem törölték el, mint ahogy ezt ma a Parlamentben már sokan hangsúlyozták. A rabszolgaság modern formája a szexuális kereskedelem, amely a szemünk előtt zajlik, itt és most. Nők, lányok és fiúk testét adják-veszik, mint egy darab húst, mint egy árut, és ez nap mint nap megtörténik.

Ezeket az embereket megfosztják legalapvetőbb emberi jogaiktól, ők a mai kor rabszolgái, és ez számos tagállamban megtörténik. Ez tekinthető Európa legnagyobb kudarcának és hiányosságának. Ezt a problémát a kínálat és a kereslet csökkentése és felszámolása révén kell kezelni.

Hazámban, Svédországban tíz éve hatályba lépett egy törvény, amely szerint tilos szexuális szolgáltatást vásárolni. Ez a törvény azért fontos, mert a társadalom azt üzeni vele, hogy emberi lényekkel nem szabad kereskedni. Az Amerikába irányuló rabszolga-kereskedelmet 1807-ben illegálisnak nyilvánították, de még mindig rabszolga-kereskedelem folyik itt és most, a mi Európánkban. Legfőbb ideje, hogy a rabszolga-kereskedelem tényleg a múlté legyen. A mi felelősségünk, hogy minden tőlünk telhetőt megtegyünk, és szeretnék köszönetet mondani Hedh asszonynak és Bauer asszonynak kiváló munkájukért, amely mindannyiunk hasznára volt.

Ryszard Czarnecki (ECR). - (PL) Elnök úr! Néhány perce a zöldek képviselője nagyon helyesen azt hangsúlyozta, hogy ez az ügy – az emberkereskedelem, élő emberek adása-vétele – nem külső probléma, amelyet úgymond kívülről importálnak az Európai Unióba. Az emberkereskedelem belső probléma is. Az én hazám állampolgárait is adják-veszik az Európai Unió számos tagállamában. Az emberkereskedelem súlyos és komoly probléma. Meggyőződésem, hogy ebben az ügyben erős, egyesült fellépésre van szükség nemcsak az uniós intézmények, hanem az egyes tagállamok részéről is. Szeretnék felidézni egy néhány évvel ezelőtti incidenst, amikor az olasz rendőrség és vezetés bizonyos Lengyelországból érkező információk hatására véget vetett az emberkereskedelem azon eseteinek, amelyekben lengyel munkásokat illegálisan alkalmaztak Olaszországban. Ez is emberkereskedelem, és erről sem szabad hallgatnunk.

Zuzana Roithová (PPE). - (CS) Hölgyeim és uraim! Évente több mint egymillió embert kényszerítenek rabszolgamunkára, ennek 90 %-át szexuális szolgáltatásokra. Csak 3000 áldozat kapott segítséget, és csupán 1500 esetet vittek bíróság elé, habár az emberkereskedelem Unió-szerte bűncselekménynek számít. Tanulmányok kimutatták, hogy az emberkereskedelemből származó haszon meghaladja a kábítószer-csempészetből és –kereskedelemből származó hasznot. A szervezett bűnözésnek ez a formája az Unió keleti bővítésével még nagyobb méreteket öltött. Még mindig nincs közös stratégiánk, és a különböző

intézmények és tagállamok által hozott intézkedések nincsenek összehangolva, pedig a tagállamoknak harmonizálniuk kellene jogalkotásukat, még akkor is, ha ez a szerződésekben nincs rögzítve.

Ezért arra kérem a spanyol elnökséget, hogy folytassa le a tagállamokkal a tárgyalásokat a büntetések és szankciók közös meghatározásáról. Szeretném hangsúlyozni, hogy az új irányelvnek hatékonyabban kell küzdenie az illegális szexuális szolgáltatások iránti kereslet ellen is, mivel aggasztó, hogy különösen a gyermekek szexuális zaklatása mutat növekvő tendenciát. Ami a gyermekekre vonatkozó számadatokat illeti, csaknem 20 %-ról kell beszélnünk. Ugyancsak hiányzik a hatékony megelőzés, valamint a gyermekekre és szülőkre egyaránt összpontosító oktatás. Tudták, hogy az érintett gyermekek szüleinek csak 4 %-a ismerte be, hogy gyermekét az interneten keresztül csábították találkákra? 2008-as adatok szerint 1500 olyan weboldal létezik, ahol a gyermekeket szexuálisan zaklatják. Kétségkívül tartozunk az Európai Unió polgárainak egy új, összehangolt megközelítéssel és jogharmonizációval a kereslet és természetesen az emberkereskedők elleni küzdelem érdekében. Ezért felhívom a Bizottságot, hogy a lehető legsürgősebben terjesszen az Európai Parlament elé egy átfogó jogalkotási javaslatot, amely az emberkereskedelem elleni hatékonyabb küzdelmet célozza.

Britta Thomsen (S&D). - (DA) Elnök úr, hölgyeim és uraim! Szeretnék köszönetet mondani ezen fontos kezdeményezés szerzőinek, mivel az EU számára óriási kihívást jelent az emberkereskedelem megelőzés és leküzdése. Az emberkereskedelem gyorsan növekvő, jól jövedelmező üzletág, amelyet vonzóvá tesz az is, hogy az érte járó büntetés – a szervezett bűnözés egyéb, jól jövedelmező formáihoz, pl. a kábítószer- és fegyverkereskedelemhez képest – enyhe. Éppen ezért az ilyen tevékenységek mögött álló bűnözőkre keményen le kell csapnunk.

Az emberkereskedelem áldozatai a legkiszolgáltatottabb és legvédtelenebb emberek, akiknek szükségük van a segítségünkre. Nem szabad visszaküldenünk őket az emberkereskedők karjaiba. Tartózkodási engedélyt kell kapniuk. Ezenkívül az emberkereskedelem áldozatai által nyújtott szolgáltatások keresletére is összpontosítanunk kell, és különböző intézkedéseket kell foganatosítanunk, pl. büntetendővé kell tenni a szexuális szolgáltatások igénybevételét, és súlyosabb szankciókat kell alkalmazni az emberkereskedelem áldozatainak munkaerejét kihasználók vonatkozásában. Ezért örülök, hogy a Bizottság fontolóra veszi az emberkereskedelem áldozataivá vált személyek kihasználásának büntetendővé tételét.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). - (LT) A közelmúltbeli litvániai események, amikor is emberkereskedelem miatt őrizetbe vették egy bűnszervezet tagjait, ismét azt bizonyították, hogy az emberkereskedelem általánosan elterjedt jelenség, amely a gazdasági és pénzügyi válság idején még intenzívebbé válik. Jelenleg az emberkereskedelem áldozataink csaknem 90 %-a gyermek és nő, akiknek többsége a szegénység és a szegénységből való kiút keresése miatt válik emberkereskedők áldozatává. Az emberkereskedelem szörnyű bűncselekmény, az emberi méltóság lábbal tiprása; nincs rosszabb annál, mint ha valakit eladnak rabszolgának. Ezért nagyon fontos megerősíteni a tagállamok együttműködését egymás között és harmadik országokkal, biztosítani kell a nem kormányzati szervezetekkel való párbeszédet, valamint fel kell hívni a Bizottságot, hogy nevezzen ki emberkereskedelem elleni európai koordinátort. Gondoskodni kell az emberkereskedelem áldozatainak biztonságáról és teljes integrációjáról is. Ezen szörnyű bűncselekmény elkövetői, bűnrészesei és bűnpártolói nem kerülhetik el a felelősségre vonást.

Miroslav Mikolášik (PPE). - (SK) Szeretnék gratulálni a kérdés szerzőinek, Hedh asszonynak és Bauer asszonynak. Szeretném elmondani, hogy az emberkereskedelem a nemzetközi szervezett bűnözés egyik legjövedelmezőbb formája, és különböző jelentések és források becslései alapján évente 700 000 és 2 millió között van az érintett személyek száma. Bizonyos források ezen adatoknál még többről is beszélnek. Csak az Európai Unióban 300 000 és 500 000 közé tehető az emberkereskedelem áldozatainak száma.

A jelenlegi jogi keret nem tűnik megfelelőnek; ezért teljes mértékben támogatom, hogy a közeljövőben hatékony intézkedések kerüljenek elfogadásra az emberkereskedelem megelőzésének és visszaszorításának előmozdítására. Szigorúbb szankciókat kell alkalmazni a közvetlen elkövetők vonatkozásában – beleértve a jogi személyeket is –, valamint az áldozatok által nyújtott szolgáltatásokat igénybe vevő személyek esetében. Ezenkívül úgy gondolom, hogy az áldozatoknak magas szintű védelmet, ill. méltányos és megfelelő kárpótlást kell biztosítani, függetlenül attól, hogy mely tagállamban tartózkodnak, vagy hogy hol került sor az ellenük elkövetett bűncselekményre. Az áldozatoknak nyújtott védelem, támogatás és segítség nem vezethet másodlagos viktimizációhoz. Szeretném még azt is elmondani, hogy a kiskorúakkal kapcsolatos rendelkezéseknek különös figyelmet kell szentelni, mivel ők kiszolgáltatottságuk és naivságuk miatt könnyebben válnak áldozattá.

Zárásképpen szeretném még hozzátenni, hogy az emberkereskedelem gyakran szervkereskedelem céljából történik.

79

Karin Kadenbach (S&D). - (DE) Elnök úr! Jelentős esemény, hogy ma megvitatjuk az emberkereskedelem témáját, mivel ez a kérdés még mindig tabu, és mivel magasan fejlett társadalmunkban sajnálatos módon a nők válnak különösen gyakran az emberkereskedelem áldozatává. Elsősorban a prostitúcióra gondolok, de egyúttal a gyermekkereskedelemre is. Nagyon gyakran nem akarjuk meglátni ezeket az eseteket. Az emberkereskedelem elleni program sikere érdekében prioritássá kell tenni az oktatást, ill. a figyelemfelkeltést, és pénzre is szükségünk lesz. Ezt kezdettől fogva számításba kell venni, mivel nem lehet csak annyi a célunk, hogy letartóztassák, és megfelelően megbüntessék az elkövetőket. Az áldozatvédelemre is összpontosítanunk kell, aminek célja az ismételt áldozattá válás elkerülése, de a társadalomba történő visszailleszkedéshez megfelelő források is kellenek. Törekednünk kell arra, hogy a gyermekek fel tudják dolgozni az átélt traumát, és legfőbb prioritásként arra, hogy a nők vissza tudjanak illeszkedni a munka világába, a legális munka világába.

Catherine Bearder (ALDE). - Elnök úr! Az európai fellépés ezen a téren már régóta esedékes, ezért nagyon örültem López Garrido úr gyermekekre vonatkozó megjegyzésének, a biztos úr megjegyzéseinek, valamint ma délelőtt Malmström biztosjelölt azon tervének, amely szerint ezen a területen prioritás kell, hogy legyen az új irányelv létrehozása.

Sürgetem a Tanácsot és a Bizottságot, hogy vizsgálják meg az áldozattámogatási rendszert, különösen az emberkereskedelem áldozatává vált gyermekek speciális igényeire vonatkozóan, hiszen az ő igényeik nagymértékben eltérnek az emberkereskedelem áldozatává vált felnőttek igényeitől. Az Egyesült Királyságban csak a tavalyi év folyamán 325 gyermek esetén merült fel a gyanú, hogy emberkereskedelem áldozatává váltak. Közülük sokan brit állampolgárok, akik az Egyesült Királyságban kerültek emberkereskedők kezére, nem pedig harmadik országból érkeztek, ha szabad ezt a kifejezést használnom.

Az én régiómban is vannak emberkereskedelem áldozatává vált gyermekek, és az a helyzet, hogy sokan egyszerűen eltűnnek még azután is, miután a szociális intézményekben már nyilvántartásba vették őket, mivel továbbra is az emberkereskedők ellenőrzése alatt állnak. Az emberkereskedők számára tehát nagyon is egyszerűnek tűnik, hogy ismét eladjanak egy gyermeket. Ilyen esetek Unió-szerte előfordulnak, és ennek véget kell vetni. Az emberkereskedelem áldozatává vált emberek némák és kiszolgáltatottak, és azt remélik, hogy az Európai Unió kiáll mellettük, gondoskodik róluk, és felszámolja ezt a szörnyű bűncselekményt.

Franz Obermayr (NI). - (DE) Elnök úr! Koldulás, prostitúció, lopás és betörés – az emberkereskedőknek és embercsempész bandáknak ilyen és más, hasonlóan elítélendő tevékenységekhez van szükségük emberekre, különösen nőkre és gyermekekre. Nehezen felderíthető bűncselekményekről beszélünk, amelyek esetén nagyon magas a be nem jelentett esetek száma. Ezen a ponton szeretném elmondani, hogy hazám, Ausztria különösen érintett ebben az ügyben mint népszerű tranzitország és mint népszerű végállomás. Tisztán kell látnunk, hogy az embercsempész bandák többsége Kelet-Európából és Délkelet-Európából Közép-Európába szállítja áldozatait, akik nemcsak harmadik országokból, hanem magukban a tagállamokból is származnak. Tény, hogy ezen esetek száma nőtt, és hogy külső határainkon elégtelen az ellenőrzés.

Ezen események és azon igazolható tény fényében, hogy az áldozatokat gyakran busszal szállítják – bűnügyi célú turizmus –, fel kell tennünk a kérdést, hogy ezen körülmények között nem lenne-e értelme az Europol, a Frontex és más szervezetek jelentései mellett az érintett határokon ismét bevezetni a határellenőrzést, és ahol szükséges, korlátozott időtartamra felfüggeszteni Shengent.

Anna Záborská (PPE). - (SK) Gratulálok a szerzőknek az előterjesztett kérdéshez és Önnek, biztos úr, a válaszához.

A tárgyhoz tartozó sok dolog közül egyet szeretnék hangsúlyozni. Az állásfoglalás-tervezet azt tartalmazza, hogy a gyermekek különösen kiszolgáltatottak, és esetükben nagyobb a veszélye annak, hogy emberkereskedelem áldozatává válnak. Ugyanakkor azt is tartalmazza, hogy az azonosított áldozatok 79 %-a nő és lány. A jelentés azonban arról nem tesz említést, hogy a szülőknek kellene a legfontosabb szerepet játszaniuk a gyermekek emberkereskedőktől való megvédésében. A szülők gyakran nem is tudják, milyen veszélyek fenyegetik gyermekeiket, vagy egyáltalán nem is érdekli őket, hogy gyermekeik mivel töltik a szabadidejüket. A megelőzés érdekében ismét egy Európa-szerte bevezetendő kampányt javasoltam Tudja, hol van most a gyermeke? címmel. A kampány célja, hogy felhívja a szülők figyelmét a gyermekeiket fenyegető veszélyekre. Szilárdan hiszem, hogy csak akkor tudjuk megvédeni a gyermekeket az emberkereskedelemtől, ha együttműködünk a szülőkkel. Sajnálatos módon az állásfoglalás-tervezet nem tesz említést a szülőkről.

Artur Zasada (PPE). - (PL) Elnök úr! A mai vita kapcsán három kérdést szükséges hangsúlyozni, amelyek különleges figyelmet kívánnak. Túl kevés elkövető kerül bíróság elé. Bár nő az emberkereskedelemmel kapcsolatos büntetőeljárások száma, de még mindig jóval alacsonyabb, mint az elkövetett bűncselekmények száma.

Az áldozatok nem kapnak megfelelő segítséget, védelmet, illetve kárpótlást. Az európai emberkereskedelem becsült méreteit figyelembe véve meg kell jegyezni, hogy csak néhány ország tett olyan intézkedéseket, amelyek valódi reakcióknak mondhatók.

Harmadszor pedig a helyzetet nem kísérik megfelelő módon figyelemmel. Nyilvánvaló, hogy ez a probléma nem csak az Európai Uniót érinti. Ezért kulcsfontosságú, hogy az Unió még szorosabban együttműködjön a megfelelő nemzetközi szervezetekkel az emberkereskedelem elleni küzdelem új szabványának létrehozása érdekében.

Diego López Garrido, *a Tanács soros elnöke*. – (*ES*) Úgy gondolom, hogy ez a sokrétű vita is azt hangsúlyozta, hogy hatalmas problémával nézünk szembe, olyan problémával, amely óriás kihívás elé állít bennünket. Örülök, hogy erre a vitára éppen azon a napon került sor, amikor első alkalommal beszéltem az Európai Parlament előtt, ami kétségkívül nagy megtiszteltetés. Örülök, hogy éppen a ma esti két fontos vita kapcsán beszélhettem először a fontos szerepet betöltő és tekintélyes Parlament előtt.

Úgy gondolom, hogy nem elegendő egyszerűen csak beszélni erről a hatalmas problémáról, vagy csak reflektálni rá. Határozottan kell kezelni ezt a problémát, mivel nagyon súlyos, ellenségeink pedig nagyon erősek. Ezért erős politikai akarat szükséges ezen probléma kezeléséhez. Ma este megmutatkozott ez a nagy politikai akart, de még hogy! Biztosíthatom Önöket, hogy a spanyol elnökségnek az összes többi európai intézménnyel együtt meglesznek az eszközei az ügy kezelésére.

Úgy gondolom, elmondhatjuk, hogy ezt a problémát európai perspektívából kell kezelni. Önök világosan kimondták, hogy ezek a dolgok Európában is megtörténnek; Hirsch asszony is világosan kijelentette ezt, Papanikolaou úr és Parvanova asszony pedig a jelenség határokon átnyúló természetéről beszéltek. Az emberkereskedelem Európában zajlik, és Európából kell küzdenünk ellene. Sokszor elhangzott, és most én is elmondom: fontos, hogy a Bizottság a lehető legsürgősebben előterjessze a probléma kezelése céljából az irányelvtervezetet. Azt hiszem, ezt Roithová asszony nagyon szabatosan megfogalmazta felszólalásában.

Véleményem szerint három fő aspektus van, amelyeket az Európa által kibocsátandó rendeletnek és az Európában elvégzendő munkának mindenképpen tartalmaznia és hangsúlyoznia kell. Az első az áldozatvédelem. Az áldozatvédelem központi aspektus, és ma este is erről beszéltek a legtöbbet. A kérdés szerzői, valamint Sargentini asszony, Ernst asszony, Thomsen asszony és más felszólalók is említették az áldozatvédelem jelentőségét, amely többnyire a nőket és a gyermekeket – a legkiszolgáltatottabbakat – érinti. Jiménez-Becerril Barrio asszony, Kadenbach asszony és Bearder asszony is meggyőzően érveltek az áldozatvédelmi rendszer bevezetésének szükségessége mellett, amely rendszer nélkülözhetetlen, és a spanyol elnökség prioritásai közé tartozik.

Tehát az első helyen az áldozatvédelem áll; másodszor pedig az elkövetőket fáradhatatlanul üldöznünk kell, és szigorúan meg kell büntetnünk őket – Ziobro úr nagyon erőteljesen adott ennek hangot felszólalásában –; harmadszor pedig meg kell vizsgálnunk az ezen szolgáltatások iránti kereslet témáját. Ezt a területet nehéz kezelni, de ez is a probléma része, és mint ilyennek véleményem szerint szerepelnie kell a három fő aspektus között, amelyekre globális megközelítésünket alapoznunk kell. Hölgyeim és uraim! Ahogy azt már mondtam, a spanyol elnökség teljes mértékben elkötelezett ezen elsőrendű fontosságú területen.

Jacques Barrot, *a Bizottság alelnöke*. – (FR) Elnök úr! Úgy gondolom, hogy a vita nagymértékben hozzájárult az új irányelv előkészítésének tisztázásához, és természetesen megerősíthetem a miniszter urat abban, hogy a Bizottság ezt tavasszal szándékozik előterjeszteni.

Szeretném megerősíteni Moraes úr megjegyzéseit, miszerint a legmodernebb eszközökkel kell küzdenünk az emberkereskedelem ellen, amely gyakran maga is a legmodernebb módszereket használja, valamint hogy a kizsákmányolás minden formája ellen küzdenünk kell.

Miniszter úr! Éppen most mondta, hogy három pillér van: az áldozatok, a büntetések súlyossága és a kereslet problémája. Én most az áldozatokat és az áldozatvédelmet szeretném hangsúlyozni, mivel a kerethatározatban már szerepel az áldozatok számára nyújtandó, feltétel nélküli támogatás, a büntetőeljárás alól való mentesítés és a jogi segítségnyújtáshoz való jog. Ezenkívül szándékaink szerint a jövőbeni irányelvben szerepelni fog

az elhelyezés, az egészségügyi és pszichológiai ellátás, az áldozat által beszélt nyelven nyújtandó tanácsadás és tájékoztatás, valamint mindenféle kiegészítő támogatás is. 81

Záborská asszony felszólalására válaszként szeretném elmondani, hogy az emberkereskedelem kiskorú áldozatait illetően a Bizottság a kísérő nélküli kiskorúak helyzetéről szóló egyik cselekvési tervben fog foglalkozni a megelőzéssel kapcsolatos kérdésekkel, valamint a gyermekek védelmével, visszatérésével és újbóli beilleszkedésével. Miniszter úr! Egyébként ez a spanyol elnökség határozott kérése volt.

Ezért elő fogjuk terjeszteni ezt a cselekvési tervet, amelyet a testület 2010 tavaszán fog elfogadni, így a Tanács és az Európai Parlament azt megvizsgálhatja. Ez a cselekvési terv a gyermekek érdekeit szem előtt tartva számos cselekvési területet fog javasolni az Európai Unióba különböző körülmények között kísérő nélkül érkező kiskorúakat érintő emberkereskedelem jelentette fő kihívások kezelésére.

Azonban Záborská asszonynak igaza van; a családokat egyre inkább be kell vonni a megelőzésbe, különösen az internethasználat felügyeletébe, mivel ez új veszélyeket jelent a gyermekekre nézve.

Ahogy a miniszter úr is mondta, az Európai Parlamentben megvan a szükséges politikai akarat. Úgy gondolom, hogy a Bizottság már jelentősen előrehaladt az irányelvtervezet előkészítésével. A Bizottság hamarosan elő fogja terjeszteni az irányelvtervezetet. Most pedig szeretnék köszönetet mondani az Európai Parlamentnek nemcsak teljes támogatásáért, hanem a vita során felmerült érdekes ötletekért is. Még egyszer szeretnék köszönetet mondani az összes felszólalónak. Valóban úgy gondolom, hogy az Európai Parlamentnek döntő szerepe van az emberkereskedelem elleni küzdelemben.

Elnök. - A vitát lezárom.

A szavazásra a februári ülésen fog sor kerülni.

Liam Aylward (ALDE), írásban. – (GA) Az emberkereskedelemben érdekeltek nem tesznek különbséget férfiak, nők és gyermekek között. Nekik csak az számít, hogy hasznot tudnak húzni belőlük. Általában a gyermekek vannak a legnagyobb veszélyben. Az ILO adatai alapján jelenleg hozzávetőlegesen 218 millió gyermek érintett a gyermekmunkában. Nem ismerünk biztos adatokat, mivel ezeket a gyermekeket prostituálják, rabszolgaként dolgoztatják, munkára kényszerítik, ezekről a területekről pedig nem állnak rendelkezésünkre pontos adatok. Az EU-nak sürgősen kezelnie kell a munkára kényszerítés céljából történő emberkereskedelmet. Biztatónak találom, hogy a téma szerepel a spanyol elnökség prioritásai között, és remélem, hogy a Tanács tagjai együtt fognak működni az emberkereskedelemmel és gyermekmunkával kapcsolatos területekre vonatkozó uniós jogszabályok előmozdítása érdekében, és különösen annak érdekében, hogy ezen kérdések a kereskedelmi megállapodások kontextusában kerüljenek szabályozásra. Az EU-nak a globális kereskedelemben betöltött fontos szerepe és az emberi jogok iránti elkötelezettsége következtében kötelessége az emberkereskedelem és a gyermekmunka elleni küzdelem.

Nessa Childers (S&D), írásban. – Az emberkereskedelem elítélendő, történjen a világ bármely pontján. Ám a nemzetközi együttműködések és a források magas szintjét figyelembe véve különösen szégyenletes, hogy ilyesmi megtörténhet az Európai Unióban. Különösképpen a fiatal nőkkel való, szexuális célú kereskedelem idézi Európa múltját, és ennek most már végképp és kizárólagosan a múlt, az európai történelem részévé kellene válnia. Ezért az Európai Uniónak az új Bizottság öt éves hivatali ideje alatt növelnie kell a határokon a biztonságot, fel kell szólítania a nemzeti kormányokat, hogy tegyenek többet a szexuális kereskedelem ellen, különösen ha ezzel összefüggésben más országból származó, emberkereskedelem áldozatává vált, fiatal nőkről van szó. A legtöbb országban már most is léteznek az idevágó törvények, de egyszerűen nem alkalmazzák őket.

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D), írásban. – (RO) A Lisszaboni Szerződés hatálybalépését követően nagyon gyorsan sor került erre a vitára, és ez nemcsak a jogalkotás perspektívájából időszerű, hanem a gazdasági válság miatt tovább súlyosbodott helyzet is ezt kívánja. Szegénység, a munkahelyek megszűnése, a fiatalok perspektíva nélküli jövője, a veszélyekről való megfelelő felvilágosítás hiánya, a szexuális nevelés hiánya – ez csak néhány a potenciális áldozatok kiszolgáltatott helyzetéhez hozzájáruló tényező közül. Úgy gondolom, hogy a megelőző intézkedések hatékonyságának növelése érdekében erőteljes felvilágosító kampányra van szükség, főleg a hátrányos helyzetű térségekből és csoportokból származó kiskorúak vonatkozásában. Nem beszélhetünk a nőkereskedelem elleni fokozott küzdelemről anélkül, hogy határozott intézkedéseket ne vennénk fontolóra a büntetendő cselekmények felszámolására, valamint különösen a Balkánon és a mediterrán régióban jellemző nőkereskedelmet ellenőrző hálózatokra vonatkozóan. Szeretném hangsúlyozni, hogy a szolgáltatások igénybe vevőinek megbüntetését célzó intézkedések elfogadására van szükség a prostitúció iránti kereslet visszaszorítása érdekében, mivel az a nőkereskedelem legközvetlenebb forrása. Megemlíteném,

hogy megfelelőbb finanszírozásra is szükség van az emberkereskedelem elleni küzdelmet célzó programokhoz. Szükségesnek tartom szigorú büntetések bevezetését, valamint a tagállamok és az illetékes európai intézmények – az Europol, a Frontex és az Eurojust – közötti szorosabb együttműködést.

Kinga Göncz (S&D), *írásban.* – () Noha két hatályos európai jogszabály is foglalkozik az emberkereskedelemmel és annak áldozataival, az Európai Unió tagállamai a gyakorlatban gyakran úgy tekintenek ezekre a személyekre, mint illegális bevándorlókra. Nagyon fontos, hogy különbséget tegyünk a kettő között. Az illegális bevándorlók gyakran valamilyen anyagi vagy társadalmi körülmény miatt kényszerülnek saját országukat elhagyni, és illegálisan, de saját döntésük alapján érkeznek az EU területére. Az emberkereskedelemmel érintetteknek azonban nincsen szabad, informált döntésük minderről. Ők teljes mértékben áldozatként kezelendőek.

Szükség van arra, hogy az EU tagállamok az áldozatok számára megfelelő védelmet nyújtsanak. Nemcsak a jogi, vagy a fizikai védelmet kell számukra biztosítani, hanem az orvosi, pszichológiai támogatást, a szociális rehabilitációt, és a hatóságokkal együttműködők részére tartózkodási engedélyt is az emberkereskedelemmel kapcsolatos ügy kivizsgálása idejére. Fontos továbbá, hogy a Bizottság információs kampányokkal segítse, hogy a potenciálisan veszélyeztettetk tudjanak jogaikról, lehetőségeikről és a veszélyekről, mind az EU-n belül, mind harmadik országokban, és tegyen meg mindent annak érdekében, hogy a tagállamok megfelelően ültessék át és hajtsák végre a vonatkozó európai jogot. Tekintettel arra, hogy az emberkereskedelem ügye több biztos, többek között a bel- és igazságügyi, az emberi jogokért felelős biztos, valamint a munkaügyi biztos feladatkörét is közelről érinti, érdemes lenne megfontolni egy tárcaközi koordinátor kinevezését, aki hatékonyan közvetít a probléma megfelelő kezelése érdekében.

Zita Gurmai (S&D), írásban. – Az emberkereskedelem áldozatai elsődlegesen a nők és a gyermekek. Az emberkereskedelemről szóló új tanácsi kerethatározatnak a nőket és a gyermekeket kell a középpontba állítania. Ezért egyetértek azzal, hogy Unió-szerte minél sürgősebben az erőszakra vonatkozóan nemek szerinti adatokat kell gyűjteni. Az áldozatvédelemhez pénz kell, és ezt az életmentő pénzt okosan kell elkölteni. Nem szabad elfelejtenünk, hogy megbízható és összehasonlítható adatok nélkül nem fogjuk tudni a forrásokat a megfelelő helyre és a megfelelő módon eljuttatni. Azt a tényt is szem előtt kell tartanunk, hogy a különböző tagállamokban és főleg a különböző kultúrákban eltérően kezelik ugyanezt a problémát. Bizonyos tagállamokban, például Spanyolországban, az áldozatvédelem jól szervezett és mindenki számára elérhető, bizonyos tagállamokban viszont szinte nem is létezik. Ez azt jelenti, hogy nemcsak a forrásokat kell okosan szétosztani, de gyakorlati és statisztikai megoldásokat (nevezetesen legalább egy, a minimális követelményeket meghatározó európai szabványt) is találni kell a látens probléma kezelésére és a figyelemfelkeltésre.

Jim Higgins (PPE), írásban. – Az emberkereskedelem problémája már régóta fennáll, de a megoldás várat magára. A tagállamok hibája, hogy egyéni és közösségi szinten is képtelenek vagyunk megakadályozni a nők kizsákmányolását és megalázását. A szabad mozgás és a határellenőrzések megszüntetése megkönnyítik az emberkereskedelmet, de azt gondolnánk, hogy a fokozott rendőrségi együttműködés képes kezelni a problémát. Világos, hogy hiányzik a politikai akarat. Az Európa Tanács 2005. májusi, az emberkereskedelem elleni fellépésről szóló egyezményét csak kilenc ország ratifikálta, és bár a prostitúció céljából emberkereskedelem áldozatává vált nők kétharmada Kelet-Európából származik, az olyan országok, mint pl. a Cseh Köztársaság vagy Észtország mégsem ratifikálták az egyezményt. Náluk sincs meg a megfelelő politikai akarat. A probléma súlyosságához képest nevetségesen kevés esetben büntetik meg az elkövetőket; a rendőrség az emberkereskedelmet nem kezeli büntetendő cselekményként.

Marian-Jean Marinescu (PPE), írásban. – (RO) Az ENSZ becslései szerint az Európai Unióban évente hozzávetőleg 270 000 áldozata van az emberkereskedelemnek. Az Európai Uniónak nagyon sürgősen el kell köteleznie magát, és olyan jogi eszközöket kell bevezetnie, amelyek mind a megelőzés, mind az emberkereskedelem elleni küzdelem, mind pedig az áldozatok jogvédelmének területét lefedik. Az európai jogalkotásnak felül kell vizsgálnia az emberkereskedőkre kiszabható szankciók súlyosságát, hogy azok összhangban legyenek a bűncselekmény súlyosságával. Nemzetközi igazságügyi együttműködés, a kiskorúakat és az emberi jogokat védelmező ügynökségek együttműködése, az áldozatoknak fizetendő kárpótláshoz kapcsolódóan alapok létrehozása, hatékony áldozatvédelem – ezeket a területeket mind meg kell erősíteni. Ezenkívül úgy gondolom, hogy az Eurojustnak, az Europolnak és a Frontexnek még jobban be kell kapcsolódniuk az emberkereskedelem elleni küzdelembe, az áldozatvédelembe, a jelenségről való adatgyűjtésbe és a statisztikák létrehozásába.

11. A következő ülésnap napirendje: lásd a jegyzőkönyvet

12. Az ülés berekesztése

(Az ülést 24.00-kor berekesztik)